مجموعه

حل عقد ۲۷٤ حال خیول ۲۲٦ قصایدو مرثیه ۲٦۰

61 - 62 sahifeler
arası eksik

٧٨٧

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

باسمك اللهم مالك الملك من تشاء وتنزع الملك ممن تشاء وتعز من
تشاء وتذل من تشاء بيدك الخير انك على كل شيء قدير
وتصلي على رسولك محمد المؤيد في الحل والعقد والقلم المنير وعلى آله
وصحبه الذين كانوا في الجرح والنقد قانعين بشيء يسيرا اسكنهم الله
في غرف الجنان لكونهم ملاذ الجم الغفير بعد ذلك عقل وادراك
صاحبلرینه ظاهر و ذهن دراکی اولانلره کون کبی باهر درکه حق سبحانه
وتعالى حضرتلری یریوزنده اولان قوللرینه پادشاهلر نصب ایلدی
وانلرک تحت حکمنده وزیرلر و قاضیلر و امیرلر نامنه بعض بللو باشلو
ادملره امتیاز ویردیکه گرک عدالتله حکومتده گرک حسن تدبیر
وسیاستده اول پادشاهلره معین و ظهیر اوله لر یعنی که بلدکلرینی
پادشاهلره بلدره گورمدکلرینی گوستروب هر خصوصده گورر
گوزی و طوتر الی و یورر ایاغی یرینده اوله لر فاما گرک سلطان و وزیر
و گرک سایر حاکم و امیر علمانک قدر و علم و فضیلتنی و عقلانک مقدار فهم
و معرفتنی ناصحلرک تذکیر و وعظ و نصیحتنی و ایش گورمش تجربه ایستی
و صوق گورمش خدمتکارلرک حق خدمتنی بله لر لیاقت و استحقاقلرینه
گوره رعایت قیله لر کلی التفاته لایق اولانلری عوام ناس ایله بر گورمیه لر
غلط بخشلق ایدوب اولور اولماز اشخاصه عالی منصبلر ویروب
اعیان مملکته مسلط اتمیه لر زیرا حق جل و علی بیورمشدرکه هل یستوی
الذین یعلمون والذین لا یعلمون یعنی که اهل اولانلر ایله

نادان

نادان اولانلر برابر دکل ایدوکنی قوللرینه بیورمشدر مادامکه پادشاهلر
و وزیرلر بو دیدیکمز اسلوب اوزره دبرنه لر سایر حاکملر دخی عدل
و انصاف عادت ایدینه لر دولتلری بناسی برقرار و سلطنتلری
اساسی پایدار اولور مملکتلرینه نه خارجدن یاخود تخت حکومتلرنده نیجه
خوارجدن عیاذا بالله تعالی بر ضرر قصد اولندقده عاقللرک
رأی منیری مدبرلرک حسن تدبیری و علما و صلحانک دعالری تأثیریله
اول فساداتک دفعنه چاره بولنور گرک رعایا و برایا گرک فقرا و اغنیا
حضور و راحتیله گچنور بو دخی معلوم اولاکه پادشاهلرک ملک
و دولتی بقاسنی اولا سپاه و رعایایه و جمیع علما و صلحایه گیدوبی
سورمکله اولور ثانیا عاقل و دانایی بی غرض ایتدوکی ظاهر و هویدا
علم و معرفت ایله مشهور دنیا علی الخصوص منصب سوداسندن مبرا
عالملر ایو یاتلوسن بلمش و تواریخ علمنی گرکی گبی احاطه قلمش بر ایکی پر هنر
کار مصاحبله الفت اتمک هیچ اولمز ایسه یاری هفته ده بر کز انلری
گتوروب سویلشمک خصوصا حق سوزی سویلمه لرینه اخنیوب رخصت
ویرمکله و انلر حقنده غرض اهلی سوزلرین التفات ایتممکله تقیین بولور
ثالثا احوال عالمه متعلق اولان جزویاتی یوقلیوب نرخ روزی یه گرکی گبی
مقید اولوب هر نسنه یی دکر بهاسیله صاتدرمق و نرخ گوزتمیوب
الش ویرش ایدنلری بولدروب هم صاتانه و هم الانه سیاست
ایتدرمکله میسردر زیرا که نرخ روزی امور کلیه دن ایکن جزوی دیر
دیو پادشاه و وزیر مقید اولمادیغی تقدیرجه مجرد شهرک قاضیسی
اول حکمی اجرا ایده مز امر سیاست کندویه متعلق اولمامغین اول طریقه
گیده مز بو تقدیرجه هر کشی ایستدوکی گبی الور صاتر حلال اقچه سنه
زهر قاتل قاتر پادشاهلرک خدمتنه و سفرینه یاره میان آرازل

ناس کلی ماله مالک اولور اعیان مملکت اولوب عاقبتلری واجب اولان
اکابر فقیر اولوب افلاس یوللرینه سالک اولورلر پس لازم کلور که سفرلره جک
آتلو و پیاده جمله یاملکنی صاتوب بوغازینه قویار نرخ روز بروزدن زیاده ایله
النان زاد و زواده لر عسکر اسلامی عریان ایدوب بو بهانه ایله صویار
بو خصوصده اهمالک ضرری مسلمانلره و نفعی کافرلره عاید ایدیکی محل ضرورتده
ظاهر اولوب اهل حکم اولانلرک فساد اتینی پادشاهلر اول زمان طویار
رابعا بقاء دولته باعث اولان متصل سرحدلر احوالی جست و جو
قلنوب یوقلنمق و طوغری سوزلو جاسوسلر قوللنوب دشمنک فکر و فسادندن
خبر النمق بلکه بر ایکی جاسوسه اینانموب اول کیدن جاسوسک احوالنه بلکه بر ایکی
جاسوس دخی صالنمق در عیاذا بالله تعالی بر فتنه و فرصت ظاهر اولمادین
اول تدارکی کورلمکدر یوخسه سرحدلرده اختلال ظاهر اولدقدنصکره تدبیری
مشکل ایدوکی مقرردر منهاج السلوک نام کتابده یازلمشدر که عجم
پادشاهلرندن اردشیر جمله دن بصیرت اوزره ایدی کیجه و کوندز زوال
ملک و دولتندن قورقوب متصل اطراف ممالکی عاقل و کامل جاسوسلر ایله یوقلمه دن
خالی دکل ایدی مثلا پایه تختنده کی اعیان مملکت نه طریقله کچنورلردی
کیجه لرده کملر ایله صحبت ایدرلردی و نه سویلشورلردی جمله سنی بیلور ایدی
کذلک خلفای رضوان الله تعالی علیهم اجمعین عمر حضرتلری
تخت حکومتنده کی مملکتلرک خلقی ایله شول دکلو مقید اولوردی و حاکملری
و عاملری انلره عدالت ایدرمی یوخسه ظلم و حیف ایدوب جفاسی آتشینه
یقوب یاندررمی جمیعا معلوم ایدینورلردی کندولر مدینه منوره ده
ساکن ایکن شام و خراسان و فارس دیارلرینک احوالنی کورکبی
احاطه قیلور ایدی فی نفس الامر دنیاده ملک و دولته زوال ایرمسه ایدی
جمله دن اول خلفه پادشاه اولوب کلی مکنت و قدرت بولان کیومرث

شاهلر

شاهک اولاد و اقرباسی تا بو زمانه دک سلطنت ایدوب دوکنمیه ایدی غزل للمنشه

اکر شاه جهان ملکن صقنسه عدل و داد اتسه — دعاجی قوللرین کاهی کوزتسه بر مراد اتسه
کمالات اهلنک قدرین بلوب صنبه رمه قلبین — اد نقصان ایلیه کجه شاه کالطف زیاد اتسه
زوال ایرمز جهانده ملکنه بو رسم سلطانک — مخلد عمری ممتد اولسه دراهن شاد اتسه
محصل شاه عادل نسل پاکن منقرض کورمز — روا در امر نیه شاهان عالم انقیاد اتسه
اوجاغن جشنر دکر سوزش تیلوردی شو لکه عالمده — غرورین ترک ایدوب بافقری کاهی یاد اتسه

نثر و بالجمله مادام که پادشاهلر عدل و داد قیلوب ظلمه میل ایلمیه لر و احوال
عالمدن اغماض ایدوب فقرانک کوزلری یاشنی سیل ایلمیه لر ملک و دولتلری
غیر یلره نقل ایلمیه قال الله تعالی ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا
ما بانفسهم مفهومی حد تحقیقه یتمیه کنوز الجواهر کتابده
نقل اولنور که بر زمانده عجم پادشاهلری سلاطین ملوک هندک جوق یاش
سوردکلرینک اصلنی بلمک ایچون بر ایلچی کوندروب عمری درازک سببین
سببنی سؤال اتمشلر ایلچیلر دخی ملوک هندک نامداری و عاقلینه وارمشلر
و نیه کلدکلرینی بلدروب مکتوبلرینی ویرمشلر هند پادشاه اول رسولره
انجمنش سز نیچون جوق عمر سورز دیو صورمق نه کستاخلقدر بو بحث
سوز سویلمشلر عاقبت خشم ایدوب اول دردمندلری بر خالی جزیره یه
کوندرمشلر تا اول جزیره ده کی طاغ بیره کچمینجه بونلر انده محبوس اولسون دیو
امر ایلمشلر ایلچیلر مستوفی ذخیره ایله انده براقمشلر خلاص اولمه لری
اول محکم طاغک بیره کچمسنه حواله قلنمش نیجه ییللر انده قالمشلر کیجه کوندز
طاعت و عبادت ایدوب اغلمغه باشلمشلر یعنی باری کمال قدرت
عظمتنک حقیچون سن بو طاغی بیره کچور بزه بو محنت ظلمتک آب حیاتینی
ایچور دیو کوزیاشلرینی دوکمشلر حکمت خدا انکدر چوق زمان کچمیوب بر عظیم
زلزله اولمش جزیره ده کی طاغ ییقلوب بیره کچمش و دردمند ایلچیلر دریا کنارنده

اول دهشتله دتره یوقالمشلر وقتا که اول طاغک یره کجدوکی اشیدلمش
پادشاه هنداد مکوندرب وارک اول ایلچیلری صاغیدر کورک هلاک
اولمشلر ایسه عهد مزاوزره کتورک بیورمش بر کمی ایله وارب اول بحاریه لر
حضورنه کتورلمش بر مقدار احسان ایدوب جوابکرنی الدیکوزمی دیمش وارک
ایدی ملوک عجمه کوردکلری سویلک دیو یولکرینه روانه قلمش حتی همة الرجال
تقلع الجبال مثلی تا اول زمانده صادر اولمش یعنیکه ایکی اوج فقیر حسبلج
واخشم حضرت جناب حقه تضرع کثیر اتمکله دنیا خلق اولونه لی برنده
دوران طاغ از زمانده یره کجوب بوقدده قالدیکه نجه ظلم کورن مظلوملر
بر پادشاهک وجودنیه بددعا ایده لر یازیلی بن کتوربو ظالمی دیو یلوار ه لر پس
اول نجه ازون عمره مالک اولورایمدی بو دو لطیف وزمان تالیف که
هجرۀ نبویه نک صلی الله تعالی علیه وسلم بیک یدی یجی سلی دخول اتمشدر عالمک
نظامی بربوزدن دخی دولوب نرخ روزی یوریمک حاکملر حکمنی اجرا اتمک
محو اولوب کتمشدر اهل غرض وصاحب قارکیه لر بوحقلرده قالمشدر
حیله کار روبی دب مفسدلر بر طریقله الیروکلمشدر پادشاه عالم وشاهنشاه
بنی آدم اولان شهریار روی زمین ظل الله فی الارضین سلاطین
ال عثمانک نامداری یدی اقلیم پادشاهلرینک بزرکواری السلطان محمد
بن مراد خان شید الله تعالی بنیان دولته بالشرع القویم حضرتلری
اکرچه ظلم وحیفه رضا ویرمزلر وزیرلر هر سنه نی یرلو یرینه وضع ایدرقیاس
ایدرلرانلر ایسه امور یمزده مدخلی اولمیانلر قرشولردیو عذر ایدرلر حالا که
واقع حالی اتفاقیله خداوندکار اعظم حضرتلرینه بلدرمزلر انلرک آتش خشمندن
خوف اتیدکلری تقدیرجه والده سعیده لری بانوی زمان مخدرۀ ذی شان
عرض اتمزلر حاشا ثم حاشا که انلر اختلال عالمه رضا ویره لر نوردیده لرینی
نقصان عرض شرنفلرینه جواز کوستره لر القصه عقلا واکابردن

بعضیلر

بعضیلر بوحقیره وآفرمنت ایدوب عیاذا بالله تعالی شمدیه دک ملک
عالمه کلوب پادشاهلق ایدنلردن کملرک ملک ودولتلری زایل اولمشدر لشکر
وخزینه ورعایاسی یرلو یرنده اولان سلطنتک نظامی نه سببله اختلال بولوب
فنایه یوز طوتمشدر بر رساله ده بیان اتسکز علم تاریخ باشندن ایاغنه
معلومکز اولمغین ماعدا سنی قویه لم هجرت نبویدن برو واقع اولان
حل وعقدی بزه بلدرسکز دیو الحاح وابرام اتیدکلرنده بنا علی ذلک
التماسلرینه اجابتی مناسب کوردم بیک ییلدن برو تختنه کچوب حکومت
ایدن پادشاهلرک ملک ودولت زوالنی ونیجه حاکملرک صدر سلطنته
اتصالی تحقیقه ایرکوردیم حد ذاتنده خاندان دولت عثمانیه نک
نعمت احسانی ایله حاصل اولماغین وبوبابده سکوت ایدوب کفران النعمه لکی
مناسب کورمدم تواریخک معتبر کتابلرندن خصوصا التی ییلدن برو
تصنیفنه مشغول اولدوغم کنه الاخبار کتابمدن جمع وتالیفی ممکن
ایکن مباشرت دفترینی دورمدیم بو رساله نک نامنی دخی فصول حل
وعقد اصول خرج ونقد نامیله تعیین اتیدم خصوصا که خواص
وعوامک فهم واذعانی اسان اولسون ایچون رعایت سجعله انشا
وعربی وفارسی کلمه لردن مرکب اولان ادای بلغیله املایی مناسب
کورمدیم هجرت حضرت نبویه نک صوکنده کلن ملوک وسلاطینک
دخی مشهورلرندن اوتوز ایکی فصل اتیدم وبعض حاکملرک بیان
احوالنی خاتمه رساله ده نقش بکار اتیدم دهان انسان که
اتوز ایکی اسنان ایله محل تقریر وبیاندر افواه عالمه بو طریقله
دوشمه سی کلی شهرت بولمغه باعث ایدوکی عیاندر مقدمه
خفی اولمیه که حضرت ادم نبی علیه السلام یریوزینه ایندکدنصکره
کلوب کچن پادشاهلرده اوّلا زوال مملکت ودولت ضحاک

ماربيه واقع اولمشدر بوندن اول جمشيد نيك بيل سلطنت
ايدوب شيوه سى عدل وانصاف واسلام اوزره كچمش ايكن شيطان
عليه اللعنه كنديني يولدن جقردي انك اغواسيله حاشا الوهيت
دعواسن ايلدي حق سبحانه وتعالى عرب قومندن بني حمير نسلندن حكومت
ايدن شداد بن عاد نسلى ايكن ضحاكي جمشيده مسلط قلدي اكسرين خروج
ايدوب بابل ولايتي كه حالا بغداد ولايتي جانبلريدر انى پاى تخت
ايدينوب بيك يوز بيك عسكر ايله جمشيده حواله اولدي عاقبت هلاك
ايدوب دولتنى النلدن الدي وبر ايكيوز ييل عدالتله ورعايايه مرحمتلو
ديرلنيدي اخر كار شيطان عليه اللعنه بوني دخي ازدردي بعد زمانين
جمشيددن زياده ظلم وحيفه باشلدي حكايت اولنور كه
ابليس بر تازه اوغلان صورتنه كيروب ضحاكك اشجيلرينه قرشوب بعض
لذيذ يمكلر پشوروب ايجلرنده الى طتلو لغله اشتهار اولدي بركون ضحاك
كندوني استدي مطبخه كيره لى بن لذيذجه طعاملر بر اولدم ديو بر مقدار
انعام ايلدي بعده استمالت ويروب بكا بر طعام پشورسنكه شمديه دك
بن اني يمامش اولسم ديو اصمرلدي شيطان بدكردار دخي واروب معتدل
سمز قيون اتندن قيمه چكدي اول اساده ياغ ايجنده پشوردي وبعده
يمرده جالقيوب انكله قارشدروب اورتيه كتوردي كه اول انه دك اول
كونه طعام پشمش دكل ايدي بو تقديرجه جمر كوفته سى ديدكلري بورده
قيمه ابليسك احداثي ايدوكي مقرر اولدي وبالجمله اندن كلي حظ ايدوب
بخشيش ويرمكه قولا ايلندقده ابليس تعظيمله يوزيره سوردي نيم مرادم
اقرانم ايجنده فخر ايجون پادشاهمك عريانله مبارك اموزلريني بر كره
اوپمكدر ديو يالواردي ضحاك كمال تعجيلله رضا ويروب عهدي اوزره
بركون حمامده ايكن مزبوره اموزلرين اوپدرمكه رخصت ويردي

ابليس كه

ابليس كه اول مراديني حاصل قلدي ايرته سى مطبخندن غايب اولدي
مكر كه مرادي ضحاكي بلالره اوغرتمق ايمش وعدل وانصافدن ايروب
ظلمله بدنام عالم قلمق ايمش يعنيكه اغزي يارى طوقندوغى اموزي باشلدي
كچشمكه كيدرك هر بريندن بر ييلان باشى صورتنده ات پارەسى
بتوب كلى اضطراب ويردي نقدر كسديلر كيرو بتدي وعلاج اولنديغي
وجهى ممكن اولمدي عاقبت كيرو ابليس بر پير حكيم صورتنده ظاهر
اولدي بونك علاجي سانكز ديوزندانده غى اولمه سى واجب اولمش
مجرملردن ايكي مجبوسى كتوردتدي قيون كبى بوغزليوب هر برينك
بيني بر اموز باشنده غى لحمك دستنه ويردي تاكه اول اكه غدا
اولوب ايرته سى اول زمانه دك اضطرابندن قورتلدي من بعد بولرك
علاجي بو يوزدندر بويله اولور ديو اصمرلدي وجكلدي كتدي بوكره
هر كون ايكي مجرمك قتلى مقرر اولدي بوطرز تعليل كيدرك مجرم ومحبوسلر تمام
بولدي پاى تختى رعاياسنه قرعه صالنوب كوندن كونه ايكيشر مظلومك
بى سبب قتلى بولدي اخر كار ساير مملكت واطرافدن كتورلمكه باشلنديغى
شهرشهره ضحاكك حاكملري قرعه صالوب فقرانك اولادينى الوب كوزلرينه
قرشو بوغازلمه لري تعيين وخلقك كندن يوز جور ومه سينه دكلادي
عدل وداد ودين ايماندن برى اولمه سنه باعث اولدي اتفاق اصفهان
خلقندن كاوه نام بر دمرجينك ايكي اوغلانجوغى قالمشدى تكرار انيدخي
الديلر ضحاكك يلانلرينه غدا اولدقدنصكره كه براوغلانجوغى قالمشدى تكرار
انيدخي الديلر ورود منك درونده اتش لرصالديلر حدذاتنده غيرتلو واقرانى
ارسنده كوجلو قوتلو برسنه ايدي دمرجيلك اتيوكدى اوكينه طوتندوغى
دري پارەسنى جقردى بر كوندرك وجنه بغليوب بيراق قالدردي
ضحاك ظالمدن جفا چكنلر وجكر كوشه لرندن ايرلوب اتش فراقه يانيلر

کلسون بری دیو صدا ویردی خلق عالم تمام ستم دیده اولوب
انتقامه بهانه استمکین آن واحدده کاوه نک یانینه بش اون بیک آدم
ایرکلدی علی الفور وارب اصفهان حاکمنی بصدیلر باشنی کسوب خزینه وجبه
خانه سینی یغما ایلیوب وافر ادم یراقلندردیلر بو طریقیله کاوه بر نامدار
سردار اولدی ایکی دفعه قرق بیک اللی بیک عسکر ایله ضحاکک
حاکملری کلدی هر برینی صیوب لشکرینی قیروب کیتدکجه قوتلندی عاقبت
جمشید نسلندن فریدون فرخی بولدردی ضحاکک قورقوسندن
ری شهرینک مغاره لرنده کزلو ایکن کتوروب تخته کچوردی وکندوسی انک
بکلربکیسی اولوب نیهایه عسکر ایله ضحاکک اوستنه واردی مقابل
اولدوغی کبی صیوب لشکرینی قیروب کندویی مؤبد حبسه وردی حتی عجم
پادشاهلری اول دری پاره سینی الیلوب جواهر ایله مرصع ایدوب دینی
درفش کاویانی قیوب هر برده تبرکا وتیمنا انی کتوردیلر ایمدی بوندن
عبرت النمق کرکدر که ضحاک هاروت وماروت شاکردلرینک برندن
سحر اوکرنوب سحار اولدوغندن غیری بیک ییللق سلطنت ایله
نامدار نیجه کره یوز بیک عسکری وار بر پادشاه جبار ایکن همت بلند اولمغله
کاوه کبی بر درمجی کندویه ظفر بوله اصلا انک سحری وعسکری وخزینه سی
فایده ویرمیه فاعتبروا یا اولی الابصار

اولکی فصل

حضرت امام حسن بن علی رضی الله تعالی عنهما نک زوال خلافتی
ومعاویه نک ازدیاد سلطنتی بیانینده در رضی الله تعالی عنه

حضرت خلفاء راشدین رضوان الله علیهم اجمعین اوتوز ییل خلافت
ایتدیلر حضرت امام علی ایله حضرت امام حسن رضی الله تعالی عنهما
کوفه ده قلانی مدینه منوره ده علی ساکنها التحیه ده اوتوردیلر تاریخ هجرتدن
صکره جمله دن اول اولان اختلال وزوال ملک بوقصه درکه حضرت امام

علی کرم الله وجهه ورضی الله تعالی عنه کبی سروری وصیی حضرت پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم اولوب علم وفضله وکراماته جمله دن بهتر وعدالت
وشجاعت جهتنده ایسه نظیری یوق بر خلیفه معتبر اولوب علما وولایت
اهلنه سردفتر ایکن بعض خیرخواهلرینک نصیحتنی طوتمغله زمان خلافتنده
حضرت معاویه ملک ودولتنه ال اوزاتدی اصلا بو خصوصی کمسنه احتمال
ویرمز ایکن اشیدنلر ایسه حضرت علی قتنده اول قنده دیو تعجب ایلر ایکن
شام حکومتنده غرلنه مجال اولمیوب حرکت ایتدی بعده خلافت
صدری حضرت امام حسینه رضی الله تعالی عنه جنابنه مقرر اولدقده
دینک خروج ایدوب مرادینه یتدی عاقبتنده صلح طریقیله تحصیل سلطنت
ایتدی علی الخصوص کندوسی فخی امام علینک کرامت وولایت لیاقتنه
منکر دکل ایدی بومقامه سنی لایقسن حضرت علی بن ابی طالب فی
لا یقدر دیدیکلرینه انلر حق والیقدر دیردی یا نیجون خلافتنی قبول
ایدوب بیعت ایتمزسز دیدکلرنده اراقت الکیده اولاجق واردر عناد ومره
باعث وسبب اولدر سوزینی سویلرلر ایدی حتی حضرت شیخ محیی الدین عربی قدس
سره العزیز مسامره الاولو کتابنده یازار که معاویه نک سوزلرندندر شعر

سموا بمعالی الامور لانی همت الخلافة ونا ولتها ولم اکن لها اهلا

دیمشدر یعنی که مصاحبلرینه خطاب ایدوب ملک ودولته ورغبت منزلنه
همتکری بلند ایلک که مرادیکزه واصل اوله سز زیرا که بن خلافته لایق دکل
ایکن همتمله حاصل قلدم دیدوکنی بیان ایتمشدر حالا که خلیفه دکلدر
امیردر معاویه نک جلوسنه وارنجه اولان سلطنه خلافت دنلمشدر
اما اول بالکلیه اولدقدنصکره خلافت دنلمیوب امارت اطلاق اولنمشدر
بوسببیله که سلطان انبیا صلی الله تعالی علیه وسلم الخلافة بعدی ثلثون
سنة بیورمشلر ایدی حضرت ابوبکر رضی الله تعالی عنه ایکی ییل

اوچ ای خلافت ایلدی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه اون ییل والتی آی
حکومت قلدی و حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه اون ایکی ییل اجرای
احکام ایتدی بعده امام علی رضی الله تعالی عنه و کرم الله وجهه
درت ییل طقوز ای خلافت ایلدیلر بو جمله یکرمی طقوز بچق ییل اولمشدی رضوان الله
علیهم اجمعین بعده حضرت امام حسن رضی الله تعالی عنه التی ای خلیفه
اولوب رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک حدیث شریفی
موجبنجه مدت خلافت جمله اوتوز ییل ایدوکی یقین بولمشدر بوندن ماعدا حضرت
عمر رضی الله عنه معاویه حقنده هذا کسری العرب بیورمه‌سی
یعنی که شوکتنه نظر از زمان جاهلیتده کی عجم پادشاهلرینک بریدر دیو
ملوکدن ایدوکی خلقه طیورمه‌سی خلفادن دکل ایدوکنه بناءً ایدی کتاب
جامع الحکایات حضرت علی کرم الله وجهه و رضی الله تعالی عنه خلافتنه متعلق
فصلنده نقل اولنمشدر که امام علی حضرت عثمان رضی الله تعالی عنهما جنابنک
شهادتندنصکره خلافت صدرنه کچوب اهل اسلامه حاکم اولدقده امیر
شام اولان معاویه‌نک عزلنی مراد ایلدی و عبد الله بن عباس رضی الله عنه
ایله بو خصوصی مشورت ایتدی فاما ابن عباس حضرت علینک محب
صادقی اولمغین معاویه‌نک عزلنی مقرر اتمشکن ایتدوکنی مناسب کورمدی
اول دولت دنیا اسیری برکسنه در بو بجه ییللردر که شامده حکومت
ایدوب خلق ایله امتزاج اتمشدر و عمرو بن عاص کبی چوق فکرلو کمسنه
انک یاننده درشمدی یکه انی معزول ایده‌سن بر کلی فتنه‌نک ظهورینی مقرر بلکه سز
دیمشدی لکن حضرت علی بن انکله منافقانه مدارا ایده‌مزین و عزلنی مقرر
اتمشکن حیله و خدعه ایله مقرر نامه کوندرمکی لایق کورمزین جوابنی ویرمشدی
بو اثناده نعمان بن بشیر انصاری رضی الله عنه حضرت عثمانک
رضی الله عنه خاتونی ایله و مبارک کسلمش الی و قنلو کوملکی ایله شامه ترغیبه واردی

خانه

7

خلیفه رسول اللهک عمیسی اوغلی سن کاتب وحی و محرم اسرار خدا برحاکم
جلیل القدرسن بو بابده حضرت عثمانک قاننی دعواسنک حقکدر
دیو معاویه‌یه اغوا ویردی خصوصا که حضرت علی کرم الله وجهه
کندوینی عزل ایتدوکنی تفصیل ایله سویلیدی پس اول کسک مبارک الله
قانلو کوملک بنی امیه قومنه بر عظیم سرمایه اولدی اکیده بر ده حضرت
معاویه اهل شامی جمع ایلردی و منبره چیقوب اول قنلو سیراهنی ایلرکوشتر
غیرت اسلامیه قنده کتدی دیو سویلردی و عمرو ابن عاص السیه کرکی کبی
رایی تدبیر ایلدی البته بو فساد امام علیدن اولمشدر حضرت عثمانی
اول قتل ایتدرمشدر دیو افترا ایراتیدی تا که شام قومی حضرت امامدن
یوز دوندردیلر بنی امیه خود ایکی بولک اولوب بر بولکی ام المؤمنین
حضرت عایشه صدیقه رضی الله عنها یاننه واردیلر بر بلوکی معاویه
یاننده قالوب خفیه متندن ایرلمغی مقرر قلدیلر آخر کار علی حضرتلی کبی شریف
خلافت صدرنده طورورکن بو بجه فتنه‌لر و نیجه جنکلر اولدی و حضرت
امام حسن رضی الله تعالی عنه زمان شریفنده خود مرادلری حاصل
اولدی معاویه دولت و حکومتنه و عمرو ابن عاص کاه وزارتنه وکاه
مصر حکومتیله عزتنه ایرشدکی یقین بولدی یعنیکه بو فترت و اختلال
حضرت علی حضرت ابن عباسک رضی الله عنهما نصیحتنی طوتمیوب
معاویه‌نک عزلنده استعجال اتمه‌دن اولدی و زوال دولت خیر الال
معاویه‌نک جلد همتندن اولدی و عمرو بن عاصک مکر و حیله‌سی کثرتندن
تحقق بولدی الله اعلم بحقیقة الحال فصل ثانی بنی امیه‌نک زوال
ملک و دولتلری و خلفاء آل عباسک ابتداء ظهوری و جلوس
تخت خلافتلری بیاننده در ملوک بنی امیه‌نک اولی معاویه بن ابی
سفیان و آخری حمار لقبی ایله مشهور اولان مروان در جمعا اون درت

نفر شهریاردرکه پای تختلری دمشق وشام نامنده کی شهرودیاردر ولایت
عرب وعجم ومکه مکرمه ومدینه منوره ویمین وغرب ولایتلرینه حکملری جاری
ایدی خصوصاکه زمان شهرت دولتلری میرخواند قولنجه طقسان بر ییل
اولمشدر زیراکه هجرتک قرق برنجی ییلنده معاویه تخته چیقمشدی ویوز
اوتوز اکنجی سنه سنده مروان حمار قتل اولنوب دولتلری خلفاء عباسیه یه
نقل ایتمشدی بو دکلو شوکت وقدرت بولمشلر ایکن مملکتلری ال عباسه
دوشمکه باعث بو اولدیکه مروانیلرک نفراً ونجیبی هشام بن عبد الملک
حد ذاتنده خسیس وبخیل اولوب مال جمعنه رغبت ودنیا محبتیله حرکت
ایتمکین خلق عالمک قلبلری کندودن نفرت ایتمشدی معاویه نک ویزیدک
سخاوتنی سیرتلریدن یوز چویروب اهانتنه باشلمش ایدی زیراکه
هشام هرگز اولومنی اکمزدی وجهانک فناسن اکانلری سومزدی هشام که
وفات ایلدی قرنداشی اوغلی ولید بن یزید تخته جلوس ایتدی بر پلید فاسق
وغایت جبار وظالم ومنافق اولمغین خلق جهان دیلک کندودن
اورکدیلر بالاخره قتل اولنوب یرینه یزید نام اوغلی جلوس ایتدی بو دخی
اوضاع غریبه یه باشلیوب عسکرک علوفه لرینی نقصان اوزره ویرمکین
لقبنی ناقص قودیلر بیوک کوچک علاوه اذنا کندویی سومیوب
متابعتدن ال یودیلر بهله اول حالله وفات ایلدی انکدخی براهیم
نام بر اوغلی برنازه جوان سلطنت علمنی اثبات ایلدی اکرچه معقول فهم
حاکم ایدی لکن کندودن اول پاشندن وده دسندن بیوک و
کوچک یوز چویرمشدی بعض بللو باشلو سردارلر و حاکملر بو بر
طفل صغیردر دیو یوز دوندرمه لریندن متالم ایدی اول حالتده کندو
اقرباسندن برجابنده حاکم اولان مروان حمار خروج ایدوب دمنده
ابراهیمه ایکی زیاده حکومت ایتدرمدی اما بحر ایدیکه مالک الملک اولان

حق تعالی مروانیلردن حکومتی الوب عباسیلره ویرمک دلمشدی
اول اراده مقرر ایکن مروان حمار یوق یره زحمت چکوب خروج ایتمشدی
خصوصاکه حد ذاتنده ظالم وبی رحم ایدی حق سبحانه وتعالینک عزیز ایدکی
علما وارباب عرفانه رعایت ایتمزدی جمله سی تخت حکمنده کلیمدر دیو اماتله
نظر ایلردی کانبار خلق کندودن دیلک نفرت ایتمشدی هشام وولید
ویزیدن چوزجور مه لری بونده نهایت بولوب غایتنه یتمشدی زیراکه
معاویه ویزید ومعاویه بن یزید ومروان بن حکم وعبد الملک بن مروان
ولید بن عبد العزیز ویزید بن عبد الملک زمانلرنده نه حال ایسه خلق عالم رضا
اوزره ایدی هماکه هشام صدر حکومته کلدی ملوک بنی امیه نک زلهالی
نایاب اولوب بوزلمغه باشلدی مروان حماره کلنجه تمام ارکان دولتلری فقشایو
یقلمغه یوز طوتدی اما ال عباسک ظهوری بو وجهله اولدیکه هجرتک
یوز یکرمی بشنجی ییلنده هشامک ظلمنی کورب خفیةً خلقی دعوتی ایدنجه
مشغول اولان محمد بن علی بن عبد الله بن عباسک رضی الله تعالی عنه که
وفات ایلدی دعوای خلافتی اولادیک بیوکی ابراهیمه وصیت ایلدی انک
عمری وفا ایتمز ایسه ورتابجه ابو العباس سفاح بنامه اصم لدی پس مزبور
امام ابراهیم بر زمان دعوت امرینه تقید ایدوب ولایت عرب وعجمه نقیبلر
وکیللر کوندردی یعنی که بنی امیه دولتی خاندان ال عباسه نقل ایتمکه کلی سعی
ایلدی حتی ابو المسلم خراسانی که اسمی عبد الرحمن در بعضیلر قولنجه بزرجمهر
حکیم نسلندن برجواندر ابو حمزه اصفهانی تحقیق اوزره اصفهان
ناحیه سنده هجرتک یوزنجی ییلنده اولقده برکویده طوغمشدر یعنی که
ان الله یبعث لهذه الامة برأس کل مائة من یجدد لها دینها
حدیثنه مظهر اولمشدر بعده بصره ده نشو ونما بولوب اون طقوز
یاشنه کیردکده بر خصوص ایچون طوتلوب کوفه زندانده حبس اولنمشدر

وقتی که اول محبسدن قورتلدی امام ابراهیم حضورینه وصول بولدی
کوردیکه جری الجنان وفصیح اللسان شجاعت اثرلری کندوده ظاهر و
عیان وفارسی معزبی سویلمه ده طتلودللو برجواندر نجه وعده لر ایدوب
تحت بیعتنه الدی وبر جبه ویروب ودستارشون اوزنی برجدایه دورت
بش قریش اوزنی بریاض بزدن بیراق دیکوب نامنی رایت ظل قویوب
النه ویردی کوره یم ایمدی سنی خدمتکده ارکبی دیرن دیو بر مقدار
نصیحت ایلدی مزبور که خراسان ولایتنه واردی طتلودلدوکه رک
اوتوزبیک مقداری ادمی تحت بیعتنه الدی وبونجه بیلکلر اول ولایتلرک
بکلر بکیسی اولان نصر سیار نام سردار ایله نجه کره مقابل اولوب
صندردی وامام ابراهیم خبر بلرینه خیر خبرلر له وافر محصول کوندردی فاما
حکمت خدا قاصد نامنه اولان فاسق فتوحات مزبوره مرد هسنی ایله طوغری
مروان حماره واردی نامه لری جوب اوقیوب ابو مسلمک خروجنی و بکلر
بکیسی اولان نصر سیاری منهزم قلدوغنی بلدی اول قاصد نامنده کی
فاسده بر مقدار انعام ایدوب ینه مکتوبلری الینه ویروب بولنه کوندردی
اول نامه لری امام ابراهیمه صوتوب جوابن الدقدنصکره ینه کندو کتورمک
اوزره عهد لشوب وافر بخشیش ایده جکی ولدی اول دخی کرو امامه
واردی ابو مسلمک مکتوبلرینی ویروب جوابن الدی تکرار طوغری مروان
حماره کلدی وابراهیم امام بلقایه تابع حمیم نام قریه ده مختفی اوزره
ایدوکن بلدردی پس مروان حمار علی الفور عسکر سچوب کوندردی
ناکاه نامراد امامی الهکتوروب زندانه کتی کوردی اول اوزکوندیده برادرلری
ابو العباس ومنصور اول سمتلردن یکرمی مقداری تعلقاتیله تجارق
کوفیه واردیلر فرق کون مقداری انده دخی صقلندیلر لکن ابو مسلمک
اوازه سی عالمه یایلدی ابوعباس ومنصور اول سمته واردقلری میتش

یاش

یاش طوبلیدی کوردیلر که کزلنمکله اولمز ظهوره کلدیلر اعیان
واشراف کوفه یه کیندیلرین بلدردیلر یعنی که هجرتک یوز اوتوز ایکنجی
یلنده برجمعه کون ابو العباس سفاح منبره چقوب خطبه اوقدی مروانیلرک
خلق عالمه ظلمنی بلدردی وکندو بیعتنه رغبت کوستردی چه ماندم
دولتی کنشهی طوغدی سلطنتی طوپی کوکلره اغدی بیوک وکوجک الی اوپمکه
راغب اولدیلر اول کون کوفه ده کندودن بیعت اتمدک کمسنه قالمدی
اما طالعی برقوتله ظهور ایتدیکه بربیلک ایچنده مصر وشام وعراق عجم ومکه
ومکه مکرمه ومدینه منوره وعراق عرب ویمن براو غوردن تحت حکمنه
وقبضه تصرفنه کردی وقرنداشی منصوری کندودنصکره خلیفه اولمق
اوزره ولی عهد ایدینوب عجله ایله خراسانه کوندردی وهزار تدارکله
ابو مسلمک دخی بیعتنی حاصل قلدی زیرا که انک بیعتی امام ابراهیمه ایدی
ابو العباسی بلمز دیسه تدارکی مشکل اولوردی وبالجمله مرادلری اله کیردی
اندنصکره حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک مبارک
بوردهسنی وقضیب نامنده کی مبارک قلمنی وخاتم خلافت نامنه
برمبارک یوزکنی خلقه کوستردی وقبضه قدرتنه الدی بعده
اول نسلدن هرکیم خلیفه اولدیسه برده شریفی وقضیب جوهری وخاتم
خلافتی انک مقبوضی اولمق قانون قونلدی وبالجمله اول خلیفه نامدار
استعجال اوزره فرق التی بیک مقداری لشکر چقردی عمسی اوغلی اولان
عبد الله بن علی بن عبد الله سردار ایدوب مروان حمارک قتلی نیتنه
کوندردی واردیلر موصل قربنده برصو کنارنده بولوشدیلر ایکی دریا کبی
لشکر برنبیه کیروب طورشدیلر اخر کام وانیلر صندی عباسیلر انلره غالب
کلدی اخشام کلوب ایرشدوکی کبی که ایرلشدیلر مروان برمقدار عسکری
بقیه سیله ولایت مصره طوغری قجدی عبد الله دخی کندو لشکریله اردینه

دوشدي عاقبت بوصه نام محلده اردودن ییتشدیلر اول کویي قوشادوب
خنگ گرشدیلر مروان حمار ایلتمغه مجال اولمادي بر اکنجینک اوننده کي تنور
ایچنه گیروب گزلندي لکن ارایورق بولدیلر بر تنور ایچنه گرمش تنور ایچندن
چقروب باشني گوده سندن جدا قلدیلر بعضیلر قولنجه مروان حمارک
دولتي اتي الک وسمند شوکتینک میداني تنگ اولدي اول اثناده آب
افشاني نیتیله اتندن اینديکنده وسي صودوکمکه مشغول ایکن سمندي
قچدي کندي اول اسبیله ذهبت الدولة بالبولة عرب قومي ایچنده
مثل اولدي ایدي بوندن معلوم اولا که اون درت مرتبه یه یتمش
سلطنت خصوصا بني امیه ومروانیکبي صاحب قدرت یوزیله قریب
حکومت ایتمشلر ایکن مالکلري الدن گیتمکه باعث اولان کندولرک مال دنیایه
کلي رغبتلرندن اولدي ثانیا علما واعیان اهانتلري وچندن تعیین
بولدي اکر وقتیله تدارک ایتسه لر وعاقللر ایله لهانشوب هر خصوصي سویلنسه لر
بلکه بویله اولمیهدي وابومسلم یالکز برادم ایکن وحسب ونسبجه شهرتي
دخزینه وعسکر ومملکت جهتندن وسعت وقدرتي یوغیکن مجرد قیل
وقالله لشکر جمع ایتمسي وبوجه قتال وجدال ایدوب عباسیلري
مرادلرینه ایرکورمه سي نا احتمالدر که تحقق بولمیه ایدي بوخصوص خیلي
عبرت الحي یردر یعني که زمانه پادشاهلرینه پند معتبردر

فصل ثالث

اولاد جنکیزک دولت ونصرتي وخلفاء آل عباسک زوال حکومتلري وسلطنتلري بیاننده در

معلوم اولا که امراء تاتاردن خروج ایدوب
صاحب قران اولان جنکیز خانک فوت اولدي وصیتي اوزره تابنجي
اوغلي منکوقان پادشاه اولوب علم وسلطنتي اثبات ایلدي اطراف
ممالکه حاکملر گوندردکده ملک ایران حکومتنه دخي باجونویان میرزایي
ارسال ایتدي وقتي که اول میرزا اول مملکتلره واردي ایران حدودندکي

ولایتلرک

ولایتلرک حاکملري احوالني بلدي علي وقوعه یزوب پادشاه عصر اولان
منکوقان حضورینه یلدردي ابا الموت قلعه سنه متحصن اولان ملاحده
حاکملرندن وملک بغداده شهریار اولان مستعصم خلیفه دن
وافر شکایت ایلدي البته بونلر ایچون برکلي تدارک لازمدر دیو بلدردي
منکوقان که برادرلریني بصیرت نظري ایله گوزدن گچردي هلاکوخان
نام قرنداشني بوخدمته جملهدن احق واليق گوروب عظیم لشکر ایله
ایرانه گوندردي یالکز بیک خانه نفط اندازان وبیک دخي منجنیق
سازان قوشلدیکه تاتار عسکرنده انلر طوب وتفنگ یرینه ایدي
وبالجمله اثناي واحده ده هلاکویه اصمرلدیکه هر کیم که حکامدن سکا
متابعت ایده کندویه ومملکتنه تعرض ایتمیه سن خصوصا که خلفاء عباسیه
سکا اظهار محبت ایدرلرسه بوجه من الوجوه کندولري ومملکتلریني
انجیتمیه سن وفا ماسر کشلک ایدرلرسه جنکیزخان قانوني اوزره
لازم کلني اجرا ایدرسن القصه هجرتک التیوز اللي برسنه سنینک ربیع
الاولنده هلاکوخان ممالک ایرانه طوغریلوب سمرقنده کلدیکي اطرافده کي
حاکملر وپادشاهلر عرض خلوص ایدوب پیشکشلر ارسال قلدیلر بعده شهرخرقانه
واردي رکن الدین خوارزمشاه جنابنه امیرلر گوندروب اوردوسنه دعوت
ایلدي حکمت خدا انکدر فاضل محقق خواجه نصیر الدین الطوسي انلر ایله
بلاد ملاحدین مزبورک القابیله وافر پیشکش قایردي برادري
ایرانشاهي وشاه نیا نام کجرک اوغلني خواجه بزرکوار بولداش
قوشوب هلاکوخانک اوردوسنه گوندردي بعده زان ملاحده
اسمعیلیه تدارکي گورلدي مقصود بالذات اولان خلیفه بغداد مصلحتنه
توجه اولندي پس خواجه نصیر رئیس الدوله وموفق الدوله اهل عباالله ایله
کوچوب خانک خدمتنه ملازم اولمق بیورلدي بودخي اول استانه دن

ایرلمه‌لرینه رخصت ویرلمیوب اهل معرفت اولدقلرینه بناءً مصاحب
اولملری مناسب کورلدی وقتیکه هلاکوخانک اوردوسیله قونوب کوچوب
همدانه یقین کلدکده خلیفهٔ عصر اولان مستعصم بالله جانبنه ایلچیلر کوندرلدی
مضموننده دایما بزمله دوستلق دعواسن ایدرسکز نیچه محبت نامه‌لر
کوندروب بعض خصوصده معاونت ایچون لشکر طلب ایتدکجه کوندرمزسز معلوم
اولدیکه قالکز حالکزه موافق دکلدر دیو رسملر ویردی خلیفه که واقع
حاله مطلع اولدی اولوغندن جواب یازمغه و رسول کوندرمکه کوجله تنزل
ایلدی هلاکوخانی هرکز کوزینه کوسترمدی بعض خیرخواهلری نصیحت
ایلدکلرین علمای بغداددن امام شرف الدین بن جوزی ایله مثلا
بدر الدین محمد شیروانی نامه‌لر جوابی ایله ایلچی کوندردیلر حالا مکتوبلرنده
چوقلق خلوص و محبت عرض اولنمدی هلاکونک غضبی آتشنی سوندیره‌جکلین
آبدار سوزلر یازلمدی زیرا که اول تاریخده ملک بغداد مانند ارم ذات العماد
بر خلد برین جنت آباد ایدی خلیفه‌نک شوکت و قدرت و عظمتی خود
نهایتده ایدی و کبر و عجب و غروری مرتبهٔ کماله ایرشمش فرضا که عظمتندن
درتیوز مکلف زیب و زینتلری مرتب قپو و غلامی نامنه طواشی
اغالری قوللنوردی حالاکه انلردن هیچ برسی حرمنه محرم اولمیوب ایچ حرمنده
بشقه بنجه اغالر دخی خدمت ایدردی مثلا قپوسنی بلا التشبیه نمونهٔ
کعبهٔ شریف کبی طوتوب بر نیجه سندن بر سیاه قطیفه و ستنه التون
دیکلمه اوزرین بکا صاره قتمشدی و قپوسی قرشوسنده مانند حجر الاسود
بر طاش قودرمشدیکه دستبوس امیدینه کلان پادشاهلره ال ویرمک
دولتی الویرمکین اول بکلی ویرلردی یعنی که بنه طابنلر کبی ال الماشه
یوز سورمکله افتخار ایدرک کیدرلر ایدی و عید شریف اولدقجه مستعظم
بیرام نمازینه چقردی اول اولو یولده واقع اولان قصرلره بر شباغلنلک

تما

تماشاسیچون اوچ بیک غلوریدن زیاده کرا صرف اولنوردی
نیجه سکه و خطبه صاحبی پادشاهلر کاه اولوردیکه قرشوسنده یاغمورده
طورردی اوتوردیمیجه دکه اوتورمزدی و شول زمانکه هلاکو بغدادی فتح
ایدوب خلیفه‌یی و اولادینی شهید ایلدی شرابخانه خاصه‌سی اولان
قلعه‌ده‌کی التون و مرصع و کمش صراحیلر و قدحلر و سایر بزم آلاتندن
تیمش و هیو کلنوب هلاکونک اوتاغنه نقل اولندی سلطان نصیر
طوسی ایلعقد ارتحف و مرصعاتی تعجب ایتمشلردی اکرچه شوکت و قدرتنه
نهایت یوغیدی عیش و نوشنه و مداومتنه باغفلتی خود نامول
اولان مرتبه‌لردن ارتوغیدی متصل تقاضاسنده بزم شراب ایدوب
لذایذ شهوانیه‌سنه رغبت ایدردی اصلا عسکر حالنه و لشکرینک
نظام احوالنه مقید دکل ایدی و دیوانندن علوفه یینلر اول
زماننده یوز یکرمی درت بیک نفر حسابنده ایدی لکن اوغلی و مقرب
اغالر امور مملکته قارشمغله کندوسی تنهاسنده کویا که یوق
حسابنده ایدی و بو ذکر اولنان مواجب خوران لکن وار ایدی
اطراف مملکتده و قلعه‌لرده وظیفه یینلردن ماعدا همان پای
تخت و اوردوی خاصه خدمتنده اولنلر ایدی و دخی بر خلیفه و بر پادشاه
بوقدر عسکره علوفه ویرمک ولا مشدی وزیری مؤید الدین
محمد علقمی ایسه علم و فضلیله مشهور و معروف و نظم و نثر و معارف
ایله موصوف بر وکیل صاحب تدبیر ایکن متعبان پادشاهه اکاذیرات
ایندررز اولمشلر ایدی اول خلیفه‌نک عرض و بالنه سعی ایتمک
قصدنده اولدقجه انلر عکسنه جهد ایتدکلری تعیین بولمش ایدی
هرچند که خلیفه‌نک احیاسینی بیلدرردی چنان التفات ایتمزدی
عالم خرابه واردی دیدکجه طوتیوب و کلمادی کندینک حضور و راحتنه

کالبنده المعتصم ارکان دولتی اتراک سنه اوزره خبری یوغدی بعده ذلك
وزیر مزبور دخی اتمام مدینه ابتداسی عالم دیبلکه خراب اولوب بیوك و كوچك
بلوکسز اولدیغی عاقبت اطراف مملکتده پادشاهلر خلفا مملکتنک اختلالنی طویدیلر
مسافه بعیده ده اولان طمعکارلره دخی طویروب تا که منکو قاآن هلاکویی کوندرمکه
جرأت ایلدی اگر سکا عناد و مخالفت ایدرسه جنکیز خان قانوننی اجرا ایدرك
مملکتنی یغمایه ویر دیو سویلدی فلاجرم هلاکو دخی بی نهایت لشکرلر ایله
بغداده کلدی قرق اللی کون مقداری محاصره ایدوب منجنیقلر
ایجنده خلقك نصفنی شهید ایتدکدنصکره آخر خلیفه عاجز فرومانده
قالوب اوچ اوغلی ایله اوچ بیك نفری آل رسول و اولاد عباسیان
بللو بشلو اعیان مملکت ایله بر سحر هلاکونك اوتاغنه طوغرولدی
او علمالر ایله کندوسنی ایکی و اوندی سایرینه رخصت اولمیوب طشره قالدی
اولکون خلیفه فی الجمله التفات اولنمیوب شهر ایچینه خبر کوندردیکه
شهید ایتدکدنصکره هر کیشی برابر و یاتنی کیدرسن بیوردی بعده خلیفه و اوغللری
جسته و یرلدی محرم محترملرندن ابن درویش و دوندار و سلیمان شاه
و بنجه بو ملوك کبی اعیان سپاه بر بر شهید اولندی آخر کار خلیفه مظلومه و اولادینه
دخی شهادت نصیب اولدی رحمة الله تعالی علیهم مورخ میرخواند تحریری
اوزره کندوی و شهزادهلرینی کجهلره صاردیلر انلر اول نمدلرك ایجنده
ایکن قلیج ایله طوغرهدیلر ریاض الخلفا نام کتابده یازرکه خلیفهیی
و اولادینی نمدلرینه قویدیلر اندنصکره میدانه براغوب آتلر یاغنه
چکندیلر دیو بیان اولنمش بو یوزدن سیاستك دخی بو اولمش که منلا
نصیر طوسی متد تجرید نامنده کی هزلی تألیف ایدوب مستعصم خلیفهیه کلوب
اتحاف مراد ایدندکده خلیفهنك مقبوللرندن کاتب یاقوت اخطاطه
وانك امثالی علمادن بعضی متعلبلرینه بولشمدین ایلتوب شطه کنارنده اوتوررکن

خلیفه

خلیفه صوندی انلر غرض ایدوب خلیفهیه متعلق بر کتابدر اعتبار و التفات
بیورمك دیو غمز ایتدکلرنده منلا نصیرکه صوندقده هرکز اعتبار و التموب
حتی اول کتابك بر ورقنی دست ها تنله قوبردی حتی خیانتی وار ایدی
یوبوب پاك اولمسی لازم دردیوب صویه صالندی و بونی کتورمکدن
بکا شهر طوسدن برادر کوزکتورمش اولسك یك حظ ایدردم دیو بیوردیلر
منلا بو یوزدن جفایه تحمل ایدهمیوب دوندی کتدی قنده کیدرسن
منلا دیدکلرنده اول بیوردوغکز صغری کتورمکه کیدربن دیدکنده
جوابنده فی نفس الامر اول انجمکله بغداددن کوجدی و اول اطراف
پادشاهلرینك طالعلرین طویوب هلاکونك ستارهسنی جملهدن قوی
کورمکین خدمتنه واردی مقبول و مقرب مصاحبی اولدی قید حیاتده
اولدقجه یاننده ایرلمدی حتی انك نامنه زیج ایلخانی جیقروب کلی
دولت شهرتنه سبب اولدی عاقبت انتقام قصدینه هلاکویی بو بنجه
لشکر ایله بغداده کتوردی خلیفهنك زوال دولت و سلطنتنه سبب
اولوب یاقوت مستعصمینك سیاستنی بیوردی و خلیفه ملك
بغداددن یائس ایدوب ایلخانه کلدکده کندویی بر مرصع التون
تخت اوزرنده و نصیری بر کمش کورسی اوزرنده کوردی حتی که
منلا استهزا طریقیله کندویه خطاب ایلدی بکندکمی اصمرلدوغك کوزی
ایو کتوردممی دیو سویلدی و قتلی مقرر اولدقده بر صغرك درسینی
بتو بجه یوزدورب خلیفه مظلومی انك ایچنه قویدیرب اته چکندیرب
خلیفهنك اولکی خشونتی باعث اولدی سبحان الله العظیم القدیر
صاحب تخت و دیهیم خلیفه اوغلی خلیفه ایکن علمانك لیاقت و عالمیتنی
بلمیه هلاکو اکا کوره دشت قبچاق چوللرنده حاصل اولمش بر تاتار
میرزاسی ایکن منلا نصیرك توقیرنده و کندونك رعایت تکریمنده
هرکز اهمال و تقصیر قلمیه حق بودرکه منعم غیور و غفوردر

عون وعنايتي ايله نصير منصور اولوب خليفه مقهوردن كوزل انتقام
المشدر هلاكو دخي ارباب معارفك قدر قيمتيني بلمكله پادشاه عالمكير
اولوب يدي اقليمه ولوله صالمشدر وبالجمله خلفاء عباسيه جمعا اوتوز
يدي خليفه نامدار درکه کمنك قرنداشي تخته جلوس اتمشدر يعني كبار ابو العباس
سفاح وقرنداشي ابو جعفر منصور ومهدي بن منصور وهارون
بن مهدي وهادي بن مهدي ومحمد امين بن هارون ومامون بن هارون
ومعتصم بن هرون وواثق بن معتصم وجعفر بن معتصم ومنتصر بن جعفر ومستعين
بن محمد معتصم ومعتز بالله بن جعفر ومهدي بن واثق ومعتمد بن جعفر
ومقتصد بن موفق ومكتفي بن مقتصد ومقتدر بن مقتصد وقاهر بالله
بن مقتصد وراضي بالله بن مقتدر بن مقتصد وقاهر بالله بن مقتصد
وراضي بالله بن مقتدر ومتقي بالله بن مقتدر ومستكفي بالله بن مكتفي
ومطيع بالله بن مقتدر وطايع بالله بن مطيع وابو العباس احمد بن قادر
وقايم بالله بن قادر ومقتدي بالله بن احمد ومستظهر ومستنجد بالله
بن مقتفي ومستضي بالله بن مستنجد وناصر لدين الله بن مستضي وظاهر بامر الله
بن ناصر ومستنصر بالله بن ظاهر ومستعصم بالله بن مستنجد وناصر لدين
الله بن مستضي وظاهر بامر الله بن ناصر ومستنصر بالله بن ظاهر ومستعصم
بالله بن مستنصر كه بو جمله نك مدت سلطنتلري بشيوز يكرمي سيله يتمشدر
پس حسب ونسبلري حضرت سلطان الكونين صلى الله تعالى عليه وسلم
جنابنه چقر بو مقدار طول ماندي ودولتلري چوق لشكر وخزينه لري حسابدن زياده
ارتق بو مقوله پادشاه عظيم الشان پادشاهلرك قرق اللي كونك ايچنده
نسل پاكلري منقرض اولمشدر وملك ودولتلري زوال بولمشدر خصوصا كه
هجرت حضرت نبويه دن صلى الله تعالى عليه وسلم دن بروبوانه كلنجه كلان
ملوك وسلاطينده وبونلردن چوق سلطنت اتمش قوم بو قدر شمديكي حالده

بهمان

بهمان دولتلرده بر قوري نامليري باقي قلمشدر سبحان الله من زوال ملكه
حكمت ديگر هلاكونك بغداده كلوب خلفانك دولتي انلره نقل اتمكده
بر سر عجيب دخي زمان سابقده ناصر خليفه كه محمد خوارزمشاهه مغلوب
اكا انتقاما جنكيزخاني خراسان ماوراء النهر مملكتلرينه طلب ايتمشيدي كه
عاقبت اولادينك اوجاقلري سونمكله جنكيزيلرك جنك فسادلري
اتشي باعث اولدي يعنيكه مغول لشكري عجم ولايتلرينه كلهكيده يوللرينك
قولاين اوكرنديلر وخلقك مال ومنالكري نعماسندن لذت الديلر
چاق صكره خلفا خاندانندن ال اوزادب اول نسل پاكي دخي فنايه ويرديلر
سبحان من لا يعلم قدرته الا هو العزيز القدير فصل رابع آل سامانك
طلوع دولت وبعده زوالي اولاد سبكتكين نك ابتداء سلطنت
وجلال ظهوري ذكرنده در خفي اولميه كه ملوك سامانيه نك نسبلري
بهرام چوبينه منتهي اولور مامون خليفه كه زمان سلطنتنده مروده شهرينه وارديغي
غسان بن عباد نام سردارينه اسد بن سامان اولادينك رعايتلريني
اصمرلدي يعني كه اكا خراسان حكومتني ويردكده اول زمره يي خوش
طوته سن ديو سپارش بويردي كاانباء غسان بن عباد كيم خراسانه
داخل اولدي نوح بن اسده سمرقندي واحمد بن اسده فرغاني ويحيى بن
اسده شاش واستروشنه امارتيني تعين ايتدي والياس بن اسده
ملك هرات ايالتني توجيه قلدي غسان كه خليفه نك بكلربكيسي ايدي بونلر
انك تخت حكمنده بكلري شابه سنده اولدي هر بري عدالت وديانتله حكومته
بشلديلر شول مرتبه كه هيچ تك انكيوز التمش بر سنه سي ايدي معتمد خليفه ملك
ملك بغداده خليفه اولمش ايدي سابقا فرغانه حكومتي توجيه اولنان احمد بن اسدك
اوغلي نصر بن احمد ساماني يه ماوراء النهر حكومتني ويرلدي كندوسي واروب
سمرقند شهرنده اوتوردي قرنداشي اسماعيلي بخارا بكلكنه كوندردي بو طريقله

کیدرک تفرقه تلندی کلی خزینه یه و عسکره مالک اولدی عاقبت تخت سلطنته
جلوس قلدی اولا ظهور بولمه لری مامون خلیفه نک احسانی ایله اولمغین ولی
نعمتنی اونوتمدی خطبه سنده خلیفه عصر اولان کمسنه یی مقدم اکدرردی عقبجه
کندونی ذکر ایدرردی وکاه کاه خلیفه جانبنه پیشکش و هدایا کوندروب
عرض محبتدن خالی اولمدی بعد زمان قرنداشی اسمعیل دخی قوت بولدی حتی
مابینلری بوزیلوب برکره ایکیسی بر بر ایله جنک ایتدی اگرچه که نصر بن احمد
صندی قرنداشی اسمعیل حضورنیه الی باغلو کتوردیلر لکن اسمعیل انی والدرمدی
بنم ولی نعمتم و اولو قرنداشمدر دیو تخته کچوردی کندوسی وکیل و وزیر اولدی
قرشوسنده الن باغلیوب طورردی نیجه زمانلر بو حال اوزره کچدی اخر کار
هجرتک یوز یتمش طقوز سنه سنده نصر سامانی وفات ایلدی اندن صکره
اسمعیل بن احمد سامانی فراغ بال ایله تخته کچوب ماوراء النهر سلطنتنده علم قدرتنی
ابات ایلدی غایتله عاقل و دانا و اصحاب معارفه التفاتی بی‌حد ایدی پادشاه
اولمغله حق جل و علا اولادینه نصرت ویردی بونسلدن طقوز کشییه سلطنت
میسر اولمشیدی یعنی که اسمعیل بن احمد و نصر بن احمد و احمد بن اسمعیل
نصر بن احمد بن اسمعیل و نوح بن احمد عبد الملک بن نوح و منصور بن
نوح بن احمد ابن نوح بن منصور و منصور بن نوح جمعا بونلر یوز اوتوز
ییل مقداری سلطنتله عنوان بولمشیدی اما جاق صکره شهریار اولان
عبد الملک بن نوح تخته کچدکده بنده زاده لرندن سلطان محمود سبکتکین
ملک خراسانی تماما حکمنه المشیدی حتی ذاتنده محمودک ولی نعمتلری ایکن
ملک موروثلرینه ال اورمشدی زیرا که سلطان محمودک باباسی سبکتکین
الب تکینک قولی ایدی مزبور الب تکین سامانیلرک بشنجی پادشاهی
عبد الملک مشترا ایتدسی ایدی بنه بو ایله ایکن حملهدن صکره شهریار
اولان عبد الملکک عسکرینی صیوب بخارا جانبنه تجاوز ایتمشدی داردیغی کبی

ایلک

ایلک خان نام بدبخت کلی عسکر ایله بخارا قصدینه کلمش بولنوب
اول دردمندی طوتوب تلف ایتدی سامانیلرک نسلی بو طریقیله نهایت
بولدی بعض مورخلر قولنجه مزبور عبد الملکک اسمعیل نام بر اوغلی قلمشیدی
اول اثناده جرجان ولایتنه واردی و کندوسی بلد مسوبتنک تنها
کچمک اوزره اولدی اتفاق بر تنهاده یورکن اعراب بدکماندن بری
لباسنه طمع ایدوب اول دردمندی شهید ایتدی اما سبکتکین بیان
اولندوغی اوزره سامانیلرک امراسندن الب تکینک قولی ایدی غایتله
مدبر و سخی و بهادر و متعادر ناس بلوب تشخیصه قادر او غوری کشاده
لطف و کرمی حددن زیاده بو نامدار بکلربکی ایکن اطرافنده کی حاکملر
ایله بحه صواشدی هر برنده منصور و مظفر اولوب دولتی و ریاستی باشندن
اشدی اخر کار جیپال هندی کبی پادشاهله قدرتلو و قوتلو پادشاهله
اوغرشدی انی دخی صیوب کفارینی قروب غزنه یی پای تختی الوب دار الملک
ایدندی اندن صکره خطبه سن اوقودوب سکه سن یوریدوب تکرار جیپالک
پای تختنه واردی لمغان نام فتحی مشکل بر قلعه سنی الوب اتوز بیک کافرین
قلجدن کچوردی و اون بیک هندویی دخی بوینی باغلو اسیر چقردی الدوغی
مملکتک بتخانه لرینی ییقوب یرینه جامعلر و مسجدلر و تکیه یاپدردی اخر کار
اوچیوز سکسن یدنجی سنه ده مدت عمری التمش ییل حسابنده ایکن
وفات ایتدی اوغلی سلطان محمود تخته کچوب بر عظیم القدر پادشاه
اولدی اکثر دیار ولایت هندوستانی فتح ایدوب کلی غزالر ایلدی و شاه
نامه کبی یادکار کتابی مولانا فردوسی طوسی انک نامنه نظم ایتدی بو زمره دن
دخی اون اوچ نفر پادشاه صاحب نظر اول مملکتلره حکم ایتدی بو طریقله
سامانیلرک ملک و دولتلری جمیعا ال سبکتکین جانبنه نقل ایلدیکه
بونلردر امیر سبکتکین اوغلی سلطان محمود و مسعود بن محمود و محمد بن محمود

ومودود بن مسعود ومسعود بن مودود وعبد الرشید بن مسعود
وفرخ زاد بن مسعود وابراهیم بن مسعود ومسعود بن ابراهیم وارسلان
شاه بن مسعود وبهرام شاه بن مسعود وخسروشاه بن بهرام وخسروشاه
سبحان من لا یزال ملکه الی الابد فصل خامس ملوک
طاهریه نک زوال دولتی وامرای بنی نصرک اخر حکومتی واول صفاریانک
ابتدای شوکتلری بیاننده در ملوک آل طاهر که اولکی طاهر
ذو الیمینین ایکنجیسی طلحه بن طاهر اوچنجیسی طاهر بن عبدالله در
دردنجیسی محمد بن طاهر در تاریخ هجرتک ایکیوز سکسننده طاهر
مستولی اولدی وایکیوز اللی طقوزنجی ییلنده دولت صفاریلردن
یعقوب بن لیثه انتقال ایتدی مذکور یعقوبک باباسی لیث سیستان
ولایتنده دوکنجیلک ایلیوب گچنورکن کوردیکه رنجبرلک ایله نفسی
مرادنجه غنا حاصل اولمز برکلیجه مبلغه مالک اولمانیجه استدوکی کبی طعام
ولباس وخرجلق بولمز فوری بر تیغ خرسوزه باش وبوغ اولوب برکیجه
حاکم ملک سیستان اولان درهم بن نصرک خزینه سینی باردی
نقود وسایر التون وکمش اسبابندن ومرصعاتدن کلی نسنه لر
الینه کردی لکن خزینه دن مرادنجه الدی الا جمعن الوب طشره چیقه جق
محلده معلقده اصلنمش برکمش نسنی الجنده برشفافلو نسنه کوردی
کوهر قیاس ایتدی اینکردی و نه اولادیودل اوره طتدی مکرکه طوز
ایمش بنی نصرک هوا اعلا اسندن برونبرکاو تیمنا صقلرایمش
کیتش که طوزک چاشنیسنی طاتدی بکزی متغیر اولوب دونوب
اوغریلره خطاب ایدوب ایتدی یعنی که امری ایله هرکسنی الدوغی
نقود ومتاعی یرلو یرینه ایلتدی باغشی بدر دیدکلرینده دنیاده
لسان خلقده جاری اولان طوز اتمک حقیدر بو سبب ایله که نان
ونمک هر طعامک لازمه سیدر اکا بناءً حضرت حقک سایر نعمتلری الکلیوب

بو ایکی نسنه مذکور اولمشدر چونکه بن بو شهریارک طوزینی طاتدم
من بعد حق اتمکی قویوب بر نسنه سنی الممغی مقرر ایتدم اگرنیم خاطرم
استر دلو سکز سنیز ده برحبه سنی المامک عن قریب بونک بدلی نه
غنیمتلر اله کیره حکدر تنک وصایتمک دیدی جمله یولداشلری ده
کندوسینی فراغت ایدوب صفر الید چقدی کیتدی یعنی که خزینه دار
سلطانه کلدی قپولر بوزلمش وبعض نقود وتحف طغلمش کوردی
وقت فرصتدر دیو زر وسیم بحساب ونهایتسز ذی قیمت اسباب
الوب کندو اونینه ایلتدی بعده زمان خزینه اچلمش وبو دکلو مال دنبال
کیتمش دیو صاحب صقاللو بولارق درهم بن نصرک حضورینه کیتدی
وبو قضیه بین الناس شایع اولوب بولا یکه اسبابدن برنشان بولونه
دیو امر آیه‌سی واغالری جست وجویه بشلدیلر فاما لیث بو حالی
کوروب تعجب قلدی وبعضی یی کناهلره اشکنجه امرا اولنوب کشاکشده چقا
ایتدکلرینی ایشیدوب رحم ایلدی همانه دم خوف وخشیتی قویوب زیر
جانبنه بی خوف واردی بن سنک خزینه کزی یاران اولدم‌لری
بولدم وکیملر ایدوکنی تفصیلی ایله خبر الدم بالذات پادشاهه
بولشدرک که خبرین ویره یین دیو سویلدی فی نفس الامر درهمک
یاننه واردوغی کبی ماجرایی تقریر ایلدی یعنی خزینه سنه کیروب
نهایتسز نقود وتحف التمش ایکن اول طوزدن طاتماغیله
جمله سنی یرینه رد ایتدکلرینی سویلدی ظاهر بودرکه حالا موجود
اولمیان تحف ونقود وجواهری خزینه دار کزلمشدر بو قلک کورتز
دیو دلالت ایلدی فی الحقیقه خزینه دارک اولری باصلدی
خزینه دن هرنه کیتمش ایسه انده بولندی درهم بن نصیر اول
خزینه داره غضب ایلیوب سن بو نجه روزکاردرکه بنم اتمکم یرسن

وبونجه انعام واحسانمه مظهر بنه کفران النعمه لک ایدوب فرصتنده
بوبلیر طمع وخرسزلق ایلیه سن برجبه احسانمزی کورمیین دوغری با عجز دیلکو
طوزیمزدن حاتمغله خزینه مزدن ال چکوب سایر یولداشلرین جمیعا منع
ایده سن ایرته سی حاضر شکاره راست کلدم دیو بویله کذب بختلک ایده سن
عمی دیو نجه عقاب وعتاب ایلدی عاقبت انواع اشکنجه وسیاستله
هلاک ایدوب خزینه دارلغی لیثه ویردی مزبور همان اول ساعتدن
صلاح حال اوزره اولوب صداقت واستقامتله نجه ییل خدمت
اتمکله کیدرک امیر لشکر اولدی یعنی که پایه قطع ایدوب سردارلکله
عظیم شان بولدی وکندونک اوچ اوغلی وار ایدی یعقوب عمرو
علی اسملریله جمله سی نامدار ایدی اکر بو کلری یعقوب زیاده بهادر
وانک نظیری دلیر ودلاور نادر اولمغله درهم ابن ناصر خلیفه جنابنه
حسن وتربیت ایلدی یعنی که قوللنوب ایلرو کله جک قولکز دیو
بلدردی اکا بناءً سردارلکله خوارج قتالنه کوندردی کرک انده
کرک سایر خدمتلرده منصور ومظفر اولوب کلی اشتهار ایله دوندی
بوطرتقیله نجه ماه وسال صداقت اوزره خدمت اتمکین درهمک
کرکی کبی کوکلنه کیردی کندوسی پیر فانی اولوب مملکت ضبطنه
قادر اولادی دلمغین ممالک سیستانی یعقوب بن لیثه بلدردی
خلیفه جانبندن دخی تیغ وکمر کلوب قدری افزون اولدی وبالجمله
هجرتک ایکیوز اللی اوچنجی ییلنده سجستاندن لشکر چکوب هراته واردی
محمد بن طاهر جانبندن انده حاکم اولان محمد بن اویسی منهزم قلدی
جمیع سجستان وهرات وکرمان ونیشابوری وبلخ وطخا
رستانی وتمام ملک خراسانی تحت حکمنه کردی اکرچه که خلیفه
عصر ایله مضافات اوزره کجنوب وستلی ایدردی لکن بونک

شجاعتندن

شجاعتندن وحسن تدبیرندن خلیفه هر زمان وهم ایدردی
والی صلح مزبور یعقوب اون ییل حکومت ایتدکدنصکره قولنج مرضندن
مرحوم اولدی یرینه برادری عمرو بن لیث وانک یرینه طاهر بن محمد
بن عمرو بن لیث جلوس ایلیوب اشتهار بولدی لکن تنک طوریموب
وتخت حکمنده کی مملکتلره قناعت قلمدی لشکر چکوب فارس ولایتنه کلدی
خلیفه جانبندن انده بکلربکی اولان اسمعیلی مملکتدن سوردی چقردی
حکمت خدا بو اثناده کندینک سکری نام سرداری بکلر ایله اتفاق
ایدوب خروج ایتدی وقت محاربه ده غالب کلوب طاهری وقرنداشی
یعقوبی ایله الهکتوردی وفارس ولایتینی مراد اوزره تحت حکمنه الدی
بعده مزبور طاهرک اوغلی احمد ظهور ایلیوب ملک موروثنی کماکان
ضبط ایتدی وکندودنصکره اول مملکتلری صلبی اوغلی خلفه کچدی
خلف دخی خیر خلف اولوب نیجه زمان عدالتله حکومت ایتدی وانک
زمانی کتدکدنصکره نصر بن احمد شهریار اولدی تا بشیوز اللی
سنه سنه دک حکومت وسلطنت ایلدی پس بو ذکر اولنان یعقوب
بن لیث وعمرو بن لیث وطاهر بن عمرو واحمد بن طاهر وخلف
بن احمد ونصر بن احمد اوچیوز ییلدن زیاده چه پادشاهلق
ایتدیلر بین الملوک عدالت وشجاعت ایله اشتهار بولدیلر حتی صکره
نصر بن احمد خیلی معمر اولدی یعنی که یوز ییل عمر سوردی حکومتنده
مستقل اولدی بعضیلر قولنجه الی الان سجستان مملکتلرینه بو
نسلک تحت حکمنده در دیرلر اتابک ظهورینه سبب حق نان ونمکی
رعایت اولدی وهیچبر اول مقابلده ویریلان ملک ودولت
زواله ایرمدوکنی خبر ویررلر الله اعلم بالحقیقة

فصل سادس

زوال دولت ملوک خرجان وطلوع شمس سعادت دیلمیان

که آل بویه دیدکلری بونلرک احوالی بیاننده در

بعض مورخلرک آل بویه نک نسبلری بهرام کوره چقر دیرلر
کندولر ایسه بزم نسبتمز آخر ملوک عجم اولان یزدجرد بن شهریاره
منتهی اولور دیو سویلر نیجه روزکار دیلمیلر ایچنده حکومت اتمکین
بونلره دخی دیلمی اطلاق ایدرلر مورخ میرخواندشاه قولنجه آل بویه نک
جدی اولان ابوشجاع بویه اوسط ناسدن برکمسه ایدی که علی وحسن
واحمد نام اوچ اوغلی وار ایدی برکون برمنجم حضورینه واردی
بررؤیا کورمش انک تعبیرینی مراد ایدندی یعنی که واقعه‌مده بنم ذکرمدن
براتش فروزان اولدی چقدی بعض مملکتلری یاقه ویقه یوکسکه
چکلدی بعده اول اتش اوچ بلوک اولدی هر بلوکنکا دکنده
مملکتلر وخلق عالم ادب خشوعیله دبربندیلر بو اتشلرک شعله‌لرندن
روی زمین واسمان برین ضیا ایله طولوب منور اولدی پس بو رؤیانک
تعبیری وتاویلی نیجه در دیو صوردی اما اول منجم تعجب ایدرک
مادامکه سن بکا برات ویاخود برفاخر خلعت یاری اون سکز سکه التون
ویرمیه‌سن بو دوشنک تعبیرینی بندن اشیتمیه‌سن دیو جواب ویردی
ابوشجاع ایسه والله بن عمرمده برآته مالک اولمدم وارقده غندن (?)
غیری برقفتانه دست رس بولمادم اون التون ایسه موجود دیو قدر
بنم خیر دعام اولوب تعبیر ایدرسک ثوابنک نامولکدن ارتوقدر دیدکده
معبر دیدیکه سنک اوچ اوغلک بیله روی زمینده سلطنت ایلیه‌لر
اولا بریسی خروج ایدوب صکره ایکیسی اکا متابعت ایلیه‌لر یعنی که
یریوزنده کی مملکتلر انلرک حکومت وعدالتلری ایله روشن اوله اما
بولاینکی انلرک دولتنده بزده حصه‌دار اولمق تعیین بولنه دیدکده
ابوشجاع بو تعبیری دکلدی بی اختیار روا فرکولدی بنی مزه لنورسک

دیو تعجب قلدی منجم ایسه اصلا سوزندن دونمدی واوغلانرینی صورت
طالعلرین طوتدقده بیوکلری عمادالدوله علی که هنوز اکا عمادالدوله
لقبی قونمه‌مشدی بختینی جمله‌دن قوتده کوردی اول پادشاه اولاجق
بودر دیو خبر ویردی حکمت خدا انکدر عمادالدوله چوق زمان کجدین
اول اطرافده کی حاکملردن مرداویج نام شهریاره خدمت ایلدی حتی انک
جانبندن کرج شهرینه حاکم اولدی کتدی لکن کرم وشجاعتی بردرجه‌ده
ایدیکه طتلو سوزینی اشیدن کمسنه یانندن ایرلمزدی التفاتنه مظهر
دوشنلر برداخی انک خدمتنی ترک اتمزدی حتی برکره مرداویج کندو
عسکرندن بر قچیوز آدمک وخلیفه‌لرین کرج مالندن کوستردی
انلر عمادالدولیه کلدکده بروجهله دبرندیکه بالضروره جمله‌سی اکا قول
اولوب خفیة بیعت اتدیلر اکرچه بو احوالی مرداویج ایشتمش ایدی ایشتدی
لکن خوفندن اشکار اتمکه قادر اوله مدی کاهی بعض بهانه ایله عمادالدوله‌یی
استاسنه استدی اولدخی متنبه اولمغین بعض معقول جوابلر ایله
اعتذار ایدوب کیتمدی بو اثناده تحت حکمنده کی طقوز یوز اتلو ایله
اصفهان اوزرینه یوریدی حاکم اصفهان اولان ابن یاقوت تکساون
بیک مسلح مکمل لشکرینی صندردی بعده ابن یاقوت مملکت ارجانه
فرار اتمکین اردنجه واردی انیدخی فتح ایدوب اعتلا وشان بولدی
بعده قرنداشی رکن الدوله‌یی کوندروب کازرونی دخی تحت تصرفنه
الدی اندنصکره اصفهانی پای تخت ایدندی اطراف ممالکده کی شهریارلر
کندودن خوف چکمکه باشلدی اما تاریخ نباکی قولنجه ابتداء ظهوری
هجرتک اوچیوز ایکنجی سنه‌سنده اولدی اما بو حقیرک قولنجه صاحب ظهورک
قوتنه راس مایه‌دن مباشرتی مناسب کورلدی و بالجمله برقاچ بیک آدمه مالک
اولوب یاقوت که حاکم شیراز در انک قصدینه یوریدی اثنین وعشرین ده

ایندخی فتح ایدوب کامران عالم اولدی اگرچه که عسکره تنبیه ایدوب
شهری یغما ایتدرمدی مقابله‌ده سیزه بخشیش و رعایت اولنور انشاء الله تعالی
یارنده برگونده گوره لم جوابنی ویردی بو تفکر ایله سرآیده ارقه‌سی
اوزره یاتوب عجبا بزه‌دن خزینه تدارکی اوله دیو حیرتده یاتدی مزبور
بو ملاحظه‌ده ایکن ناگهان سقف سرآیده بر دلوکدن بر یلان
باشنی چقردی ینه ایچرو یه چکوب بر تفکره بو شیوه‌یی مسلوک طوتدی
پس عماد الدوله حرم خدمتکارلرینه آواز ایلدی شونده بر یلان ظاهر
اولمشدر چقوب اولدرک دیو سویلدی وقتی که اول محله چقدیلر و اول
دلوکدن بر عظیم دفینه ظاهر اولدی ایچنده نیجه صندوق مالامال
فلوری و نقود بولدیلر و نیجه یوک تحفه قماشلر دخی بولوب ایندردیلر
عماد الدوله که بونلری گوردی حق سبحانه و تعالی یه شکر فراوان ایلدی
و ایرته‌سی اول خزینه‌یی عسکر بخشیشنه صرف ایلدی مثنوی

کیمه دولت اولسه یسر بی قهر و رنج | یلان بوقلر ایکن بولور کرلو کنج
ستاره شو بخنده‌مه کیم باشن اگر | الی کنج اررکن یلانه دکر

نثر بر استاد درزی استدیکه اول قماشه‌دن خلعتلر کسدره عجله اوزره
کندویه و توابعینه و خزینه‌سینه تیشدره مگر که نفس شیرازده بر استاد
درزی وار ایدی قولاغی کرچکدن صاغر ایدی غایت زیاده استاد
اولمغین مقبول اکابر و اصاغر ایدی میر یاقوت دخی درزی باشیسی ایدی
و ملوک شیرازی قوللنورلردی خاصه خلعتلرینی اکا دکدررلردی
بعض اهل وقوف انی اکدیلر حتی کلسون دیو آدم گوندردیلر وقتی که
عز و حضور شهریاریه کلدیکی تینی جوب کتورمدوکمی یعنی که جامه کسمک
ایچون ارشون کتورمدوکمی دینلدی دردمند صاغر که جوب لفظنی اشتیدی
قورقوسندن عقلی الدن کیدوب کندی صاندیکه جوبدن مراد دکنکدر

یعنی

یعنی یاقوتک سنده اولان اسبابنی بیلدک و کمکدن هجران اغلیورق
کشف راز ایلدی ای خداوند جوب ضربنه نه حاجت که بنده میر یاقوتک
گرانمایه خلعتلری ایچون اون ایکی صندوق نهاندر اندن زیاده درونیلرک
سوزلری صحیح دکلدر یلاندر دیدکده عماد الدوله کولمکه باشلدی و وار ایدی
انلری کتوره دیو گوندردی بلا زحمت اون ایکی صندوق خلعت و اقمشه
کلدی و بالجمله آل بویه بو طریقیله ظهور ایتدیلر کیدرک اطراف ممالکه مستولی اولوب
حتی ملک بغدادی دخی تصرفلرینه الدی حتی معز الدوله نام برادرینی بغداده
گوندردی نیجه روزگار خطبه و سکه خلیفه ایله اشتراک اوزره اولدی القصه
گاه شیرازی گرگانی پای تخت ایدندیلر و گاه بغداد دار الملکنده سلطنت ایتدیلر
عماد الدوله و رکن الدوله و معز الدوله و عضد الدوله و بهاء الدوله
و مجد الدوله و بوکالیجار و سلطان الدوله و شرف الدوله و جلال الدوله
و ملک رحیم و عماد الدین و ابو منصور کی اولادی سیون علی الترتیب تخت سلطنته
جلوس ایتدیلر الله تعالی اعلم

فصل سابع سبکتکینلرک انتهاء دولتی و سلجوقیلرک ابتداء ظهوری و علو شان و سلطنتلری بیاننده در

اصلده سلجوق تقاق نام تاتارک اوغلیدر اتراک
پادشاهی بیغو نام خاقانک زماننده بوی بکلکی ایله ظهور ایدوب انکله نوعا
خصومتی ظهور ایدوب مابینلرنده عداوت ظاهر اولمغین اقربا و تعلقاتیله
کوچوب ماوراء النهر طرفلرینه جند نام مملکته کلدی بعده زمان انده وفات
ایلیوب اسرائیل و میکائیل و موسی نام اوچ اوغلی قودی
بعده میکائیل بر معرکه‌ده شهید اولدی بیغو و طغرل و چغری و داود
درت اولادی قلدیکه هر بری ترکمانلرک بوی بکلری اولوب کلی قدرت
و جمعیته مالک اولدیلر حتی بونلرک قدرت شوکتندن سلطان محمود سبکتکین
کبی غازی پادشاه اوستندی دخی البته بر کیزینم یانمده بولنمق لازمدر

دیوا سر ایلی یانینه کتوروب بعضی یاسرا کلماتنه الجنوب وایما جسمده بولنسون
وقبیله سینک بندن قورقوسی مقرر اولسون دیو کالنجار نام بر قلعه ده
حبس ایدوب نیجه ییللر لفکره تلف اتدی عاقبت سلطان محمودک که کوزی
یومیلدی ال سلجوق کوزلرین اچیغه بشلیوب اولادندن انتقام الموق مکر
وتدارکنه قویلدی اکرچه که سلطان مسعود بن محمود بیله اولان قصه لری
تفصیلا یازلمه سی تطویل کلامه باعثدر اجمالا بو محلده ذکری مهم ایدوکی
ظاهر وحادثدر سلطان محمود فوت اولوب سلطان مسعود تخته کچدکده
اکرچه ال سلجوق هنوز صاحب سکه وخطبه دکللر ایکن الکن ها دیدکلری
زمانده بر ایکیوز بیک یرار لشکره قادرتلری یتردی منقولدر که طایفه
مزبوره مقدما جیحون صوینی برو کچمزلردی اوته جانبنده قونوب کوچوب
سلطان محمود مملکتنه ایلق ایضمزلردی شولدمکه بیش بیک او ادم کوندردیلر
نهر مزبوری بری کچوب شهر نیشابور اطرافنه قونوب کوچوب کوچمکه اجازت
استدیلر مرحوم سلطان محمود غازی کلی عادت اغنام حاصل اولمه سنه
طمع قلدی طایفه مزبوره نک برو جانبنه کچمسنه اجازت ویردی هر چند که
ارسلان جاذب نام بکلربکیسی فریاد ایلدی ال سلجوق بو خاندانک یقیننه
کلمه سی مناسب دکلدر دیو سویلدی سلطان محمود اکا التفات ایلمدی اولادنده
دخی کندونک قوت وقدرتی اولور ملاحظه ایلدی قچنکه سلطان مسعود
زمانی اولدی ال سلجوق اولکی حد وسنوردن دخی یقین کلدیلر
مابینلرنده جنک واشوب اولمه سنه هر بری بهانه ارادی حتی بر کره
سلطان مسعود التمش بیک نامدار اتلو ایله واوتوز بیک پیاده ایله سلجوقیلرک
منعنه متوجه اولدی بیک ییلده صدوره کلمیان جنکلر اول ایامده ظهوره
کلمش ایکن نهایه سلجوقیلرک منعنه قادر اولمیوب کندو عسکری کسر هزیمته
ایدوکی تعیین بولدی القصه بر کره بهرتک در تیوز بیکر مطغوزندن لشکری

صندی

صندی داود بن سلجوق **قل اللهم مالک الملک** آیت کریمه اوقیورق
مسعودک حرمنه کردی حتی کچوب تختنه جلوس اتدی بعده مملکت
خراسانی بولیشوب داود وکندوسی برده سمتلرین الدی **طغرل** ملک
نیشابورده قالدی **وبیغو** هرات دار الملکنه صالدی عقبنجه
طغرل لشکر چکوب قهستان وطبرستان وطبس وری وهمدان
وقزوین مملکتلرین فتح ایلدی کندو نامنه خطبه وسکه مقرر اولدی
قرنداشی جعفر بک جنود نامعدود ایله بلخ ولایتنه واردی جمیع نواحی
وضافاتی ایله اول دیاری دخی ویرلدی ضبط ایتدی بو حالک تا بشیوز
اوج سنه‌سنه دکن اولاد سبکتکین ضعیف الحال دوشدیکه غزنه ده کاه
غزنه الدن کتمک ایله هندوستان ولایتنک بعض کوشه لرنده روزکارلرین
کچوردیلر تا صکره خسرو ملک بن خسروشاه زماننده بشیوز سکسن
اوج تاریخنده غیاث الدین محمد غوری غزنه یی تخت ایدنوب خسرو ملک
هند جانبلرنده بولنوب تکرار غزنه یی فتحنه چاره ایده مدی چند اتنده
یوانش رحم وشفقتی غالب وکیمه کرکسه‌رین فاش ایدر بر غافل پادشاه
اولمغین زماننده خادملر وعورتلر مملکته قارشدیلر وارباب مناصبی
چوق چوق دکشدرمکله فقیر الحال قودیلر بو سلطان غیاث الدین
غوری که بو حالی اشتدی عورت واوغلان حکومتنه قارشدوغی سلطنته
بقایو قدر دیو غزنه یه طوغری حرکت ایتدی وار دیغی کبی الوب برادرینه ویردی
بعده زمان خسرو ملک امان ایله انک یانینه واردی کندویه واهل عیالنه
شهادت شربتن الجوب سبکتکین منقرض اولدی کندی مثلا امیر
ناصر سبکتکین وسلطان محمود کزین وسلطان محمود بن محمود ومسعود
بن محمود ومودود بن مسعود وفرخزاد بن مسعود ومسعود بن ابراهیم
وارسلان شاه بن مسعود وبهرامشاه بن مسعود وخسروشاه بن بهرام وخسرو

وملك بن خسروشاه كه جمعادن ايكى پادشاه نامدار ايديكه ايكيوز اون
التى يل سلطنت ايتديكلرى مشهوردر عاقبت ملكلرى دشمنلرينه نقل ايتدى
اللرى التنده رعيتلرى اولان سلجوقى تركانلر ظهور ايدوب اول نازنين
مملكتى اللريندن الديلر اولا زوال مملكته سلطان محمودك طمع خامى قيوين
حقلريندن مكى حرينه حاصل اولوردى ثانيا اوغلى سلطان مسعود اغز
بشلولق اتموب ميمنى حكلك ايدوب ايكيده برده لشكر چكوب سلجوقيلرك
اوزرينه واروب يوزلرين كوزلرين اججغله تعيين بولدى ثالثا
خسرو ملك كه بو جمله نك اخرندر سلطنت ناموس ايله مقيد اولميوب
غايتده سليم وحليم اولمغين زمان دولتنده عورتلر وخادملر امور
مملكته واهل منصبه قاريشوب بكلر بكيلرك غنيلرى فقير اولوب منصبلر
صيق صيق دكشلمك ايله بيوك كوجك بلورسز اولوب الان ويرن
نامعلوم اولمغله نظام مملكت اختلاله يوز طوتدى يعنى كه ملكلرى
دشمنلره نقل ايدوب اولاسبكتكينك غنيلرى فقير وشهزاده لرى
بوينى بغلو اسير اولوب دولت وعزتله عاليشان اولانلرى مغموم
وحزين وحقير اولدى سفرلرنده صباح واخشام يكرمى بشر جنس طعام
وحلويات پشوب هر اويونده بش درلو اتمك يمكه معتاد اولان
منعملر بر دلم اتمكه محتاج اولملرى تحقق بولدى اما سلجوقيلرك ظهور
دولتنه باعث اولان چغر وكند وكرد همت بلندلرى وحسن تدبير ايله
حركتلرى ويورليوب واشميوب سلطنت حصولنه سعى ودقتلرى
اولمشدر فصل ثامن سلجوقيلرك كرمان جانبنده كى شعبه سنك
ابتدا حكومتى وبعده زمان ملك ودولتلرى اخره نقل اتمسى
تفصيلى بياننده در سلجوقيلرك ايلنجى شعبه سى كه ملك كرمان
حكومتين ايدنلرك مشهورلريدر يعنى كه چغر تكين يتوز اوتوز اوچنجى يلنده

طغرل

طغرل سلجوقى وقرنداشلرى عجم مملكتلرينى بولدشوب استقلال بولدقده
اولا قاورد بن جعفر بك سلجوقى كرمان ملكنه پادشاه اولدى كيدرك
قوت بولوب يكرمى يل صكره شيراز ممالكنه دخى مالك اولوب كلى شهرت
بولدى يعنى كه ديلميلردن اولان كرمان پادشاهلريندن دولتى انك ايله
مزبوره نقل ايتدى اما اتوز يل مقدارى سلطنت ايتدكدنصكره كندويه غرور
عارض اولدى اقرباسندن سلطان الب ارسلان كبى قوى پادشاهه
قرشو قودى بعده زمان اوغلى ملكشاهه مقابل طوروب جنك اتمكله
طوتلوب بر زمان محبوس اولدقدنصكره زهرله هلاك قلندى اتوز ايكى
يل مقدارى حكومت ايتدكدنصكره باشنه بو حال كلدى بعده سلطنت
كرمان اون ايكى يل سلطانشاه بن ملكشاه قاورد ضبطنده اولدى واول
وفات ايتدكدنصكره اون اوچ يل دخى برادرى توران تورانشاه ملكنده قالدى
بوندنصكره ملك موروثلرى انك اوغلى ايرانشاهه دكدى آبا واجدادى
طريقين قويوب الحاد وآدينه دشمكين وكرمان ولايتنى رعاياسنه
كوناكون ظلملر وجفالر ايتمكين بش يل حكومت ايتدكدنصكره قتل اولندى
بعده ارسلان شاه بن كرمان انك خوفندن تكيه لر بوجاغنده
اختفا اوزره ايكن صدر سلطنته دعوت اولندى كمال عدل وداد
ايله قرق ايكى يل حكومت قلدى اخر شيوز اتوز التى يلنده وفات
بعده اون درت ياشنده برادغلنه جلوس مقرر اولدى واولدخى
چوق عمر سورميوب وفات ايتدكده طغرل شاه صدر حكومته چكوب اون
ايكى يل حكمن يورتدى واولدخى اولدقده ارسلانشاه وبهرام شاه
وتورانشاه نام اوچ اوغلى قالوب يكرمى يل تمام بو اوچ شهريار نيام جنك
وجدالله قيام ايتديلر اما كه ملك موروثلرينى بيقوب رعاياسنى فقير ايليوب
لشكرلرين مفلس ومديون دوشوب كرمان مملكتلرين كرمان اوشوب

یوب قوریمش درخته دوندردیلر بونلر دنصکره برمدت جک محمدشاه بن
بهرامشاه پادشاه اولدی لکن نظام احوالی ممکن اولمیوب مبارکشاه سلجوقی
بعض اقربا وتعلقات معاونتی ایله کرمان ولایتنی تحت حکمنه الدی یوز قرق
ییله یقین تحت تصرفلرنده اولان ملک موروثلری اللرندن چقدیغی زوال
ملکه باعث اوچ برادر بربرینه دوشوب متصل سفر ایتمکله سپاه طایفه سی
زبون اولوب رعایا ایسه اوچ پادشاهک لشکری قهرینه دوشوب پراکنده
اولمه لری وسایر خلق دخی الم چکوب حضور وراحت بولمه لری ایله اولمشدر

فصل تاسع روم ولایتنده کی سلجوقیلرک ابتداء ظهور ودولتی
وملوک دانشمندیه نک زوال سلطنتی بیاننده در ملوک
دانشمندیه که سید بطال غازی اولادندن صاحب کرامت
ومجاهد ملک احمد دانشمند که نیجه روزکار روم ولایتنده غزالر ایدوب
فتحلر اتمشدر طوغدوغی یر ملاطیه شهریدر اندن لشکر چکوب سیواس
ونکسار وتوقات واماسیه وچورم وعثمانجق واسکلیب نام شهرلری
ونیجه یرلری دخی قلیچ ایله الوب متصرف اولدقدنصکره که وفات ایلدی
وزیری اولان ارتوخ نک خاتونی افرومیه که بعده الاسلام نامی
جهوبان تونمشدر تفصیلی مرقات الجهاد نام کتابمزده بیان اولنمشدر ملک
دانشمندن صکره اوغلی ملک محمد غازی طفل صغیر بولنوب کفارک
هجومنه مقاومت ممکن اولمیوب مذکور افرومیه ملک محمد غازیی
الوب بغداده وارمشیدی اول زمان بغدادده خلیفه اولان مقتدی بامر الله
جنابنه واقع بلدر شیدی خلیفه دخی اعزاز اکرام ایلیوب سلیمانشاه سلجوقینک
بلقیس نام قیز قرنداشنی ملک محمد غازی یه نکاح ایتدی مابینلرینی بوجمله
الشدرب ربط ایتدکدنصکره سلیمانشاه سلجوقی یی روم ولایتنه پادشاه
نامزد قلدی وملک محمد غازی یی سرعسکر تعیین ایدوب حسن مدارا ایله مجنمه لرینی

اصم ل

اصملدی انلرکه طوغرو ملک رومه واردیلر نیجه ییللر محبت ومصافات
اوزره کچندیلر بعده زمان قونیه یی تحت ایدندی یکرمی ییل سلطنت
ایدوب حدود رومده کچندی بعده قرق ییل دخی برادری قلیچ ارسلان
حکومت ایلدی اولدخی فوت اولدی اوغلی سلطان مسعود بینه ملوک دانشمندیه
ایله اختلاطلر اوزره اولوب طقوز ییل الدی ویردی اخرکار اولدخی وفات
ایدوب اوغلی دیگر قلیچ ارسلان حکومت ایلدی اون ایکی یرا رونامدار شهزاده
لری حاصل اولوب هر بری شجاعتیله امتیاز بولدی بونلر زماننده ملک
دانشمند اولادی رغبتدن دوشوب سیواس وقیصریه اللرندن الندی
حتی اول تاریخده حکومت روم دانشمندیه دن ملک ذوالنون النده
ایدی ملک ذوالنون دخی حاکم شام شریف اولان نورالدین شهید
جنابنه واردیلر اندن یاردم طلب اتمکله فخرالدین عبدالمسیح نام وکیلنی
عسکر ایله کوندروب سیواس وقیصریه یی بینه الوب ملک ذوالنونه ضبط ایتدردی
فاما از زمان ملک محمد بن نورالدین شهید فوت اولدی ذوالنون دخی وفات
ایدوب اسمعیل نام اوغلی یرینه کچدی بوکره قلیچ ارسلان اسمعیل بیگک
تحت حکومتنده اولان یرلر ایله خبرلشدی وانلره رعایته متعلق نیجه
عهد کفت ایتدی تاکه دردمند ملک اسمعیل اولدردیلر وجمله سی قلیچ
ارسلان جانبک تحت بیعتنه کیردیلر بوندنصکره مملکتنه وسعت کلدی
قلیچ ارسلان ولایت رومی اون ایکی اوغلنه توزیع ایلدی که تفصیلی
محلنده یازلمشدر وبو تحریر اولنان خصوص تا انلر زماننده یازلمشدر
علاء پاک منشی تاریخندن اخذ اولنمشدر میرخواند مورخ وسایر اهل تواریخ
یازو قلریکه سلیمانشاه عزم فتح شام ایدوب بعده انطاکیه یی فتح
وتسخیر ایتدوکی زمانده فوت اولوب رومه وارمشدر سلجوقیلردن
اولا رومه وارن وقونیه یی تختگاه ایدینن داود دردیدکلری یعلم الله

صحیح دکلدر اصح اولان اول یازیلان تفصیل ایتدوکی مقرردر پس روم
دار الملک ایدینوب سلطنت ایدن آل سلجوقدن امیر سلیمان بن قتلمش
و داود بن سلیمان و قلیج ارسلان بن سلیمان و سلطان مسعود بن قلیج ارسلان
و غیاث الدین بن کیخسرو و رکن الدین بن سلیمان و دیگر کیخسرو بن مسعود
و کیقباد بن فرامرزدر که بو جمله اون التی عدد پادشاه محترم در ایکیوز
یکرمی ییل مقداری عدالت ایله حکومت ایتدکلری معلوم خلق عالمدر فلا جرم
اولاد دانشمندیه نک دولتلری منقرض اولمغه سبب امرا و عساکری بری
بریله اتفاق ایدوب بری برینه قیزوب قیزالوب نه بلکود وست به نلکو
دشمن اولمه لرندن اولمشدر زیرا که اخرلری اولان اسمعیل کندو خواصینی
و بکلرینی سلجوقیلردن کسمکه قادر اوله میوب اغراضلری یکدیکری ایله باشندن
چقوب دولتی نهایته ایرشدر **فصل عاشر انتهای دولت**
سلجوقیان و ابتدای سلطنت خوارزمشاهیان تفصیلی
بیاننده درکه ذکر اولنور بو زمره آل سلجوقک بنده و بنده زاده
لریدرکه زیرا که خوارزم مملکتینک پادشاهلرینه جد نامدار اولان نوشتکین
غیر جه درکه سلطان ملکشاه قوللرندن بلکا تکینک قولیدر افندیسی
وفاتندنصکره نوشتکین عقل و فراست و تدبیر ایله ممتاز اولدیکیدرک
مالنه ممالک خوارزمک قوللندیرالک بیوک اوغلی که قطب الدین محمددر بابا
سندنصکره اکا التفات اولنوب برکیارق زماننده و سلطان سنجرک
سلطنتی ایامنده خوارزم حکومتی ویرلدی اک اول خوارزمشاه لقبی اکا
تعیین قلندی اول زمانده کی خوارزم معمورلک جهتندن مصر و شامه غالب
اکلوردی و توزییل علی التوالی قطب الدین محمد اکه والی اولدی علما
و فضلا و شعرا و حکمانک حقنده کلی عنایتلر ایدوب هر فرد کندودن
الخشنودی و بو مقدار زمانده برکره جک سلطان سنجر استانسنه
واردی و برکره دخی اوغلی اتسزی کوندردی اندنصکره بر دخی وارمیوب پیر
اولمدی فضلادن ابو المعالی رازی مزبورک مادحلرندن ایدی بجهة لطف
و احسان و کرمینی کورشیدی دشول زمانده که سلطان سنجر غزاره طایفه سنه
کرفتار اولوب حبسه قلدی مزبور اول فرصتده خطبه و سکه یی کندو نامنه
ایلیوب میدانی الدی اما هر طرفدن احق والیق صدالری عیتوقه واردی
بعده اتسز یکرمی طقوز ییل حکومت ایلدی و انکدخی فرزندی ایل ارسلان
و بونک اولادی سلطانشاه و تکش خان بو جمله قرق بش ییل مقداری سلطنت
ایلدیلر بعده بنجرنک شیوز طقسان التی ییلنده سلطان محمد خوارزمشاه
تختنه جلوس قلدی بعده ذلک سلطان جلال الدین محمد خان و سلطان غیاث
الدین بن محمد خان و سلطان رکن الدین بن محمد خان جد کبیرلری قطب
الدین و نصکر سکسن ییل مقداری سلطنت ایدوب اصلا کندولره
بر خصم قوی یوغیکن و جنکیزخان کبی صاحب ظهورانی غیرلکرکبی بلمیوب
سلطان محمد له خبرلشوب عهدلشمه سی مقرر ایکن اول تاریخده خلیفه
بغداد اولان ناصر الدین الله ایله مابینلرنده عداوت پیدا اولدی خوارزمشاه
مغرور اظهار قوت و زور ایدوب البته بن خلفای آل عباسی رفع ایده رین
واولاد حضرت علی کرم الله وجهه و رضی الله تعالی عنه سید علاء الملک بن مکی
دن بیعت ایلرین و یولشکر چکدی و مزبور سیدی یاننه الدی ملک بغداده
متوجه اولدی دنیا و رعایلرینه وارد قده خلیفه کلی احتیاط قلدی مابینی
اصلاح ایچون قطب الافاق شیخ شهاب الدین سهروردی حضرتلرینی
رسول کوندردی فاما سلطان مغرور اول عزیزه هرکز التفات ایتدی
و مجلسنده اوتورمغه رخصت ویرمدی البته عنادنده مصر اولدی حضرت
شیخ بزرکوار دخی قلب مکسور له که عزحضور سلطاندن عودت ایلدی
یاربی بو ظالمک سرانسنه کوره جزاسینی ویردیو سویلدی دعاسی مقبول

اولوب شدت شتاء بورك عسكرینه مسلط اولدی بجه‌لرك آتلری اولدی
و بجه سنك الی و ایاغی دوشدی بالضروره مكسور و منهزم اولوب یولدن
دوندی بغداده وارماسنه روزكار الم ویرمدی لكن ناصر خلیفه مكرندن
ایمن اولمدی تدارك بوردكه جنكیزخانی بوكا مسلط ایده وزره سویلدی
اگرچه بعض علما ناصر خلیفه‌یی بو فكردن منع قلدیلر مجرد سلطان محمد انتقامی ایچون
بربلوك كافر لشكرینی ولایت اسلامه كتورمك سزك شانكزه لایق دكلدر
دیو جوابلر ویردیلر لكن خلیفه اول سوزلره قولاق طوتمدی جنكیزخانك
سردارلری محمودیلواجه خبر كوندردی وادم و مكتوبلر مقرر ایتدی لكن اول
كیده‌جك یوللرك درت آیلق مسافه‌سی خوارزمشاه ممالكی ایدی
مبادا كه ادملری طوته‌لر مكتوبلری اله كیره و بیلك عداوته باعث اوله دیو
منعنه سعی ایتدیلر فاما نیه مقید اولمدی عاقبت بر طوتاشی عرب سوزیله
اول كوندره‌جك ادمك باشنی تراش ایلدیلر و بعده اكنه ایله جودیله
جنكیزخانی دعوت مضمونی یازدردی خط نیلو اسلوبنده رسم ایتدردی
رسولك بر هفته كجوب تراشی كلدیكی كبی اول یازو كورنمز اولدی و بالجمله
خرجلغن ویردیلر اول كسته‌یی محمودیلواجه كوندردیلر وقتی كه اول رسول
اكا واردی اوكنه دوشوب ساعتی ایله جنكیزه ایلتدی خلیفه‌نك
اصمرلدوغی سوزلری سویلتدی حالا كه جنكیز اعتماد ایلمدی سوز كده
صادق ایدوكنه دلیل لازمدر دیدی اول شخص دخی باشنی تراش اتدردی
سوزینك حقیقتنی بولوب اعتماد ایتدیلر لكن بی سبب و بی خصومت
خوارزمشاه ممالكنه توجهنی مناسب كورمدیلر البته حركتمزه بر سبب لازمدر
جوابنی ویردیلر حكمت خدا انكدر عقبنجه سلطان محمد كه خشونت و عداوتی
ظاهر اولدی جنكیز طرفندن تجارتله اترار شهرینه كلان بازرگانلرینی
اترار حاكمی اولان اینانجق قتل ایدوب مالرینی كرفتار ایدوب مزبورلری

خوارزمشاه

خوارزمشاهه یلدرمشدی انلر دخی مستانه‌لكی حالنده اولنیالرك
قتلنی امر ایدوب مالارینی خزینه‌سنه كتورمشیدی بو قصه‌نك عینی جنكیزه
عرض اولندی بلكه اترار حاكمی اتمشدر سلطان محمدك خبری اولمیه دیو توقف
ایلدی واقع حالی یازوب یارالجیلار كوندروب اترار حاكمی اینانجغی طلب
ایلدی اگر اول كستاخی بزه كوندررسكز سنركله صلحمز صلحدر دیو سویلدی
فاما بو سوزلر سلطان محمده اثر ایلمدی حتی حدت تهور ایدوب جنكیزك ایلچیلرین
اولدردی بو كره خلیفه‌نك جاسوسی اوزره مغول لشكرینك خوارزم اوزره
توجهی مقرر اولدی لكن كندودن مقدم جوجی خان نام اوغلی یكرمی بیك
مقداری ادمله كوندردی اترار حاكمنی طوتوب كتورمه‌سی امر اولندی وقتی كه
اول میرزا اترار طرفندن كلوب قوندی خوارزمشاه اول حوالیده بولوندی
یانینده اولان التمش بیك مقداری ادمیله جوجی خان عسكرینه تقابل اولدی
هر نقدر كه خوارزمشاهه خبر كوندردی بز سزكله جنكه مأمور دكلوز اتا
بزه اول قلدرجه یوز دوندر مهجور دكلوز دیدی مفید اولمادی ایكی
جانبك بهادرلری جنكه اقدام قلدیلر زیاده‌كه سلطان محمد الكرینه كیره و یا خود
هلاك اولمق مرتبه‌سنه ایره آخركار بیك بلا ایله ایرلندی همان بو محاربه‌دن
مغول لشكرینك كمال قوتی بلندی خوارزمشاهك كوزلری قورقدی بر دخی
جنكه توجه ایتمه‌سی مقرر اولدی فی نفس الامر جنكیزك كلوب تقلیشدوغی كه
ایشیدلدی كندونك حاضر و مهیا درت كره یوز بیك موجود عسكری وار ایكن
محافظه نامنده پراكنده قلمق فكرنده اولدی بو وجهله كه التمش بیك نفر ادم اترار
حكومتینه تعیین اولنه و اون بیك ادم ایله قره‌جه حاجب جنكیزه قرشو واره
و اوتوز بیك لشكر بخارا حفظی ایچون كوندریله و یوز بیك كزیده عسكر ایله
دخی بعض خانلر سمرقند حفظنه صرف مقدور قله و التمش بیك نامدار جكردار دیرار
ادم دخی قلعه‌لری تعمیرینه مأمور اولوب دائما خدمته روانه اوله دیو الی بیك

مقداری خواص بهادر وقت جنگده وصواشده قادر لشکر کندویله بولونه
بو منوال اوزره بخشیه طوغرو چکلدیکی هنگام اوسته کلن بر دشمندرکه الکرنده
بررر تجیلرین براغسه لر اک بیوک قلعه نک خندقنی طولدروب هوا وغرادیغی ولایتک
خلقنه سویلدی همان صعب ودشوار یرلره چکلمک ویو ضعف قلبه باعث اولدی
دیو نصیحتله چکلدیکی بر دخی سلطنت یوزینی کورمدی اوغلی سلطان
جلال الدین نصف لشکری بکا تعیین ایلسن کندک مراد ایدندوکک
یرده جنگ اولدیدی انک تدبیر صائبنی ایله عمل ایلمدی ایدی بو خصوصده
باعث زوال ملک ودولت اولا سلطان محمد خوارزمشاهک مدارسزلقی
وتدبیرسزلکی اولدی ثانیا وسابقا مشایخ کباردن نجیبه غزنیلرک
قتل اولنمسیله بعده حضرت شیخ شهاب الدین سهروردی کبی معالی کرینه
اهانت ایدوب بددعا المغله تعیین بولدیکی اکرچه کندودنصکره اوغلی
سلطان جلال الدین وسلطان غیاث الدین وسلطان رکن الدین
نام اولادی کاه هندده کاه ممالک عجمده کورینوب ملک موروثنی الوزاتدی
لکن اولاد چنگیز ومغول عسکری کبی چند پر ستیزه غالب محض اولمغین احوال
نظام بولمیوب سلسله لری منقرض اولدی وکندوسی روم دیارلرنده
بر کلخنده ساکن اولوب عاقبت وفات ایتدی فصل حادی عشر چنگیز
خانک ابتداء دولتی ومغول سلطانلرندن کن خانک وبعض حاکملرک
زوال ملکتی شرح ده وبعض پادشاهلرک ملکینه نه وجهله مالک
اولمشدرانی بیان ایدر چنگیز خانک نسبی اوغوزخان اوغلی کن خانه
وارب نهایت بولور چنگیز والده سندن طوغدوغی حینده الکی وچنگ
ایچی قان ایله طولمش بولنوب حکما ومنجمین غایتله خونی وبی رحم پادشاه
صاحب قران اولجقدر دیو خبر ویرمشلر القصه چنگیز بر پادشاه ایدیکه
ابتدای ظهورندن آخر عمرینه دک هر نرهیه متوجه اولدی فتح ونصرت میسر

اولوب

اولوب ازدیاد دولتی تحقق بولدی هیچ بر محاربه ده صینمق اولمدی حالاکه
دیانت اسلامک صحتنی تعیین بولمدی هنوز طفل صغیر ایکن اتورمه سی طورمه سی
وسائر اوضاع واطواره نسبت خدمت بیورمه سی عالمگیر پادشاه اولمغه دلالت ایلردی
بالغ اولدیغی کبی ایتمه ونیمه طریقنی تحصیل ایتدی اوق اتمه ده کورز صالمده بونک
امثالی لعب وللحشورلقده بکلر ایچنده ممتاز اولدی اول تاریخده پادشاه اولان
اونک شاه حضورینه واردی کلی التفات ورعایتنه مظهر دوشدی واکا انتساب ایله
امرادن بر بینک قزین الدی اول قیزدن اوکتا جغتا توشی تولی نام درت
اوغلی طوغدی ودایما اونک خان ایله یبوب ایچوب مجلسنده کستاخانه
سوزلر سویلمکه رخصت بولوب همشه انک مشاوره سیله اولمغه باشلدی
بناء علی ذلک خانک وزراسی وبکلری باتفاقیله چنگیز خانی انکار جانبیلر
بو یقینده خروج ایدوب تاج وتخته قصد ایتمک مقرردر دیو بیلدیلسه
ایلدیلر اعتقاد دینی دوندردیلر خلوص نیتی عداوته مبدل قلدیلر چنگیز خانی
کندو قبیله سیله قونوب اوتوررکن بر کزیده عسکر ایله شبیخون ایتمکی مقرر ایلدیلر
همانده ایکلر بندن طلق دباره نام ایکی نوجوان واروب چنگیز خانه خبر ویردیلر
پس اول عسکر بالوجه نام محله واروب چنگیزی وتوابعنی اصوب قلیدن کچورمکی
مقرر قلدیلر لکن چنگیز مقدمجه آگاه اولمغین حسن تدبیر ایدوب چادرلرینی
جزوی ادمله الی قودی کندوسی براز آتلولر ایله ایله اخر یره چکلوب چنگیزک
توابعی بسوتوروب اتاوزرنده انلره منتظر اولدیلر پس چون یاروسی
اولدقده اونک خان لشکری چکلوب کلوب چنگیزک اوردوسنی بصدیلر بولمدقلرین
الوب تاراج ویغمایه مشغول اولدیلر چنگیز خان در حال طرفدن صواتش قصد ایله
بسودن بوشاندی حمله اولاده اول کلن عسکرک اون بیکنی طراغه دوشوردی
اندنصکره قول وقراری اوزره کناره چکلوب دشمن لشکرینی قراکوده قوشادوب
تماشاجی اولدی عسکر مغول بر برلرینه قلچ قویدیلر صباحه دکین بر برلرین

قوردیلر جنکیز ایسه توابعیله متصل انلره اوق یاغدردی کندولر فزع بالله
مخل خوف وخطردن طشره دوروب اول کلن تومنک اکثرینی مجروح قلدی
کندو عسکرینه اصلا یره وبره مقتوقندی بو طریقیله کیجه کیندو منهزم اولوب
کتدیلر کلی رسوا ایلیغلر ونک خان اوردوسینه تیدیلر جنکیز ایسه شاد وخندان
ایرتسی دیوان ایلدی واحتیاط خبرین کتورن بکلره باده نام ایکی جوانه
وافر انعام واحسان ایدوب ترخانلق امرینی ویردی یعنی معافلق وکندولکه
دورت تیشمش بر ارکیبت اغوللرینه بیر حکومت تعیین ایدوب دخروج
ایتمک مهماتنی ترتیب اتمکه باشلدی نجه اونک خانک عسکرینی صدی
عاقبت بالذات کندوسی کلدی صواشدی اخر جنکینده جنکیزیلر الندده
هلاک اولدی وبالجمله دشمنی قالمدی بیر طرفدن دولت کندویه یوز طوتدی
اکابنا مغول سردارلری ال ویروب بیعت قلدیلر بلا تأخیر عظیم عسکر جکوب
اولا دشت قبجاق ولایتلرینی تحت حکمنه الدی بعده خوارزمشاه ممالکنه صالنوب
ماوراء النهر مملکتلرینی فتح وتسخیر ایلدی عاقبت هند وسند وفارس وخراسان
ونیجه ممالک ابادان فتوحاتی ایله کامران وصاحب قران اولدی تحصیل هجرتک
بشیوز طقسان یلینده حرکت ایتدی التیوز تاریخنده صاحب قرانلغی شهرتی
هفت اقلیمه تیدی یکرمی بش یل سلطنت ایتدکدنصکره التمش ایکی یل عمر سوروب
بعده فوت اولدی اورتنجه اوغلی اوکتای قاآن وانک اردنجه کیوک خان
بعده منکو قاآن وهلاکوخان وقبلای خان وتیمور قاآن واباقاخان
وتکودار بن هلاکوخان وکیخاتوخان وبایدوخان وغازانخان
وسلطان محمد خدابنده وسلطان ابوسعید وارپه خان وطغا تیمورخان
بری بری ارداسنده حکومت ایلدیلر بعده نظاملری اختلاله یوز طوتوب
ملوک طوایفه دونوب اطراف حاکملری هر بری سلطنت دعواسن ایلدیلر زیرا
همیشه ارقیغان ارسلاندن خالی اولمغله الکولر وقوردلر بزده ارسلانوز

دیکه

دیمکه باشلدیلر یعنیکه فارس ولایتنی آل مظفر الدی وآذربایجان
مملکتنی ایلخانیلر ضبط ایتدی وملک خراسانی سربداران تحت حکمنه الدی
بو طریقیله ال جنکیز بکلرینه پریشانلق دوشوب هجرتک یدیوز قرق ایکی
یللرنده ملکلری خلل پذیر اولدی بو تقدیرجه ال جنکیزک سلطنتلری
یوز قرق بش یل ایدوکی تعیین بولدی علی الخصوص شول دکلو وافر مملکت
ایدیکه تحت حکومتلری اورتهسنده دورلسه درت طرفنه برر ییللق یول مسافهلری
مقرر ایدی بو مقوله عظیم ملک براوغوردن هبا اولدی انجق ولکروه
برقوری نامری قالوب اغزلرکین ذلیل وغنی یکن فقیر قالدیلر عاقبت
سایرلره اینددکلرین بولوب الکره محتاج اولدیلر اما باعث زوال مملکت
ودولت جنکیز اولادی بری برینه دوشوب اتفاقلری بوزیلوب دوستلقلری
عداوته دونمکله اولدی دییرو اختیارلرک اتمکلری کسلوب اهله رغبت
اولمیوب نا اهل کمسنهلرک جوابیله عمل اولنوب جنکیز بو حالتی اکلیوب
کندولره نصیحت ایلیوب اختیارلر سوزینه واهل کمسنهلر تدبیریله حرکت ایدک
سیزکه بربریکوزه دوشوب جنک وجدال ایلیه باشلیهسز قوتکزی ضعفه مبدل
ایدرسز دونا اهله اویرسز اندنصکره عدو لشکری سزی بربر قهلیوب دولتکز
زواله وارر دیمیشدی حتی ایام سلطنتنده برکون برکورسی اوستنده
اوتوروب اوقلاتردی شهزادهلری قرشوسنده الا قاو ترکش وبرتن ایدر
ترایدی اندوغی اوقلردن دفعه بربرینی بعده ایکیسنی وجنبی دخی صکره دردینی
ولبسنی براوغوردن ایلی چغتای نام اوغلنک النه ویردی وشکست ایله
بیوردی قرمغه قادر اولمادی پس جنکیز خان اولادینه بقوب یعنیکه اول
اوقلری رمزیله کوستروب خطاب ایلدی مادامکه سیز اتفاق ایتمیوب برر
ایکیشر دشمنک النه کیرر بو دفعه شکست اولان اوق پارهلرینه
دونرسز اتفاقیله بریره بولونهسز سیزه نه دشمنه مغلوب اوله سیز ونه خود
صینهسز دیو سویلدی حالا که زمان جنکله اول نصیحتی اونوتدیلر بربرلرینه

دوشوب ملک دکاسلیشندن محروم اولوب ذلته ونکبته دوشدیلر

فصل ثانی عشر موصل وحلب وشام طرفنده ظهور ایلیین اتابکلرک
ظهور ودولتی وبعض حکامنک وال سلطنتی بیاننده در

آل سلجوقدن اولان پادشاهلرک قانونلری بویله ایدیکه هانکه بر شهزاده
لری لوغردی دایه سی وسایر لازمه سیله بر ولایت حاکمنه تسلیم اولنوب نامی
اتابک قورلردی انک حسن تدبیرینه وتحصیل معرفتنه ساعی اولوردی
وتربیه سی اندن بلنوب کلی تنبیه قلنوردی پس بوزمره نک بر بلوکی
موصل وحلب وشام حکومتین ایدنلر درکه جمله نک اولی آتسز بن ارتق
خوارزمیدرکه ملکشاه بن الب ارسلان سلجوقینک بکلرندن و
شهزاده سینه لالالق ایتمش سردارلرندن ایکن مستنصر بالله علوی
پادشاه مصر اولدوغی ایامده مزبور آتسز لشکر چکوب درتیوز التمش
اوچ ییلنده بیت المقدسه واردی قدس شریفی ورمله یی مستنصرک
وکیللری الندن الدی شام شریفی محاصره قلوب خلقنه کلی اضطراب ویردی
ایده میوب کوچدی کتدی بعده التمش سکز سنه سنده ینه شامه واردی
بوکره نصیبین دوشهربی فتح ایلدی خلیفه فاطمیه نک خطبه سنی کسدروب
کندو خطبه سنی اوقتدی فاما حد ذاتنده ظلمه مایل بد اخلاق دیار شام
خلقنی کندو ایله امتزاج ایده مدی تکالیفنه طاقت کتوره میوب اکثر رعایا
غیر مملکته طاغلدی بوخبر ملکشاه سلجوقه نقل اولندیغی لشکر چکوب
ولایت شامی انک الندن کندو قرنداشی تاج الدوله تتش بن الب ارسلان
نام شهزاده یه ویردی شول زمانکه تتش شام شریفه کلدیکی آتسز اکا قرشو
قویه مدی تعظیم ایچون قرشو چقدی لکن تتش اکا انجدی نیم رعایتمه قصور
ایدوب تحقیر قصد ایلدی دیو آتسزی طوتوب قتل ایتدی بعده زمان
مزبور تتش دخی برکیارق نام شاهله ری شهری قربنده جنک ایدوب عاقبت

ملاک

ملاک اولدی حتی که دقاق نام اوغلی کندو ایله بیله بولنوب انک دخی قتلی تحقیق
بولدی وبعضیلر قولنجه دقاق اول جنکده دوشموب باباسندن صکره
رضوان نام قرنداشی تختنده کچدکده نیجه روزکار ایلاکی نیتنه اردیجه
اولدی الله تعالی اعلم بعده تاج الدوله بن رضوان وسلطان شاه
بن رضوان وتاج الدین الملوک بوری بن طغتکین وشمس الملوک
بن بوری وشهاب الدین محمود بن بوری وقرنداشی جمال الدین محمد واوغلی
مجیر الدین ارتق بن محمد بن بوری تخته کچدی بونلرک زمان سلطنتلری
کچوب هجرتک التیوز قرق طقوز ییلی تاریخنده ملک نور الدین شهید
شام خلقینک دعوتی ایله حلبدن دمشقه واردی مزبور مجیر الدینه وجه
معاشی ایچون نابلوس سنجاغی توجیهنی مناسب کوردی لکن قبولنه
عار ایدوب بغداد دیارینه کتدی وبالجمله مدت حکومت بنی طغتکین
التمش ییلدن زیاده جه ایکن مجیر الدین بیره مزخصلتلو وخلقه دشنام
ایدیجی اولدوغی وایکیده برده فرنک کفره سی شام شریفه وقدس مبارکه
کلوب منعنه قادر اولمادیغی وضعف قوتی خصوصا عطا نام خادمی امور
سلطنته قاریشوب استدوکی کبی الوب ویردوکی وارتشاسی حالنی
دولتلرینک زوالنه سبب اولمشدر آل الان نامیلری کلمز اولوب
اونودلمشدر خفی اولمایه که نور الدین شهید که جد اعلاسی قسیم الدوله
آق سنقر ترکیدر سلطان ملکشاه درتیوز سکسن طقوز ییلنده حلب
حکومتنه کوندرمشدی تا سکسن یدی تاریخنه دک حلب ودیاربکر وجزیره ده
سلطنت ایلمشدی بعده اوغلی عماد الدین زنکی اولا بصره یه بعده
موصله حاکم اولدی سکه وخطبه کندونک اولوب بر سنه ده سلطان
محمود سلجوقی یه عرض محبتله یوز بیک فلوری وبعض هدایا کوندردی
وبر اولقدر وبر کوندخی منصور خلیفه یه ویردی نیته ده کمال عداوتله

ایله کچنوردی بعده زمان حلب خصی الدی حتی شام حاکمنک خاتونی زمرد
نام خاتون عفیفه ایله تزوج قلوب بعلبکی اوغلی سیف الدینه نامزد قلوب
تخت حکمنه کتوردی نجم الدین ایوبی قائمقام ایدندیکه ایوبیلرک ابتداء ظهوری
همان بو محلدندر القصه مزبور عماد الدین وفات ایتدکدنصکره اولادندن
سیف الدین غازی موصله و نور الدین شهید حلبه و رهایه حاکم
و مزبور نور الدین کفار افرنجه غزالر ایدوب بر نامدارلرین ولدرب انطاکیه یی
فتح ایدوب قرنداشی قطب الدین مودود بن زنکیه ویردی حتی زمرد
خاتونکه دمرطاش بن ایل غازی قرندیر برادری سیف الدینه معتبر اولمیوب قطب الدینه
مناسب کورلدی و اول بر خاتون محترمه ایدیکه اوندن بش نفر حکام و سلاطینه
محرمه اولمغین یانلرنده محترمه اوتنمزدی نور الدینک نخمتی اتیه شوبله فراوان
و مبذول ایدیکه بیرالمرده صغردن و تاوقدن و قازدن و اوردکدن غیری
بیک قیون بریانی پشردی و ملوک اطراف بر یره کلدکده اول حلهدن ایلرو
یوروردی و سخاسی حددن زیاده ایدی حتی بر شاعره بر بیت ایچون بیک
فلوری جایزه ویرمسی کرارا واقع اولمشدی و ابن جوزی رحمة الله تعالی
علیه قولنجه کفار خاکسار دن الکی باره شهر الشد ر و حرمین شریفین محترمین
مجاورلرینه نفقه و کسوه کوندرمک اولاالردن واقع اولدی کندودنصکره
اوغلی ملک صالح حلبه حکم ایلدی و کاه سیف الدین و کاه قطب الدین
صدر حکومتنده حالی اولمدی بعده عز الدین مسعود بن قطب الدین و اتابک
نور الدین بن ارسلان شاه و ملک طاهر عز الدین مسعود بن نور الدین بن ارسلان شاه
و بونلردنصکره اولادینک اتابکی بدر الدین اولو هلاکو خان زماننده بجز تک
التیوز اللی طقوزنده موصلده حکومت ایتدی بو تقدیرجه اتابکلر موصل
و حلب شام حکومتنده مدت سلطنتلری یوز قرق حسابنه یتیدی اخر زوال
دولتلری و جمله اول سلطنتلری بنیادینک زلزلهسی نیه کندو خاندانلرنده حاصل

ادلان ایوبیلردن یعنی که نور الدین شهید قوتیله سلطان مصر اولان ملک
صالحدن اولدی بعده بریرینه دوشمکیله و بغدادده ال جنکیز فتنهسی ظاهر اولمغله
دولت و عزت حکومتلری زوال و فنا بولدی همان دلکرده شمدی نیک
نام‌لری قالدی فصل ثالث عشر اتابکان سلجوقیانکه آذربایجان
و آخر یرلرده ایکی یولکک وخی طلوع دولتلری و نهایت غروبلری
نه وجهله اولمشدر انی بیان ایدر سلاطین ال سلجوقدن سلطان
ارسلان وفات ایتدکده طغرل نام بر کوچک اوغلی قلدی حسن تربیتی اتابک
محمد ایلدکزه اصمرلندی یاد امکه مزبور اتابک صاغ ایدی ارکان دولت
طغرل یرلو یرنده منتظم الحال ایدی همانکه ایلدکزکه وفات ایتدی امرابر
برلرینه دوشدی اولا قزل ارسلان خروج ایدوب طغرل خانی طوتوب حبس
ایتدی بر جانبندن شیراز حاکمی اتابک سنقر خروج ایدوب ملکشاهی صیوب
قجردی و فارس ولایتینی قبضهنه الدی بو طرتعله مزبور سنقر اون التی ییل
فارس اقلیمنه پادشاه اولدی و اوفر خیرات و حسنات و عمارتلر انشا قلدی
کندودنصکره قرنداشی مظفر الدین زنکی بعده انک اوغلی مظفر الدین تکله
و بنیه بونک برادری اتابک سعدی بن زنکی و انک اوغلی ابو بکر و اوغلی سعد
بن زنکی ابو بکر و نیه انک ولد رشیدی محمد شاه که یدی یاشنده تخته
جلوس ایلدی آنهسی ترکان خاتون اوچ ییله قریب کوردی کوزتدی ناقصات
العقلدندر عرض سلطنته خلل و یریر بر وضعی اولمدی اخر محمد شاه وفات
ایدوب اولادی اولمامغین اتابکلردن محمد شاه تخته کچدی لکن حقندن
کلهمیوب امرا اتفاقیله طوتوب قلعهیه اوردیلر یرینه اتابک سلجوقی شاهی
اصطخر قلعهسندن محبوس ایکن اعزاز و اکرام ایله چقروب صدر حکومته کچوردیلر
بعده مغول عسکریله صوانشده تلف اولدی بعده اتابک ابش بنت سعدی
خاتونی تخته لایق کوردیلر فاما جنکیزیلردن امان بولمدیلر بو محلده بو

زمره نك دخی دولتی زواله وغرقی غروبه یوز طوتدی پس بو بابده ملك دولت
كتمكه سبب اولان اتابكلرك كفران النعمه لكلریدر ولی نعمتلرینه قصد ایدوب
بونجه نعمالكلری اللرندن الدقلریدر وبر دخی كاه صبیلر وكاه عورتلر تخته چكوب
عالمی فنایه ویردكلریدر خصوصا آل جنكیزك عالمه تغلب ایدوب فترتی زمانی
اولماغین نسللری منقرض اولوب اونودلدیلر والسلام **فصل رابع**

عشر اولاد مظفرك ابتداء حكومتلری وبعض حكامك وینه انلرك
زوال دولت وسلطنتلری اخرلره انتقالی بیاننده در مظفر

خراسان ولایتنده سلامه نام قریه دندر ویزد وكرمان مملكتلرنده در
درك ودربند بكلر ایدی یعنی صاحب درك ایدی اتفاق بر كیجه واقعه
كورمش كه اتابكك اوینده كندش چقوب كلور مظفرك قوینینه كیرر
كندوسی تعجبیله ایاغنه قلقدوغی كبی اللی پاره اولوب اتكلرندن اشعه دوكلور
ایرته سی اولدقده مظفر طوروب حضرت شیخ داود علیه الرحمه حضورینه وارر
واقعه سینی بلدروب تعبیرین رجا قیلور اول عزیز دخی كندویه خطاب ایدوب
بشارت اولسون سكا كه دولت وسلطنت اتابكلر اوجاغندن
قلقوب سنك نسلكزه نقل ایدر دیمشدی فی نفس الامر بو واقعه دن صكره آل
مظفر دولتی كوندن كونه ترقیده اولمشدی القصه سلطان ابو سعید خان
دورنده یعنی هجرتك یدی یوز اون سكز تاریخنده محمد مظفر كه مبارز الدین
لقبی ایله ملقبدر یزد ملكنه بر طریقله حاكم اولدی شجاعتی اطراف عالمه
طولوله صالدی بعده لشكر چكوب شیخ ابو اسحاق بن محمدك الندن الدی
كرمانی یعنی كه ابو سعید خان وفات ایدوب هر حاكم خروج اسبابنی مهیا
قلدقده مزبور محمد مظفر صرف مقدورله میدانه چقدی اون درت ییل ملك
شیرازده سلطنت اتمشكن كمال غفلتنه وكیجه كوندز شرب خمر ایدوب
عشرتك كثرتنه بنا یدی یوز اللی سنه ده شیخ ابو اسحاقك دستنه واردی

شیراز كبی دار الملك ممتازی جبرا وقهرا تصرفنه كتوردی منقولدر كه
محمد مظفر بر هفته مقداری شهری محاصره قلمش منجنیقله دوكرك
فتح وتسخیره قریب ایمش حالا كه امرا آسنده بری شیخ ابو اسحاقك
خشم وغضبندن قورقوب سندن واقع حالی دییه مز یعنی كه محاصره
اولدیغمز سوزینی سویلمیه مز عاقبت بر ندیمی وار ایدی اثنای بزم
شرابده سلطان عالم كوزللنمش تازه بهار اولوب چادر چكلوب
حصارك اطرافنه زین اولمش اكر قصره چقلسه عجب آن كورلوردی
دیلنكك ورلو دورلو لعب بازیچه لری سیران قلنوردی دیمش تا كه
اول مخدوم دولتله قصر رفیعه چقمش شهرك اطرافنی خیمه لرله تزین كورلكین
شراب باشنه صچرایوب نه در بونلر دیو صورمشلر ندیم دخی محمد مظفر
مخلصكز در سزكله ملاقات آرزوسینه كلمش دست بوس اتمك استردكده
بر مقدار تفكر ایدوب فرصت فوت اولدیغنی بلوب یوكرك یرار اتلر احضار
ایتدرمش بر كیجه نصف اللیلده چقوب قچمش وقلعه سفیده كیروب تحصن
اتمش بعده بغداد پادشاهنه دخی فرمان ومنال عهد ایدوب لشكر طلب اتمش
مأمولنه كوره عسكر ویرلمكین واروب ینه شیراز متصرف اولمش زیرا كه
بغداد عسكری آب اوزره بنیاد كبی بربی وفا طایفه ایدوكن بلمكله غناد یموب
چقوب یزده كتمش بعده زمان بغداد دلیر كتدوكی كبی اوغلی شاه شجاعی
كوندروب شیرازی ینه تسخیر قلمش بو طریقله قرق ییل سلطنت ایتدی
بعده وفات ایدوب شاه شجاع تخته كچدی انك زمانی تمام اولدقده اوغلی
زین العابدین بعده سلطان عماد الدین احمد وشاه منصور دخی صدره
كچدی حق سبحانه وتعالی بونلره تیمور كوركان كبی صاحب قرانی مسلط
ایتمكله اولاد مظفری باسرهم اله كتوردی كندولری بی رحم اولدقلری
ایچون مرحمت اولنموب مضمون من لا یرحم لا یرحم موجبنجه بیوكی كوچكی

قلجدن کجدی اعدای دین و دولتی کوزه کوستر میوب کوز آجوب عالمه
بقدقلرینه رضاویرمزلر ایدی عجبدرکه نیجه معارف و دانشلری وار ایکن
اول کونه بدخصلتلری تبدیل اولنمامشدی خصوصا فضایل هنرورلکله
مقید پادشاهلر ایکن کویاکه کندو عیبلرین کورمزلردی القصه اولاد و علکری
شاه شجاعک شاه محمود و کوبکولری شاه سلطان اتفاق ایدوب باباری
مبارز الدینی دوطوب کوزلرینه میل جکدیلر نته کیم شاه شجاع کندو زماننده
اولادین دشمنلرک بکریله سلطان شبلی نام شهزاده سنه میل جکوب کندو قرت
عینینی رنجیده قلدیلر عاقبت زین العابدین شاه میل جکلوب کوزلری
نوری کتدکدنصکره سمرقندده وارمشدی تیمورخان جانبنه اظهار تظلم ایتکین
سلسلهٔ نسبلری منقطع اولماسنه تعهد بیورمشدی فاما مدت سلطنتلری
جمعا سکسن سیله قریب اولمشدر اندنصکره ملک موروثلری تیمور کورکان
لنک اوغلی عمر شیخ بهادره دکمشدی اما شاه منصور توجه تیموردن
خبرلوب فرار ایتمک اوزره ایکن یول اوزره بربلوک طایفه یه راست کلوب
کندو سیله همراه اولدقلرنده کندو دنصکره شیرازدن جقمش اولمغین شیرازلو
بزه نه دیرلردیدی انلردخی جوابلرنده شیراز خلقنک سوزی بودرکه شول
بهادرلرکه اون بیدی بطمان اغری ترکش و اون بطمان جوماق کتوروب سلطنت
دعواسن ایدرلردی شمدی قوردا وکندن کجی قجر کبی فرار ایتمکه رغبت
کوسترلردینجه شاه منصورک عرق حمیتی حرکته کلدی دونوب جنک ایراغن
کوردی اوچ بیک برارکاندار ایله تیمورخان لشکرینه مقابل طوردی اولکی حمله ده
صاغ قولده و صول قولده بیک ادم صنوب پراکنده اولدقلرنده قلب
عسکرده بولنان بیک نفر فدا ایلیرلرکه کندوسی اقدام ایدوب الا یلرسوکه
وار جاق قشون وفادارکه تیمورک کندویه مخصوص الایید انلری ایکی
باره و خیلی طاغدوب تیمورک یالکز بش نفر خواصی ایله اوستنه حمله ایتدکده

تیمور برقدم یرندن ایرلمادی اون بش نفر خواصدن خماری و عادل
نام ایکی کیشی شاه منصور آلاینه قرشو طوروب حتی یاره لنوب تیمور داخی قلقانی
یوزه جکوب جنکه متوجه اولدقده منصورشاه نینه اول الایی یلدنوب میرزا
شاهرخ الاینه واردی برمقدار دخی انلرکله صواشدی اخر دریاینده قطره یه
دونوب جنک ایده ایده یانده کمسنه قالموب انجق اون نفر ادمی قالوب در عقب
انلردخی قریلوب کندوسی یاره لی برباش ایله شهره طوغریلوب ات براقدی
شاهرخ میرزا ادملری یتشدیلر باشن کسوب حضور تیموره کتوردیلر الحق شاه
منصوردکی جرأت و قوت قلبله جرب برپادشاهه میسر نصیب اولمشدرکه
اوچ بیک موجود ادمی ایله تیمورخان کبی صاحب قرانه قرشو دوروب بیک نفر
ادمله قلب لشکره اورمق اولمشدر و بالجمله ال مظفرک جمعا زمان سلطنتلری
سکسن سیله قریب اولوب اخر یدی یوز طقسان التی سنه سنده حسب نسبلری
غضب تیمور ایله منقطع اولمشدر فصل خامس عشر ایلخانیلرک
ظهور دولتی بعده زمان زوال سلطنتی شرح اولنده درکه
احتجی برنه ایسه انلرعیان و بیان اولنمشدر هجرتک یدی یوز
اوتوز التی سنه سنده آذربایجان مملکتی یعنی که دار الملک تبریز
و بغداد جانبلری تمام قرش موروثی اولدی ال جنکیزدن سلطان ابو سعید
وفات ایتدکدنصکره اول یرلرک نظامی کیدوب اختلال بولدی بو فرصتده ایلخانیلرک
اولی شیخ حسن بن یونان ایدی بکلردن ایکن سلطان ابو سعیدک دلشاد
نام خاتوننی تحت نکاحنه المغله قوت بولدی کیدرک اسبابنی خروجی ترتیب
ایدوب شهریار اولدی و اول اثنالرده مولانا قاضی محی الدین بردعی
تبریزده پادشاه اولان ملک اشرفک ظلمنی کوروب تحمل ایده میوب
مغول پادشاهلرینک پای تختی اولان شهر ایه واردی برکون مجلس
وعظنده مغول سلطانی جان بک خان بن اوزبک خانی اخبار ایدوب ملک

اشرفك مظالم وتخايفني سويلدي پادشاه اسلامه واجبدركه لشكر چكوب
واره‌اوب ظالمك عمر ودولتي خرمنني فنا يللرينه ويره ديو تصريح ايلدي مزبور
جان بك دخي اول مجلسدن عزم همتني مقرر ايلدي بر ايكي يه وارمدن كلي عسكرله
اذربايجان سمتنه طوغرلدي قطع مراحله منزل مقصوده واردي ملك اشرف
مقابل اولدوغي كبي صيوب طوتدي وتبريزه ايلتوب سياستله هلاك قلدي
مزبور جانبك خان شويله عادل وضابط پادشاه ايديكه اول سفرنده نجه يوز بيك
لشكرله كلدي خرمن زماني ايكن يوللرده بر فردك غلالنه تاتار لشكري ال
اوزاتمدي بو ضبط ايله عسكر ايكن جان بك سياستي خوفندن جاق شويله
خوف ايدرلردي مولانا سعد الدين تفتازاني شرح مختصر تلخيصي انلرك
خطبه‌سي ايله موشح قلمشدر القصه جان بك كه تبريزي الوب حكم ايتدي از
زمانده وفات ايتمكين ملك معروفي بردي بك نام فرزندانسنه كچدي
بعد زمان تبريز ضبطنه بر كيلني قويوب قديمي يريني يوردي اولان
پاي تختنه كتدكده اول تاريخده سابق الذكر شيخ حسن بغونان بغداد وحله و
واسط وبصره حكومتين ايدردي يدي يوز اللي تاريخنده كه وفات ايلدي
اوغلي معز الدين سلطان اويس باباسي يرينه عالم سلطنتي اثبات ايلدي آيا
خواجه سلمانك ممدوحي اولوب كندونك والده‌سي دلشاد خاتون ايچون جميع
علما وشعرا لطف وكرمي درياسنه غرق ايدي واول زمانلرده بل مناصبك
عوام وجاهللردن پيشكش طريقيله مال ومنال النوردي شمديكي كبي خزينه
ايدينوب صقلمزلردي واغرا غربالره صرف اتمزلردي بو دنيا بر قج كونلك
مسافرخانه دربونده عالي بنالر وكاشانه‌لر لازم دكلدر واده ملك اوجه
قالمه جك برابونا مدد درلردي واول عوامدن الدقلري مالكري خواص علمايه
وشعرايه بذل وبخشش ايدرلردي اردمرجه انلرك بر كتابي ويا خود قصيده
وقطعه‌سي قالمق تمناسنه دكر خيرله اكلمه مرحبدر وهر بيتلري بر شهر وعمارت

الهدن

اتمه دن يكدر ديرلردي ديو بر اهل كمالي آراييوب بولوب كلي رغبتيله
دولتلو تربيه ايله مكله فخر ايدرلردي سلطان اويس زماننده اخي جوقي نام حاكم
ظالم تبريزي پاي تخت ايدنمشدي لكن ظلم وحيفدن خلق عالم بر بيرينه
كرمشدي عاقبت سلطان اويسه شكايت وفرياده كلديلر مزبورك مظالمندن
شكايت قلديلر تا كه عسكر چكوب تبريزه واردي صيوب قلجدن تبريزي انلردن
الدي ملك معروفي قديمنه تبريز سلماس وسلطانيه واردبيل وخوي و
شيروان وديار بكر ممالكني ضميمه قلدي اخر يدي يوز التمش يدي سنه‌سنده
اوتوز التي ياشنده ايكن ومدت سلطنتي اون سكز سال واريشيكن
وفات ايلدي بعده اوغلي حسين نام تبريزه وشيخ علي نام اوغلي بغداده
وبايزيد نام فرزندي سلطانيه‌يه وسلطان احمد اردبيله خلفي اه حاكم نصب
ايتدي وشيخ حسن نام اوغلندن فتنه احتمالني بر تقريبله اعدام ايلدي سلطان
حسين تبريزده حكومت ايتدكدنصكره قرنداشي احمد انك اوستنه واردي
حمامده غافل بولوب الدردي وتخته چكدي تحتنده يدي يوز طقسان التي
سنه‌سنده تيمور كوركان ملك تبريزي الدي سلطان احمد قرشو طورميوب
اخر سمته كتدي داربستان ولايتني تسخير بعده زمان برادرزاده‌سي
سلطان اويس دخي صكره سلطان احمد بن شاه ولد وسلطان حسين بن جلال الدين
سلطنت ايلدي عاقبت اسكندر بن قرا يوسف بغداده مستولي اولدي
حله‌ده مزبور سلطان حسيني محاصره قلدي بر حيله ايله چقوب تدارك كورمكله
سلطنت ايلخانيه بو محلده منقرض اولدي اول نازنين دولتكه مملكت
تبريز وبغداد زمان حكومتلرنده مانند جنت اباد اولمشدي عدالت
ولطف وكرم ايله ايونا ملري عرب وعجم مملكتلرينه طولمشدي بالكليه فنا بولدي
باعث زوال ملك تيمور كوركان كبي صاحب قرانك هجوم تغلبيدر اول تاريخده
همان انلره دكل نيجه حاكمره دخي غالب اولمشدر

فصل سادس عشر

آق قیونلودن قوپان پادشاهلرک وجه ظهور دولتلری بعده
قره قیونلویه نقل حکومتلری بیاننده در بونلر ترکستانده ساکن
بر طایفه ایدیکه قره قیونلری ترکمانلریله بر برلرینه یقین قونرکوچرلر
ایدی ارغون خان زماننده وطنلرینی ترک ایتدیلر قره قیونلو ایله
یولداش اولدیلر آذربایجان مملکتنه کتدیلر پس قره قیونلو ارب
آذربایجان و سیواس نواحیلرنده یرلشدیلر اما آق قیونلو دیاربکر
اطرافنده و ارباننده متمکن اولدیلر بو زمره نک مداری بویجکلردن
علاء الدین طور علی نام ترکماندر توابعی قوتلیه آمد و موصل یانلرنده
ولایتلرده نیجه زمان حکومت ایلدی یعنیکه صاحب سکه و خطبه اولوب
بعض مملکتلری کندونک ایتدکدنصکره فوت اولدی بعده فخر الدین
قوتلو بک نام اوغلی باباسی یرینه کچدی اولدخی الوب و یروب نیجه یرلری
تسخیر و فتح ایتدکدنصکره وفات ایتدی انک دخی اوغلی قره ایلوک عثمان
صدر حکومتنه اوتوردی لکن سایرکبی بر یرده طورمیوب کاه قره قیونلودن
قره یوسف ترکمانله اتفاق ایدوب اتفاق ایدوب نره یه کتدی ایسه
بله کتدی و کاه تیمور کورکانک یاننه دوشوب ولایت شام فتحنده بله بولندی
مملکتلرینی ایسه و کیلری کوردی کوزتدی حتی تیموری ولایت شام
فتحنده بله بولنوب روم دیارینه کتورمکه مزبور سبب اولدی اعراب و اتراک
قبیله لری ایله نیجه جنکلر ایتمشدر آمد و آذربایجان و ماردین و رها و عانا
مملکتلرینه و دیاربکره قوت قاهره ایله سلطنت ایتمشدر بعده سیواس
حاکمی قاضی برهان الدین احمد حنفی یی اله کتوردی توقات صاحبی
شیخ نجیب الدین اغواسیله اولدرمشدر حالاکه سیواسی ضبط ایده میوب
سیواس خلقی برهانک صغیر اوغلینی کندولره حاکم ایدنمشلردر پس تیمورلنکک
قره عثمان ولایتله ولایت رومه توجهی شایع اولدقده بر شوکت صاحبی

قوتلو

قوتلو پادشاهه رقعه ویرمه لری لازم کلمکین سیواسک مفتاحلرینی یلدرم
بایزید خانه کوندرمشلر انلر دخی شهزادهسی امیر سلیمانی سیواسه حاکم
ایلدی القصه شهاب الدین حجر تاریخنده برهان الدین صاحب سیواسی قتل ایتمشدر
بعده تیمور خان سیواسی فتح ایدوب حکومتنی مزبور قره عثمانه ویرمشدر
اما هجرتک سکزیوز طقوز سنه سنده قره عثمان حلب و شام پادشاهی ملک
عادل و ماردین شهریاری ملک ظاهر عیسی ایله صواشوب ایکیسی دخی جنوب
کندولری ولدروب مظفر اولمشدر آخرکار سنی طقساننده ایکن اسکندر بن قره
یوسف ترکمانیله ارض روم جنکنده مزبور قره عثمان قتل اولنمشدر حتی
کلّه سی مصر سلطانی اولانه کوندریلوب انک قتلنه اهل مصر شهر طونماسی ایدوب
شنلکلر ایلمشلردر پس کندیدنصکره دیکر عثمان اوغلی حمزه بک مزبور
قره عثمانک اوغلی یعقوب بک و قرنداشی اوغلی جهانکیر بن علی بک اشتراکیله
ارض روم ولایتنی ضبط ایتمشلردر بعده تخت دولتی علی بک اخی اوغلی اوزون
حسن بکه نقل ایدوب کاه آمد اطرافنده کاه ماردین ده خطبه سن اوقیدوب
روزکارین کچوررکن برکون قرق بیراز اتلره و اکرلو اتلره کومروادنلوق
یوکلدوب سلاح ولباسلرین اوتلق الجنده پنهان ایدوب سکزیوز التمش ایکی سنه سنده
آمد قلعه سی اطرافنده لشکرینی پسویه قیوب جمعه کونی خلق نمازه مشغول
اولدقلری کوجهانه سیله آمد قلعه سنه کیرمشدر عجله ایله کوکلرین ایندروب کینوب
سلاحلرین قوشانوب اتلرینه بنوب آمد قلعه یه کیردکده قپوجیلرینی تماما
قرمشدر ثانیا امد حاکمی جهانکیری قلعه دن طشره چقروب قاچرمشدی طشره
چقدقده پسوده کی لشکری ظهوره کلوب کلی هنرلر کوسترمشدی بعده زمان
تبریز جهانشاهله جنک ایدوب مزبوری و اولادینی هلاک ایدوب تبریزی
تختکاه ایدنمشدی و ممالک عراق و آذربایجان مملکتنه تمامت حکومت ایتمشدر
حتی کمال غرورندن استنبول فاتحی حضرت سلطان محمد غازیله کستاخانه جنک

اتمکه و ولایتنه ال اوزاتماغه هوس ایلدی الکا بنا؛ اوزرینه واریلوب مقداری
کندویه بلدرلدی اول شهریار غازینک الندن هزیمت قهرسیله بین تمشیدر اندن
صکره انی زمانی کچوب اوغلی خلیل بک بعده اخر اوغلی سلطان یعقوب
عقبنجه انک فرزندی بای سنقر واول فوت اولدقده اوزین حسنک
اوغلی رستم میرزا بعده میرزا احمد بن محمد بن اوغورلو واندنصکره سلطان
مراد بن یعقوب بونک عقبنجه الوند میرزا بن یوسف بن اوزین حسن
وبوندنصکره محمدی میرزا بن یوسف بک حکومت اتمشلردر بو طریقیله یوز
یکرمی ییل سلطنت ایدکدنصکره اق قیونلو دولتلری شاه اسمعیل اردبیلی یه
اول رافضی یه تنقل اتمشدر یعنی که مزبوره شاه بغدادی طقوز یوز سکز
سکز تاریخنده فتح ایدوب دولتی کنشی طلوع قلمشدر رفتا اق قیونلونک
زوال ملکنه سبب بربرلری یله اتفاق اتمیوب بابا اوغلنه اوغل باباسنه قرداش
قرداشنه قلیج چکوب کندولری ضعیف حال ه وشوریکله شاه اسمعیل
بو بخت خروج اتمشدر از زمانده مملکتلری الترندن کتمشدر آل عثمان
کبی صلاحایه مخالفه دندن اوتوری اسمعیل کبی فیتبیه مغلوب اولمشدر
مصراع منتقم در آدی مولانک فصل سابع عشر که قره قیونلونک
ابتداء دولتلری بعده ظهور ایدین اق قیونلویه نقل مملکتلری
شرحنده در بو زمره دخی ترکمان طایفه سیدر اق قیونلولار ایله قونر
کوجردی پس بونلردن بیرام خواجه نام بویی بکی یعنی که قبیله سنک اکثریندن
بکی قوم وقبایلی اتفاقیله خروج ایدوب اولا موصل دار الملکنی محاصره ایدوب
درت ایی مقداری کلی زحمت چکدی عاقبت یدی یوز تیمش بدی تاریخنده
فتح ایدوب خطبه سنی و قتدی ایکی ییل مقداری حکومت ایتدکدنصکره فوت اولوب
یرینه اوغلی قره محمد بعده قره یوسف بن قره محمد اندنصکره اسکندر بن قره یوسف
بونک اردنجه محمد شاه بن قره یوسف عقبنجه مراد شاه بن محمد شاه و بونک

زما

زمانی کچدکدنصکره یار علی بن اسکندر و بو کتدکدنصکره جهانشاه
بن قره یوسف بعده زمان مزبورک اوغلی حسن علی سلطان تواریخ مختلفه ایله
پادشاه کامران اولمشلردر ولایت فارس وارض روم وتبریز ونیجه
ممالک بونلرک تحت حکمنده اولمشدر اخر سکز یوز یتمش اوچ ییلنده اوزون
حسن مزبورلری صیوب یعنی که اوجاقلرینه صو قیوب قره قیونلونک مدت
سلطنتلری یوز ییله قریب اولمشکن دولتلری اق قیونلویه نقل اتمشدر
وبونلرک زوال ملکنه باعث جهانشاهک کبر وغروری ونیجه کونده زشرابدن
باش قلدرمیوب کثرت فسق وفجوری وعمری سکسنی کچمش ایکن کیجه ده بر
بکرک قیزلغن المغه حرص ورغبتله المغه مداومت اتدیکی اولمشدر فصل
ثامن عشر تیمور خانک ابتداء خروج وظهوری ونیجه حکام ملوک
ملکندن دور اولدقلری بیاننده درکه ذکر اولنور تواریخ
کتابلرنده مسطوردرکه تیمورک باباسی طراغای بن برکل وجد علاسی
قراجار کورکند درکه جنکیز خانک داماد اولمشدر الوس برلاس نام
تاتار قبیله سنک بابا اعیانندن اولوب کش یقیننده شهر سبز نام قصبه ده
ساکن ایدی والده سنه تکینه خاتون دیرلر ایدی پس یدی یوز یتمش التی
شعباننده تیمور وجوده کلدی که اول زمانده سمرقند جانبنده کی خانلرک
پادشاه نامداری غازان سلطان ایدی واول ولایتک حاکملری بربرلرینه
دوشوب نیجه ییللر جنک وجدالری ظاهر وعیان ایدی تا که تیمور خان
برکو جلوقو تلو نوجوان اولدی باباسی وفات ایتمکله قبیله سنک مرجع
وملاذی اولوب هر کسنی شکلن اکا طانشمغه باشلدی واول اثناده جی
تغلق تیمور خان دار الملک جنیدن لشکر چکوب ما وراء النهره کلدی سایر قبیله لرک
بوی بکلری قرشو وارمیوب مبادا ضررین کوره یزدیو قورقو ایله هر بری
بر سمته قجدی اما تیمور اصلا احتیاط اتمیوب بر مقدار نیکش تدارکین

کورب قرشو واردی حتی کلی رعایت احسانني کورب ولایتنك بکلکنی
تیموره لایق کوردی وکندوسی دونوب پای تختنه کتدی بعده کابل الطانی
امیر حسین بیان سلدوز جکنه وبدخشان فتحنه عزم ایدوب تیموردن معاونت
رجا ایلدی کلی عسکر ایله وارب اکا دخی مظاهرت قلدی وبدخشان سلطنتی
امیر حسینه میسر اولمغه سبب اولدی بعده اولدخی بر عظیم جمعیت ایدوب
امیر تیموره خلعتلر کیوردی وقیز قرنداشی ترکان اغا نام خاتونی تحت
نکاحنه الدی ویردی تیمور کورکان دنلمکه سبب ظهور ایتدی یعنی که پادشاهلره
کویکو اولنلره کورکان دنلمکین تیموره دخی اول وصف مقرر اولدی بعده تیمور
خان سیستان حاکمنه معاونت ایچون ادغانی نام دشمن جکنه کتدی صواشی
محلنده النه براوق طوقنوب ضربی بدننه سرایت ایتدی پس تیمور نیم تن
اولوب اغسامغه باشلدی القصه کوندن کونه [illegible] وشوکتله ظهور ایدوب
بعض اولوس بکلری کندویه حسد اتمکه باشلدیلر ضرر قصد ایتدکجه تیموره ظفر
بولدیلر بو اثناده خاتونی ترکان اغا فوت اولدی امیر حسینه کویکولك
علاقه کتمکین اولدخی تیموره قصد ضرر اتمکه باشلدی بو منوال اوزره
کاه انکله کاه بونکله خصومت وجنکدن خالی اولمدی یدییوز التمش بردی تاریخنده
اوغلی میرزا شاه وجوده کلدکده انکصکره انك وجودینی سعادت بختنه حمل
ایدوب امیر حسینك قتلنه اشکاره بل بغلدی حتی جنك تدارکنی کورب توجه
اوزره ایکن مورخ منلا جعفری قولنجه مرتضی اعظم سعید سید بره که
نام بزرکوار سید مکه مکرمه جانبندن جقه کلدی طبل وعلم وخلعت سلطنت
کتوروب تیمورك نظرنه عرض قلدی بو امانتلری بیزه حضرت رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم توندن مشدردی بو اول خلعتی کیدردی
دبر فاتحه شریف اوقیوب تیمورك یوزینه اوفوردی من بعد الله تعالی
حضرتنك حفظ امانده اولدیدی وجکلدی کتدی بعده تیمورکه بلخه

وارب

33

وارب امیر حسینله متقابل اولدی مجال ویرمیوب عسکرین صیدی دیلم شیخ
نام اوغلی هنوز اون التی یاشنده ایکن اول معرکه ده رستم کبی جنکلر
ایلدی ونیجه بردهلوق پارهلرینی بیوب امیر حسینك ضیمنه انك اقدامی
سبب اولدی واول کیجه امیر حسین بر باشلی ایله حصاردن چقوب
قچوب ناپدید اولمغله امیر تیمور بلخ مملکتنی فتح ایلدی وغازان خانك ونیجه
نامدار حاکملرك اهل بیتیدن اون واننه حسن دار قزلر چقوب حتی امیر حسینك
اوغوللرینی بیله اسیر قلدی واول حقان قزلرك زردینی کندویه قودی
غیریسینی بکلرینه نکاحله توزیع قلدی عاقبت امیر حسینی الهکتوروب قتل
اتدکدنصکره اطراف بکلرینی بر یره کتوروب عظیم دیوان اتدی هجرتك یدی یوز
یتمش بر مضانده تخت سلطنته جلوس ایلدی ولکن هضما للنفسه ملوك
جغتای اولادندن سورغتمش اوغلانی نامشخصی خانلق صدرینه کچوردی
وخطبه وسکهده شریك ایدوب بر زمان خلق عالم کندویه صیغنوب تحت حکمنه
کلنجه انك نامنی کندو نامندن تقدیم اتدردی وتیمور تحته ایلدکده اتوز
درت یاشنده ایدی القصه کوندن کونه قوتلنوب تماما ماوراء النهر
مملکتلرینی الدی وخوارزم ولایتلرینه حاکم صالدی بعده زمان
خراسانی وهراتی تسخیر ایلدی اندنصکره شیراز وابرقوهی الوب دخی
فارس اقلیمنی تحت حکمنه الدی صکره دشت قبجاق سمتنه وارب
تغتمش خانله صواشدی ونیجه کره انی منهزم قلدی بعده عراق ولایتنی
وبغدادی ودیار بکری تسخیر ایتدی بعده هندوستانی ونیجه یرلر
دخی فتح ایلدی غتب ذلك کرجستانه وسیواس ورومه واردی ملاطیه
وشام مملکتنه دخی اقن صالدی تکرار حلب وحمص وعینتاب نام یره واردی
دوندی نیجه وجمله فتوحات وغارتدن صکره تکرار دمشق وشام اوستنه
وارب مصر سلطانینی صیوب ولایتنی تمام ضبط اتدی بعده اذربایجان

ورومه جنكلري كندي بارروم ملكي اولان قهرمان قروم سلطان بايزيد
يلدرم مرحومله جنك ايتدي بعده ايران وتوران مملكتلريني اولادينه تقسيم
ايدوب هر برينك برات وسلطنتني ويردي وكندوسي پاي تخت قديمي اولان
سمرقنده طوغريلوب كيدركن اول سفرده خسته لندي وزرا وامراسنه
وصيتن ايدوب سنيني دخي يتمش برده وزمان سلطنتي اوتوز التي ييلده ايكن
هجرتك سكز يوز يديسنده شعبان اينده وفات ايلدي نته كيم شعبان
اينده طوغمشدي بنه اول ايده غروب ايتدي ميتني ايلتوب سمرقندده
دفن ايتديلر وصيتي اوزره اوغلي خليل سلطاني تخته كچورديلر يعني كه مولانا
بدر الدين منجم تعيين ايتدوكي اوزره هجرتك سكز يوز يديسي رمضانينك
اون التنجي كوني روز چهارشنبه ده جلوس ايتديروب بيعت قلديلر تيمورخانك
وفاتي حالنده شاهزاده لري اطراف مملكتده بولنوب ياننده بولنانلرك سنا
اك بيوك خليل ميرزا ايدي اول حينده يكرمي ياشنده بولنمشدي زوال ملك
دولتدن قورقولب وصيتلري اوزره سلطنتده مقرر اولمشدي لكن كه
اول شاهزاده ميال امير حاجي سيف الدين سرايندن كلمش شاه ملك
نام عورته تعلق ايدوب سومشيدي حتي اول مكاره نك اباء ديرهنرينه
بنا خفيه نكاح قلمشدي همانكه اصل تخت وتاج اولدي عنان
اختياري اول بداصل عورتك الينه ويردي اوتوز التي ييل تمام ربع مسكون
خراجندن النوب جمع اولنان خزينه وجواهر وتحف وتفاريق كه حسابنده
نيجه بيك كاتب ومحاسب بيلليره عاجز اولمق مقرر ايدي يالكز درت ييلك
ايجنده جمله سني فنايه ويردي باباسنك كندوسنك حسن ارادتلريني
اول عورت سوزيله طغيتدي تمام مرسراده كه اولخاتونلر الحشر اركان
دولت نامنده كه بيوك بكلر وكيللر خصوصا انجوب خليل
سلطاندن يوز دوندرديلر واكا دشمن اولديلر عاقبت سلطنتدن

عزل

عزل اولنوب حبسه اوريلدي وبالجمله خراسان ولايتنده سلطنت ايدنلرك
اخري محسن روزكار نامدار سلطان حسين ميرزا ابن بايقرا ابن عمر شيخ
بن تيمور كوركان دركه طقوز يوز اون بر تاريخنده وفات ايدنجه
سلطنت ايلدي مدت حكومتي يكرمي سكز ييله وارب عدالت ولطف
كرمله اشتهار ويردي بعده اوغللري مظفر حسين ميرزا وبديع الزمان
ميرزا بر وجه اشتراك پادشاه اولديلر خطبه وسكه يي اشتراك ايله عمله
كتورديلر لكن حضور راحت بوله مديلر زنكيلردن شيبك خان لشكر چكوب
اوزرلرينه كلدي اول ايكي مخدومي صيبوب ملك موروثلرين اللرندن الدي
مظفر حسين ميرزا انجه بلالرده كرفتار ايكن طقوز يوز اون التي سنه سنده
خراسان طاغلرنده متحصن ايكن فوت اولدي بديع الزمان ميرزا ايسه
اول تفرقه ده ظهور ايدن شاه اسمعيل رافضي يانينه وارمش ايدي اول اثناده
مايه الافتخار سلاطين جهان كزيده خواقين ال عثمان صاحب قران زمان
زمان جنت مكان خلد اشيان حضرت مصر فاتحي سلطان سليم خان مزبور
شاه اسمعيل منهزم ومنكسر ايدوب تبريزه وارد قده بديع الزمان
كندولره عرض حال الوب ملاقات اتمكين كوندنه بيك اقچه علوفه تعيين استنبول
پاي تختنه كوندرلدي درت ايدن صكره مرض طاعوندن وفات ايدوب
هجرتك طقوز يوز يكرمي اوج سنه سنده حضرت ابي ايوب انصاري عليه
الرحمة الباري مرقد مطهره سي جوارنده دفن اولنوب دولت ال تيمور
عمر شيخ اولادندن بو محله منقرض اولدي فاما ولايت هندده پادشاه
مظفر سپاه اولان سلطان جلال الدين اكبر ابن همايون پادشاه ابن
بابر ميرزا ابن تيمورخان كه تاريخ تاليف اولان سنه سبع والف ايامنده
كامكار پادشاه عالميانندر انجق دولت ال تيمور بوسلسله ايله ثابت الاركاندر
ما بعد اسي كنج كبي پنهان اولديلر ياد ويرقوري ناملري عياندر فصل

تاسع عاشر ملوک غورک ابتداء دولتلری و ایکی ضعفک
دخی انتهالری و سلطنتلری احوالن عیان و بیان ایدر روضة
الصفاده یازلدوغی اوزره اصلده بونلر ضحاک ماری اولادندر
فریدون فرخ ضحاکه ظفر بولدقده بقیهٔ اولادی فجرق بلخ و کابل
ولایتلری اراسنده برزمان صقلندیلر بعده صعب یرلرده یعنی غور
طاغلرینه واروب انده یرلشوب هر طرفلرینی محکم یاپوب یرلشدیلر فاما
فریدون بونلرک خبرلرینی طویدی برقچ کره اوزرلرینه عسکر گوندردی
هیچ بروجهله اله گلمدیلر عاقبت بکلیوب بکلیوب عاجز قالمغین غور طغلریندن
غیری مملکته ال اوزاتمیوب بیلدن بیله فریدونه ویرگولرن اینک استانه سنه
گوندرمک اوزره صلح اتدیلر تا که بو طریقله انده قالوب تا سلطان محمود سبکتکین
زماننه دک حکومت ایلدیلر وقتی که مزبور پای تخت غزنه ده پادشاه
اولدی بونلرک قصدینه دفعاتله لشکر گوندروب حاکملری اولان محمد بن سوری
و اوغلی حسن نام دلبری اله گتوروب حبسه ویردی مزبور حسن بر طریقله قورتلوب
ینه حکومتنه ظفر بولدی بعده شول وقتکه ال سبکتکین دن
بهرام شاه پادشاه اولدی ملوک غوردن محمد بن حسن التفات ایدوب
گوکلوندی کندوسی دخی اقرباسندن برقیز تزوج ایدوب خصم قوم اولدیلر
فاما الملك عقیم فحواسنجه بونلرک ظاهری دوستلغی باطنی دشمنلکه دوندی
عاقبت مزبور محمد غزنه ملکنه طمع قلدی بهرام شاه بن مسعود بو حالی طویوب
نیجه قتال اتدکدنصکره کندویی اولدردی بعده سوری حسین نام قرنداشی
غوره حاکم اولدی نیجه زمان فرصت گوزدرک بر طریقله بهرام شاه اینه جی
قتل ایتدی بوندنصکره دیگر برادری حسین بن حسین که علاء الدین جهان
سوز دیمکله مشهور و ذاتی معرفت و کمالات ایله معمور برادم ایدی غور حکومتینه
اکادکدی برادرلرینک انتقامی قصدینه کلی لشکر چکوب غزنه یه واردی مزبور

بهرام

بهرام شاهی صیوب قچردی کندوسی غزنه یه پای تخت ایدندی نامنی سلطان
اعظم اقوردی قانون و تربیت ایله ال سلجوقدن داول پادشاهلرک داراتینی
قوللندی بو طریقله التیوز الی تاریخنه وارنجه سلطنت ایتدی بعده مزبورک
اوغلی سیف الدین محمد ظهور ایلیوبی بر ییل مقداری حکومت ایدوب الدی ویردی
اخر شهید اولوب یرینه قرنداشی اوغلی غیاث الدین محمد بن سام پادشاه اولدی
انک زمان دولتی تمام اولدقدنصکره شهاب الدین محمد ابو المظفر غوری سلطنت
ایتدی حتی دیار هنددن لاهور ملکنی فتحه دخی گتدی مع ذلک هند طرفنده
ایکن وقت فرصتدر دیو خوارزمشاه شهر هراتی محاصره قلدی فاما بو خبر که
سلطان شهاب الدینه یتیشدی خشم و غضبله دونوب عید و سنه زعمنا خوارزم پای تختنه
یوریدی نیجه گونلر محاصره قلوب اول ولایتی لشکر دریاسی بوریدی از مدتده
خوارزمشاه ملاه اون درت کره صواتش ایتدی عاقبت گوکرینه خلقندن بر نیچه
فدایی لر پادشاه مسفورک تا غنده سجاده اوستنده تلاوت حضرت قرآن
عظیم الشان ایدرکن تیغ و خنجر اوروب یعنی که غافل دوشیروب شهید ایتدیلر وزیری
مؤید الملک علی الغور حسن تدبیر ایله اول مفسدلری اله گتوروب جمله سنی سیاستله
قلجدن گچوردی پادشاه خسته نامن حقروب کامتینه لباس گیدردی
و محفه ایچنده گوستردی و کندوسی امور سلطنتی گرگی گبی اجرا قلدی تا غزنه یه
گلنجه پادشاهک وفاتینی کمسه بلدرمدی محصل خیلی عاقل و عادل و دیندار
پادشاه ایدی حتی امام فخر رازی گبی شیخ الاسلام دایما سراینه واروب
وعظ و نصیحت مجلس ایدردی اندنصکره علاء الدین بن سام تختنه جلوس
نیتنه غزنیه طوغلدی الکن سلطنت اکا میسر اولمیوب یولده کلورکن وفات
ایدوب فنا بولدی بعده غیاث الدین محمود که سابق الذکر سلطان شهاب
الدین اوغلیدر باباسی شهید اولدقده بست نام ولایت حاکمی بولنمشدی
نیجه ییل صکره گلوب تاج الملک غزنه ده تختنه جلوس قلدی بعده زمان اکادخی

شهادت میسر اولوب برنیه کنددا اوغلی سام بن محمود الیتنوز بیدی تاریخنه دک
حکومت قلدی اخر دخی انکده دولتی بنیادی ییقلوب خوارزم معاونتی ایله علاء الدین
جهانسوز اوغلی اتسز خان درت ییل مقداری حکومت اتدی بوندن صکره بر زمان
غوریلرک نسبی سلطنت جهتندن منقرض اولدی شیوز قرق بش تاریخنده ظهور
ایدوب التیوز طقوز یلینده حکومتلری نهایت بولدی اکرچه مولانا قاضی
بیضاوی نظام التواریخ ادلو کتابنده بوزمره دن الحق علاء الدین
وغیاث الدین وشهاب الدین سلطنت اتدی دیو نیزمشدر حلا اصححی
میرخواند تتبعی اوزره بو حقیر نیزد وغیدر غب ذلک تیمش وکسن ییل
صکره بوزمره دن فخر الدین مسعود که محمد بن سام ملک عمیسیدر ظهور ایدوب
بر زمان حکومت اتدی بعده اوغلی ملک شمس الدین محمد اتوز اوج ییل و
بهاء الدین سام درت ییل وجلال الدین علی یدی ییل سلطنت ایلدیلر روضة الصفا
قولنجه سلاطین غوربونده دخی انقراض بولدی بو تقدیرجه اول واخر مدت
سلطنتلری یوز اون ییل مقداری اولدی فاما سابق الذکر جلال الدین
علی غایتیله شجیع وبهادر پادشاه ایدی اززمانده چوق هنرلر کوستردی
حتی امیر تیمور کورکان ایله ونیجه نامدار پادشاهلر ایله صواشوب اکثرنده
مظفر اولدی اون ایکی جنکده اون بیلیق اثرلر قودی بعده اوغلی ملک
غیاث الدین اون اوج ییل مقداری تیمور خان ایله نزاعدن خالی اولمدی اخر مغلوب
ایلنوب سمرقندده حبس ایلدی دار الملکنی عمی زاده لرندن ملک محمد بن ملک
فخر الدینه مقرر قلدی بر ییل مقداری حکومتندن صکره تیمور خان ایله نزاعدن
خالی اولمدی تیمور اوغلی میرانشاه میرزا یه ملک غوره مستولی اولدی
ومزبور ملک محمدی مغلوب حبس ایله باباسنه کوندردی بعده تیمور مزبور ملک
محمدی وغیاث الدینی محبوس ایله معا قتل اتدردی بونلرک مدت سلطنتلری
یوز ییله وارمش ایکن تیمور کورکان خشمی غضبیله نسبلری منقرض اولدی

اما صف اولک والی دولتلری خونی اولوب وزرا وامراسنک
حسن حال صاحبی فقیرلرینه ال اوزاتمه لرندن اولدی وقوع بولدی
تا که حق تعالی دولت سلطنتلرینی غیریلره ویروب اول ظلوملرک انتقامن انلردن الدی
بیت عین عاشقده ن اقی بو قتلو یاش کم خبیر ایلمز غافل مباش

فصل عشرین باطنیلرک ابتداء حکومتلری وبنیه بو زمره نک
زوال ملک دولتلری نه وجهله اولمشدر انک بیاننده در

بونلره اسمعیلیه دخی دیرلر باطنیه دخی اطلاق اولنور اولکی حسن بن
علی درکه یوسف الصباح حمیری اولادندن کجنمشدر یعنی که زمان
سابقده یمن ملکنه حکم ایدنلرینم اجدادی دمدر دیمشدر حالاکه صحتی یوقدر
الحق مزبور حسن برحیله کار کمسنه اولمغین فاطمیون خلفاسندن
مستنصر بالله حضورینه واروب بولوشمش دوام دولتکه دعاجی اولمق
مراد مدر دیو دیار عجمدن بر یرجکز رجا ایلمش اولدخی بر مکتوب ویروب
ایمنوب مراد ایدندکی یرده برم جانبمزدن حکومت ایلیه دیو تمسک ویرمش
بوطریقله مزبور حسن که الموت قلعه سنه کلمش استحکامنی بکنوب برحیله ایله
ظهور اتدکده اول قلعه کندونک لند بولنمغی مناسب کورمش ملکشاه
سلجوقی طرفندن انده حاکم اولان مهدی ایله اشنا القلر اتمش کبیدرک
عرض زهد وریاده افراط ایدوب مادامکه بو قلعه ده بر مقدار نیم ملکم
اولمیان عبادت طاعتمک صحتی تحقق بولمیه دیو سویلمش حتی بر مقدار
یرجکز بیع اتمدکلری تقدیرجه کوچوب کیتمک صورتینی کوسترمش مهدی
دخی مزبورک حیله سندن غافل بولنوب براوکوز دریسی مقداری صاتوب
تمسکنی ویرمش بعده مزبور حسن اول جلدی بقری برکسکن قلم تراش ایله انجه
ایلک کبی کسوب اوزاتمغله جمله قلعه یی احاطه ایلمشن بعکرده الموت قلعه سی
جمله بنمدر دیو مهدی نیک اخراجنه سعی ودقت اتمش اخرکار بابینه مضطر کرمش

حسن اوج بیک قلعه‌لری دخی ویروب بو حیله ایله قلعه‌یی ملک اتمش یعنیکه
مهدی‌یی ارضا ایدوب قلعه‌دن چقرمش پس باطنیه نامنه بر یزید مذهب
بینا ایلمش ظاهر احکام شرعیه‌نک باطنی وار در اصلده انکله عمل اولنمق
کرکدر دیو خلقی ازدرمش متصل اول مذهب باطله خلقی دعوت اتمکه باشلمش
وانک احکام فاسده‌سی اخراسنه شولدکلو دقت اتمشکه جزوی بهانه ایله
کندو اوغلنی اولدرمش تا که خلقک عقللرینی اوغرلیوب زهد و صلاح
انجق بو قدر اولور دیمه‌لرینه بو وضع فاسدی سبب قلمش کیدرک
اصفهان و قهستان و شمکوه نام قلعه‌لری کندینک ایدنمش و هر جهتیله
شجیع و دلیر ولد و نخندن غیری هندسه و حساب علمنده ماهر و فوق
سحرده خود نظیری نادر اولمغین یاننه وارنلر مکر و حیله‌سندن خلاص
بولمامش بو طریقیله اوتوز ییلدن زیاده حکومت ایتدکدنصکره مرد اولمش
بعده اوغلی بزرک امید نام عنیدینه اون درت ییل حکومت اتمش لکن مذهب
باطنیه‌یی قتی اظهار اتمیوب ظاهر شرع شریفله عمل سمتنی کوسترمش بعده
کیا محمد نام اوغلی باباسی یرینه کچمش یکرمی بش ییل حکومتدنصکره حسن بن
محمد نام فرزندی سجاده‌یه اوتورمش و تغییر مذهبده تمام ازغونلق ایدوب
خلقدن امر و نهی تکلیفاتن کیدرمش بلانکاح عورت قوللنمق جایزدر
و مال و منال کیمک النه کیررسه انک حکمنده در یعنی که ملک صحیدر دیو بدیان
سویلمش درت ییلدنصکره مراد اولوب یرینه اوغلی محمد بن حسن کچوب قرق
درت سنه بو دخی المش و یرمش خصوصا مذهبنده کرمیلرله قتال و جنک لازمدر
دیو خلق عالمی بر برینه دوشورمش وقتی که بو جهل مراد اولمش یخرج الحی من المیت
مضموننه ماصدق کیا خداوند نام فرزندی تخته کچمش هر وجهله عالم و کامل
و عقیده‌سی پاک ادم اولمغین اباء و اجدادی مذهبندن ابا قلمش و جمیع
کتابلرینی اتشه اوروب اطراف جوانبنده‌کی باطنیلرک هر برینه ادملر کوندرمش

جمله

جمله‌سنه کتابلرینی اتشه اوردرمش بو طریقیله اون ییل سلطنت ایتدکدنصکره
فوت اولوب اوغلی خداوند محمد جلوس اتمش اما باباسی کبی دیندار اولمیوب
غایتیله جبار و قهار و متکبر دوشمش زماننده غوغا جوغا المش اطراف ممالکنی
قطاع طریق المش اخر خاورشاه نام اوغلی ایله بر برینه دوشمکین اوتوز بش
ییل حکومتدنصکره مزبور خاورشاه فراشنده باباسنی اولدرمش اما
خاورشاه دخی ایکن عمر سورمش حتی ایکی ییل مقداری سلطنتدنصکره
ال جنکیزدن هلاکو خان کندویه مسلط اولوب هر قنده باطنیه قلعه‌سی
وار ایسه الوب اول بد مذهبلردن عالمی پاک اتمش اما غرابت بونده در که
خواجه نصیر طوسی کبی فاضل نامدار بر زمان خاورشاهه واندن مقدم
باباسنه وزارت اتمشدر حتی بونلر کله واروب هلاکویه دخول ایدوب
رعایت بولمشدر لکن مذهبلرینه دخولی علوم دکلدر حکما مذهبنده امام
همام ایکن باطنیلرک اقوال فاسده‌سنه قوللق طوتمه‌سی عقل کاملنه مخالفدر
و بالجمله خاور ملوک نزاریه‌نک اخر بدیر مدت حکومتلری یوز اللی ییلدن
زیاده اولمشدر زوال ملک و دولتلرینه سبب عقاید ناپاکلری ایدوکی معروفدر
بعضیلر قولنجه ناپاکلر ابتدا شامدن ظهور اتمشلردر حتی بالفعل شام
اطرافنده‌کی سماعیلی‌لر درزی مذهبلری بونلرک بقیه‌سیدر و [illegible]

فصل الحادی و عشرین ابتداء ظهور ملوک شروان و انتهاء دولتلرینه باعث اولان هدم بنیان ارکاندر

بونلرک نسبلری کندو اعتقادلری موجبنجه نوشیروانه چقر جمله‌دن اول
ظهور ایدنلردن شیخ ابراهیم دربند بیرکه مقدما بر دفعه دخی بونلرک ابا
و اجدادی شروان ملکنه پادشاه اولمشلر لکن بعد زمان خصم غالب
کلوب ظهور اتمکله ملک و دولتلری غیر یلره نقل اتمکله نامراد قلمشلر پس اکینجی

دفعه ظهور ایدنلردن اوّلکی اولان شیخ ابراهیم فقیر الحال اهل عیال
اولوب شروان قصبه‌لرندن اولوب شکی نام شهرده بر آشوب ایکن الحکمة
مقیّد اولوب انکله کحبوب الله تعالی یه شکر اوزره ایکن اتفاق اول
زمانده شاه شروان اولان ظالم خلقی عالمی جوریله دینه یعقوب باینددرمش
نی سبب نیجه‌لری قتل ایدوب قید حیاتده اولانلری مقتلوجانلرندن
اوصاندرمش ایکن ابناء شیروان خلقی هجوم ایدوب مزبور ظالمی اولدرمشلر
اتفاقیله طوغریلوب شکی شهرنده مزبور شیخ ابراهیم جمعیت سورمه‌دن
یورلمش بر درخت کولکه‌سنده یاتوب اویومش بولوب اویاندرمشلر
پادشاهانه جامه و ملوکانه عمامه کیدروب آته بندرمشلر و بو تعظیمله کتوروب
تخته کچورمشلر تاریخ هجرتدن سکز یوز یکرمی برنده فوت اولمش یرینه
سلطان خلیل نام اوغلی پادشاه اولمش طقوز یوز التی شاه اسمعیل اردبیلی
نام رافضی خروج ایدوب استینه وارد قده مزبوری هلاک ایلمش
وبعد الفتح برای مقداری شماخیده اوتوروب دار الملکنه کیتمش
واول فرصتده مزبورک اوغلی ملک غازی التی ای مقداری حکومت
ایتمش عقبنجه فوت اولوب اوغلی سلطان محمود برای دکلو زمان سلطنت
ایدوب شروان خلقنه ظلم وجفالر ایتمش تا که جمله‌سی کندودن یوز دوندرمشلر
قرنداشی شیخ شاهی کتوروب پادشاه ایدوب نیجه ییللر عدالتله حکومت
ایتمش وفات ایتدکده خلیل پادشاه نام اوغلی یکرمی ییل سلطنت ایتمش
عاقبت اولدخی فوت اولوب برادرزاده‌سی شاهرخ میرزا تخته کچوب
اوچ ییل پاینده برطغل ایکن شهریار اولمش لکن تقصیراتی شایع اولمغین
اطراف پادشاهلری معلوم ایدنمشلر شاه طهماسب ابن اسمعیل
شروانه طمع ایدوب عسکر چکوب شیروانی الندن سلطنت شیروان

الکرندن

الکرندن کیدوب نسللری منقرض اولمشدر فصل اثنی عشرین
ولایت هندده واقع گجرات پادشاهلرینک ظهور
دولتلری وانتهای سلطنتلری ذکرنده در خفی اولمیه
اول ولایته پادشاه اولنلر ایکی بولک طایفه در اوّلکی زمره‌دن
سلاطین اولانلرک اوّلی تاج الدین یلدز در که سلطان شهاب الدینک
قولی
صاتون آلنمش ایکن اولادی اولمغین اوغل یرینه بلدی و نیجه حکومتلره
استخدام ایتدی بعده زمانکه شهاب الدین شهید اولدی دار الملک
غزنینده یلدز حکومت ایدوب اشتهار بولدی و اول طریقدن چقوب
سلطان غیاث الدین محموده خبر کوندردی یعنی که ملک موروثکری
کلک ضبط ایلک دیو بلدردی لکن غیاث الدین ملک غزنین ضبطنه میل
ایتمیوب یلدزه تملیک ایلدی و اول وفات ایتدکدنصکره کوکوشی قطب الدین
ایبک دخی که سلاطین سبکتکیندن صکره مشهور سکسن تاریخنده ملک
غور پادشاهلرندن سلطان معز الدین محمد سام هند دیارینه غزا ایدوب
تا التیشیوز طقسان تاریخنه دک اول ممالکه مسلط اولوب دهلی و قنوج
و دار الملک اجمیر و کهرام نام ممالکی فتح ایتمکین مشتری قوللرندن مزبور قطب الدینی
اول دیاره حاکم نصب ایدوب کندوسی پای تخت غزنینه چکلمش ایدی القصه
قطب الدین تحصیل علم و عرفان ایدوب ایدوب کرمان حکومتی ویرلمشدی
بعده معز الدین کرمانه اوغرادقده قطب الدین بر عالی ضیافت ایتدی
عظم وشانی معلومی اولمغین اکا قرینی ویروب کوبکو ایدنمشدی بعده
ولایت هند سلطنتنی اکا لایق کورمشدی اولدخی کلی عسکره مالک اولوب
نیجه مملکتلر دخی فتح ایدوب حتی دار الملک لاهوری الوب التیوز یدی تاریخنده
وفات ایلدی بوندنصکره ملکیده نک نامنه اولان آرام شاه اول
مملکته و ناصر الدین محمود سند نام ولایته و شمس الدین ایلتمش دار الملک

لاهوره مستقل پادشاهلر اولدیلر و بو اثناده لکر متونی نام ولایت که
خوکنک میاننده بر معموره مملکت ایدی اختیار الدین محمد بختیار خلجی قبضهٔ تصرفه
قالدی یعنی که مزبور اختیار اولاد اکابردن کلی مال و مالک شجاعت طبیعتیه
سالک سرا ره مدبر آدم اولمغین صاحب سکه و خطبه اولدی آخر تبت طاغلری
فتحنده شهید اولوب اقرباسندن علاء الدین علی مردان حکومت ایلدی
لکن انصافسز ظالم و جبار اولمغله امراسی اوستینه هجوم ایدوب کندویی
قتل ایتدی بعده حسام الدین عوض خلجی کمال عدالتله ظهور ایدوب
الدی ویردی صکره لاهور حاکمی شمس الدین عذر ایله هلاک اولدی انک
یرینه سند پادشاهی سابق الذکر ناصر الدین محمود پادشاه اولدی بعده
زمان بودخی قتل اولنوب صاحب حسن جمال ایکن اقربا برادرلری بر طریقله
بر تاجره صاتوب کیدرکن سابق الذکر قطب الدین خدمتنه دوشوب
حسن تربیه‌سیله لشکری اولان ملک شمس الدین بن یوسف اتفاقیله
قطب الدین یرینه شهریار قلندی یکرمی التمش سال سلطنتدنصکره فوت اولوب
اوغلی رکن الدین سعید تخته کچدی لکن عمرینی صباح و اخشام عیش و نوشله
کچوروب آبا و اجدادی قانوننی رعایت ایتمکین مملکت خلقی کندودن
نفرت ایتدیلر مدت حکومتی التی آیه واردوغی کبی قتل اولنوب یرینه
همشیره‌سی اولان رضیه بنت شمس الدین پادشاه اولدی غایتده عادله
و عاقله اولمغین اوچ ییل حکومت قلدی و نیجه پادشاهلره مقابل اولوب
صواشوب مظفر اولدی بالاخره بر محاربه‌ده کرفتار اولوب قتل اولنمغین
قرنداشی ناصر الدین بن شمس الدین غایتله زاهد و عابد اولوب سلطنته رضا
ویرمزکن تخته کچوروب جبرا پادشاه ایتدیلر القصه اوچ سنه مقداری ایلدخی
سلطنت ایدوب بعده التی یوز اوتوز یدی تاریخنده برادری بهرام شاه
حکومت ایلدی ایکی ییل برابر کچدکدنصکره جنکیز خان لشکری فتنه‌سنده

هلاک اولدی بعده برادری علاء الدین بن شمس الدین شهریار قلندی
فاما بونک زماننده سلطان غیاث الدین ظهور ایدوب دیار هندک
اکثرینی الدی و علاء الدینک اوغلی ملتان حاکمی خان شهیدی قتل
ایتدی بعده مزبور علاء الدینک مدت سلطنتی یکرمی ییل اولدقده اوغلنک
اوغلی کیخسرو بن خان شهید و انکله ردیجه دیکر اوغلنک اوغلی کیقباد
بن خان شهید بن بغرا خانی ولی عهد ایدندی لکن کندو وفاتندنصکره بکلر
بکیسی اولان کوتوال کیقباد جانبنه مایل اولوب کیخسرویی محروم ایتدی
یعنی که کیقباد بن بغرا خان پادشاه اولدی لکن کندو نفس عیش و آیله مقید
اولوب وزیری ملک نظام الدینک نصیحتنی دکلیوب مملکتی اختلاله یوز
طوتمغین کندویی زهرلدیلر سامانه ملکنک حاکمی فیروز شاه خلجی بی تاجدار
لکن امرا بر برینه دوشوب کاه حاکم سند اولان وفا ملک بن ناصر الدینی
کاه معز الدینک ولد صغیری شمس الدینی اختیار ایدوب بیعت اوزره ایکن نامدار
بکلردن جلال الدین فیروز شاه خلجی ظهور ایدوب خصملری شمس الدینی
و معز الدینی قتل ایدوب سکز ییل مقداری سلطنت ایتدی عاقبت کوکوسی
اولوب قیز قرنداشی اوغلی اولان علاء الدین خروج ایلدی بر فرصتله
فیروز شاهی هلاک ایتدی لکن وزراسی و امراسی خزینه‌سنی الوب ملتان
حاکمی اولان اوغلی ابراهیم سلطانه واردیلر اولدخی تخته جلوس ایدوب
درت بش آی مقداری الدی وردی باباسی اوستنه خروج ایلین
علاء الدین بن اخت جلال الدینی تخته کچدی خیلی عاقل و صالح پادشاه
قوی و خیراته میل ایدوب زماننده میخانه‌لر اشلتمدی و مشایخ کرامه
کلی رعایتلر ایتدی اما اواخر عمرنده عقلنه اختلال کلدی امور مملکتی تازه
جوانلره صمر اولدی بو وضعنه بنا خلق عالم بر برینه دوشوب نیجه جنکلر
صدور ایتدی آخر مدت سلطنتی اوتوز اوچ ییلده ایکن یوز اون یدی

تاریخنده فوت اولدی اگرچه که اول تاریخده شهر صوباشیسی اولان
بر تازه جوان برای مقداری خروج ایدوب سلطنت دعواسن قلدی لکن
اشرف ناسدن والمتعین اکابراندن بیعته عار ایلدیلر اکا بنا ئیه علاء الدینک
سکز یاشنده غیاث الدین نام طفل اوغلنی تخته گچوردیلر کندودن
واتابکندن بیعت ایلدیلر فاما مزبور غیاث الدین وزیری نیجه فسادات
ارتکاب ایدوب اولاد ملوکدن نیجه لرک گوزلرینه میل چکوب و قرنداشی
قطب الدینی قلعه یه حبس ایتدی لکن والده سی قطب عصر اولان حضرت
شیخ نظام الدینه واراوغلدی اوغلی حقنده خیر دعاسن الدی حکمت
خدا انکدر بر گون غیاث الدین وزیری اولان شریری اوج برادرینی ایله
قطب الدینک قتلی ایچون محبسه گوندردی همانکه قتل نیتنه واردیلر اختیارلری
الدن گیدوب قطب الدینک ایاغنه دوشوب بیعت قلدیلر و غیاث الدین
و دکیلنک قتلنه تعهد ایدوب گیتدیلر فی نفس الامر وزیرینی و غیاث الدینک
حبس ایدوب مزبور قطب الدینی تخته گچوردیلر عقبنجه غیاث الدینک گوزلرینه
میل چکدیرب کندو ظلمیله گورتیدیکی مظلوملرک یانینه گوندردیلر اما که
قطب الدین لعب و لهو و عشرته میل ایلدی وزن پرستلغه و محبوب دوستلغه
مقید اولدی عاقبت خسروخان نام محبوبنی گجراته حاکم گوندردی اول
بدبخت دخی تک طورمیوب اعیان مملکتک عرضنی تعقله الوغ خان نام
سرداری تحمل ایدمیوب الغار ایتدی مزبور مزبور خسروخان نام سفیهی
طوقوب قطب الدینه گوندردی لکن دلبرک زلفی قلابنه مفتون والمتعین جمیع
امورینی اکا اصمرلدی اکابری دلته طوشوب ارازلی دولته ایرگوردی
اخر بو مرتبه یه واردیکه فدا ایلر قطب الدینک قتلنه قصد ایدر اولدی بعض قدره
نهراحتیاط ایله گیدر اولدی برگیجه دن گیجه یه کندویی و قرنداشی یکلمه سی
تعیین بولدی گیدرک خسروخان حصداقت شکلن گوستروب غیری لر

پادشاهی بکلدوکنه اعتماد ایدرزین من بعد بو خدمتی بن گوروب حرمدن
طشره گیده مزین دیو حمله تو ابعیله حرمشاهه داخل اولدی برشب فرصت
دوشوروب سلطان قطب الدینی و نتا واصاحبی اولان مصاحبینی قاضی خانی
وشاهزاده فریدجانی ابن قطب الدینی و عم سلطان اولان خانی جمله اولدردی
ایرتسی حاین مزبور خسروخان تخته گچدی و کبر و غروری بیتیه ایدینوب
خاطرین اینجدوق ادم قومادی بو اثناده عاقل و دانا امیراخور اولان محمد بن
تغلقشاهه خراسانه فرار اتدی و تهدن بری عسکرله گلوب خسروخانی
صیوب کندوی طوتوب قتل ایلدیلر بوکره سلطان محمد تغلقشاهه نقل ایتدی
یدیبوز یکرمی تاریخنده تخته جلوس اتدی بعده زمان اوغلی الغ خان
بهادر مالک وارث ملک اولدی یکرمیدی یل حکومت اتدکدنصکره ابو
المظفر فیروزشاه تخته گچدکده مغل عسکری تعدیسندن پریشان
اولان عسکری یانینه جمع ایدوب قوت بولدی حتی تاتارک سرداری
نوروز شلغی منهزم قلدی بو طریقیله تا یدیبوز یتمش اوچ تاریخنه دک سلطنت
ایتدی بربز ده جلالی جویی ایله ادم گوندرمکله بر طرف قلدی یکرمی ایکی
ییلدن زیاده جه سلطنت اتدکدنصکره فوت اولدی اگرچه اوغلی سلطان
الغ خان تخته گچدی لکن ملوک اطراف حضرت اسکندر زماننده کی
ملوک طوایفه دوندی درعقب تیمور گورکان دخی ظهور قلدی بعده الغ
خان اوغلی محمودخان تیمور عسکریله مقابل اولدقده نابدید اولدیلر گیتدی
ابن حجر عسقلانی انباء الغمر نام تاریخنده دهلکه نایب السلطنه ملک شمس الدین
سجستانی بعده اوغلی اسکندرشاه و انک اوغلی اعظم شاه پادشاه
دیو یزمشدر بعده سیف الدین حمزه خروج قلدی دخی صکره سیف الدین
شهاب پادشاه اولدی صکره ملک النصار انک قندر نام اوغلی بدایت حضرت
حقله اسلامه گلوب ملقب جلال الدین ابو المظفر محمد قوتلوب پادشاه اولدی

فاما اولاد فیروز شاه بر نصکره بدیوز طقسان درت سنه‌سنده اولا ظفر
خان خروج ایلدیکه فیروز شاهک همشیره سی تخت نگاهنده اولمغله قبوت بولمش
یعنیکه اولو بکلردن ایکن تخته جلوس ایدوب کجرات ملکنه پادشاه اولدی
بعده سلطان محمد تاتارخان صدر حکومته کچوب التی ای مقداری الدی یردی
داول وفات اتمکله مظفر شاه تخته کچدی واون درت ییل سلطنت ایلدی
بعده سلطان احمد ایکی بوچق ییل حکومت ایدوب احمد اباد نام بر عظیم شهر بنیاد اتدی
بعده برادری سلطان محمد شاه پادشاه اولوب بدی بوچق ییل الدی ویردی
عقبنجه قطب الدین شاه والی اولوب سکز بچق ییل حکم ایلدی اخر سکز یوز التمش
اوجده سلطان محمود شاه اولدی غایتله نیکخواه رجال اگه شجیع بهادر و نامدار
ایدی التمش درت ییل مقداری سلطنت اتدی بعده وفاته یرینه اوغلی مظفر پادشاه
اولدی ملوکک صلحاسندن واکابر سلاطینک اهل تقواسندن اولوب بر مقبول
خاتوندن اسکندر نام اوغلی طوغدی جاریه‌لرندن دخی بهادر خان نام
ایکی فرزندی وجوده کلوب بونلر بویوب بر نوجوان اولدقدنصکره بابالرینک
فکری جان جانی ولی عهد ایدنمک خاتوننک اندیشه سی اسکندری تخته کچورمک
ایدوکی ظاهر اولمغین بهادر خان قلندر شکلنه کیروب ترک دیار ایدوب نا بدید اولدی
بعده زمان مظفر وفات ایتدکده خاتونی عماد الملک نام وزیری ایله اتفاق ایدوب
طقوز یوز اوتوز ایکی تاریخنده اسکندر شاهی تخته کچوردیلر زمان حکومتنده بدی ای
بلجدکده بر کون دیوانده وزیر عماد الملکه بر خصوص ایچون اتخندی دخی بن همان
بر همیونه بکزرسن دیو بین الامرا خطاب قلدی وزیر مزبور بین الناس خجل اولدی
دروندن کینه وانتقام قصد ایدوب بنی تخته کچورن وزیره بو جفالر دخی ازدر
جوابیله کوم‌نردی بعده امرا و سردارلری اغوا ایدوب پادشاهه قدر و حرمت
براوغلانلر دیمکله قلوبی نفرت اتدروب اسکندر شاهی قتل اتدردی یرینه سلطان
محمود نام صغیر اوغلنجغنی تخته کچوردی اگرچه اول پادشاه نامنه اولدی فاما حقیقتده

سلطنت

سلطنت ایدن وزیر ایدوکی تعیین بولدی از زمان کچمدین بکلر
بو وضع معقول کورمیوب البته بزه بر قدر شناس پادشاه لازمدر
دیو بهادرخانه خبر کوندردیلر کم اول اثناده ظاهر اولمشدی دهلکی
پادشاهی سلطان ابراهیم یاننده ایدوکی بعض هولوارلرینه بلدرمشدی
امرائنک کندویه خبری واردی بلا تاخیر کجراته توجه قلدی وزیر دخی
سلطان محمود صغیر ایله الاین تغلیوب طورر ایکن لکن بنصرت ظفر بهادرخانه
یوزطتوب وزیر دخی سلطان محمودی طوتدی و بیکش نامنه حضور
بهادرخانه الوب کتدی بهادرخانکه تخته جلوس قلدی وزیر مزبوری
وسلطان محمودی وکندو قرنداشی جان خانی اولدردی بعده زمان
پورتقال کافری بهادرخاندن قورقوب کندویه بر مصنع ومزین قایق
پایدروب شاهه پیشکش چکدیلر پادشاه وارکان دولت اوتورجق بیرک
تخته‌لرینی بر صنعتیله و ترکیب ایله بیشدردیلرکه ایکی اوچ ساعت دریایه
کیروب کزدکدنصکره قویه اوستنده بولنانلری غرق ایده فی نفس الامر
اویله اولدی اعیان دولتی ایله بهادرخان اول قایغه کیروب عیش نوشله
دریا یوزینی کزرکن ناکهان اول نشیمن تخته‌لری قوبیدی اوستنده بولنانلر
براغوردن غرق اولدیلر بعده بهادرک اوغلی شاه لطیف تخته کچدی
اما وزیری دریاخان نام خاین پادشاه مذکوره غدر صریح ایلدی
کندویه غالب اولمغله طتوب بر قلعه ده حبس اتدردی ومزبورک قیز
قرنداشی اوغلی سلطان محمود نام جوانی تخته کچوردی مزبور سلطان محمود اهل
کرم وصاحب جود اولمغین وزیر خاینک تدارکنی کوروب اولدردی
ونجه زمان عدل وانصافله حکومت قلدی بر رمضان شریف کیجه سی
سر بزیده یتورکن قپو اغاسی نامنه طواشیلن بر بدبخت حسن نام پادشاهی

سنجر ایچون اویاندرمق حیله سیله واردی غافل یتورکن هلاک قلدی
بعده سایر طواشیلر ایله ارولوب سنجری پادشاه ستردیوب درت وزیری
بربر کتورتدی حرمه کیردکلرنده باشلرین کسدردی اما اتابنجی وزیر عاقل
واهل تدبیر اولمغین بو جمله دعوتدن شبهه واروب ایچرویه تدارکیله کیروب
مزبور خاینی قتل ایتدی بعده سلاطین کجرات خاندانندن احمد شاه آن بر نوجوان
تخته جلوس ایتدی لکن متعمر اولمایوب از زمانده وفات ایتدی بو کره سلطان
محمود اولادندن سلطان جمال الدین محمد شیرخان علم سلطنتی اثبات
ایتدی لکن امرا جنیدان التفات ایتمدیلر بوجه من الوجوه امرینه امتثال
ایلمدیلر بو حالتده همایون پادشاه اوغلی جلال الدین که دهلکی ده
شهریاریدی لشکر چکوب کجراته کلدی هجرتنک طقوز یوز یتمش ییلنده
اول ممالکی فتح ایلدی الآن اول شهریار ذیشان ولایت هندده سلطنتنه
ایله بلند اشتهاردر بو تقدیرجه حکومت سلاطین کجرات یوز طقسان
بش ییل اولدی وزوال مملکتلرینه سبب زیر کندولر زبون اولوب اکثر امرایی
کندو نکله ایدینوب اخر کار پادشاهلری غافل اولمیوب بی معنی کزوب بر طفل
بی اقتدار اولمغین تعیین بولدی والله اعلم فصل ثالث عشرین
سمرقند خانلرینک ابتداء دولتلری وکندولردن اول حکومت
ایدنلرک انتهاء حکومتلری شرحنده در ماوراء النهر ولایتینک
خانلری بو جمله درکه اولاد آل جنکیزدن ابو الخیر اوغلان نام خان سکز یوز
اللی درت تاریخنده خروج ایدوب سمرقنده واردی ابو سعید خاندن
یاردم طلب ایدوب بر مقدار عسکر الدی اولاد تیموردن عبد الله میرزا
ابن ابراهیم سلطان بن شاهرخی اولدردی انک خاتونی والغ بک میرزانک
قزی اوغلی کوجکونجی خان وسونجک خان نام ایکی اوغلی وجوده کلوب بربری خانلوندن

دخی

دخی شاه بداق سلطان دخی خواجکم سلطان وسنجر سلطان نام
اوج اوغلی دخی اولدی شول زمانکه شاه بداق بویسوب نوجوان
ایدوکی تعیین بولدی بر عقنغه ایله اولنوب صلبندن شیبک ظهوره کلدی
عقبنجه محمود سلطان نام بر اوغلی اولدی فاما ابو الخیر اوغلانی وفات
ایتدکده ملک موروثی یادلره نقل ایتمشدی واول اثناده ابو سعید خان
آذربایجانه کلوب اوغلی احمد میرزایی سمرقند تختنه مسلط قلمشدی شیبک خان
خروج ایدوب مزبور احمد میرزایه بولوشدی وقت فرصته منتظر ایدوکنی بیلدز
مابینلرنده کلی عهد وقرار صدور ایدوب شیبکی دشت ولایتنه چکلدی
کتدی اخر طقوز یوز التی ییلنده که ابو سعید خانک اولادی بربرینه دوشدیکی
بو فرصتده شیبک خان ملک آثارا وشیاره مستولی اولدی کیدرک تدریجله
ماوراء النهره تماما حکم ایلدی تا نقض عهد ایلیوب سمرقند حاکمی اولستنیه علی سلطان
بن محمود بن احمد بن ابو سعیددن امان ایله شهره کرمشکن اول مظلومی قتل ایدروب
وکچوب دار الملک سمرقنده اتوردی بعده بابر میرزا التمش بک آدم ایله
واروب شیبک خانی اوج بیک آدم ایله بولدی حکمت خدا انکدر شیبک اکا غالب
کلدی طقوز یوز اون التی سنه سنده شاه اسمعیل رافضی خروج ایدوب
شیبک اون ایکی ییل تمام خروجیله سمرقنده ماوراء النهرک شهریاری ایکن
مقتول قتل ایتدی بعده شیبکک عمیسی اوغلی کوجکونجی خان بن ابو الخیر
خروج ایتدی وافر لشکر ایله کلوب ماوراء النهر ممالکی بابر میرزانک
الندن الدی بعده خراسانه واروب شیبک ضبط ایتدکی یرلری فتح ایتدی
کاه شاه اسمعیل ایله وکاه شاه طهماسب ایله صوواشدن خالی اولمیوب
بو حالله یکرمی اوج ییل سلطنت ایتدکدنصکره فوت اولدی بونک اوغلی
ابو سعید خان ظهور ایتدی التنجی ییلنده الدخی اخرته کتدی بعده شیبکک
قرنداشی اوغلی عبد الله خان بن محمود خان بن شاه بداق خان خروج ایلدی

دخی

و بو ندن صکره عبد الله خان بن کوجکنجی خان ظهور ایلدیکه بو عبد الله
انک غیریدر بعده عبد اللطیف خان بن کوجکنجی خان دخی صکره
انک اوغلی سونجک خان فرزندن پیر بداق خان دخی ظهور ایتدی طقوز
یوز التمش بیدی تاریخنه دک الدي ویردي و بوندن صکره تیمور خان حکومت
ایلدی حالا که ابو الخیر نسلندن دکل ایدوکی بعض مورخلر تقریری اوزره
تحقیقه بیدی القصه بوندن صکره بر بیل کجدي ابو الخیر اولادندن پیر محمد
خان بن جان بیک خان بن خواجم ابو الخیر خروج ایتدی ایش بیل سلطنت
ایدوب اول ملک موروث اسکندر خان بن جانبکه دکدی بودخی نجه بیل
حکومت ایدوب اوغلی عبد الله خان بن اسکندر خان تخته کجدي تاریخ تالیف
رساله که بیک بیدی تاریخدر الی الان عبد الله خان ماوراء النهر پادشاهیدر
بو تقدیرجه ابو الخیرلرک بو زمانه کلنجه جمعا مدت تملکلري یوز التمش قدري
بیلدر تیمور خان نام حاکم برسلاق حکومتنه فاصله اولمه سی تصوری حاصلدر
اما شیبکک زوال ملکنه سبب ستمه علیخانه امان ویریشکن عهدني
صیوب ولدرو وکنه بناءً المشدر بهم و آلي نعمتي اولان احمد میرزانک خانه انه
قصد ایتدی اما ان الله و رسوله دیدکدن صکره حیاتني تحقیقه
بیدی بنه کیم جانبکیلک یعني اسکندر خانک و بالفعل حاکم ذي شانک که
عبد الله خاندر ثبات ملکنه و دولتلری اهل شرعه رعایت و اصحاب
کمالاته عنایت و طریق عدالته رغبت ایتدکلري ایچون تعین بولدی الله اعلم
فصل سادس عشرین قریم خانلرینک ظهوری و دولتلری
و بو زمانه دک ثبات ملک حکومتلري نه وجهله ایدوکی بیانینده در
دشت قبچاق ولایتلری که قدیمدن تاتار طایفه سینه مخصوص بر واسع
مملکتدر جانب شرقیسنده اندار و خوارزم ولایتلري که طرف غربیسي
روس و بلغار مملکتلریدر بو ذکر اولنان ممالکک پای تختلري قریم
ارتاق

ارتاق سراجوق حاجي ترکمان ازاق کفه اژدرهان شهرلریدر لکن
تیمور کورکان و تقتمش خان تکرار تکرار اول ولایتلري طرف طرف
صواشب ایمکین اکثری خراب اولمشدر شهید یکی حالده دار الملک اولن مملکتلري
شهر آي دیرایدی حافظ محمد طاشکندي تاریخنده اولاد جنکیزدن
اولاد دشت ولایتنه حکم ایلین شبان خان بن لوجي خان بن جنکیز خاندر
تا جانبک خان وفاتنه کلنجه اول سلسله منقرض اولمامشدر اندن صکره
ال جنکیز نسلي دو کنمکله بر زمان روس خان توقتمش خان میرباغرب اوغلانلري
اول ولایتده حکومت ایتمشلردر بعده تیمور خان ظهور ایلیوب انلر دخي فوت
اولوب ذریتي کسیلوب تمام و مغین ولایت ولایت اولمرصالوب جنکیز خان
نسلندن کمسنه قلمه مشحید دیو یوقلدوب وقت اولندقده نصکره اولاد
جنکیزدن محمود خواجه خان بولنمشدر بعده دینه انک اقرباسندن ابو الخیر اوغلانلري
خروج ایدوب هجرتک سکز یوز اللي مدت تاریخنده جلوس ایتمشدر لکن او
سکار اوزرنده فرصتین دوشورمکله محمود خواجه خالي بولنوب اوقیله اوروب
هلاک ایلمشدر بعده بهم ملکنه مالک اولمش بهم خاتونیني نکاحلنوب تزوج
ایتمشدر و بو محله دک اولان نقل تفصیل طاشکندي تاریخندندر و اما شیخ
احمد بن عمر بک بن ساحب الانصاری تاریخنده اولان اولاد دشت
ولایتنه برکه خان بن لوجي خان بن جنکیز خان حکومت ایتمشدر وقتي که
البیوز التمش تاریخنده هلاکو خانلر عمي زاده سي برکه خان هلاکویي
صندردي و ل اثنالرده مزبور برکه خان قسطنطنیه اوسته لشکر
جکوب اطرافنده کي ممالکي یغمایه ویردي در نهایلدي بعده زمان
التي یوز التمش التي تاریخنده برکه خان فوت اولدي بر بنیه اقرباسندن
منکو تمر خان ولدي و اول کجدکده قران بن طغان دخي صکره تلابغا
بن منکو تمر خان و اول وفات ایتدکده طغطغاي خان بن منکو تمر خان و عقبنجه

ازبک خان بن طوغرلجه وانک اردنجه انسان اوغلان بعده جانبیک
خان دخی صکره اروس خان بعده تیمور کورکان ظهور ایدوب اروس
خانک مملکتنی توقتمش خانه ویردی بر زمان سرای بایی تختنده ساکن
اولوب الدی ویردی لکن بعده زمان تیموره مخالفت ایدوب مرارا
صواش اتمکین توقتمش هلاک اولدی بو کره حکومت دشت ایدکو خان
تصرفنه دوشدی یکرمی ییل مقداری حکومت قلدی حتی مورخ تاشکندی
قولنجه توقتمش اولادندن قادربردی خان عسکر چکوب ایدکو خان ایله
طوتشدی لکن جنک اثناسنده قادربردی یه اوق دوقندی بعده
توقتمش اولادندن کوجک محمد خان ظهور ایلدی که اکثر مورخین ابو
الخواقین قریم بودر دیرلر فاما علمای اهل دشت اولا توقتمش کبیر
الکنجی توقتمش صغیر و ینجی اولو محمد خان دردنجی مرتبه کوجک محمد خان
سلطنت اتمشدر دیو خبر ویررلر بونلردن صکره حاجی کرای خان
اولدی هجرتک سکز یوز سکسنی تاریخنده وفات ایدوب خانلق صدرینه
لایق اوغلی سلطنته حاضر اولنمش نجه نامدار اقرباسی قالمغین اول
ولایتلره اختلال دوشدی کون اولدیکه دشت ولایتنه ایکی اوج
کیشی حکومت ایتدی بو اختلال ایله بنا نجه معموره یرلر یقیلوب خراب اولدی
مرحوم و مغفورله استنبول فاتحی سلطان محمد بن سلطان مراد خان
طاب ثراه بو احوالی کوروب کدک احمد پاشا نام وزیرینی کوندروب فرنک
کفره سی الندن کفه قلعه سنی و نصارا الندن منکوب نام قلعه یی فتح
ایتدردی حتی وزیر مزبور نصارا ایکلرندن نجه کمسنه یی اسیر ایدوب
سلطان محمد خانه کوندردی اتفاق حاجی کرای خان اولادندن منکلی
کرای اول اسیرلرده بیله بولندی معدما بر نجه کون خان اولوب کندویه
غالب کلن برادرلری قورقوسندن منکوب قلعه سنه کرمشدی وقت فرصته

منتظر اولوب انده قالمشدی چونکه سلطان محمد خان منکلی خانی بلدی
استانه سنده الی قیوب کلی رعایت و اکرام قلدی حکمت خدا انکدر بعده
زمان ملک کبیر ایبک بکدن جناب سلطنته مکتوبلر کلدی بر بریندن دوشمن
خانلرک نسللری منقرض اولدی و دشت ولایتی خراب اولدی و بو منکلی
خان کوندرلمسی رجا اولنمش فلاجرم سلطان محمد اعظم مزبوره نوع و علم
ویروب اعزاز و اکرام ایله کوندردی واروب صاحب تخت و خطبه خان
اولدی کندو لکرسنجاغنی چکملی مناسب کوردی هجرتک طقوز یوز یکرمی سنه سنده
وفات ایلینجه انده حکومت ایتدی بعده اولادینک بیرار نامداری محمد
کرای خان سلطنت ایلدی عاقبت نوغای تاتاری عسکری ایله سفر اوستنده
شهید اولدی کندو بیله بولنان غازی کرای نام مغل صغیر دار الملک
قریمه کلوب اجراء احکام اتمکه قادر اولممغین التی ای مقداری خانلق
اتدکدنصکره عزل اولندی کفه ده سلطان بایزید خان ملکنه کلوب استانه ده
بولنان سعادت کرای کوندرلدی بعینه سلطان سلیم خان غازی
ابن سلطان بایزید خان توجهیله حکومت دشت اکا ویرلدی حتی صاحب
کرای نام قرنداشنی رهن طریقیله در دولته کوندرلدی بعض
تواریخده سلطان محمد غازی منکلی کرای خانی نصب ایلیه لی رهن
ارسالی عادت اولمشدر دیو یازلمشدر حالا که بو بیله دکلدر رهنه
رغبت سلطان سلیم خان غازیدن صدور اتمشدر تفصیلی کنه
الاخبار نام کتابدن اخذ اولنه که انده مسطوردر و قریم خانلری
نه کونده بیک اقچه ویرلمک علوفه نامنه و بعض اغالرینه استانه دن
علوفه ایله رعایت قلنمق سلطان عرب و عجم سلیم خاندن اولمشدر که
باعث اولان اول کتابده مسطوردر القصه مزبور سعادت کرای
خان عدالتله حکومت اتمزده ایکن محمد کرای اولادندن حماقت ظلم ایله

مشهور اسلام کرای نام ظالم خروج ایلدی تاتار طایفه‌سی ایکی بولنوب
نصفی اکا و نصفی سعادت کرایه متابعت ایدوب ملک دشت اختلاله یوز طوتدی
آخرکار طقوز اوج یکرمی وجده نهر آزاق کنارنده جنک اولدی بعض تاتار
طایفه‌سی کفه سنجاغی بکی اولان بالی بک مرحومی شهید ایتمکین نصرت اسلام
کرایه و کسر هزیمت سعادت کرایه عاید اولمه‌سی تعیین بولدی و بالجمله بر برلرینه
دوشوب نیجه روزکار جنک و جدالدن خالی اولمامغین سعادت کرای حضور
و راحت جانبنه رغبت ایلدی یعنی که خانلق تکلیفندن کچوب دولتنه کلدی
آل عثمان سعادت عنوانڭ عتبهٔ علیه‌سنه قبول اولنمغین قریم خانلغندن ترجیح
قلدیغی اغر علوفه و اربه‌لق و یازلق و قشلاق و بیرلملق تعیین اولندی
حتی عجم سفرنده سلطان سلیمان خان غازی ایله بیله بولندی استنبوله کلدکدنصکره
وفات قلدی اسلام کرای خان ایسه زور بازو ایله خان اولمغین در آل عثمانیاندن
احتیاط اوزره ایدی آخر عرض عبودیت ایدوب رهن قونان صاحب کرای
خانڭ حقوق سابقه‌سن بیان ایلدی انلره خانلق توجیه بیورلوب حسن
زنده کانیمز مقرردر دیو سویلدی فلاجرم تکرار طبل و توغ و علم ویریلوب صاحب
کرای خانڭ آدمنه کوندرلدی حالاکه حسن و جمال صاحبی بدر اولمش ایدی
و ملاحت برجنده کون کبی نور افزای ایدی سلطان سلیم خان نامدار بالفروزه
زلفی قلابنه کرفتار ایدی اما رضای خاطرنه ایتنا لاعالم و جدالدن الم هجرانی
تقدیم ایدوب سلطنت و شکله ارسالنی روا کورمشیدی حالاکه نیجه ماه و سال
فراق و اشتیاق الملری ایله حضور و راحت کندودن یوز دوندرمشدی
محصل بر ییل مقداری مدارا ایله کچنوب عاقبت اسلام کرای حجازدن اکرده
معرفت قصدین ایتمکله خان نوجوان حسن تدبیر ایلدی باقی بک نام یارغارینه
فرصتله مزبوری قتل ایتدردی بو مقابله‌ده نامولندن زیاده رعایت اولندی
لکن ارادت اللهیه بو مقوله پادشاهلر قتلنه ال وزادلرک عمری از اولور

قراسی

قراسی مقرر اولمغین مرقوم باقی بکدن بر کلی بستاخلق ظهور ایتدی اکا
بنا شدت شتاده صویله دولمش بر حوضه حبس اولنوب لحوکدز نعیله هلاک
قلندی القصه مزبور صاحب کرای نیجه روزکار خان اولدی آل عثماندن
مرحوم سلطان سلیمان خان غازی زمانی وزیراعظم و داماد محترم اولان رستم پاشانڭ
مکر و حیله‌سی باعث اولدقده انواع غدر و حیله ایله صاحب کرای قتلدردی یرینه
دولت کرای خان بن مبارک سلطان بن منکلی کرایه ویردی اول بیکناه اصلا عناد
و عرض سپاه ایتمیوب خانلغی ایچون عزیمت درکاه ایدوب لمن نام معبر کلوب
موافق روزکاره قیلنوب کین سابقا حبسه کرفتار اولان خانلردن مبارک
کرای نام میرزا علی الغفله اول معبره واردی تنها دشوربت ال مظلومی هلاک
ایلدی عاقبت طقوز یوز سکسن بش تاریخنده دولت کرای خان وفات
ایدوب محمد کرای خان سلطان مراد خان بن سلیم توجیهاتی ایله دشت حکومتنه
مالک اولدی التی ییل سلطنت ایتدکدنصکره شیروان بلینده بالذات عجم
سفرنده ایتمسی فرمان اولندی امر پادشاهه اطاعت ایتمیوب اول سفره وارمادوغندن
غیری ناموس دین و دولته خلل ویریر بعض ناسزا کلماتی حضرت سلطان مراده
معلوم اولدقده وزیر ثانی عثمان پاشایه ازاله‌سنی امر ایلدی حسن تدارکله
حقندن کلنوب خانلغی در دولتده بولنان اسلام کرای خان نام قرنداشنه
ویریلوب عاقبت طقسان بیری تاریخنده اولدخی فوت اولوب سلطنت ملک
دشت غازی کرای نام قرنداشنه مناسب کورلدیکه هنرور عالم بهادر
شجیع بنی آدم صولتش بیشه‌زار نبک قپلان ارسلانی عشرت و معاش
شکوفه‌زار نیک اردشیر و نوشیروانی اهل نظم مغز بیان عود نواز موسیقی
شناس اهل عرفان غزایی تخلصیله مشهور جهان بر شهریار ذیشاندر
هنوز میرزالغی حالنده دولت عثمانیه کلی خدمتی کچیوب حتی شیروان
سفرینه معاونت ایچون وارد قده اثنای جنکده عجم شاهی حمزه میرزانک

بندینه کرفتار اولوب بعده خلاص بولوب دولته کلدکدنصکره اسلام
کرایک وفاتی خبری کلدیکی کبی خانلق ویرلدي و قانون عثمانیه کبی وسایر
بخشیشندن غیری اون بیک سکه فلوري جب خرجلغی تعیین اولندي
بعده بانوق فتحنده بیله بولنوب کلی فتح ونصرته باعث اولمشدر وزیر اعظم
اولان سنان پاشانک عرضی ایله یومی بیک اقچه علوفه سنه ضعفی مقداري
ترقی اولنوب یومیه سی ایکی بیک اقچه اولدي وحالة التحریر که بیک بیدی
سنه سنده سردار وزیر اعظم محمد پاشایه معاونت ایچون سفر ایدوب
کلی خدمتی سبق اتمشدر محصل کلام سلاطین ال عثمانه متابعت ایدن
قریم خانلري جمعا الحقوق خاندر مدت حکومتلري یوز او توز بیله وارمشدر
پس حاجی کراي خانک اولادینک ملکی زایل اولمغه سبب حال حیاتنده اوغوللرینک
برینی ولی عهد ایدوب قلوبی اکه ربط اتمدوکیدرکه کندوسی وفات ایتدکده
اولادي وسایر اقرباسي قدرت وشوکتده بربرلرینه اقران اولمغین بللو
برینی خانلق صدرینه لایق کورمدیلر بربرلرینی قروب انقراض نسله
سبب اولدیلر منکلی کراي اولادینک الی الان دولتلره ظهوری وقوتلري ایسه
سلاطین ال عثمانه ارقه ویرمکله اعلاء شان بولدیلر

فصل خامس عشرین عجم شاهی اسمعیل اردبیلی نک ظهوري وابتداء دولتی وبعضی مملکتلري سلاطین جهان کزیده ال عثمانه نقلی بیاننده در

بو زمره نک جمله دن اوّل ظهور ایلین
شیخ جنید بن شیخ ابراهیم بن خواجه علی بن شیخ صدر الدین
کبري بن شیخ صفي در انک باباسی شیخ جبرئیل درکه سادات علویه
حسنیه دندر دیرلر و بونسلده کی شیخ صفي خضرتلري اولیاي
کباردن عدّ ایدرلر پس مزبور شیخ جنید کندو احباسندن وافر
لشکر جمع ایتدي کرجستان کافرلرینه غزا ایتمک مرادمدر دیو کیتدي

في الوا

في الواقع وارب غزا ایدوب وافر غنایم ایله چقوب شیروانه ایتدیکی عوناً بالی
شیروان وپادشاهی اولان ذي شان انلردن احتیاط ایدیلر خروج اتمدیلرینی
مقرر بلوب علی الغفله انلره قلیچ قویدیلر دل چیقارتمیوب جمله سنی قتل ایلدیلر بعده
اوغلی شیخ حیدر ظهور ایلدي باباسی طریقنجه حرکت ایدوب کرجستان غزاسنه
کتدي حتی التی بیک یرار عسکره مالک اولوب کوزنیه یکدردوکی طوکره هجوم ایدوب
قتالنه کتدي بعده شیروانشاه دستنه دارب باباسنک قاتلنی مطالبه
سمتنی طوتدي یدي آیی شماخی قلعه سنده شیروان شاهي محاصره ایتدي
عاقبت اول زمنده سلطان یعقوب بن حسن طویل ادم کوندروب استمداد طلب ایتدیکی
اولدخی سلیمان بک نام سرداری برمقدار عسکر قوشوب شیروانه کوندردوکی
اثنای جنکده جدالده شیخ حیدر وبعض اولادي قتل اولنوب اسمعیل ویار علی
قرنداشی سردار مزبورک النه کردي ترحم ایدوب صالیویردي بعده
اول ایکی برادرکه شهر لاهیجانه واردیلر شیخ جنید وحیدر احباسندن
وافر نفوس ایله جمعیت اتدیلر لکن سلطان یعقوب بو احوالی اشتدی
کتوروب قید وبند ایدوب اصطخر قلعه سنه حبس ایتدي مادامکه سلطان یعقوب
حیاتده ایدي اول ایکی برادر حبس والمله مضطر ابدا ایدي همانکه اول وفات
ایدوب رستم میرزا زماننده اول پادشاه اولدي بونلر خلاص بولوب
اردبیل کورخانه سنه واردي ابا واجدادي طریقه سنجه کار وکسب اوزره
اولدیلر وبوصوجلري بغشلندي في الواقع رستم میرزا زماننده حرکت اتمدیلر
اول عهدی رعایته کرجستانه غزایه کیتمدیلر بعده احمد بن اغوزلو تحته کچدی
غایتله غضوب اولمغین برادران مزبوران انک خوفندن کیلانه کوچدي سلطان
کیلان اولان تشریفیه التجا ایتدي اکرچه که احمد میرزا انلرک طلبنه تا کیلانه
ادم کوندردي البته انلري بکا کوندرلر خود سن بلورسن دیو تشریف حسینی
تخویف ایلدي فاما واقعه نیم زمینده دکلدر دیو یمین ایلدي اسمعیل

دیار علی بک بر اولو اغاج اوزرینه یاپلمش تخت اوزرینه چیقروب جانشین اولماغی
تدارکنی کوردی بعده زمان احمد میرزا که اولدی یرینه الوند میرزا شهریار اولدی
حدّی ذاتنده ناموس دولتی ایله مقید اولمز ادم اولمغله قوت فرصتدر دیو فوری
لاهجانه واردیلر ابا و اجدادینک مریدلرینی جمع ایدوب خروجی مقرر قلدیلر اما
مدبیرلرنده اولا ملک رومه وارمغی و قرهمانیلردن و تکه ایلنده اولان احبابلرینی
متنبه ایدوب ظهور ایلمکی مناسب کوردیلر فی الواقع رومه واردیلر قرهمان خلقندن
و تکهلیلردن و اوسته چاللودن وافر آدم یاردیلر دونوب ینه لاهجانه واردیلر
بو منوال اوزره طقوز یوز بش تاریخنده محرم اینده اسمعیل خروج ایتدی اولا کوز ینه
یکدروکی الوند میرزانک اوسته واردی اول دردمندی صیوب قچردی نچه بکلرینی
قلیجدن کچوردی مملکت آذربایجان فتح اولنوب نامنی شاه قودی و تاجلو کدرب
کندودن بیعت ایدنلره کیوردی اکثریا قرمزی چوقهدن اولمغله اول قوم شومه
قزلباش دینلدی اما لشکرینک بللو باشلولری اکثری تکهلیدن و قرهمانلیدن
اوسته چاللیدن اولدی نجم ثانی لقبلی بر مدبر کسنهیی وزیر ایدندی ایکنجی
سنهده شیروانشاه اوزرینه واردی و نچه بکلرینی اولدروب شیروانی فتح ایتدی
اوچنجی سنهده ذو القدر اوغلی علاء الدینک اوزرینه کتدی حتی الوند میرزانک
یاننه وارمش بولنوب هنوز شاه اسمعیل ایله جنک اوزره ایکن الوند میرزا تبریزه
وارب مستولی اولدی اما شاه اسمعیل اول جنکدن صکره تبریزه وارب الوندک
فرار ایتمسنه بنا اول جانبده آنی الهکتوره مدی اما تبریزی فتح ایدوب
ضبطنه الدی بعده عراق ولایتنه توجه ایدوب بغدادی تسخیر قلدی
محصل چالدران صحراسنده فاتح مصر و شام سلطان سلیم خان
با احتشام ایله جنک ایدوب مغلوب و منهزم اولنجه هر بیل بر جانبه اوزرینه
واردی باشن و جاننه و مال و ملک خانماننه متصرف اولدی نهایت اولیه
کسر و انهزامدن صکره طقوز یوز اوتوز تاریخنده مرد اولنجه عیش و نوش

وفساد

وفساد ایله خروشه مقید اولدی بعده شاه طهماسب نام اوغلی
تخته کچدی حسن تدبیر ایله کچنوب اللی درت ییل مقداری سلطنت ایلدی
اخر طقوز یوز سکسن درت سنهسنده اولدخی مرده اولدی یرینه دیکر
شاه اسمعیل نام اوغلی جلوس ایدوب سنی مایله علو و شان بولمشیکن
مسموماً وفات ایدوب یرینه طهماسبک اوغلی محمد خدابنده ظهور ایتدی
لکن ترک دنیا اتمش تخت و تاج سوداسندن کچمش سنی دخی التمشه
بلکه یتمشه یتمش آدم اولمغین سلطنت غوغاسی بنم نه کارم در دیو اول حکمدی
بو کره تخته اون التی یاشنده حمزه میرزا نام اوغلی جلوس ایتدی
اولدخی بر زمان حکومت ایتدکدنصکره حرمی خدامندن بری قتل ایلمکله
شاه عباس بن خدابنده نام قرنداشی وارث ملک اولوب دار الملک
غزوینده تخته کچدی طقوز یوز طقسان سنهسنده تاریخ تالیفده بیک
یدی تاریخنه کلنجه حکومت اوزره در باباسی خدابنده و برادری حمزه
زمانلرنده ظاهر اولان اختلالی حسن تدبیر ایله تدارک ایدن جالی دکلدر
خصوصا که سلاطین ال عثماندن کثرهم الله تعالی مرحوم سلطان مراد خان
ایله حالا پادشاه عالم اولان سلطان محمد خان ایله مصافات اوزره
کچنوب عرض عبودیت ایتمکده در اکرچه سلطان مراد زماننده لالا مصطفی پاشا
سردار اولوب طقوز یوز سکسن التی تاریخنده ملک شیروانی و سکسن
یدی یده قارص بکلربکیلکنی و کرجستان فتح و تسخیر ایتدی بعده فرهاد
پاشا نام وزیر سپهسالار ارسال اولنوب ملک نخجوان و ولایت
کنجه و روانی ممالک محروسهیه الحاق ایلدی دخی صکره عثمان پاشا
کوندریلوب انلر دخی تبریزی الدی حالا که ینه کند و سلطنتلری
خرج لازمهسنه وفا ایدهجکلین مملکتلری قالمامشدر فی زماننا
اکثریا جنک و جدالکری ماوراء النهر ولایتلرینک پادشاهی عبد الله خان ایله در

بونلر شیعه و رافضیدن و انلر سنی مذهب اولان طایفه دن اولمغله
نزاع و قتاللری مقرردر هرگز صلح متیسر اولمامشدر مع ذلك کاه اردبیلی
غالب و انلر مارب اولورلار کاه عکس بولنورلار پس قراقیونلونك زوال
دولتنه بونلر در سبب احتراز لازم ایکن و برایکی دفعه خروج قصد ایتدکلری
معلوملری اولمشن ایکن کوزه کوسترمیوب تدارکلرینی کورمه ده غفلتلری اولان
اولمشدر و برباعثی دخی الوند میرزا کیجه کوندز عیش و نوشله مقید و اکثر
احوال مملکتلری خصوصنده اصحاب علم و معرفت ایله مشورت اتمدکندن
وجوده کلوب ظهور بولمشدر بعده ذلك یازیلیجق بدی فصل مصره
ویمن ممالکنه پادشاه اولنلرك احوالیدرکه هجرتدنصکره اول ظهور
ایدنلرك مشهوری طولون اولادی اولمغله انلری تقدیم ایتدك الله اعلم

فصل سادس عشری اولاد طولونك ظهور دولتلری بیاننده در وازمانده انتقال حکومتلری شرحنده در

بوزمره نك اولی احمد بن طولوندرکه مزبور طولون بخارا حاکمی ایکن
نوح بن احمد سامانینك قولی ایدی مأمون خلیفه یه بغشلنمش ایدی
هجرتك ایکیوز یکرمی بشنجی ییلنده مزبور احمد وجوده کلوب الی ردنجی ییلنده
معتز باللهك زمان خلافتنده مصره متولی اولدی بعده شام
ولایتنی و افریقیه مملکتنی و انطاکیه یی الدی و یافا اسکله سین یاپدردی بنا
و معمور قلدی و مصرده برعالی جامع بنا قلدی و خطبه ده موفق باللهك
نامنی خطبه دن اخراج ایدوب خاصه کندو خطبه سنی اوقوتدی و لولو نام قولنی
حلبه والی کوندردی منقولدرکه اول تاریخده حکام اتراك مزبور احمدك
قوت قاهره سنی کوردیلر نیجه پیشکشلر کوندروب خلیفه عصر اولان معتمد
باللهك قیلنی رجا ایلیوب اول مقابله ده واسط شهرینك حکومتنی عهد ایلدیلر
مزبور اباء و استنکاف ایدوب واسط دکل بتون اقلیم حکومتی مقابله سنده

اولاد

اولاد خلفا برینك قتلی یانده کعزه برابر الله تعالی قورقسی درونمده
مقرردر دیدی منقولدرکه مزبور سلطان احمدك سایر خرجندن و لشکری
مواجبندن غیری کونده اوچ بیك فلوری دینار تصدق ایدردی
و مملکتی عدالتله طوتمغین زماننده خراج مصر درت بیك کره یوز بیك
و اوچیوز بیك دینار ایدردی و بالجمله یکرمی التی ییل سلطنت ایدوب بعده
مرض استسقادن وفات ایدوب اون التی اولادی قالوب اما تحت دولتنه
انلرك اعاقلی ابو الجیوش خمارویه کجدی کیجه و کوندز اویومزدی یعنی سهر
دایمه مبتلا ایدی اخر بر برکه یاپدروب ایچنی ذیبقله طولدروب اوزرنده بر
تخت قوروب انده یاتوب اویوردی و کندینك سیاه دن بیك عسکری
خرجی بیدیکره یوز بیك التون اولمشدی و هر اینده مطبخنده یکرمی اوچ
بیکدن زیاده التون کیدردی و جمله عسکری سیاه جامه و سیاه عمامه ایله
یورردی کویا که بحر سیاه ایدی سایر الایلرده و کندیکندنصکره یوزلری
قورقنج قوی خلقت غوی خصلت اوزون بویلو دیولرکبی بویوك
تنلو تخماره نام برعسکری بکردیکه خلق یوزلرینه بقمغه قورقرلردی
حرامیلقدن جمع ایدوب توبه لرینه سبب اولوب مهابت ایچون
لشکر ایدنمشدی همانکه انلرك الایی تمام اولوردی خماره کندوسی
ظهور بولوردی اما بر ادب و وقار ایله کچردیکه کمسه بوغاز ایرتلمق یا
اوکسرمك یا فسلدی اتیمك اولمزدی بعده فوت اولوب اوغلی
ابو العساکر جیش پادشاه اولدی و اول وفات اتدکدنصکره قرنداشی
ابو موسی هارون تخته کجدی فاما که اززمان کچوب عمسی ابو المغانم
شیبان دردمند هارونه غدر صریح ایدوب ملکنی الندن المشیدی
لکن حضرت حق تعالی که منتقم مطلقدر شیبانه اون ایکی کوندن غیری
سلطنت اتیدرمیوب حاکم شام اولان خلنج بن خف و سایر حاکملر

هارونه اولان جفایه ترحماً مزبوره اتخذیلر خلیفهٔ عباسی جانبندن
مصر قصدینه کلن کاتب محمد بن سلیمانه دانر عسکر قوشوب مصر ولایتنی
الندن الدیلر بو تقدیر جه هجرتک ایکیوز طقسان ایکی سنه سنه دک طولونیلر ضبط
ایدوب جمعا مدت حکومتلری اوتوز سکز ییل اولمشدی ومزبور محمد بن سلیمان
شیبانی قتل ایتدکدنصکره اولاد طولوندن یکرمی مقداری اخذ ومی
وخزینه لرندن دورتیوز دوقوز یوک دینار تحقوی که اون بیک کره یوز بیک
دینار دن زیاده ایدی خلیفه مکتفی بالله عباسی جانبنه کوندرمشدی
اما مزبور محمد دخی مصری ضبط ایده میوب اولر بصیلوب بجه فسادات
اولمغله سلطنت ملک مصر خلیفه جانبندن عیسی نام شخصه توجیه اولندی
لکن اولدخی عهده سندن کلمکین اخشیدیلره نقل اتمه سی تعیین بولدی

فصل سابع عشرین اخشیدیلرک ظهور دولتلری وبنیه از
زمانده اخره نقل سلطنت وحکومت اتمه سی بیاننده در

اخشیداق شید یعنی اق کنش دیمکدر مغرب ولایتلرندن فرغانه
دار الملکنده سریر ذهب صاحبی اولان خاقانک اولادندن اولاظهور
ایلیوب هجرتک اوچیوز یکرمی یلنده مصر مملکتنه پادشاه اولان محمد بن طغج
اولدر دلده عبد الرحمن دیمکدر مزبور محمد ظهور ایدوب درتیوز بیک کامل
لشکره مالک اولدی اون بر ییل سلطنتدنصکره فوت اولوب یرینه اوغلی
ابو القاسم ابوجور حاکم اولدی لکن طفل صغیر اولمغین باباسی قوللرندن
کافور اخشیدی لالاسی ومدبر مملکتی اولوب مصری ضبط ایتدی
از زمانده ابوجور فوت اولوب قرنداشی سلطان علی تخته جلوس قلدی
انکدخی وزیری کافور ایدی اول اولوب عبد الله بر زمان الدی ویردی عاقبت
اوچیوز اللی التی یلنده علی دخی فوت اولدی وارثی قالمیوب خلق عالم
تدبیر عدالتنه بناءً کندو طالب وراغب اولمغین کافور اخشیدی پادشاه

اولدی

اولدی کافور السیه بن بر زشت عرب قول اولمغله سلطنت نم نه بابندر
دیو بلوار ب اجتناب ایتدکجه عامهٔ عسکر ورعایا کیند ویه تضرع ونیاز
قلدیلر بزسندن غیرینک حکومتنه راضی دکلوز دیو یلوار دیلر تا که
قبول ایلدی کمال عدالت ایله ایکی یوجق ییل حکومت قلدی فاما
مورخ مولانا مقریزی قولنجه یکرمی بر ییلدن زیاده جه سلطنت
ایدوب مصر وشام وحجاز ولایتلرنده تماماً ابو المسک وقوز
سلطان مصر وشام وحجاز امیر کافور القابیله خطبه سی
اوقندی وسکه سی اوقوندی وسکه سی جاری اولدی حد ذاتنده
اون سکز خصا بن النمش ایدی مع ذلک طواشی قسمندن اولیله مدبر
وعاقل وکریم وسخی وعادل کمسه قوید وغی معلوم دکل ایدی هر کون
مطبخنده بیک بد یوز بطمان ات ویوز بطمان تاوق واوچیوز بطمان
کوکرجین واوچیوز دانه بلج واون بطمان قاز ویکرمی بطمان
اوردک واون بطمان بالق مقرر ومعین اولدقندن غیری طعام
صوکنه اوچیوز طبق سکری کوناکون حلوه وبیک کوزه فقاع ویوز قریم
شکر شربتی تعیین اولنمشیدی وبر شاعرک بر بیتنه بیک سکه التون
ویرمک ونعا ایله واقع اولمشدی بینه بو دکلو لطف وکرمی حالنده که
وفات ایلدکده یدی کره یوز بیک التون نقد والتی کره یوز بیک التونلق
جواهر وتحفه لری ظهوره کلدی اندنصکره ملک مصره ابو الفوارس
علی بن احمد حاکم اولدی پس اخشیدیلرک مصر ولایتنده سلطنتلری
جمعاً اوتوز دورت ییله وارد وغی تعیین بولدی زوال ملک دولتلری
ونسللری منقطع اولدوغنه بناءً اولدی یوقسه عدالت وصداقده
وسخا ولطف وکرمده نظیرلری یوغیدی وقصورلری بولنمدی فصل
الثامن والعشرین خلفاء فاطمیه نک ظهور دولتلری وبعده

زمان دولتلري زايل اولوب اخر سمتنه نقل اتمه سيني بيان ايندر
اهل تاريخ تحقيقي اوزره بو زمره نك اولي ابو القاسم مهدي بن حسن بن
محمد بن عبد الله بن ميمون بن محمد بن اسمعيل بن امام جعفر رضي الله تعالى
عنه در ديرلر حضرت فاطمة الزهرا رضي تعالى عنها نسلندن اولمغله فاطميه
و حضرت ابن جعفره نسبتلري اولدوغي ايچون اسمعيليه دخي دنيلمشدر
هجرتك ايكيوز طقسان بيدي سنه سنده مغرب ولايتنده ظهور ايتديلر
على راس مائة تطلع الشمس من مغربها حديث شريفنه مصدق بز درلر
اول ديارده يوز اوتوز يلدن برو سلطنت ايدن بني مداردن اليسع
نام حاكم زماننده خروج ايليوب خواه ناخواه غالب اولوب ملكني اللرندن
الديلر اگرچه كه مهدي ظهور ايتديكي كبي طوتوب حبس ايلدي لكن عبد الله
شيعي نام خليفه سي اطراف ممالكي گزوب متصل خلقي دعوت ايلمكين آخر
قرق بيك مقداري عسكر ايله اليسعك پاي تختنه يوريدي مزبور دخي فتنه
بصلسون ديو محبسده كي محمد مهدي يي قتل ايدوب لكن عسكره مقابله يه قادر
اولمامغين غيبت ايلدي اما ابو عبد الله كه هجوم ايدوب محابسه زندانه
كردي محبوسني مقتول كوركين اولاد رسول الله دن صلى الله تعالى عليه وسلم
اولان بر شخصي چيقروب مهدي بودر ديو عسكرينه بيعت ايتدردي ايلندردي
و بو تعظيمله سراينه ايلتوب تخته گچوردي يعني كه هم عسكرينك جمعيتي داغلمسون
ايچون و هم مزبور دخي آل محمددن اولمغين دعوى سنده كاذب اولمغ قصد ايتدي
ايلتوب اوكنجه گيدركن خليفه اغلايو اغلايو گيدردي كي كمال سرتندن اغلردي
بخالر دخي مهدي عشقلك فاتيني اكوب كريان اولوردي ديو سويلردي القصه
بني مدارك مملكتني و بخانك كبي حاكمك ولايتني الدندن الدي بعده مهديه
نام شهر و قلعه بنا بسن صالدوب كچدي اوتوردي تمام ولايت مغرب خلقي
كنديلرينك ايدوب خلافتني هر كسه معلوم اولدقده نصكره خليفه سي ابو عبد الله

شيعي

شيعي يه اجنوب قتل ايتدي هر ايشيدن اتقوا شر من احسنت اليه
مضمونني ادا ايلدي بو طرز تغليه يكرمي بش سنه خلافت ايتدكدن نصكره اوچيوز
يكرمي ايكي يلنده فوت اولدي اوغلي اولان قايم بامر الله بر يل متني
صقليه صبكره مهديه سنه ده دفن ايتدي مزبور مهدينك سكه سنك
طرفي بلغت حجة الله و بر جانبي تفرق اعداء الله ايدي نته كيم سلاحلرينك
نقشي عدت في سبيل الله اتلرينك تمغاسي الملك لله اولمش
ايدي و بالجمله بر زمان مزبور قايم بالله حكومت ايلدي بعده فوت
اولوب اوغلي منصور بالله و انك زماني تمام اولوب نيه وارثي
معز الدين خلافت ايتدي و مزبور معز هجرتك اوچيوز التمش
تاريخنده حبشي الاصل جوهر نام قولني سردار ايدوب ملك مصر فتحنه
كوندردي بر جمعه كوني سحردن مصره دخول ايدوب اسانلغله الدي همان
اولكون منابرده معزك خطبه سن اوقيدوب كندو يه مژده خبرين صالدي
عاقبت ملك ايتديلر و مزبور صبي نك لقبيني ملك اشرف قوديلر بر ايكي
يل خطبه سي ملك اشرف ايله امير ايبك مشترك اوقنديلر عاقبت عز الدين
ايبك مستقل پادشاه مقدما زمان ايله شجر الدري نكاح ايدوب پادشاه
اولان عورتك زوجي اولمغله مردانه حركت ايدوب سلطان مصر اولدي
بو نده سلطاني مصر بكندي ليس اكراد ايوبيه دن سكز نفر سرور و برخان او
بري بيك مصر كبي ملك واسعه سكسن سال حكومت ايتمش اولدي زوال
دولتلرينه باعث كاه ناقص العقل عورت كاه صبي بي معرفت
كندو لمره حكومت ايتمكدن و ايبك نام اجنبي يا منه تطير ايدوب خطبه سنه
رضا وير مكدن واقع اولمشدر فصل ثلثين ابو بكردن
يمن ملكنده حكومت ايدنلرك ظهوري عاقبت زوال ملك و باعث

نکبت شوری ذکر نده درکه بیان اولنور سابق الذکر
صلاح الدین یوسف مصره پادشاه اولدقدنصکره دماغنه سلطنت
لذتی طوقنوب زوال ملک قورقوسیله تلخ کام اولدقجه بر صغنه جق مملکت
فکرین ایدردی پس هجرتک بشیوز التمش طقوزی سنه‌سنده ولی نعمتی
اولان نور الدین مصره قصد ایدوب یوریدیکی تقدیرجه الندن قاله جق
بر ولایت فکرین ایدردی سنهٔ مزبورده هنوز نور الدین حیاتده ایدی کندو
اقرباسندن توران شاه بن نجم الدین سردار اولوب کلی عسکر ایله یمن فتحنه
کوندردی مزبور دخی صلاح الدینک امری ایله روان اولوب اولا نوبه ولایتنه
واردی اکین بکنمیوب لکن ادملرندن برینی ضبطنه الی قودی یمنه واردی
اکرچه اول تاریخده یمن سلطانی اولان عبد النبی بن مهدی حمیری مقابل اولدی
لکن ولایتنی قورترمغه قادر اولمیوب مزبور توران شاه مزبوری الکتوردی
وافر خزینه‌سنه مالک اولدی بعده واروب عدنی فتح ایلدی یعنی که بشیوز
التمش تاریخنده بو فتوحات میسر اولوب بر قج کون حکومت ایتدکدنصکره
تبدیل هوا ایچون قرنداشی صلاح الدین یاننه واردی کندوسی طالب اولمغین
توران شاهه بعلبک حکومتنی ویردی فاما یمن ولایتی دیکر برادری طغتکین
بن ایوبه ویردی بجه زماندنصکره اول وفات ایتدی بوکره ملک یمن
اوغلی امیر اسمعیله کیدی کیدرک انک فرزندی سیف الاسلام و بعده فرزندی
ناصر بن اسمعیل حکومت ایتدی و اتابکلکی یعنی که وکالتی غازی بن جبریل
نام بکه اصمرلندی فاما غازی کفران النعمه مفسدلرک سربازی اولمغین بعده
زمان زهر ایله ناصری هلاک ایتدی و والده‌سنی جبرا تحت نکاحنه الدی کندو
زعمنجه سلطنته بشلدی لکن حق سبحانه وتعالی اول حرامزاده‌یی ملک ودولته
لایق کورمدی قبایل عربدن بر قبیله اوزرینه مسلط اولوب بر فرصت ایله

قتل ایتدیلر بوکره یمن ولایتی حاکمسز قلدی بجه کونلر امرا اتفاق
ایدوب ناصرک والده‌سی زبیده خاتون سلطان اولدی و نهایتسز
خزینه جمع ایدوب خطبه‌سن اوقتدی سکه‌سن یوریتدی جمیع بکلره تغلب
قلدیلر لکن اره وارمق کوکلندن کتمدی بالاخره مراد نه یتدی مکر اول
اثناده ال ایوبدن سلیمان بن تقی الدین بن شهنشاه فقر وفاقه ایله
مکهٔ مکرمه‌یه چقه کلدی کندوبی بلدیرمکه دخی خوف ایدوب ارقه حماللغی
ایله معاشنی تدارک اوزره ادیلر لکن اتمام ناصر مزبورک خبرین الدی
حج موسمی کلدکده مستقل ادملر کوندروب یمنه کتوردیلر همانکه سلیمان
شهره کردی تشنه آب زلال وصال اولان مذکوره ادم صالوب سلیمانی
دیواننه کتوردیلر شکل وشمایلنی بکنوب تعظیم وتکریم ایله خلعتلر کیوروب
عروس سلطنتی تزویج وکندو نفسنی تنکیح قلدی حالا که اول نادان بد
خصلت ظالم ایدوکی عیان اولوب از زماننده یمن وعدن مملکتلرینی
فنایه ویردی زبیدهٔ مزبوره مزبوره نصیحتلر ایده ایده عاجز اولدی
عاقبت قابل اصلاح اولمادیغن کوروب مصر سلطانی ملک عادله بلدردی
که اول شهریار عادل زبیده دده‌سینک عمیسی ایدی حتی بسط
شکوا ده انه من سلیمان ایتیله نامه‌سنی مسطر ایتدی ملک عادل دخی
احوال رعایایه مرحمت ایدوب اوغلی ملک مسعودی یمن حکومتنه کوندردی
که لقبی اتسز ایدی مزبور ملک مسعود همانکه یمنه واردی سلیمانی
طوتوب قید وبند ایله باباسنه کوندردی کندوسی سلطنت امورینه مقید
اولدی حالا که سلیماندن بتر اولدی ظالم قوبدی بیلنه وارمادین
سکیز یوز مقداری مالدار بازرکانلر اولدروب مالارین الدی بعده التیوز
اون طقوز تاریخنده کندوسی حج شریفه واروب باباسنک سنجاغنی
خلیفه سنجاغندن ایلرو یوریدوب ادبسزلک ایتدی دایکنجی سنه تکرار

لشکر چکوب مکهٔ مکرمه‌یه واردی مکه شریفی سید حسن بن قتاده‌نک
صیوب مکه‌یی اللرندن الوب ضبط ایلدی باباسنک و کندوسنک
خطبه‌سنی اشتراک اوزره اوقوتدی حالا که بو اوضاعه باباسنک رضاسی
یوغیدی القصه مربور اتسیس حج قلق متعذر اولیوب التیوز یکرمی التی تاریخنده
وفات ایتدی میتنک معلاده بین المسلمین دفنی تحقق بولدی شویله متکبر
جبار فاسق و بدکردار ایدیکه باباسنه ملک اغندیسی کتوروب مصر دار الملکنده
تخته کچوردی بو طریقیله معز بالله و عزیز بالله و حاکم بامر الله
و ظاهر لاعزاز دین الله و مستنصر بالله و مستعلی بالله
و امر باحکام الله و حافظ الدین الله ظاهر بامر الله و فایز بنصر الله
و عاضد الدین الله که جمعا اون درت خلیفه در بو جمله‌نک مدت
حکومتلری ایکیوز التمش التی ییل اولمشدر نهایت ولایت مصرده‌کی
سلطنتلری ایکیوز سکز ییل نهایتنده نهایت بولمشدر انقراض و زوال
دولتلرینه باعث چاق صکره خلیفه اولان عاضدک اون بر یاشنده
تخته جلوس ایدوب امراسنی ضبط ایده میوب اولا قوللری عصیان
ایدوب ابو الغارات نام عاقل وزیرینی اولدردیلر بعده انک اوغلی
رزیک بن طلایع باباسندن کوردیکی کبی وزارت و وکالت ایدرکن
امیر الجیوش ابو شجاع توابعیله انک دخی اوستنه واروب قتل ایتدرکی
و بو ایکی فساد عظیم پایلرینه قالوب ابو شجاع بو اثناده کندو کندویه
وزارت ویروب عاضد منع ایده مدی ایوق متابه‌سنده اولمغین بر
فتح کوندن صکره امرادن ضرغام بن سوار عسکر جمع ایتدی ارکان دولتدن
شاورک اوغلن اصوب ایکی اوغلنی قتل ایدوب بر یینی برای مصلحت
حسنه الدی شاور دخی قچوب حاکم شام اولان اتابکلردن نور الدین
شهیده‌که واردی هم امرانک بر بریه دوشدوکنی بلدروب هم مصر

نو

نواحی سنه فرنک کوز سینی اوشدوکنی بلدروب هر ییل مصر خزینه‌سنک
ثلثی ویره کوندررسون بو مضایقه‌ده عاضد خلیفه معاونتکز اولسون
دیمکله نور الدین شهید اون بیک یرار لشکر ایله اسد الدین شیرکوه
نام سرداریینی قوشوب کوندردی حکمت حقکدر یولده کلورکن اسد الدین
وفات ایلدی کندونک قرنداشی اوغلی اولوب بیله کلن صلاح الدین یوسف
انک یرینه سردار اولدی و مصره داخل اولدقده عاضد مخالفته قادر
اولمامغین رعایت ایدوب خلعت کیوردی انک طرفندن دخی سپه
سالار اولوب واردی فرنک لشکرینی منع و دفع قلدی اکرچه که بر
کچلون شاوره وزارت ویرلدی لکن خلیفه معرفتی ایله فر بو صلاح
الدین یانی اولدردی بو حالله صلاح الدین مصرده قالوب الوب [illegible]
تمام حکومت ایتدکدن صکره بر کون نور الدین شهیددن خبر کلدیکه عاضدک
نامنی خطبه‌دن قالدروب مستضی بالله عباسینک نامنی ذکر ایتدیره‌سن
لکن صلاح الدین فتنه اولمق احتمالن دیردی بجه زمان بو خصوصه جرات
ایده مدی بنا علی ذلک نور الدیندن بر خبر دخی کلدی اول اثناده عاضد
خسته لندی حتی بر زمان مرضی ممتد اولدی اکرچه که اول فرصتده
خطبه‌سی تبدیل اولندی لکن بش اون کونه وارمیوب کندوسی
دخی فوت اولدی عاضد قاطع معنیسنه اولمغین دولت فاطمیه
بونک زماننده منقطع اولوب صلاح الدین پادشاه اولدی

فصل التاسع والعشرون اکرادک ظهور دولتلری و بعده
زمان ایوبیلره انتقال سلطنت و حکومتلری بیاننده در

خلفای فاطمیه‌دن صکره مصر پادشاهی اولان صلاح الدین یوسف که
نور الدین شهید طرفندن مصره کلمشدی ابا و اجدادی آذربایجان
شمالی سندن که [illegible] اکرادندن ایدی باباسینک نامی ایوب اولمغین

بو طایفه‌یه ایوبیلر دینلدی و بالجمله صلاح الدین تاریخ هجرتک بشیوز التمش
ییلنده تخت مصره جلوس قلدی اما خطبه تجرید کندو نامنه اوقوتمدی نور الدین
خوفندن انک امری اوزره مستضی بالله عباسی نامنه اوقوندی ایکی ییلدنصکره
نور الدین مرحوم اولدی صلاح الدین خطبه‌یی کندو نامنه ایدوب تدریجله حلب
وشامی دخی الدی حتی زماننده یمن سلطنتی دخی قرباسندن برنیه ویردی
وقدس شریف وعسقلان وصعید وعکا ولادقیه
والسکندریه کفار افرنج تصرفنده دوشمش ایکن مزبور جمله غزا ایدوب جمله‌سنی
الدی ضبط اتدی بو طرزیله یکرمی درت ییل حکومت اتدکدنصکره فوت اولوب
اوغلی ملک عزیز عثمان وبعده بر زمان عمسی ملک منصور ابو بکر
دانک دخی دوری کچدکدنصکره اوغلی ملک کامل محمد پادشاه اولدی انک
دخی دفتری دورلدکده فرزندی ملک عادل ابو بکر دا ایکی ییل صکره
قرنداشی ملک صالح نجم الدین تخته جلوس قلدی بو دخی اون ییل حکومت
اتدکدنصکره اوغلی ملک معظم توران شاه شهریار اولدی جلوس اتدوکی
کبی دمیاطه وارب یوز بیک فرنک کفارینی قلیجدن کچوردی و
سردارلرینی طوتوب مصرده حبس اتدی لکن بعده ترک ارازل پرست
اولوب اکابری بولشدرمز اولدی واولوراولمر بار ازل کمسه لرنی
مصاحب ایدندی مدت حکومتی اوچ ایه وار دقده کندوینی قتل اتدیلر
حکومت مصری والده‌سی شجر الدر نام خاتونه ویردیلر ملکه عادله عصمة
الدین شجرة الدر ام الخلیل القابیله ایکی ییل خطبه‌سنی اوقوتدیلر بکلر
بعده اتفاق ایدوب مذکوره‌یی عزل ایدوب ملک مظفر الدینی
بن یوسف بن مسعود بن ملک الناصر صلاح الدینی حاکم نصب اتدیلر لکن التی
یاشنده صبی اولمغین ایبک نام امیری وکیل ومدبر ملک عادل الانی اولدیغی
کبی کامل ملک ظالملغی هر وجهله سزاوار ایدی پس ایوبیلرک ملک بوننده کی

مدت سلطنتلری اللی ییلدن زیاده اولدوغی و بو قدر دولتلرینک
زوالنه مزبورک فسق وظلمی سبب اولمشدر فصل الحادی والثلثین

تورکمانلرک ملک مصرده پادشاه اولنلرک ظهور دولتلری وبعده زمان غیره نقل حکومتلری بیاننده در

التیوز اللی ایکی تاریخنده که تاتار لشکری بغداده
ظفر بولدی اطراف ممالکده کی پادشاهلر کلی قورخوده ایکن مملکه ملک اشرف
طفل صغیر دربیوا امراء دولت ملک المصر ایبک سلطنتده متفق اولدیلر
همانکه مزبور ایبک مصره سلطان قلندی کندوسی قول جنسندن اولمغله مشتری
قوللره رغبت ایدوب جرکسی الاصل وافر قوللر ایدندی عاقبت اول
ناجنسلر التفاتی هضم ایده میوب مزبوره عصیان اتدیلر دشمن الای کبی
صف بغلیوب صواشدیلر باغی و یوغ اولان اقطای نام خاینی اولدردی
ماعداسی منهزم قلدی و مزبور اقطابک عورتنی غایتیله حسن دار اولمغله
اکادخی نکاح اتدی پس سابقا مصر سلطنتدن عزل اولنوب کندونک
نکاحنده اولان شجر الدر بو خصوصه عار ایدوب برکون حمامده قر ضیتن
دو شوربخادملرینه بوغدردی زمان سلطنتی یدی ییل اولمشن بعده اوغلی
ملک منصور نور الدین تخته کچدی مدبر مملکتی سیف الدین قطز اولدی ایکی
بوچق ییل حکومتدنصکره صبی درد یو عزل اولندی و کیلی مظفر قطز دن
بیعت قلندیکه مرحوم ملک صالحک قوللرندن ایدی بر ییل مقداری
حکومت اتدکدنصکره ینه قول جنسندن ملک ظاهر بیبرس انی قتل اتدی
تخته کچوب حکومته باشلدی اون یدی ییلدن زیاده عدالتله سلطنتدنصکره
ملک سعید محمد بن بیبرس جان حاکم اولدی ایکی ییل حکومتدنصکره
غفلت نفسی دیوب کرکه کتدی یرینه قرنداشی ملک عادل سلامش
سلطنت ایتدی لکن یدی یاشنده ایکن جلوس ایدوب امیر قلاون اتابکی

وزیری تعیین اولنمغین التی ایدنصکره مزبوری خلع وعزل ایلدی
ملک منصور قلاوون تخته کجدی اون بر ییل اوچ سلطنت اتدی بعده اوغلی
ملک اشرف خلیل سلطان مصر اولدی اوچ ییل ایکی ای حکومت ایدنصکره قتل اولنوب
قرنداشی ملک الناصر محمد طفولیتنده تخته کجدی بر ییلدنصکره عزل اولنوب
قول قسمندن ملک عادل کتبغا ایکی ییلدنصکره عزل اولنوب یرینه
قول قسمندن ملک منصور لاچین حاکم اولدی لکن ایکی ییلدن زیاده جه
زمان مرور ایدوب بر کیجه قوللری نماز قیلورکن قتل ایلدیلر ایدنصکره سابقا
حکومتدن عزل اولنان ملک الناصر محمد کتوریلوب تخته کجورلدیکه ایکنجی جلوسنده
سنی اون درده وارشدی ایسه یکرمی اون ییل دخی سلطنت اتدکدنصکره
برکون بر خصوصده انجنوب عزلت نفسی دیدی بن کرک حکومتینه قایلم سیز
کندوکزه بر سلطان بولک دیو کرک قلعه سنه کتدی بو کره ملک مصره قلاوون
قوللرندن ملک منصور بیبرس جاشنکیر پادشاه اولدی بر ییل مقداری
حکومت ایدنصکره سابقا فراغت ایدن ملک ناصری کرکدن کتوروب لشکر چکوب
شامه واردی حماه وشام وطرابلوس حاکملری یاننه قوشلوب مصره
یونلدی لکن غزه یه کلدیکی کبی بیبرس طوییدی بیت المالی یاننه الوب
توابعی ایله صعید ولایتنه کوجدی کتدی وقتی که ملک ناصر محمد اوچنجی
دفعه ینه کجدکده بیبرسک اردنجه عسکر کوندروب کتوردتدی بیت المالی
تماما الوب کندویی حبسه اوردی بو دفعه قرق درت بچق ییل سلطنت ایدوب
فوت اولدی اردنجه محمد وابراهیم واحمد وابوبکر وکچک اسمعیل ویوسف
وشعبان وصالح ورمضان وحاجی حسن وحسین نام اون اوچ
اوغلی قالدی مطبخنده روزمره او توز التی بیک رطل ات بشردی اوغلی
منصور ابوبکر پادشاه اولدی ایکی ای ایدنصکره خلع وعزل اولنوب یرینه
قرنداشی ملک اشرف کچک تخته کجدی لکن آی ایدنصکره خلع وعزل اولنوب آخر

براوری ملک منصور محمد ایکی ییل اوچ آی الدی ویردی عاقبت اوداخی
خلع اولنوب بحبسی اوغلی ملک اشرف شعبان حاکم مصر اولدی اکرچه که
محبت علما وصلحا زاهد وعابد پادشاه ایدی لکن جمع ماله راغب وحریص
اولمغین بکلر کندودن نفرت ایدوب اون ییلدن صکره سلطنت ایدوب
قتل اولنمشدر بعده اوغلی ملک منصور علی سکز یاشنده تخته کجدی بر
بوجق ییلدن زیاده جه زمان کجدکدنصکره عزل اولنوب یرینه قرنداشی
اوغلی ملک منصور صالح حاجی شهریار اولدی لکن بر بوجق ییلدنصکره
بوده خلع اولنوب ملک ودولتلری جراکسه یه تنقیل اتدی یعنی که سلاطین
اتراکدن یکرمی بش حاکم بزرکوار تکمیل قوت واقتدار ایدوب جمعا یوز
اتوز درت ییل سلطنت اتمشلر ایکن ملکلری الدن چقدی زوال دولتلرینه
سبب نجنسز وعقلسز قوللره اعتماد ایدوب کلی اعتبار والتفات
قلوب وکندولرین انلره مغلوب اتدکلرندن وایکیده برده المفالی تخته
کجوروب عقبنجه عزلنه دقت ایدوب تجدید ملوکه عسکر یوزینی کوزینی
اوکرتمه لرندن اولمشدر الله تعالی ورسوله فصل ثانی وثلثین
جرکسیلرک ملک مصره جلوسلری وبعده آل عثمانه نقل ایدن ملک
ودولتلری بیاننده در اتراکدن چاق صکره سلطنت اولان ملک
صالح بن زین الدین حاجی اون یاشنده تخته کچوب امیر کبیر برقوق
جرکسی کیم لالاسی ومدبر مملکتی اولمشیدی عموما جراکسه انکا تابع اولوب کلی
قوت واقتدار بولمغین هجرتک یدی یوز سکسن درت سنه سنده اول وزیر
پرتزویر ولی نعمتی اولان مخدومی قلعه قلدی جرکسیلر قوتیله سکه وخطبه
یی کندو نامنه ایدوب ملک الظاهر ابو سعید برقوق لقبی ایله پادشاه
اولدی لکن کریم وکثیر الاحسان وبهادر وشجعان اولمغین خلق عالم
کندویه محبت اتدیلر هر هفته جمعه کونلرنده باالذات دیوان ایدوب اهل شرعی

کتوردوب فقرانک مصالحنی کوردی بو طریقله التی ییل و سکز آی سلطنت
ایتدی فلاجرم بر لشکر عظیم ایله سابقا سلطنتدن خلع قلدوغی ملک
صالح حاجی دستنه کلدی برقوقک منهزم اولوب غیبتا ایلدوکی مقرر اولدی
لکن اون ای مقداری حکومت ایتدکدنصکره برقوق ینه مصره کلدی امرا صالحی
عزل ایله سلطنت ثانیا ملک ظاهر برقوقه مقرر قلندی بوکره طقوز بوچق
سلطنت ایتدی اولکی حکومتیله اون التی ییل سکز آی سلطنت ایتدی فلاجرم
فوت اولدی اندنصکره اوغلی ملک الناصر فرج یدی ییله قریب حکومت ایتدکدنصکره
تیمورلنک فتنه سی و سلطان بایزید خان ایله جنک و محاربه سی اشتدیلوب امرا
میاننده فترت دوشدی ملک ناصر فرجی کمسه جبر و اکراه ایتدیلر قلعه دن اینوب
کتدی قنده لغی معلوم اولمدی پس قرنداشی ملک منصور عبد العزیز ایکی آیدن
زیاده حکومت قلمدی اندنصکره تکرار ملک ناصر فرج چقه کلدی بحر بکلری
قتل ایتدی بعده شام حاکمی نور الدین حافظی و شیخ ظاهری خروج ایتدیلر
عاقبت لشکر بربرینه دوشوب ملک ناصردن نفرتلری مقرر اولوب اول
ولغزادن اوچ ییل اوچ آی سلطنت ایتدکدنصکره کندوینی قتل ایلدیلر مستعین
بالله ابو الفضل عباسی اختیار اولندی امرانک ابرامنه بناءً بش آی
مقداری حکومت ایتدی بعده کندو نفسنی خلع ایدوب سلطنت مصر ملک
مؤید ابو النصر شیخ ظاهری مناسب کورلدی سکز بوچق ییل حکومت ایتدکدنصکره
فوت اولوب یرینه اوغلی مظفر ابو السعادات احمد والی اولدی یدی آیدن
صکره عزل اولنوب ینه قول جنسندن ملک ابو الفتح ططر مستولی اولدی
حالا متحرر اولمیوب یوز کوندنصکره وفات ایتدی بعده اوغلی صالح
محمد بن ططر درت و ملک اشرف برسبای اون التی ییل سکز آی اندنصکره
مزبورک اوغلی ملک عزیز جمال الدین درت آی و ملک ظاهر بن ابو سعید جقمق
اون لش ییل سلطنت ایتدی وفاتندنصکره ملک منصور عثمان بن ابو سعید

جقمق جلوس ایدوب ایکی ای کوکلن اکلدی عاقبت اسکندریه ده حبس اولنوب
یرینه مملوک قسمندن ملک اشرف اینال جلوس قلوب سکز ییل ایکی آی اولدی
ویردی بعده اوغلی ملک مؤید ابو الفتح احمد بش ای حکومت ایدوب خلع
اولندی یرینه قول جنسی ملک ظاهر خشقدم جلوس ایدوب التی بوچق ییل
سلطنت ایلدی بعده ملک ظاهر بلبای ایکی ایدن زیاده و ملک ظاهر
تمربغا ایکی ایه قریب حاکم قلندی لکن کندو سراینده اولانلره بله حکمی نافذ اولمدی
آخر ملک جانبک بر کون بر کیجه سلطان نامنه اولدی حالاکه دوش کورمشه
دونوب خلعله حبسه اولدی یرینه ملک اشرف قایتبای که ختام الملوک
صاحب خیر له عدالت ایله اکلمشدر اتوز ییله قریب پادشاهلق ایتدی وفاتندنکره
صکره تخت سلطنتی اوغلی ملک ناصر محمده لایق کورلدی ایکی ییل ایکی آی حکومت
ایتمشکن داییسی قنصو قتل ایتدردی اندنصکره قانصو بر ییل طقوز ای
حکومت ایتدکدنصکره خلع و عزل اولنوب یرینه ملک اشرف جانبلای جلوس
ایتدی درت ایدنصکره قتل اولنوب ملک عادل طومان بای پادشاه
اولدی التی ایدنصکره قتل اولنوب ملک اشرف قنصو غوری که پادشاه
روم عرب عجم اعنی سلطان سلیم بن بایزید خان محترم خطرلرینه قرشو طوروب
مرج دابق جلبده جنک ایلیوب منهزم مقتول اولان قنصو غوری در
اون آلتی ییله قریب سلطنتدنصکره قتل اولنمشدر بوندنصکره امراء مصر
طومان بای نام چرکسی پادشاه ایدنمشلردر لکن صاحب قران اعظم صاحب
المملکة الغازی سلطان سلیم خان معظم قنصو غوری اثر امندن صکره حلب
و شامی فتح ایدوب ر عقب مصره کلوب مزبور طومان بای صرف مقدر که
قرشو طوروب جنک و جدال اولندقده مزبور طومان بای طوتلوب صلب اولنوب
دیار مصر بتمامه جمله مضافاتی ایله هجرتک طقوز یوز یکرمی ایکی تاریخنده اول
پادشاه انجم سپاهک ممالکنه ضمیمه اولمشدر یعنی که اشبو تألیف تاریخنه دک

سلاطین آل عثمانک بکلربکیلری تصرفنده در بیس جمله جراکسه دن
یکرمی درت کس تخت مصره جلوس اتمشدر و مدت حکومتلری جمعا یوز
اتوز سکز ییله یتمیشدر اما زوال ملک و دولتلری اول زمره اولولرینک
کفران نعمه ایلکلری و اهل اسلامدن ایکن اولادلرینی تربیه ایچون جرکس کفرینه
کوندرمه لری و قنصو غوری سلطان سلیم خان مرحوم ایله وغا و باباکجنبورکن
چول التندن دیمه سی یعنی اهل رفض اولان ملاعین ایله معامله اتمه سی
عاقبت باشدن چیقردی و مملکتنی و اقربا و تعلقاتنی قردر قاپلری
قراجیلر قلره تار و ردی امر بیل سعادتسبیل سلطنت عثمانی تفصیل
بیاندر اشبو کتاب فصول حل عقد ایله مسمی در من الابتدا الی الانتها
بیان اولنان ملوکک اکثری حیله و خدعه طریقندن سبیل حکومته
سلوک اتمشدر اکابنا چوق زمان محمد بن ملک و التلری بیکانه لره
نقل اتمشدر اما سلاطین آل عثمان کثرهم الله
تعالی یوم المیزان که ظهور ایتدی بر فرده حیله و خدعه سمتندن
ظهور ایدوب دولته یتمشدر بلکه هر بری جهاد و غزا طریقنه سلوک ایدوب
سلطنت ایلمشلردر اهل اسلامدن اولان حکامک مملکتلرینی الوب
وارثلرینی اغلتمق برینه میسر اولممشدر باعث بودر که دولتلری پایدار
و ملکلری برقرار و مکنت و قدرتلری کندکجه ازدیاد اوزره ظاهر و آشکار
مسلمین عدادنده مطلوب اولکه لری النان اولا قرهمان اوغلی
و غیرلر که وار در دفعاتله نقض عهد ایدوب مسلمانلره جور و جفالرینه
بنا مملکتلری النمغه هر بری سزاوار در که عن قریب خاتمه ده جمله سی
تفصیل اولنهجقدر کوریله قتل و رده استحقاقلری نه جهتدن ایدوکی بلنور
و بالجمله استانبول فاتحی مرحوم و مغفور سلطان محمد خانک وزیر اعظمی اولان
محمود پاشای ولی کامران ایله که حسن تدبیر ایدوب بر قانون قویم وضع

اتمشلر

اتمشلردر که اول زمانده کلن و کچن پادشاهلر اول سمته کتمشلردر بلکه اول
قانونک خیال تصوری طریقنه بله کتمشلردر وقتی که مهمات قانون کورلدی
یرلو یرینه هر سنه وضع اولندی بعده سلطان محمد مرحوم وزیری مرقومدن
صوروی عیاذا بالله تعالی بو قانون رعایت ایدلمسه ملکمزه زوال
نه وجهله احتمالدر محمود پاشا دخی جوابنده بی زوال انجق حضرت مالک
الملک متعالدر لکن سلاطین ضعیف الحال میاننده جاری اولان یول
و طریقیده بزم قودوغمز قانوندن اثبت و محکمی بوقدر نهایت نه بو استحکام
ایله ایکی جهتدن زوال ملک و دولت احتمالدر بریسی اولاد کرامکزدن
بر پادشاه کلوب قانونی رعایت اتممکدر یعنی که قانون نه ایمش بن
ویردم قانون اولدی دیه ایکنجی عسکرمز میاننه اجنبی قاریشوب
قول طایفه سنه اختلال ویرمک طریقیدر دیمشدی سلطان محمد وزیر
مزبورک بو کلماتنی بکنوب کرچک و یرسن دیو تحسین اتمشدی ایمدی دولت
عثمانیه که بحر تک یدیوز سنه دن برو برقرار ایدی الحمد لله تعالی
یلدن یله شوکت و ازدیاد ایله نمودار ایدی لکن سور همایون بیلندن
بر و طقوز یوز طقسان تاریخنده در اولا قول ارسنده اجنبی قاریشدی
یکیچری اوجاغندن قوی بر طریق یوق ایکن لطف و کرم عدا اولنوب
سور همایونده استنبول و کشور رعیه سی و دینیو رخصت ویرله لی اول
طریق تمام مختل اولدی ایچلرنده طمع و خیانت جدا جایز اولمشدر کل
ایکن پابغونلر اولدقچه اول اوجاق خلقی معلمانلرک مالنی و رزقینی
کفار رزقی کبی غنیمت نامنه یغما المغه حرص و طمعلری تعیین بولدی
ایچلرینه قاریشن بولسزلردن کوره کوره یولی طریقی ایله کلنلر
دخی ارتکاب ایدر اولدیلر بعده ذلک بلوک کاتبلری و خزینه کتابنک
منصبلری ارتشا ایله ویرلمکه رخصت ویریله لی اهل قلم زمره سی

عموماً خيانت ايدر اولديلر بعض خير انديشلر كندولره نصيحت ايتدكجه رشوت
ويرديكمز اقجه طوغريلغله حاصل اولمز الكزدن الدوغي كبي بزده محتاجلردن
الميجه بازاريمزده نفع وفايده تحقق بولمز ديدكلري تعيين بولدي
راس الغدن بروخود شرم وحجابلري كتدي زهر قاتل ارتشا اهل تيمارك
عشري حصولي كبي حلال عد اولنمق مرتبه سنه واردي تحصيل كلام هر طريق مختل
اولدي عياذاً بالله زوال ملك ودولتدن خوف واحتياط كبار وصغاره
لازم كلدي اكا بنا خيرخواه دين ودولت اولوب غرتلو پادشاه جهانك
وآلده عزيزه لري اولان عفيفه سعادت نشانك نعمت واحسانى ايله
مراتب قطعن ايدن موالي عظامدن بري ومنصف اولان مشايخ كرامدن
بري بو حقيره وافر منت ايلمكله بو بابده سكوت ايتمك كفران النعمه ايلكلري
موجبدر البتته تواريخدن معلوممز اولان احوالي يزوب بر رساله
ايتمكز واجبدر ديو سويلمكله اظهار حق ايچون بو رساله تاليف ايلدم سبب
زوال ملك ودولت اولان ماده لري حقيقتي ايله تتبع ايدوب لسان
قلمه الوب سويلدم اول الله تعالى حضرتي كه واحد مطلقدر
عالمي يوقدن وار ايتدوكي محققدر انك كبرياسي حقيچون
مرادم اظهار حق ايتمكدر واول التماس ايدن عزيزلرك خاطرلريني رعايت
ايدوب كوزتمكدر رجا اماول كه خداي يكتا منظور پادشاه عالم اولمه تيني
ميسر ايده يعنيكه فصل فصل اوقيوب مضموني ايله عمل ايتمه لريني تيسير
بمنه وكرمه خاتمة الكتاب ولايت رومده
بعض ملوكك احوالي بيانندهدر مخفي اولمايه كه حالا
اناطولي ولايتنده مشهور اولان ولايت قرمان وكرميان
وصاروخان وحميد ايلي وتكه ايلي وقره سي ايلي
وطورغود ايلي وذو القدرلو وقزل احمدلو وابناء رمضان

ملكلر

ملكلري وايدين ومنتشا وازمير اوغلي وسيواس صاحبي اولان
قاضي برهان الدين ولايتلريكه بالفعل ممالك خسروانيه جمله سي
داخلدر لكن اول حاكملري نه طريق ايله ظهور ايتديكلري وكندولري ابنا ملوكمي
يوخسه خارجدنمي ايدر كمسنه نك معلومي دكلدر ايمدي تاريخ هجرتك التيوز
التمش التي تاريخنده كيخسرو بن قلج ارسلان پادشاه ملك يونان
ايدي اول عصرده قرمان اوغلي محمد بك خروج ايدوب قونيه يي الدي
يعني سلطان علاء الدين زماننده اتراك طايفه سي تاتار قومي شرندن
قچوب ارمناك جوارنده يرلشمشلر يعنيكه ولايتيله اول قلعه وارستوكا فرندن
الوب فتح ايتمشلر واچنه صغنوب انده اولدي يعني اول طايفه نك نوره
صوفي نام بر بللو بشلوسي وار ايدي اكا بيوك اوغلنه قرمان ديرلردي
بر كون نيايرده جمع اولان كفاري اكسوزين بصديلر وجمله سني قلجدن
كچوروب انلرك لباسلريني توابعنه كيوردي اخشم قراكوسنده نيايردن
كلور كفار اوسلوبنده قلعه يه قويلوب بو حيله ايله ارمناك حصاريني
الدي بعده نوره صوفي اوغلي قرمان بكي ال كيدوب بو خدمتي بيان
ايدوب سلطان علاء الدينك الن اوپدردي اولدخي آفرينلر ايدوب خلعتلر
ديروب وقلچ قوشادوب ارمناك سنجاغني قرمانه ويردي كاه انده كاه چتاس
ايلنده ساكن اولوب بعده زمان اجلي كلوب قرمان فوت اولوب اوغلي
محمد بك باباسي يرينه كچدي نيجه روزكاردنصكره سلطان مصر رومه كلمك
فترتي وقوع بولدي مزبور محمد بك جمري حاجي نام شخصي وزير ايديندي اول
فترت تاريخنده قونيه يي الوب كيخسرو ولايتدن سوردي چقردي لكن مزبور
كيخسروك صاحب شمس الدين جوينى نام وزيري لشكر چكوب قرمان اوغلي
محمد بكك عسكريني صيدي كندويي و وزيريني طوتوب اولدردي يعني كه التيوز
يتمش يدي تاريخنده مزبوره بوتيرا اولوب قرمان اوغلنك اشكده محمود نام

اوغلی نالدی بیودکده اولدخی فوت اولوب انکدخی یرینه مجتبی بک نام
اوغلی اولدی بعده مزبورک سلیمان نام قرنداشی حاکم اولدی حتی قره نیلر
امضالرینه بیدریی بیزد تلری اول محموده انتسابلرینه بناء دردیو بعض
مورخلر ذکر ایتمشلردر اما تاریخ ملک مؤیده نوره صوفی ارمنی الاصل برشخص
ایکن مسلمان اولوب صوفیون طریقنه سلوک ایتدی بعده زهد وصلاحیله نامدار
اولمغین اکثر خلق کندودن بیعت ایلدی ومزبورک قره مان نام براوغلی
قونیه کیدرک سلطان علاء الدینه میراخور اولدی پس نوره صوفی برزمان
دارستق ولایتنده ساکن اولوب سلفکه قلعه سنی هنوز کفار النده ایکن
ضابطی ایله دوستلشوب کاهی قلعه یه کیروب چیقر مقوله سی اولمغین برکون مرید
لر ایله اتفاق ایدوب قلعه یه کیردی بر فرصتله حاکمنی اولدروب سلفکه یی فتح
ایتدی سلطان علاء الدین حظ ایدوب اوغلی قره مانه سلفکه حکومتنی ویردی
من بعد نیره یی فتح ایدرسه کندونک اولسون دیو النه تمسک کوندردی اول
دخی بهادرلکله شهرت بولوب نیجه یرلری دخی فتح ایتدی کیدرک سلطان
علاء الدین لارندهیی انک سنجاغنه ضمیمه قلدی بعضیلر قولنجه کویکو دخی
ایدندی صکره ال سلجوق منقرض اولدقده امیر قرمان وسایر بکلره باش
و بوغ کبی اولوب قونیه یی تخت ایدندی خطبه وسکه سنی بوریدوب کامران
اولدی بعده زمان کندوسی که وفات ایلدی اوغلی علاء الدین باباسی
یرینه پادشاه قلدی اما اوایل حالنده امرادن حمزه بک بن فیروز
عرض ایدوب تکه ایلی فتحنده بولداشلقده بولندوغن بلدرمکین سلطان
مراد قدیم روم ایلنده صوفیه سنجاغنی ویرمشدی حتی همشیره سنی تحت
نکاحنه الشدی القصه مزبور علاء الدین بعده صاحب سکه وخطبه اولدقده که
باباسی طریقنی طوتوب نقض عهده باشلدی یدیبوز طقسان ایکی تاریخنده
یلدرم خان بایزید اوزرینه واردی اثنای جنکده منهزم ایدوب طوتدی

دلیلی

وسیاستنی تمرتاش بکه اصمرلدی حقندن کلندی اوغللری محمد ومصطفی
حبس ایله بروسایه کوندرلدی وممالکندن قونیه واقسرایی
وقیصریه فتح اولندی القصه اون ایکی ییل حبس چکدکدنصکره نیه ترحم
اولنوب محمد بن علاء الدین حبسدن اطلاق وملک موروثی ارزانی
کورلدی لکن تیکسطورمدی سلطان محمد بن یلدرم خان قرنداشی
موسی چلبی ایله روم ایلنده متقابل اولدقده فرصتدر دیو قونیه
اوزرینه کلدی میرلوا اولان بک اوزرینه واروب اعیان ولایت اتفاقیله
عسکرینی صیوب کندوی ومصطفی نام اوغلنی اسیر ایتدیلر لکن دردولته
کلدکدنصکره علماسی التماسیله من بعد عصیان ایتممک اوزره صالی
ویردیلر بعده اول وفات ایدوب ملک موروثی ابراهیم بکه دکدی
بوزمره نک اعدلی واعقلی اولمغین سکز یوز یکرمی بش سیلندن التمش طقوز
تاریخنه دک قرق درت ییل اولدی الدی ویردی اولدخی فوت اولوب
التی اولادینک بیوکی اسحاق بک حاکم اولدی سایر اولادینه درکاه
عالی متفرقه لغی ویرلدی بعده دردولتدن عسکر قوشلمغله اسحاق
منهزم اولوب حکومت یونان برآدری پیراحمد بکه توجیه قلندی وبالجمله
اولاد قرهمان عهدلرینه طورمیوب آل عثماندن قیزالوب وکندولر
دخی قیز ویروب الفت اوزره ایکن بهانکه پادشاه اسلام کفاره غزایه
کیدردی انلرنک طورمیوب فساد وشناعت ایدردی نیجه نیجه الکتوردیلر
نیه اولدرمیوب عهد وکفلته صالی ویردیلر وقتی که استانبول فاتحی
ابو الفتح سلطان محمد خان غازی جلوس ایتدی عموما ولایتلری
فتح وضبط اولندی مزبورک نقض عهدی ومسلمانلره قلج اوره سی
زوال ملک ودولتلرینه سبب اولدی فاما ایدین ولایتی وصاروخان
مملکتی وکرمیان ناحیه لری وحمیدایلی وطورغود طرفی

وازمیر جانبی وتکه ایلی وقرهسی جانبلری ومنتشا
ولایتی یدی یوز تاریخنده که سلطان غیاث الدین تاتار النده قتل اولندی
اردنجه اولادی قالمامغین بو ذکر اولنان بکلر ولایتلو ولایتنی قوریدوب
استقلال اوزره خطبه لرین اوقیدوب حاکملر اولدیلر لکن تک طورمیوب
بری برینه قلچ چکوب اوسته کلوب قطع طریق ایدن حرامیلر حکمنده در
دیو علما فتوی ویرمکین وزرلرینه واریلوب مملکتلری الندی بعضیسی
حسن اختیاری ایله تسلیم ایدوب حالنه مناسب رعایت قلندی الی الآن
اول مملکتلر اول بکلر نامی ایله اکلدی اما سیواس حاکمی قاضی برهان الدین
بر اهل علم صاحب تدبیر اولمغین اول یرلره حکم ایدوب سیواسی دار الملک
ایدندی و ذو القدرلو اوغلی ایله قرابت کسب ایدوب اوغلنه قزین ویردی
وکندوسی اولدکده بر کوچک اوغلی قالمغین اهل مملکت حسن تدبیر ایدوب
ولایتی یلدرم بایزید خانه ویروب فاما اذربایجان حاکمی طهرتن بک
که مرحوم اولان ارتنا شاه اولادندندر که یدی یوز اوتوز التی تاریخنده
اذربایجان سلطانی اولان سلطان محمد بن بولغتلق بن التیمور بن ابناجی
بن منکوتیمور هلاکوخان ولایت رومه حاکم کوندرمشدر اول زمانک
حاکملری سرحد ولایتلرین ضبط ایدملرک صاحبت که خطبه اولمغین رخصت
ویروب الحق کندولرک نامی خطبه ده اوقلوب اول اکلمق عادت اولمغین
مزبور سلطان ارتنا کلوب قیصریه یی پای تخت ایدینوب یدی یوز التلی اوج
تاریخنده وارنجه حکومت ایتدی بعده اوغلی سلطان محمد بن ارتنا شهریار
اولوب التمش ایکی سنه سنه دک الدی ویردی اندنصکره اوغلی سلطان
علاء الدین حاکم اولوب سکسن ایکی تاریخنده اولدی سلطنتی تمام ایدوب
مزبوردن ارتنا و محمد و علاء الدین وارتنانک زوجه سی سولی
شاه پاشا نام خاتون قیصریه شهرینک کفارندن قالمه برمرخم بنا التنده

مدفونلر

مدفونلردر بو حقیر مؤلف عالی شهر قیصریه ده میرلوا ایکن زیارت
ایتدم بعده تاریخ روضة الصفاده محلنی بولوب غور رینه یتدم
بعض ترکی تواریخده الطنبغانی دیو غلط ایرد قلری ذکری سبق ایدن مرحوم
ارتنادر معنیسی نه اولدنی تتبعله بلنبوریس اذربایجان حاکمی طهرتن
انلرک برادرزاده سیدر سایر ممالکه روقی الندن النوب کیدی کیده باجق
قیصریه ناحیه سی قالمشدی اولدخی رعایا سببیله یلدرم بایزید خان
زماننده فتح اولنمشدی اما آل اسفندیارکه قزل احمدلو دخی دینلمشدر
جد اعلالری حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمک
علمداری حضرت خالد بن ولید رضی الله تعالی عنه یلدرم خان زماننده
کوترم بایزید نام امیر کبیر قسطمونی پای تختنده اوتوروب کوره و سینوب
ولایتلرینه واول اطرافده کی ممالکه حاکم ایدی خطبه وسکه سی جاری اولمغین
حتی سلطان مرادخان قزین الوب التفات اتمشدی کندودنصکره
اولادی اسفندیار و قزل احمد تبریز سلطانی اوزون حسن یانینه وارز
اغوا واضلال سببیله طومغین ابو الفتح غازی سلطان محمد خان سکز یوز
التمش التی سنه سنده قسطمونی و سینوب فتحی ایله کامکار اولدی مبادا
اخوانی کبی بو داخی فرار ایلیه دیو قرنداشی اسمعیل بکک قلعه یه سوریلوب
برار زعامتلر ویرلدی بعده زمان سلطان سلیمان خان غازی عصرنده اولادندن
حرم محترمه النوب حسن التفاته و وزارت وپاپالله لایق کوریلان وزیر
مصطفی پاشا قرنداشی شمس پاشا وعمی زاده سی حاجی پاشا
التفات اولنمشدر الی الآن بولی سنجاغی انلرک اولادی تمرقنده در
اما که رمضانلولرکه اولکری میر احمد بن رمضاندرکه بوی بکی برتورکمندر
ادنه و سیس وایاس وپیاس ولایتلرینه هجرتک یدی یوز سکسن بیلنده
حکومت ایلدی سکزیوز اون طقوزینه دک الدی ویردی فی نفس الامر

برحاكم ايدي مهابت لو ايدي سكز يوز اوج تاريخنده كلّي ارلكلر ايدوب
حلب ولايتنه مسلط اولان عرب لشكريني منع ودفع ايتدي بو يوزدن شجاعتله
اشتهار ويرمكين مصر سلطاني الناصر هزار رغبت اعتبار ايله مزبوره ك
قزين ويروب داماد ايلدي اما كندوسي وفات اتدكده اولادي بربرينه دشوب
بحروز كارجنك وجدالدن خالي اولمديلر عاقبت سكز يوز يكرمي ييلنده اوغلي
ابراهيم بن احمد سايرينه غالب كلوب درت ايي محاصره ايله طرسوسي
الوب ضبط ايتدي بكونه شجاعتله سلطان مصره معلوم اولدقده ادنه
حكومتني اوغلي حمزه بن ابراهيمه مناسب كوردي بعده علي بن احمد
اندنصكره دوندار بك نام كسنه سكز يوز التمش التيده حكومت قلدي بعده
حسن بك دخي صكره غازي بك حكومت ايتدي انكدخي عمري اخر اولدقده
داود بك بن ابراهيم سكز يوز سكسن بش تاريخنده آمد ولايتي زينده
شهيد اولنجه حكومت ايتدي عاقبت خليل بك نام اوغلي اوتوز درت
ييل متوالية امارت ايلدي وبر دفعه لورغود اوغلي لشكر چكوب اوستنه
كلدكده ايلش بك دخي ايله انلر قرق الش بك علي عسكريني صيوب بيديني سردار
لريني براغوردن اسير قلدي اخر طقوز يوز اون التيده فوت اولوب قرنداشي
محمود بك برينه كچدي اباو اجدادي سلاطين مصره انتساب اتمشيكن مزبور
عاقل ودانا اولمغين سلاطين آل عثمانه استناد ايدوب ولا سلطان
بايزيد خانه ثانيا مابه الافتخار آل عثمان سلطان سليم خان ذي شانه
عرض عبوديت قلدي حتى فتح مصرده بله بولنوب اغور همايونده شهيد
اولدي اندنصكره ادنه سنجاغي قرق بيك اقچه زعيم نامنه ايكن قرق كرّه
يوز بيك خاصله خليل بك اوغلي پيري بك كه ويرلدي حتى كندو رعايا ايله
مراد اوزره الشمسون اختلال ويرمسونلر ديو قباد وداود ومقصود
ومحمود نام قرنداشلري قرقر بيك اقچه زعامتيله روم ايلنه كچورلدي

تا

تا پيري بك عرض ايدوب كلسونلر ديو رجا ايتمينجه ادنه يه كلمديلر مناسب
كورلدي پس پيري بك طقوز يوز يكرمي اوج سنه سندن قرق سكز
ييلنه دك يوردينه والي اولدي احكام بزلدقجه جناب امارت مآب
يازلوب التفات قلندي وبعده زمان بركرّه قرمانه بركره شامه
بكلربكي اولوب دفع آرزو قلدقده ينه ادنه سنجاغي بكي اولدي عمرنده
غزا كورميوب سنه دن سنه يه اللي بيوك اقچه حاصل اولور ولايته تا يتمش
درت تاريخنه دك كه وفات ايدنجه حكومت ايتدي بعده ادنه سنجاغي
درويش بكه ويرديلر بر صالح وعابد نوجوان ايدي اوقات خمسه يي باباسي
جامعنده قيلوردي وغايتله صيد وشكاره مايل اولمغين ييلدن ييله
طوغانلر خرجي اون بيك سكه حسنه صرف قيلوردي وسخاوكرمده خود اقرانين
سرفرازي ايدي لكن معمر اولمدي يتمش يدي تاريخنده فوت اولوب
سنجاغي بيوك برادري ابراهيم بكه ويرلدي اولدخي خيلي كريم وسخي
ونعمتي مبذول ميركبير ايدي وقتي كه طقسان درت سنه سنده فوت اولدي
ايالتي محمد بك نام اوغلنه دكدي شكل وشمايلي مقبول بربكدر اما
سخاوكرمده اقرباسي جمله كندودن يكدر علي الخصوص بك بر
تاريخنده مرعش ايالتنه بعده قرمانه بكلربكي دخي اولدي لكن
از زمانده ينه ادنه سنجاغي ايله اعتلاء شان بولدي الآن انده
واليدر ذي حالي سيي حسن اعتقاد له حالي درامّا پيري پاشا مرحوم
قرنداشي بر زمان ايچ ايلي سنجاغي بكي اولان قباد پاشا بصره يه بعده
وآنه بكلربكي اولدي سليمان پاشا دخي قرمانه وديار
بكر وبغداده ميرميران كوندرلدي اكرچه بر قوي القلب حاكم
ايدي لكن غايتده خودرأي وقتال ظالم ايدي اخر خبث سيرتنه
بنا كندو قوللري قتل ايلدي وبو مرحوم مقتولك احمد پاشا نام قرنداشي

حبشه بکلربکی اولدی وانده جبش قولی الیله قتل اولندی آلان
ترکو سلیمان پاشانک علی بک نام برادوغلی میرلوادر القصه بونلرک اجدادی
مستقلا صاحب سکه وخطبه اولمشدر انجق کاه مصر سلطانلرینک
وکاه آل عثمان پادشاهلرینک نامرینی اکارلر ایدی وانلرک نامرینه
خطبه اوقندقجه ذیلنده کندو نامرین دخی ذکر اتدررلردی و دایما
قرمان اوغللری ایله خصومت و ذوالقدرلو بکلر ایله حرب وقتالدن خالی
اولمزلردی اما امرای ذوالقدریه خاتمه ده ذکر اولان ملوکک جمله‌دن
قدرتلوسی وسکه وخطبه سنده کشیمه اولیوب پادشاه دنمه‌ده شوکتلوسی
وکندو قوللرینه النسیلری نوشیروانه جعفرا ماظرفا العلم عند الله جواببله
شبهه ایدر علی قوطلم ولایت روم حاکمی وفات ایدوب وارثی قالمغله
اعیان ولایت نوشیروانه وارب اولادلرندن برینی حاکم رجا ایلمشلر
لکن اوغلنی ویرمه‌مشدر نیم اولادم انجق بوجانبلرده کی ممالک معموره حکومتنه
وفا وکفایت ایلردیمش لکن نامرادکتمه‌لرینی مروت کورمیوب بر برادر
زاده سنی اول ولایته کوندرب امارتنه نامزد قلمش ولکن انک اسمی معلوم
دکلدر حالاکه کوندرلمه سی سقیم ومعدوم دکلدر صحیحدر القصه بونلر
دخی تورکمان طایفه سندن اولوب البستان ومرعش اطرافنده
متمکن اولمشلر کیدرک ملاطیه وعینتاب ومرعش والبستان
وغزیر وخربوت وبهسنی ودرنده وقیرشهری وقیصریه
وحصن منصور وقلعة الروم وسیس وقرض وصمانتی وکوندزلو
وعمق اواسیحی نام ممالکه شهریار اولمشلر یعنی که مالکانه ویرلیوب
صاحب سکه وخطبه اولوب تورکمان قبایلی ایچنده حسب ونسبله اشتهار
بولمشلردر بو زمره‌نک اولی قره‌جه بن ذوالقدرلودر که حکومت
بسلطنه اوتورمش مصالح مسلمینی نظام اوزره کورمش غالبا بو طایفه

سلطان

سلطان آرتنا اولادندن یدیوز سکسن ایکی تاریخنده نسللری
منقرض اولان سلطان علاء الدین دنصکره وانک ضعف دولتی ایامنده
خروج ایتمشلردر زیراکه دفعه ثانیه‌ده حکومت صدرینه کچوب قره‌جه
بک اوغلی اولان خلیل بن قره‌جه یدیوز سکسن اوجده عمق اواسنده
وآرب مظفر اولوب البستان حاکمی مبارکشاه ایله صواشوب اول مغلوب
اولمشکن غالب کلوب مبارکشاه مزبوری طوتوب خربوتی دار الملک
ایدنمه‌سی تاریخی جهتندن بو تخمینه موافقدر وبالجمله التی یل امارت
اتدکدنصکره اوغلی ناصر الدین محمد بن خلیل حکومت صدرینه کچدی جلیل
عاقل مدارایه مایل دولتی کامل حاکم عادل ایدی حسن تدبیری ایله مصر
سلطانلرینی داماد ایدندی و بر کره اوغلی سلیمان بکی سلطان مراد بن
محمد خان جنابنه کوندردی سابقا فتح ایدوب متصرف ایکن نیچه حکام اطراف
معاونتلری ایله الندن آلنان قیصریه رجا قلدی وفتحنی انلردخی توقات
بکنی معاون تعیین ایدوب اول مرامی حاصل اولدی بوطرزیله اللی
التی یل بکلک ایتدکدنصکره برینه اوغلی سلیمان بن محمد جلوس ایتدی
ایکی یل مقداری عدالت ایله حکومت اتدکدنصکره سکز یوز اللی سکز
تاریخنده فوت اولدی غایت ایله سمین آدم اولمغله ایکن فتح وفتوحه
حرکت ایتمدی مدت عمری خوبرو عورتلر ملاعبه سیله کچوب تولیدی
قرق منکوحه قوللنمغه رخصت اولیدی دیو تأسف ایدرک دنیادن
کتدی حالاکه سرآینده قرق ایشک صالیمق واقع اولدی بعده اوغلی
ملک ارسلان بن سلیمان مصر سلطانی تعیینی ایله باباسی یرینه حاکم
اولدی اون ایکی یل حکومتدنصکره سلطان مصر خربوت سنجاغنی اندن
الوب اوزینه ویردی اولدخی عار النوب عنایت رجاسنه
مصره واردقده جمعه نمازین قیلورکن برفدایی خنجرله اورب شهید ایتدی

يعني كه مصر سلطاني ضعف تدبيرلرندن باطنيلر بولين طوتديلر قتلنى قصد ايتدكلرندن
اولادندن خوف ايتدكلريني خفيةً احضار ايدوب فدائيلر ينه قتل ايتدردي
حالاكه ملوك ملوكانه عادت دكلدر بلكه مملوكانه حركتدر بعده مزبورك
قرنداشي شاه بداق سلطان مصرلرفندن قرنداشي يرينه حاكم نصب اولندي
برو جانبدن ايسه پادشاه روم ديكر برادري شهسوارة البستانك
حكومتين ويرمش بولندي ما بينلري نجه ييللر جنك وجدالدن خالي
اولمدي حتى شاه بداغه معاونت ايچون مصر لشكريني بر دفعه شهسوار
تماما تلف ايتدي وينه دفعۀ ثانيه ده شاه بداق سلطان مصردن
عسكر رجا ايدوب قرنداشي علاء الدولة يي يصوب ايكي اوغلني طوتدي
اخر ينه شاه بداق مصرده قتل اولنوب حسابا بازماني يكرمي ييلدن زياده
بولندي مامزبور شهسوار بن سليمان البستان ايله حكومت ايدركن درنده
قلعه سنى فتح ايتدي انده حاكم اولان سلطان مصر كيلني اولدردي اخر
يشبك دويدار كندويي الكتوروب محبوسا مصره كوندرلدي وار ديغي
كبي صلب اولندي غايت ايله مؤدب وعاقل آدم ايدي ومدت حكومتي
التي ييل اولمشدر بعده قرنداشي علاء الدولة بن سليمان بونك لقبيي
ياوز تورود سكز يوز سكسن التيده سلطان رومه انتساب ايلدي وسكسن
طقوز ييلنده فياض بن شاه بداغي طوتوب كوزلرينه ميل چكوب بعده
سيسي و طرابلوسيي الدي بعده بشيوز ايچون انجنوب پادشاه
رومه طغيان ايتدي وطقوز يوز سكز حدودنده تبريز حاكمي بونك
ولايتينه كلدي مقدما صاحبه حسن جمال بكلو خاتون نام قزيني استيوب
ويرمديكيچون خصومت قلدي بعده مذكور طلبي بهانه ايله صاحب
خروج شاه اسمعيل دخي كلدي لكن انك عسكري مقهور وعلاء الدولة نك
منصور اولدي وطقوز يوز طقوزمنجنده مزبور علاء الدولة لشكر چكوب

بش التون ويرر اكر سنك كبرسه بن سكا بش التون ويره يين ديه بو شرطلر و زره
توشه لر بو تقديرجه حرام اولورا ما شول شرطلر و زره كه اوكدل اغردن ويا بر
جانبدن وله مثلا بر كشي بر كشيه اكر سنك اتك بنم اتمي كچرسه بن سكا بش
التون ويره يين ديه اتفاق اولكسنه انك اتي كچسه دخي التوني السه
حلال اولور زيرا مال ديرمك شرطي ايكي جانبدن اولمايچه حلال اولماز
وامام بخاري وامام مسلم رحمهم الله روايتلرنده حضرت ابو هريرة رضي الله
تعالى عنه وارد اولمشدر كه ايتدي رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرنه اتلر خصوصنده سؤال اولندي الحديث الخيل ثلثة هي لرجل وزر وهي
لرجل ستر وهي لرجل اجر فاما التي هي له وزر فرجل ربطها رياءً وفخرا
ونواءً لاهل الاسلام فهي له وزر واما التي هي له ستر فرجل ربطها
في سبيل الله ثم لم ينس حق الله في ظهورها ولا في رقابها فهي له
ستر واما التي هي له اجر فرجل ربطها في سبيل الله لاهل الاسلام
في مرج او روضة فما اكلت من ذلك المرج او الروضة من شيء الا
كتب الله له عدد ما اكلت حسنات وكتب له عدد ارواثها وابوالها
حسنات ولا تقطع طولها فاستنت شرفا او شرفين الا كتب الله له
عدد ارواثها واثارها حسنات ولا مربها صاحبها على نهر فشربت
منه ولا يريد ان يسقيها الا كتب الله له عدد ما شربت حسنات صدق
رسول الله حاصل معنا بودر كه ات جنسي اوچ قسمدر يعني اتك
اوچ كسنه يه نسبت اوچ حالي واردر بر كسنه يه كناه در و بر كسنه يه پرده در
و بر كسنه يه اجر و ثوابدر شول كسنه كه الوب مسلمانلره كوستروب فخر ايتمك
واهل اسلامه عداوت ايچون بغليوب قوردخي ايسه انلركا اندن كناه حاصل
اولمور دشول كسنه كه في سبيل الله الوب بغليوب قوردخي ايسه انلركا
اندن كناه حاصل اولمز دخي ارقه لرنده و بيونلرنده حق اللهي ونتمز

یعنی بنوب ایدیجه و منتفع اولدیجه صدقه دن و شکردن الله تعالی حضرت
جانبن وتمزا ول یرده درکه پرده نک معناسی یوخسللقدن صقلر
اوغورلو و مبارکدر دیمکدر و شول اتکه اهل اسلام مصلحتی ایچون آلنور
غزا ورباط ایچون بسلنور صاحبی انی برجایرده ویا برباغچه ده بغلیو
قوسه اول کشیه انک جمیعی یدوکی و تلرصاغشنجه حسنات یازیلور
وجمیع ترسلری و بوللری دکلو وایاغنک ایزلری دکلو حسنات
یازیلور و هربارکه اوتلدوغی یرده ایاغنه بغلو اولان ایپی قیروب
برایکی میدان سکرتسه ترسلری و بوللری قدر حسنات یازیلور
و هربارکه صاحبی انکله برایرمق اوستنه اوغراسه ات اول ایرمقدن
ایچسه و یاخود صاحبی انی صوارمق مراد ایلسه حق تعالی حضرتی انک
ایچدوکی قدر حسنات یزر دیمکدر و اما اول ات بسلمک اوج وجه اوزرینه در
اکر مجرد خلقه کوستروب فخر و تکبر مراد اولنورسه کناه حاصل اولور اکر
بنمک ایچون ویا یوک اورمغیچون یا الماای طغورمغیچون بسلنوب رعایتن
ایدوب حقن ادا ایلرسه مبارکدر حق تعالی فقردن صقلر اکر غزا ورباط
ایچون یعنی سرحد بکلمک ایچون و دوشمن قهر ایچون بسلنورسه انک اجر
و فضیلتی نقدر ایدوکن همان الله تعالی حضرتی بیلور و بعض حدیث
شریفده وارد اولمشدرکه غزا نیتنه ات بسلمک جهنم اودنیه پرده
اولور دیو بیورلمشدر زید بن ثابتدن رضی الله تعالی عنه مرویدرکه
ایتدی ایشتدم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه
من حبس فرسا فی سبیل الله کان له سترة من النار یعنی
برکمسنه فی سبیل الله غزا ایچون برآت صقلسه اول اکا جهنم اتشندن
اولان المه پرده اولادیمکدر و بعض حدیث شریفده دخی برکمسنه فی سبیل الله
آت الوب بغلمق نیتن ایلسه اکا برشهید اجری ویریله دیو بیورلمشدر

ابی

ابی جعفر محمد بن علیدن مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
من هم ان یربط فرسا بنیته صادقة اعطی اجر شهید دیو بیورمشدر
یعنی برکمسنه فی سبیل الله غزا قلمغه کرچکدن نیت ایله برآت الوب
بغلمغه همت ایلسه اکا برشهید فضیلتی ویریلور دیمکدر فی الحقیقه ثواب
فضیلت اول زمانده حاصل اولورکه قصد صحیح و نیت درست اولوب
کرچکدن غزا ایلمک مرادی اولا اما شویلکه بعض عوام ایتدوکی کبی غزا
نیتنه برآتی بغلیوقویه ویا برقلیجی اصاقویه اما اصلا غزایه مباشرتی
ویا قلبنده شوق و تقاضی اولمیه انک قطعا نفعی یوقدر ایله ایلمکدن
ایسه انی براهلنه بغشلیوب غزا الردی قوللندرمق یکدرکه نیجه اجر و ثوابی حاصل
اولور عالم السر والخفیات هرکشینک قلبی حوالن بیلور لطف واحسانی
اکا کوره ایلر ابی امامه باهلیدن رضی الله تعالی عنه مرویدرکه حق تعالی
حضرتنک قول شریفلری الذین ینفقون اموالهم باللیل والنهار
سرا وعلانیة فلهم اجرهم عند ربهم ولا خوف علیهم ولا هم
یحزنون ایت کریمه سن تفسیر ایدردی بیوردیکه بوکمسنه غزا نیتنه بر
آت بغلسه اما همان غرضی ایلکروب اینمک ایچون اولماسه فی الحقیقه
غزا مرادی اولسه اول کمسنه بو آیت کریمه ده حق تعالی حضرتی ذکر ایتدوکی
کمسنه لردن در دیرلر ایدی و آیت کریمه نک معناسی بودرکه شول
کمسنه لرکه ماللرین کیجه ده و کوندزده کزلو و اشکاره الله تعالی یولنه
خرج ایدرلر یعنی هر زمانده و هرحالده ماللرین احسان اتمکدن خالی اولمزلر
انلرک اجر و فضیلتی حق تعالی جل جلاله قتنده در انلره خوف یوقدر
وانلر محزون اولمز دیمکدر قاضی بیضاوی رحمة الله تعالی علیه تفسیرنده
ایدر بوآیت کریمه بعضیلر قولنجه حضرت ابوبکر صدیق رضی الله تعالی عنه
حقنده نازل اولمشدر شول زمانده که قرق بیک التونی وار ایدی کمنی

کیجه وکمنی کوندزوکمن اشکاره وکمنی کزلو صدقه ایلدی وبعضیلر
قولنجه حضرت علی کرم الله وجهه ورضی الله تعالی عنه حققنده
نازل اولمشدر شول زمانده که همان دورت اقجه مالک اولمشلر
دیلرار تو غیره مالک اولماشدی همان جمله سن الله تعالی یولنه صدقه ایلدیلر
کیمن کیجه وکمن کوندزکمن اشکاره وکمن کزلو ویردی وبعضیلر قولنجه
فی سبیل الله اتلر بغلیوب انلره مال خرج ایدنلر حققنده نازل اولدی
دیو نقل اتمشلردر وشفاء الصدورده عبادت بن صامتدن رضی الله
تعالی عنه مرویدر که ایتدی اشتدم حضرت رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم ان الفرس لیستبین فی طیله وصاحبه نایم علی فراشه
الا وقعت ولقد انزل الله فی رباط الخیل والانفاق علیها
ایتین من القران مَن ذَا الَّذِي يُقرِضُ اللهَ قَرضًا حَسَنًا
فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضعَافًا كَثِيرَةً وقوله الَّذِينَ
يُنفِقُونَ أَموَالَهُم بِاللَّيلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُم
أَجرُهُم عِندَ رَبِّهِم وَلَا خَوفٌ عَلَيهِم وَلَا هُم يَحزَنُونَ
یعنی تحقیقا صاحبی دوشکی اوستنده ویورکن ات ایغی بغلودورغی
یرده قلمغدخی صاحبیله لانکبیچ برکناهی قالمزدوکلورکیدر
والله تحقیقا الله تعالی حضرتی اتلری بغلیوب انلری بسلیوب خرج اتمک
حققنده ایکی ایت کریمه اندرمش برسی مَن ذَا الَّذِي يُقرِضُ اللهَ
قَرضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضعَافًا كَثِيرَةً
آیتیدر که معناسی کیمدر شو کمسه که حق تعالی حضرتنه قرض حسن
ویره دخی حق تعالی انک ویردوکنک حقی امثالن اکا ویره دیمکدر
حق تعالی یه قرض حسن ویرمک معناسی فی سبیل الله غزا
ایچون ات بسلمکدر دیدیلر وبرسی دخی الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَموَالَهُم

بالليل

بِاللَّيلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً آیت کریمه سیدر که تفسیری
هنوز کچمشدر حاصل کلام غزا نیتنه ات بسلمک غایت فضیلتلو نسنه در که
بو حدیث شریف مقتضاسنجه حققنده ایکی ایت کریمه نازل اولمشدر
وائمه حدیثدن امام طبرانی وغیریلر نقلنده ابو کبشه انماری رضی الله
تعالی عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن روایت
اتمشدر الخیر معقود فی نواصی الخیل واهلها معانون علیها والمنفق
علیها کالباسط یده بالصدقة یعنی خیر اتلرک النلرنده بغلودر
وصاحبلری انلر اوزره یاردم اولنمشلردر وانلره مال خرج ایدن
الین صدقه یه اچان کبیدر دیمکدر مراد شریفلری ات یوزی مبارکدر
وانلری بسلمک خصوصنده صاحبلرینه حق تعالی یردم ایدر انلره
خرج اولنان مال صدقه یرینه کچردیمکدر بعض روایتده بسلین
کمسنه کوندزلر اوروج طوتوب هیچ افطار اتمین وکیجه لر صباحه دک
عبادت ایدوب هیچ فطور اتمین ودایما صدقه ویروب هیچ الین
صدقه دن منع اتمین کبیدر دیمک وارد اولمشدر وینه امام احمد
رحمة الله تعالی روایتنده جابر رضی الله تعالی عنه رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلمدن روایت ایلمشدر که الخیل معقود فی نواصیها الخیر
والنیل الی یوم القیمة واهلها معانون علیها فامسحوا بنواصیها
وادعوا لها بالبرکة وقلدوها ولا تقلدوها الاوتار معناسی اتلرک
النلرینه خیر ونیل قیامته دک بغلودر یعنی دشمن اوزره ظفر بولمق
وغیره یتیشمک انکله اولور واتلری بسلمک خصوصنده الله تعالی معینیدر
صاحبلری یردم اولنمشلردر واتلرک النلرینی الکزله صیغیوب سیلک
وانلره برکت ایله دعا ایلک یعنی یارب بن مبارک ایله دیو دعا ایلک
وبوینلرینه قلاده بغلایک کرشلر بغلامک دیمکدر وکرش ممنوع اولدوغنک

لکن طالع فتح باب اولمشدر
دوکسلک بو سوزه منحصردر
سعد

وجهی بودرکه جایزدرکه کزدکی یرده براغاج طالنه ایلشه دخی قرلمیه
بوقوله دیمشلر اما ابریشیم وایلک کبی بعض ضعیف نسنه لر اولیجق قریلور
دخی خلاص اولور وبعض روایتده دنیا واخرت خیرلرینک جمله سی اتلرک
النلرنده بغلودر قیامته دکین دیمک اراد اولمشدر وات طایفه سنده
خیر چوق اولدیغیچون عرب قومی اته خیر دخی تسمیه ایتمشلردر حق تعالی
حضرتنک کلام قدیمنده حضرت سلیمان نبیدن علیه السلام
حکایت ایدوب انی احببت حب الخیر عن ذکر
ربی بیوردیغی یرده خیردن مراد آتدر دیمشلر امام مسلم
نقلنده جریردن رضی الله تعالی عنه روایت اولندیکه حضرت
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتن کوردمکه مبارک
برمغیله اتنک النده کی صاچی بوکوب الخیل معقود بنواصیها الخیر
والغنیمة دیو بیوردی یعنی اتلرک النلرنده بغلودر خیر قیامته دکین
اول خیردن مراد اجر وثوابدر وغنیمتدرکه طوتملق دیمکدر امام
بخاری وامام مسلم رحمهما الله تعالی عروة بن ابی الجعده دن رضی الله
تعالی عنه روایت ایتمشلردرکه رسول محترم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
بیوردیلرکه الخیر معقود فی نواصیها الخیر الاجر والمغنم الی یوم القیمة
بو حدیث شریفک دخی مقدم کچن حدیث شریفک معنی سی کبیدر وامام
بخاری رحمة الله تعالی علیه شبیب بن غرقده دن رضی الله عنه
نقل ایتمشدرکه ایتدی بن عروه نک اونده رضی الله عنه کوردم یتمش
آت وار ایدی دیو بیوردی والامام قرطبی وغیریلر رحمهم الله دخی نقل
ایتمشلردرکه عروه حضرتلری رضی الله تعالی عنه غزا ایچون یتمش آت
حاضرلمش ایدی بسلردی والحاصل بو معناده عبارت مختلفه ایله
بچه حدیث شریف وارد اولمشدر واصحاب کرامک اولولرندن چوغی نسنه

روایت

روایت ایتمشلردر شویله فهم اولنورکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
بو معنایی اهتماما تکرار تکرار بیورمشلردر وهر کیشی فی نفسه عبارتله اشیدوب
ضبط ایتدیکنه کوره نقل وروایت ایتمشلردر جمله سنک مآل وتحصیلی بودرکه
آت ایله مبارکدر بسلیین کمسنه لره اجر وفضیلتلر حاصل اولور
وبسلمکه حق تعالی معین اولور صاحبینی فقردن خلاص اولور زیرا
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه بعض کمسنه لر کلوب فقردن شکایت
ایلدکلرنده آت بسلک که الله تعالی جل جلاله رحمتیله آت ایچون اون
رزق کوندررر برینی آت یر وطقوزی صاحبی ایچون قالور دیو بیورمشلردر
پس آت بسلمکده دنیا واخرت خیرلری حاصل اولور دیمکدر وامام
دمیری حیات حیوانده وامام دمیاطی کتاب الخیلده حضرت امام
علی کرم الله وجهه ورضی الله تعالی عنه روایت ایدرلرکه حضرت
نبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوررلرکه حق تعالی ات یراتمق
مراد شریفلری اولدقده پویراز یلینه دیدیکه بن سندن بر مخلوق یاراتمه که
دوستلریمه سبب عزت ودشمنلریمه سبب ذلت وطاعتم اهلنه سبب
جمال وکمال قیلام بیج دیدیکه یارب یارب پس جناب حق بیلدن بر مقدار
الوب ات یراتدی وسنی عربی یراتدم ودنیا واخرت خیرلرینک
جمله سنی سنک اوکصاچکه بغلدم وغنیمتلری سنک ارقکده جمع
ایلدم وصاحبلری سکا محبت وشفقت ایدیجی قلدم وسنی قنتسز
ایکن نیته قوش کبی اوچر قلدم پس بن صاحبک استدوکنه یتشمک
ایچون وقورقدوغندن قورتلمق ایچون سن وبن سنک اوزرکده ارلر
قلام که بنی تسبیح وتنزیه ایدرلر اکسکلک صفتلرندن واوکرلر
کمال صفتلری ایله وبرلرلر اکسکلک صفتلرندن ذات وصفاتمی
بن انلر ایله بنی تسبیح وتحمید وتهلیل وتکبیر ایده سن دیدی پس

آت دخی امر حقه امتثال ایدوب صاحبی هر قنقی ذکره مشغول ایسه ات دخی
بله مشغول اولوب ذکر ایدر ملائکه کرام علیهم السلام چونکه آنک بو صنعت
و شرفنی اشتدیلر و حسن صورتن کوردیلر ایسه یا ربنا بزم ایچون دخی
آتلر خلق ایله دیو دعا ایتدیلر پس حق تعالی انلر ایچون ابلق آتلر یراتدی
بسرکه دوه بو شیلو دخی وقتاکم حق تعالی اتی یره ارسال ایدوب
درت ایاغی یره باصدی ایسه کشندی حق تعالی دیدی مبارک
قلندک جمله حیوانلردن سنک کشنمک ایله مشرکلری خور و ذلیل ایتدم و سنک
کشنمک ایله انلرک قولاقلرین طولدرم و کوکلرین قورقودم پس خطاب
حق جمیع اشیایی حضرت آدمه علیه السلام عرض ایدوب کوستردکده
بیوردیلرکه یا آدم بونلردن دیلدوکک نسنه کندک ایچون اختیار ایله
حضرت ادم علیه السلام آتی اختیار ایتدی پس حق تعالی دیدیکه
یا آدم کندوکه و اولادکه سبب عزت ابدیه اولاجق نسنه اختیار
ایتدک مبارک اولسون بنم برکتم سنکله اوزریکزه در سیزدن سوکلو
بر مخلوق یارتمدم بو حدیث شریف قتی مفصل اولمق ایله نقل معنا
ایله اختصار قلندی پس بو حدیث شریف اتک قتی چوق فضائلنه
دلالت ایدر تأمل اولنه و اصحاب کرامک رضی الله تعالی عنهما بعض
اولولرندن منقولدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتنه دنیا متاعلرندن اک بک سوکلو نسنه خاتونلری و اتلری ایدی
معقل بن یساردن رضی الله تعالی عنه روایت اولنمشدر که ایتدی
لم یکن شیء احب الی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
بعد النساء من الخیل یعنی رسول حضرتنه خاتونلرندنصکره سوکلورک
آتلری ایدی بو تقدیرجه کشی خاتونن و اتلرین سومک رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتنک سنتین رعایت ایلمک اولور و بعض احادیث

شریفه

شریفه مضمونده وارد اولمشدرکه عربی آت حق تعالی حضرتنه دعا ایدر
صاحبی کندوبی سومک ایچون و رزقی چوق اولمق ایچون و صکره
خاتمه ایله اولمک ایچون دیو بیورلمشدر عبد الله بن مبارک رحمة الله
تعالی علیه روایتنده سدی رحمة الله تعالی علیه عمرو بن عتبه دن رحمة الله
علیه نقل اتمشدر که غزایه کیدر اولدی دخی درت بیک درهم شرعیه که قرق
بیک اقچه ایدر بر آت صاتون الدی دخی دوستلری بیلردک بر آته بو قدر
اقچه صایوب دیو سویلدیلر ایتدی بنم دشمنمه قرشو بر آدم ایلرو وار دخی
بکا درت بیکدن سوکلودر دیو بیوردیلر و عمرو بن عتبه دیدکلری کمسنه
تابعینک اولولرندن و غازیلرندن و شهیدلرندن ایدی رحمة الله علیه
و بعض حدیث شریفده وارد اولمشدرکه ات جنتده دخی اولور مبارک
حیواندرکه تکری تعالی حضرتی قوللرین دنیاده و اخرتده انکله تشریف
ایلر عبد الرحمن بن ساعده رضی الله تعالی عنه ایدر بن اتی سوردم
دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنه سؤال ایدوب یا رسول الله
هیچ جنتده آت اولورمی دیدم ان ادخلک الله الجنة یا عبد الرحمن
کان لک فیها فرس من یاقوت لها جناحان تطیر بک حیث شئت
یعنی یا عبد الرحمن اکر حق تعالی سنی جنته قورسه انده سنک یاقوتدن
بر اتک اولورکه ایکی قنادی اولور سنی استدوکک یره وجرر دیدی
و بو معنیده بر قج حدیث شریف وارد اولمشدر جمله سی بری برین
تقویت ایلر و حق تعالی حضرتنک قدرت تامه سندن بو نسنه بعید اولمز
قادر مطلقدر نه دیلرسه ایلر بعض علما دیمشلردرکه بر کمسنه فی سبیل الله
غزا ایچون ات الوب بغلیه اول کمسنه حق تعالی امرین یرینه کتورمش اولور
زیرا آیت وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ
الْخَيْلِ آیت کریمه سی مقتضاسنجه ات بسلمک امر اولمشدر و آیت

كريمه نك تفسيري باب اولده كچمشدر ورسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
دخی کتورمش اولور زیرا بیورمشدر که ارتبطوا الخیل وامسحوا بنواصیها
واعجازها یعنی اتلری باغلک و بغلمقدن مراد بسلمکدر والنلرین
وصغرلرین صیغاک دیمکدر بوندن دخی مراد محبت ایدوب
اوخشاک دیمکدر سلمان فارسیدن رضی الله عنه روایت
اولنمشدر که ایتدی اشتدمکه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
بیوردیلر که حق علی کل مسلم أن یرتبط فرسا
اذا اطاق معناسی مسلمانک اوزرینه واجبدر بر آت المق
و بغلمق قادر اولدوغی زمانده دیمکدر وانک جمله منافعندن
بری اولدر که اولدوغی اوه جن کیرمز حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیورمشدر که الجن لا تدخل بیتا فیه عتیق من الخیل معناسی جن کیرمز
شول اوه که انده جنس عربی ونجیبی ات اوله دیمکدر بو حدیث شریفدن
فهم اولنور که ات بسلیجک اعلاسن بسلمک گرک ایمش حکایت
اولنور که برکسنه عبد الله بن مبارکه کلدی یا امام بکا اویمده طاش
اتلر بن بلمزم کیم اتر دیدی عبد الله بیوردیکه وار بر عربی ات ال اوکده
بغله دیدی اول کشی کیتدی بر عربی ات الدی اوینه کتوردوکی کبی
طاش کسلدی اتلمز اولدی صکره عبد الله حضرتنه حکمتینی سؤال
ایتدیلر امام ایتدی جنیلر ایدی اتار ایدی کتدیلر دیدی وشیطان
جنس عربی ات بغلنده اولان کمسنه یه ضرر ایده مز دیمشلر شفاء
صدورده ابو الحسن سکندرانیدن نقل ایدوب دیمشدر که رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم خبر ویروب بیوردیکه ابلیس علیه اللعنه بر کون
حضرت عیسی علیه السلام ایتدی یا ابلیس کابر کسنه صوره کی
طوغروسن سویلمیسن ابلیس ایتدی یا روح الله صورنه صورر سک

ديدي

دیدی حضرت عیسی علیه السلام اندیردی ایتدی سکا
شو غایتله اذا ایلین نسنه و نتی بحضور اولدوغک نسنه ندر
دیدی ایتدی الله یولنه غزا ایچون کویلردن برکویده ویا حصار
لردن بر حصارده شهرلردن بر شهرده آت کشنه دوکیدر دیدی
دیدی اول اوه کیره مزین که انده غزا نیتنه ات بسلنه دیدی ابن
عساکر رحمة الله تعالی علیه نقلنده وارد اولمشدر که حضرت ابو
ایوب انصاری رضی الله تعالی علیه البارئ روایت ایلدیکه حضرت
نبی محترم صلی الله علیه وسلم بیورمشدر که لا تحضر الملائکة من
اللهو شیئا الا لهو الرجل مع امرأته واجراء الخیل والنضال یعنی
ملکلر لهو قسمندن بر نسنه یه حاضر اولمزلر الا کشی خاتونیله لهو
اتسه یاخود ات قوشسه یاخود اوق یارشسه اول وقت حاضر
اولورلر دیمکدر لهو دیمک اویون واکلنجه دیمکدر حاصل کلام بونلردن
غیری اویونلر هپ نامشروعدر ملکلر اوراده طورمزلر قچرلر اما کشی
خاتونیله اوینامسه ویا ات سکرتسه ویا اوق یارشسه ملکلر قچمزلر
ابو هریره دن رضی الله تعالی عنه دخی روایت ایلمشدر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم دخی بیوردیکه کل لهو من الدنیا باطل
الا ثلثة انتضالک بقوسک وتادیبک فرسک وملاعبتک اهلک
فانها من الحق یعنی دنیاده هر اویون باطلدر الا اوچ اویون
دکل بریسی یایله اوق اتوب یارشمق بری دخی اتکه ادب تعلیم
اتمکدر وبری دخی خاتونیله اوینامق تحقیقا بو اوچ اویون حقدندر
دیمکدر وعمر ابن عبد العزیزدن رحمة الله تعالی علیه نقل اولنور
ایتدیکه بنم یانمده ثابت اولدیکه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
بیورمشدر که من کان له فرس عربی فاکرموا الله تعالی

وَاَنْ اَهَانَهُ اَهَانَهُ اللّٰهُ تعالى برکمسنه نک عزینی اتی اولا
دخی اکا اکرام ایده الله تعالی دخی اکا اکرام ایده واهانت ایدوب
خورلتورسه الله تعالی دخی انی خورطوتردیمکدر امام بیهقی رحمة الله علیه
نقل ایدرکه تمیم داری رضی الله تعالی عنه حضرتن کوردیلرکه اتنه یم
ویرمکیچون اوتورمش کندواربه ایرتلرا هلی وجماعتی طوررلر بعض کمسنه لر
کوروب ایتدیلر یاتمیم بواربه یی ایچون برخدمتکارکه ویرمدک که ایرتلیه
سندن غیری اربه ایرتلیجی کمسنه یوقمیدر دیدیلر تمیم ایتدی بندن
غیری کمسنه وار ایدی اما تمیه ویرمدوکم اولدرکه بن اشتدم
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیوردیکه برکمسنه اتنک
اربه سن ایرتلسه یم اصدوغی حالده اول کشیه هر دانه اربه مقابله سنده
ادن حسنه یازیله دیو بیورمشلردر دیدی امام طبرانی وابن عساکر
رحمهما الله تعالی یازوب نقل اتمشلردرکه اول زمانده تمیم داری
رضی الله تعالی عنه قدس شریفه بکی ایدی دیمشلردر وحضرت ام المؤمنین
عایشه صدیقه دن رضی الله تعالی عنها روایت ایتدیلرکه
برکون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اوتورردی یاننده
اتی بغلو طورردی بن ایتدم یا رسول الله بو آتنک تربه سن بن اصلاین
ایتدیلرکه استرکه بر عظیم قزاناسن وبرکمسه که بر آتنه تورابه صه
انک مقابله سنده برکناهی محو اولنور دیو بیوردیلر امام مسلم رحمة الله علیه
ابن یساردن رضی الله تعالی عنه نقل اولندیکه ایتدی بکا خبر
ویردیلرکه برکون رسول اکرم صلی الله علیه وسلم جقدی دخی اتنک
یوزینی مبارک داملیه سیلدی وبیوردیلرکه بوکیجه بن اتدن اوتوری
عتاب اولندم معلوم اولدیکه کشی همان آتنی خدمتکارینه ایناتوب
کندو فارغ اولمق معقول وجایز دکل ایمش کندو دخی بوقلیوب کوزتمک

کرک ایمش آت ایچون رسول الله حضرتنه عتاب اولنوب نیچون اتکی
کوزتمزسن دینلجک غیریلرک حالی نیجه اولور انس بن مالکدن
رضی الله تعالی عنه مرویدرکه رسول محترم صلی الله تعالی علیه وسلم
بیورمشدرکه البرکة فی نواصی الخیل بو حدیث شریفی امام بخاری
وامام مسلم رحمهما الله تعالی علیه روایت اتمشلردر وابو داود رحمة الله
نقلنده عتبه بن السلمیدن وارد اولمشدرکه ایتدی رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلری اتلرک بلسینی وبورجکن وقویروغن قرقمقدن
نهی بیورمشدر قرقمق جایز دکلدر ابو داود ونسائی ابی وهبدن
رضی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیوردی علیکم بکل کمیت اغر محجل او اشقر اغر محجل او ادهم یعنی
سیز ملازمت ایلک ایرلمک هر طوری اته که النده غره سی وایاغنده
سکلی اوله یا آل اته ویا سیاه اته که النده غره سی وایاغنده سکلی
اوله دیمکدر وابو قتاده رضی الله تعالی عنه رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتندن روایت ایلمشدرکه خیر الخیل الادهم الاقرح الارثم
ثم الاقرح المحجل طلق الیمنی فان لم یکن ادهم فکمیت علی هذه الشیة
یعنی اتلرک خیرلوسی قره اتدرکه النده وبورننده واوست طوداغنده
اراجق اقی اوله اندنصکره النده ازاجق اقی اوله وایقلری سکل
اولا اوک ایقلرینک صاغی سکل اولمیه اکر بو دکر اولنان صفتلر
اوزره سیاه ات بولنمزسه کمیت اوله دیدیکلری قره ایله قزل اوزرینده
بر رنکدر دیمشلر غالبا بودیارده یغز دیدیکلری طوندرکه نه بلتو
سیاهدرنه بلتو قزلدر امام طبرانی وحاکم رحمهما الله نقلنده
عقبه بن عامردن رضی الله تعالی عنه دن مرویدرکه ایتدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیلر اذا اردت ان تغزو فاشتر

الاقرح
الذی فی جبهته ... التحجیل
... اولاندر
طلق ... الیمنی
ضمیر ... وبیده

فرساً اغره محجل الطلق اليمنى فانك تغنم وتسلم يعني قجن غزا
ايتمك دلسك بر ات ال كه الني صقراوله وايقلر سكل اوله ما صاغنده
سكل اولميه تحقيقا سن طويم اولورسن ديمكدر حاصلي بويله اولان
آت غايت مباركدر واو غورلو اولور دارمي رحمة الله تعالى
روايتنده ابو قتاده رضي الله تعالى عنه ايتدي بر كمسنه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتنه كلوب ات المق استرين نه اصل
آت الاين ديدي حضرت دخي بيوردي كه اشتر ادهم وارثم محجل
طلق اليمنى اومن الكميت على هذه الشية معناسي صاتون
ال شول اتي كه سياه اولا و بورننك اوستي اق واياغي سكل
اولا صاغ جانبنده سكل اولميه يا خود بغرات آل آت بو
نشانلر اوزره ديمكدر وابن عباسدن رضي الله تعالى عنه
روايت اولنور كه حضرت نبي محترم صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردیلر كه
يمن الخيل في شقرها يعني آتلرك خير و بركت و قوت النلرنده در
حاصلي اشقر اولان ات ايو در ديمكدر واشقر اولدر كه ال اولا
وبليسي قويروغي قزل اولا ديمكدر عمرو بن حارث رضي الله تعالى عنه
روايت ايلر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردیلر كه
لو جمعت خيول العرب في صعيد ثم ارسلت لكان سابقها الاشقر
يعني عرب طايفه سنك آتلري بر صحراده جمع اولنسه دخي صالي
ويرلسه آتلري كجن اشقر اولوردي ديمكدر حاصلي جميع آتلرك
يوكروكي ال آت ايمش نافع بن جبير رضي الله عنه روايت ايتمشدر كه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري بيوردیلر كه اليمن في
الخيل في كل احوي واحم يعني خير و بركت آتلرك بر ات كه قره
ويشيله بكزديه انده در يعني قتي سياه اولميه بر مقدار كوكرك

اولا

اولا ديمكدر حضرت نبي مكرم صلى الله تعالى عليه وسلم
دن بر نيجه دورلو آت ذكر اولنوب خير و بركت بونده در ديلمشدر
هر بري مباركدر حاصلي سياه ات و يغزات و آل ات ودخي
كوكرك آت كه وجه مشروح اوزره ذكر اولنان نشانلري ببب اولا
هبسي مباركدر ديمكدر ابو هريره رضي الله تعالى عنه مرويدر كه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردیلر كه حضرت هر آتده
شكال اولدوغني سومزدي شكال اكا ديرلر كه آتك ايك اياغنك
صاغي و صولي اياغنك صولي سكل اولا سكل اولمق آتك بلكلري
اق اولمقدر و بعضيلر ذكر ايتمشلردر كه حضرت امام حسين
رضي الله تعالى عنه شهيد اولدوغي زمانده بو اصل آت
اوزرنده ايدي ديديلر شفاء صدور ده مذكوردر كه حضرت
نبي اعظم صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشدر كه قچن كورسز كه
بر طايفه نك آتلري يوقاروطوته لر و جوق كشنيه لر بيلكه سز كه
فرصت انلركدر و قچن كوره سز كه باشلرين اشغه طوته لر و از
كشنيه لر و قويرقلرين صالالر بيلكه سز كه بو مقوله قوم منهزم اولورلر
الله اعلم و رسوله صلى الله تعالى عليه وسلم باب ثاني
آتلرك ايوسي و يتلوسي بياننده در ابو كامل
ات اولدر كه انده يكرمي يدي اوتي حرف بابايله اولان تركي
ادالرجع اولا ولكسي بورکن ايلنجيسي بوكرك
اوجنجيسي بيكين دردنجيسي يصي بشنجيسي بو كسك التنجي
يوغن بلكلي يدنجي يومشق تولي سكزنجي بصيد اغج قزلي طقوزنجي
يومري طرنقلو اونجي نيجقلي اون برنجي بيغز يعني خرما لي طوري
اون ايكنجي يوفقه دريلي اون اوچنجي يايي بوينلو اون دردنجي

یوركلو یعنی بهادر اون بشنجی تیغی كلكش یعنی قویرق تیغی
كلك اون التنجی بید لكن اون یدنجی یوتش اون سكزنجی
تیغی اون طقوزنجی یوزكج یكرمنجی بیدی یاشلو یكرمی برنجی
یوزی كوزل یكرمی ایكنجی یبولی یعنی جمله اعضاسی برلو یرنده
بربرینه اویر یكرمی اوچنجی برتجلی یعنی اغزی برتجی یوكسك اوله
یكرمی دردنجی بجانجی یعنی صقنجی یكرمی بشنجی برتلمش
یعنی اهل نیمش معلم تم بعضیلر كه دیمشدر روایات اولدر كه
انده اون ایكی تشبیه بولنه اوچ یری كوزل عورته بكزه یه
اوج یری دوه یه بكزه یه اوج صوصغرنیه بكزه یه اوج یری
قاتره بكزه یه اما عورته بكزه ین اوجك بری كوزللكده ایكنجی
صاچی ملایم واجه واوزین اولمقده اوچنجی یانجقلری عورت
یانجغی كبی وله وجوق اولمقده اما دوه یه بكزه ین اوجك برسی
بوینی اوزون اولمقده ایكنجی كریكلری دوه كریكلی آت الما كوزلی
اولور اوچنجی قیچ سكرلری یوغن زرك اولمقده در اما صوصغرینه
بكزه ین اوجك بری اولدر كه بلكلری یوغن وقصه وله اوكوزكبی
ایكنجی قرنی التی یصیی اولمقده اما قاتره بكزه ین اوجك بری
اولدر كه قولقلری اوزین اوله ایكنجی اولدر كه قویرغی قاتر كبی
تجی قویرقلو اوله اوچنجی طرنغی تورب كبی دكرمی كركدر بو تشبیه لرینه
اول یكرمی یاده بولنور حاصل كلام اولدر كه اتك ایوسی وهنرلوسی
كوزل اولورته كیم انسانده دخی بركشی كوزل یوزلو وهیبتلو
وقونكلو واوزین بویلو ویصی نعزنلو وخوش اوازلو اولسه اكثریا
خویی دخی كوزل اولور اطلبوا الخیر عند حسان الوجوه بیورلمشدر
حضرت امام شافعی رحمة الله تعالی علیه بر قیافت نامه تالیف ایدوب

انده

انده دیمشدر كه هر كشی كیم انی كوریجك كبی سوه كوكلی انده فائده
بولنور اكر كوكل سومسه اندن ضرر اولور بو مجرب درایدی بو اعتبار
اوزره آتلرك ایوسی اولدر كه كوزل یوزلو جیران كوزلو اوله اما
قولقلری قمشس سیبر اغی كبی اولوب ایكی قولاغی ارهسی كلكش اوفق دكلو و
یومری النلو وقورنكا یاشلی اوزین یوینلی واوزین صاجلی وقصه
بللی كوچك یوكرلی وامو زلو وبیلی وبقی واد یاو غه طولی وجوق
كوكسلی وقویرق تیغی كلكش وبودلری ارآسی واكلی واشقلردن
اشغه سی سیاه وله وتیز كورر اولور دیجانجی اوله یعنی یورركن ایكی
قولاغی ایله ایكی جانبنه اشارت ایكی ایدر كبی كمندونی نزار دلیوب صقنی
صقنی یوریه اوكنه ارمق كلورسه صچره یه وبینی اوله یعنی یوررکن
ایقلری یره برك طوقنوب شبشل ادم كبی یورمیوب ظریف حریف
كبی یوریه كندوبی اشغه قویوویرمیه واوكی قجیندن قچی اوكندن
یوكسك اولمیوب ایكیسی دخی برابر اوله وایكی ایقلرین كلكش یصوب
اوكلری وتجلری طولاشق اولمیه الماجغی یومری وبر الماجغی
الكسك اولسه یوكرك هنرلو اولور وقبیح اولیو تقلری یانجقلی واوج
یانك دخی اتلری چوق اوله ویر تمجلی اوله یعنی اغزینك بربجلری
یوكسك اوله قصه بر تجلی آت عنز سز وبك یاتشلو اولور وصویه كلجك
صاغ ایاغن اول بصه اكر صولین اول بصرسه صولاقدر ویلن الكیه وتلنك
قولك یری الجه اولوب قرنی یصی اوله وقسرق كوردكده كشنیه
اكركشنم ایسه دلسوزدر وبو ینو واموزی دوزا ولوب ایرلكی
الجق اولمیه وتجی قویرقلی اولوب قویرق كمكلری الجه وقصه اوله وباتن
صله صله دصالنرق یوریه انشقلری یومری اولمیه وتجی ایاغن اوكندن
اشری بصه وقشانیجوق ایكی اوك ایاغن دوكه وقویروغن الكیه وجوق

تا تا زنارسلری ونیشلردر
هان انده داناغ ایدر اورر
اوسعون تتلان ایری
اوسب هم كومر
اوسون

صلمیه و تتی اورکمک اولوب تجن تجن کتمیه صول اکلوسی بر اکسک اولان
آت هنرلو دیو کرک اولور اکر بر آتک بو بیننده بورقاشق قلجغلری
قولاغنه یقین اولور ایسه اشکن اولمز اما نقدر قولاغندن اراق اولور ایسه
اول قدر اشکن اولور بو ذکر اولنان نشانلر جمله بر آتده جمع اولمق
قتی از بولنور جمله سندن اهم و الزم بودر کن اولماسیدر
اندنصکره یوکرک اولماسیدر یوکرک آتک قج سکرلری
یوغن ودک وبل آرتی چوق اولور بغزخرمایی طوری ات که یلیسی
و قویروغی انجه و اوزین اوله هنرلو اولور جمله آتلرک کوروسی
درو سیدر یعنی جمله آتلردن یوکرک جمله آتلرک سلطانی کبیدر
بیت طوری لی بلکه اولورکه طور   تویی آنک صاغلکه اولور سرخ نور
نتر اندنصکره اجق طوری آت دخی اعلادر اندنصکره دمیر قیرات
که یلیسی و قویروغی و اشقلردن اشغه سی سیاه اوله رخت کوزل
یاره شور و صو و غده طیانور و هنرلو اولور سیاه آت یاوز و اشکن
دیو کرک اولور چیل آت یلیسی و قویروغی اوزین و طرنغی سیاه اولور
هنرلو اولور اقق آت دخی اکر قویروغی و یلیسی سیاه اولور ایسه
هنرلو اولور قوله آت حقنده دمیشلر آت کیم اوله قوله المه انی
بر بوله مکر یلیسی و قویروغی قاره اوله و یلیدن قویروغه بر سیاه یول
کله اول وقت هنر کلور دال آت یوکرک اولور و استی دیارده
چوق هنر کلور اما صوغه و اچلغه و صوسزلغه و بلجغه و طاشه دوزمز
نادرین فراجدر و آتک مقبولی اولدر که کمیت اوله هیچ سکلی اولمیه
بلکه النده التون قدر غره سی اوله و اکر سکل اولور ایسه بنی طرفنده
و قیچ ایاغنده اوله و آتک الننده ایکی نشان اولور قبر مفتوح دیرلر
و اوک ایاغنده اوزنکی طوقنه جق یرنده بورقاشق تولر ایسه اکا شعر مفتول

دیرلر

دیرلر و بو جمله لی اکثر آت جیلر اوغورسزدر دیرلر اما بو بیننده بورقاشق
تولر اولسه اکا جناح الفرس دیرلر ایو طوترلر و بنی طرفنده اولان اوک
ایاغی ایله ایکی قچلری سکل اولسه اکا مطلق الیمین دیرلر و غایت
اوغورلو طوترلر دخی بر از سکل اوغورلوسی اولدر که اوکی بنی طرفندن
و قچی قیچی طرفندن سکل اوله و سکلک ایچ یاننده سیاه بکلری اولسه
صاحبنه ضرر یتیشور و طشره سنده اولسه ضرری غیره اولور و اکر اردنده
اولسه اردنجه قوغن دوشمنه ضرر اولوب آتی تکرلنور دیرلر و درت
ایاغی سکل آت منقره المتق کرکدر دیرلر خصوصا که طرنقلری اق و مشاق
اوله اندن هیچ یولداشلق کلمز و آتک انه قرننده قلان یری اق اولور
پس تیزجک یاره اولوب و یاره سی کیج اوکلور دیمشلردر و جمله آتلرک
ایوسی و کوزه لی اسکلاوی جنسیدر که اوزون بوینلو و انجه بوغزلو
و کوچجک بشلو و صوکاق بورنلو و یوکرک اولور اندن کهیلان و
طریفی و کبشه و جواره و محمودی و معنک و آبیان
و خیربنق و کرک و کاوی و صعیدی در و بغدادک
و بصره و لخفه نک و ترکمانک و غره نک و شامک
و برتیه قومنک و مصرک بعضی یرلرنک ایو و یوکرک آتلری
اولور والله تعالی اعلم والسلام باب ثالث آتلرک تدبیرلرین
بیان ایدر آتک تدبیری بودرکه یرنی غایت تمیز و قورو ایده لر
و یولارین ایکی جانبدن بغلیه لر و کوستک و بیوندسز قومیه لر و
التنه قوری فشقی دوکه لر و قشانیجق التنه بر قاب ده وتره لر و اوزرین
کونلرده یمین کون وار ایکن ویره لر دون یاروسنده صو ویره لر
اتی بک سمزدر وقتبه قوشلقدن بر صو ویره لر بر دخی اکندیدن صکره
ویره لر و کاهی یلیسنی و قویروغنی و ایقلرینی استی صو ایله یویه لر و کونده

ایکی کره محکم تیمار ایده لر واوج کون یاتر مینوب بنه لر کز دوره لر که
ایقلری اچله و یاتن اته بر کیله اربه لی بشن کیجه ده ویره لر آنایو که کیدن
آته شنک ویره لر اکر تحملی وار ایسه صولق دخی ویره لر واته بنر کن فرنکیه
بک بصوب باغرلغن ویرمیه لر همان تیز جک اوستنه بنه لر اند نصکره
اوزنکی بکلیه لر سپاهی اولدر که ایکی اوزنکیسی بجنه ایکی اقجه قوسه لر ایاغی
التنده تکلسه بر قونق برکیده اول اقجه لر دوشمیه زیرا اوزنکیلری یوشش
قیوب تبقلتی ایره ویرمک اتی یغر ایدر ودرلمش اتک ایرین تیز المیه لر
ودخانده ن ویغموردن اتی بک صقنه لر ویورغون اته تیز جک یم وصو
ویرمیه لر وصوقلی یمدن اول ویره لر واتک بلکلرینک یلجغنی محکم بویه لر
ویاتن الالرتا که ات بیجلغن ولمیه واتک هر برایاغنی سکز نجخ ایله نعل
ایده لر طاشه ایو یا بشر بر تیره قوچی اتلرینه نعل اورمزلر برشلجه قوربغه
اولور انک قربتی یار رلر اتک طرنغینه محکم سورر لر طرنغی بک اولور
نعله محتاج اولمز زیرا ولاتیلری دخی بومشق قومدر وحرب وجنک
زماننده ایغراته بنه زیرا ایغر ایه تحمل ایدر واتی اوچ دزکندن و هر
دزکندن برمیلدن ارتق سکر تمیه لر زیرا بسلو آت که اوچ دزکندن
زیاده سکردسه لر چتیلر هلاک اولور صاحبنه چوق کناه اولور حیوانلر
حقی ایسه انسان حقندن اشد واصعبدر زیرا انسان ایله
بر طریقله حلال لشمک ممکن اولور اما حیوانلر ایله ممکن اولمز اخرتده
عذاب اولمق لازم کلور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری بیورر لر که فان المنبت لا ارضا قطع ولا ظهرا
ابقی یعنی اتینی بک سورن باحدندن زیاده یوک اورن کشی یول
الامز ومرکبنی هلاک ایدوب باکه کیرر لیس نید وبکلر حیوانه رفق
ایلک مقدار نجه قول لانوب اسر کیه لر ونفسلر نی واول حیوانجغی

دیکلر

دیکلدر زیرا اقتی چوق آت سکر تمک کشینک بدننه ضرر وقوالسنه ضعیف
وخواسنه خلل ویرر بعض علما دیمشلر در که اته بنمک مرض کبیدر
وات سکر تمک مرض موت کبیدر یعنی خسته لک مقدمات موت
اولدوغی کبی اته بنمک دخی مقدمات موتدر زیرا احتمالدر که آت یقیله
صاحبی هلاک اوله سکر تمکده ایسه بو احتمال دخی ارتقدر پس مرض
موت کبی اولور حضرت علی کرم الله وجهه ورضی الله
تعالی عنه بیورر که کل شیء تجاوز حده انقلب
ضده یعنی هر نسنه که مقدارندن زیاده اوله ضدینه دونر نافع ایکن
مضر اولور نته که حدیث شریفده خیر الامور اوسطها
بیورلمشدر یعنی دخی کلی اشلرک خیرلوسی اورته لریدر که نه تیز چوق
ونه قتی از اوله عدالت بودر ایکی طرفده دخی ظلم مذمومدر قطعه

یورر چوق تیز و تازی کل سنک　　اکل اکل الور منزلی خرلنک
فرون کیم بک بنه اتمک یتقر اول　　شو صو کیم تیز اقه کیری یتقر اول

نثر علماء دین وفقهای سلمین دیمشلردر که بر کمسنه ده حقوق
حیواناتی بلمک ورعایت قلمق اولماسه اکا حیوان بسلمک وبنمک
حلال اولمز حضرت نبی اکرم صلی الله علیه وسلم بیورر لر که ان امرأت
دخلت النار فی هرة یعنی بر عورت بر کدو سنک حقنی کوزتمکله
جهنمه کردی دیو بیورر الله تعالی حضرتلرینک انسانه جمله تکلیف لرینک
اصلی ایکی نسنه اوزره در بری تعظیم لامر الله وبری شفقت علی
خلق الله بری الله تعالینک بیوردقلرینی اولولایوب طوتمق وبری الله
تعالینک بر تدوغی نسنه لره اکر انسان واکر حیوان اسرکیوب اجیمق
وظلم اتمک وبر حدیث شریفده دخی بیورمشلر که ارحموا من فی
الارض یرحمکم من فی السماء من لا یرحم لا یرحم

يعني سيز اسركك يرده اولان انسان وحيواناتي اكر سيز انلري اسركر
ايسكز سيزه رحمت ايدركوكلر حاكمي اولان الله تعالى جل جلاله و
شول اكسنه كه انلري اسركمز اولدخي اسركنمز و بر فاجره عورت بر صوسز
كلبه مرحمت ايدوب ايج ادوكي ايله بر قيودن صو چكوب ويرمكله مغفوره اولوب
اهل جنت اولدوغي حديث شريف مشارقده مذكوردر صاحب
الكشاف ايدر صبي ايكن بر سرچه قوشجغزي طوتوب اياغنه
ايب بغلدم بر ديواره لوكنه قجدي ايبي چكدم اياغي قرلدي بعده زمان
بندخي اتدن دوشدم اياغم قرلدي الحمد لله تعالى سرچه حقي بندن
دنياده الينوب عقبايه قالمدي البته كمسنه نك حقي كمسه ده قالماز ايمدي
كشي حقوقدن بركي صاقنمق كركدر خصوصا كه حيوانات حقي غايتكوچدر بيت عزا
بودر سايش عالم بودر مقبول انس وجن نه كمسه سندن انجنسون نه كمسه دن انجن
نثر امام ابو الليث روايت ايدركه حضرت موسى كليم الله صلوات الله
على نبينا وعليه جناب حقه سوال ايدوب يا رب بني نه سبب ايله كندوكه رسول
وكليم ايتدك ديدي حق تعالى بيوردي كه بر قيونجغي اسركه دوكك سببي ايله
اول قيون سوريدن ايريلوب قجدي وسني قيتي يك يورالدي سن اني عاقبت
يتشوب طوتدك ومرحمت ايدوب قوجدك اي مسكينه نچون كندوكي يوردك
ويوا خشادك پس بو سبب ايله بن سني خلقه پيغمبر قلدم ديدي فقيه رحمة الله
تعالى عليه ايدر انبياء كرام عليهم الصلوة والسلام رعي غنم
اتدكلر نك وجهي بودركه حيوانات اوزره شفقتلري كامل اولدقدنصكره
انسان اوزره حاكم اولالر بوندن حقه بودركه حاكملر كندولري انسانه
وحيواناته بلكه نباتاته بيله عدالت ايدوب ظلم اتميه لر حضرت عمرك رضي الله
تعالى عنه من عدل ملك ومن ظلم هلك قوللري غايت تجربه وصدق كلامدر حكايت
عدلله قايم اولور جمله نبات … عدلله زنده در موجودات

عدلله دادي ايدن حصن حصين … اولدي اثام وبلالردن امين
ذره جه ظلمت ظلم اومرا … ايركور ركنده و يه طاغلر جه بلا
عدلله روشن اولور ملك جهان … نتكم جان ايله جسم انسان
رحمت اكا كه اوله خلقي لطيف … اندن الجنميه بر مور ضعيف
عدلله اول يوري مقبول خدا … نيلدي كله او سلطان سخا
پدر شاه شهيدان حسين … يعني داماد امام الحرمين
عدلله تخت حكومتده ايكن … فضلله بخت وقوتده ايكن
يولده بر سهوله اول ذات شريف … بصدي بر موري بزراتدي ضعيف
موريچون حالي دكركون اولدي … اجدي اغلدي محزون اولدي
خوف ايدوب محشردن اول شير خدا … ديدي بيك ناله ايله واويلا
ضررم اولدي بو مظلومه بنم … نوله طشلرله دوكرسم بدنم
النه الدي بر زخم منتله … خاك دن كتوردوبن شفقتله
قونيته قويدي او سلطان سخا … ايوا ولنجه اكا اتدي دوا
حكمت الله ايله او كيجه بهمان … دوشنه كردي انك فخر جهان
ديدي لطف وكرم وعزت ايله … حذر ايله يوريمه غفلتله
سكا لايقمي يورركن مسرور … ناكهان انجنه سندن بر مور
اني الكز ميسن اي بحر علوم … زور محشرده اومور مظلوم
حقني استيوبن حيرتله … يا پوشه دامنكه شدتله
بو كلامي ديدي چون اكه رسول … خوف ايدوب غايتله اولدي ملول
بو ملالتده ايكن كيرو بني … شادمان اتدي وعالي نسبي
ديدي اي يار كزين اول مسرور … التماس ايلدي حقدن سني مور
ديدي يا رب او عثمان وفا … قصد ايله اتمدي بو ايشي بكا
قلبك آينه سني صاف ايله … د كله بو قصه انصاف ايله

حکایت منظوم دیکر

سعید الجهاد شهید الممات … سرور ان پادشاه غزات
شه غازیان یعنی سلطان مراد … کلستانه وار باغه قلدی مراد
بهار ایدی رسمه کور زینتن … تفکر ایدرکن جیچک قدرتن
یاننده اولان قوللرینک بری … قوپاره صونر بر کل احمری
دیدی اول قولنه قوریتور الک … ماتینه اولدک سبب اول کلک
درینغا که تسبیح ایدرکن حقی … اکا مانع اولدک نیچون ای شقی
ایدرکن کلستانده عرض جمال … هلاک ایلدک باد صرصر مثال
صبای اجل کبی ایردک اکا … وجودی چراغینه ویردک فنا
کل اوچیندن اتدی غزا ان عتاب … خطا ایدنه اجدی راه ثواب
شو کیم عدلی ایرماغینی اوزادر … نباتاتی داخی کورر کوزه در
عدالت ایدن پادشاه شفیع … اولور عالمه صنکه فصل ربیع

جهاندار اولانده فراست کرک
کورر کوزی عین عدالت کرک

باب رابع اتلرك دشلرین و یاشلرین بیان ایدر

معلوم اولاکه طایی اتنک اول ایکی دشی اشغه دن و ایکی دشی یوقرودن بتر و جفار اول دشلره ابتدائیات و ثنایا درلر انلرك یاننده درت دیش اولور و بتر انلره واسطات درلر انلرك یاننده جقان درت دیشه رباعیات دیرلر تمام اون ایکی دیش اولور ایچرودکی دیشلر ایله قرق ایکی دیش اولور آت اوج یاشنه وارنجق دیشلری صاررا اولور قولن دیشنک تیاغون کچر و آزو سن برار دردنده ثنایا سن دوشرر و یرینه غیری بتر بشنده قولن دشنک بی یوغن اولور التنده برمقدار بریانی کدیلور دیکسنده ایچلرنده قرجه جوقرجقلر اولور و ایکی حکمه سی اورتاسنده اولان یوهریجه

برجلکی بتر پس ارتق بیومکدن قلور سکزنده اول جقور دخی درک اولور طقوزنده سلنمکه باشلر اوننده دخی زیاده سلنور و بورنی ایچنده بردلک پیدا اولور یو دشلرك حالی بو بلیه اولمق اکر آت بعض سنه کمرمکه معتاد دکل ایسه درو اکر یولدوغی دمری و ایخی کمرمکه معتاد ایسه یاشی دیشلرندن معلوم اولمز چکه سندن بلمك کرکدر کنچ اتنک چکه کمکلری یوغن اولور یاشلندقجه انجه لور حتی بجق یوزی کبی سکن اولور پس اتنک اون یاشندن یوقاروسی تخمین و فراست ایله معلوم اولوب جزمه مجال اولمز و اتنک عمری انسان عمرینک نصفیدر پس آت قرق اللی یاشنه وارمق اولور نتکه انسانک بعضی یوز یاشنه وارر حق سبحانه و تعالی دولتلی سعادتلو پادشاهمزه دخی نصیب ایلیه آمین یامعین خاتمة الکتاب

اتك منافعی بیاننده

اتك بالله قرشدرسه لر ضعیف البصر کمسنه نك کوزی اوزره اورسه لر قوتلندره و اوجقلو کمسنه یه یدرسه لر بردرهم نافع اوله اتك دلنی بریان ایدوب بالله بیسه لر خفقان رنجن کیدره بر کمسنه اتك صاغ کوزین سکر و مسك ایله قوریدوب کتورسه خلق ایچنده شریف اوله و اتنک یورکین قوریدوب اوجقلو کمسنه بر مثقال یدرسه لر نافع اوله و بالله خلط ایدوب بیسه لر قاوقده غی طاشی اریده اتنک بغرنی بشروب یرقانی اولان کمسنه یه یدرسه لر نافع اوله اتنک اودنی بر مقدار کونلك وطو بالق قرشدروب قان ایشه ین کمسنه یه یدرسه لر نافعدر اتنک طلاغنی اسکی سرکه ده بش پشره لر بش مثقال بیسه طلاغی اولان کمسنه یه یدوره لر نافع اوله اتنک حیاسنی صبر و طوز ایله دوکسه لر نقرس رنجنه بال ایله سورسه لر نافعدر و سرکه ایله ازسه لر قرنجه ایبننه بال ایله سورسه لر دوکسه لر قرنجه یی کیدره اتنک سودنی طوغرمز عورت بش کز ایچسه حامل اوله وارق کمه ایچنسه سمرویه ضیق النفس رنجنه و صنجویه دخی نافع اوله اتنک قاننی قوردوز

ایت طلاین کشینک یره سینه سورسه‌لر نافع اوله وداء الثعلب علتنه دخی نافعدر اتک دیشنی اوجوده خورلین کشینک باشی التنه قوسه‌لر کسه واوغلانجقلرک بشکنه قوسه‌لر ضررلردن امین اوله اتک طرنغن براوده کومه قوسه اول اوده اولان سحر وضرر تاثیر ایتمیه اتک یاغنی بیل اغریسنه ویان اغریسنه سورسه‌لر نافع اوله اتک تویینی یقسه‌لر کولن بورنی قانی دکمیین کمسنه‌نک بورننه اورسه‌لر کره ویاره‌لره اکسه‌لر نافع اوله اتک کموکنی یقه‌لر بیاض اولنجه اندن دوکوب بمرده صارو سنه خلط ایدوب اسهال اولان کمسه‌یه یدرسه‌لر نافع اوله باذن الله تعالی اتک منافعنده وکندونک دخی امراض ومعالجاتنده سوز چوقدر لکن طبع پادشاهیه ملال ویرمکدن احترازایچون ایجاز واختصار قلندی مثنوی لمنشئه

وصفی دوکنمز سخنک قیل تمام
ویر سوزکه زینت خیر الکلام

پادشهاحق قله عمرک زیاد
دایم اوله سرو قدک سرفراز

کلشن مقصودک اوله تازه‌تر
نخل مرادک اوله بارآور

تازه قیله حق چمن بختکی
رشک سپهر ایده خدا تختکی

پای سمندک صله افلاکه کرد
مهره ایره رایت کیتی نورد

هردم الکده اوله شمشیر زر
آینه شاهد فتح وظفر

ذاتک کیم عالمه اولدی نظام
اوله سرآپرده عزت مقام

مهر منور کبی بر بامداد
عرض جمال ایله قلوب عدل وداد

اسب نجیب اوزره نوبت کامران
عزم ایدیجک دشمنه لشکرکشان

فتح وظفر بدرقه راه اوله
دولت ایله یاریجک الله اوله

خیر ایله ختم ایله‌یدوب اختصاص
خاتمه دعوتی پایان کار

سندخی جامی کبی بی ارتیاب
قیل رقم خاتمه تم الکتاب

صورت امضاء شیخ الاسلام ومفتی الانام سلمه السلام
الذی الیهم فی مدحته الکلام الی من قال بالالهام قطعه لمنشه

کلستان علم وعرفان سنبلین ملک الطیب
درکه علامه دورانه قلسون انتما

مقتدای دین ودولت حضرت مفتی الانام
کیم سواد خط یدر عین الیقینه توتیا

سعد تفتازاندن افضلدر بو حالده زبر الجوان
اسعد المشتهر نام عالمکیری من صوب الکسبا

نوبهار دولتی محفوظ اولوب آفاتدن
عالمی اتسون نسیم عدلی خوشبو دایما

الله وکیل علی ما نقول

کتاب فائق فی حال الخیول
یلیق بوضع اقلام القبول

مؤلف فارس الله دره
لقد جمع الصحاح من النقول

له اخذ الربا لدی الستباق
لسایح فکره بین الفحول

بجلی طبعه الجوال جار
بمضمار المسایل کالسیول

بخیال الخیال له اطاعت
مداین کل علم ذی فضول

له حسن التخیل فی المعانی
له فضل العلوم علی فضول

له التذکیری من بعد اذکار
بایقاظ العقول من الغفول

یلیق بان یری مشمول لطیف
من السلطان بلغ خیر سول

بجاه حبیب خالقنا تعالی
وسیدنا محمد الرسول

علیه صلات تصلیت توالت
من الرحمن دائمة الوصول

هذا کتاب مقبول فی حال الخیول اهداه الی حضرت جناب سلطان الزمان المظهر لالطاف الله الرحیم الرحمن افرس الفرسان السلطان عثمان السلطان احمد خان علیه الغفران العبد الاعمی شیخ محمد المکی الواعظ فی جامع سلطان بایزید الولی علیه الرحمة القدوس العلی

[illegible]

شعر أعز مكان في الدنيا سرج سابح وخير جليس في الزمان كتاب

يعني دنياده كتابلرك ومكانلرك زياده قيمتلوسي وشريفي بر تيز دوز

يورين آتك ايريدر و بو زمانده مصاحبلرك خيرلوسي ايو كتابدر

رحم الله لمن نظر ودعا فرحم فعفا

ورحم الله لمن دعا لصاحبه ولكاتبه

تمت الكتاب بعون الله الملك الوهاب حرره الحقير الفقير

علي بن قاسم جاوش الشهير بعياني خليفه دفتر خاقاني

غفر الله وله والديه واحسن اليهما في اربع عشر شهر

شوال المكرم من شهور سنة احدى

وستين والف

تمت

تم

قصیدهٔ بهاریه برای نشانجی جعفر چلبی

خواب غفلتدن اویناغه عیون ازهار هر سحر صو سپه‌لر یوزلرینه ابر بهار
شویله صالندیلر ارباب چمن کیم سرو ک ایغی باغده اولماسه ایدی بردی رفتار
باغلر تن کبیدر اولمش اکا آب روان جویلر عمر کبیدر که کچر لیل و نهار
کللرک ایمکیچون عارضی و صنعن تحریر موجه‌دن مسطر ایدنمش صفحات انهار
قطرهٔ شیر کبی طملدی غنچه شبنم غنچه‌لر اغز آچر نیته که اطفال صغار
کوش ماهیه طفقر صانکه کمشدن حلقه نازل اولدقجه صو اوزره قطرات امطار
سویلدر بلبلی بوی کلله باد صبا منطق الطیر اوقیدر قوشلره کویا عطار
فاخته جو نکم الندن بیوتدی سرو ک اوستنه مدح و قبوب اولسه نوادارنه وار
ماء جاریلری قجقن دیو زنجیره چکر کوزنجه نقش کچر آبه نسیم اسحار
کل عروسینک اوکنجه یوریوب جوی حباب باشنی اوستنده الکنجه کتورر جاریه وار
غنچه‌دن منظره‌لر اچدی صبا تا اندن ایلیه شاهد کل بلبله عرض دیدار
تاب خرشیدله زهاری کورر صانندیم کیم شمسی لبندکیر باشلو باشنیه ازهار
دکدی چون مشربه سن شاخ کل اوزره غنچه هر طرفدن دریلوب ناوک اترا اوستنه خار
باغده رنک ایدوب لشکر اکنار اولدی کل سپر لاله علم سرو کبی سنجقدار
صو اوریلور سه بکون کمیسه اشیدر مز صوت جوز فرمهٔ نساز و سر اغاز هزار
باشقه بر عالمی وار باغ و بهارک انده یاسمن روز سفید اولدی بنفشه شب تار
ژاله کل صفحه‌لرین مهر لیو بدر تا کیم یازه رنکین سوزین اول صاحب تمکین و قار
معدن فضل و هنر منبع چشمهٔ جود قدوهٔ نوع بشر زبدهٔ اشراف کبار

میر اقلیم سخن یعنی نشانجی پاشا
ایره مز فضلی نشانینه خدنک افکار

خنجری ابن حسام و قلمی ابن یمین طالعی اشرف سعد و نفسیدر عطار
رفعت قدری سمندی ایده جولان نکم یر یدر کرا ایرلشیه خاطر کردونه غبار
کف دریا نشنه بکزردی ولیکن جمله ابره باغشلد و غنی کیر و الماسه بحار
ای لسانک جو کلیم و کلماتک معجز ویدو انک جه بابل سحر کلکنک سحار
سبحهٔ نظمنی الدقجه الینه شعرا دلده تسبیحی اوله هر برنیک استغفار
شاهد رایکه کورنمدی عالمده نظیر اوللی جام جهان بین‌لره مهر آینه دار
لوح ذهنکده اولورنیجه معانی ثابت کوکب فکرتک اولدقجه فلکده سیار
مدحک اقود و غیجون کرسی اشجار اوزره مقری قمری ال اوزره طوتر سرو و چنار
فرشو کر حلم و وقارکدن ادب اوکرنسه سویلیدی کجه کشتی بی پا کسلمزدی کهسار
بر یالک یوزلکو کوزلدر قلیچک کیم انک یوزینی کورجک ایا نه کلور حبوق کفار
ژاله‌دن ابله‌لر طوتدی زبانن قسه سوسن باغ سنک مدحک اقوردی هربار
امتلا اولمغله نعمت احسانکدن ازقالدیکه فلک کوزینی کورایده بجار
طاس برنقش فلک باد و شه فکرینک الی التنده دررنیته که طشت زرکار
بحر کفکده نوله لعلدن اتسه تاجی خاتمک جمع نکم اولبدر ملک دریابار
نعل اسبک یریدر باشلرینه اوده لقیسه چون عدو قلیچی ایله همسر اولبدر احجار
کف دکلدر کورینن صودکی کرداب اوزره پنبه در کیم انی داغینه اوبدر انهار
تیغ بر جوهر تیغک عکسی و شرر بحره قیزره قر صدف ایجره نیته دانهٔ نار
چارمیخ ایتمکیچون دست قضا دشمنک هر سر موی اولبدر بدننده مسمار
خوف تیزکدن اکر تحبسه عدو کهساره طاغلر ایچره کمند اته طوته حلقهٔ مار
هر سحرگاه جهان باغنی سیر ایلکه نکهت خلقک اوله اسب صبا اوزره سوار
خشت سیم و زر ایله یاپمغه کوکلم تقعیر کلمیه عالمه لطفک کبی هر کز معمار

وصفك التونيله تحرير ايده ريدم يمكن ... فاقه دن وسعتم اوليدي اكر بر مقدار

مدحكي كوكلره ايركورسه مسيحي بريدر

نردبان اولدي اكا اشبو سطور اشعار

كلشن مدحنك ابجره او تنوب فضلكدن ... بكر فكرم كوريور كل رنكين رخسار

دلكم بوكه غزا اولميه شول شخص كه انك ... اشبو كلكيبي معاني كورنه كوزنه خار

المزين اغزمه بن معني رخا يبده يي هيچ ... دكلم طفل كه خائيده ايد بنم افطار

تنم ابجنده كي عاريه تي اولدي غنچه ان ... دركمده ايده رين ايكيده بر غيرت عار

سرور اكرچه بعيدم شرف خدمتندن ... ليك دم يوق كه دعاك اولميه لد تكرار

غم و اندوه و ملاليله خيال اولدي غمي ... سكه عرض اتيمكه كلدي بو تخييل كفتار

بن سنك بنده لرك دفترينه تحشيش ايكن ... نه روا در بكا پابند او جزوي تيمار

بو قدر دولتله بن ايغك طبع غنه ... صدف طبعدن اندم بجه درلر ايثار

بحر علمك چو محيط اولدي بو قطره حالين ... تربيتيله بولر قلسك اني در شهوار

غرقه بحر خيال اولدي دعا ايليم لم ... بولمغه صانع واكستي انديشه كنار

نته كيم تربيت ايلر بر فصل بهار ... بزه نه نشو و نمايله حريم كلزار

دوحه عمركي سرسبز سرفراز ايدوبن

ايليه كربه بود قلاركي حق برخوردار

نظيره قصيده باقي افندي براي وزير اعظم سمور علي پاشا

روح بخش اولدي مسيحا صفت انفاس بهار ... اجدبلر ديده لرين خواب عدمدن ازهار

تازه جان بولدي جهان ايردي نباتاته حيات ... الكرنده حركات ايليه لر سرو خيار

دوشه دي بينه چمن نطع زمرد فامين ... سيم خام اولمش ايكن فرش حريم كلزار

ينه فراش صبا صحن رباط چمنه ... كلدي بتر وفاقله قوندردي يوكي جمله نكار

لشكر ابر چمن ملكنه اقين صالدي ... طورمه يغماده ينه نيته كه يانجي تاتار

فرقنه برغجه برلماقنور التون تللي ... خيلي ازهار بكر زنبق اولبد سردار

دكدي لشكرله كه ازهاره صنوبر بوغجه ... خيمه لر قوردي ينه صحن چمنده ازهار

دوشه دي مهر فلك يولكري ديبالرله ... اتدي تشريف چمن ملكني سلطان بهار

صبحدم ولوله نوبت شاهي مي دكل ... صوت مرغان خوش الحان صداي كهسار

چمن اطفالنك اوبخولرين اوجوردي ينه ... صبحدم غلغله فاخته كلبانك هزار

دايه ابر ينه غنچه لرك شبنمدن ... باشنه اقچه ديزر نيته كه اطفال صغار

موسم رزم دكلدر دم بزم ايدي ديو ... سوسنك خنجرني لمونديسرا يا زنكار

سمنك سينه سيمينين اچيب باد سحر ... خوردي كلشنده كلك تمكه لرين ناخن خار

بيره همن برك سمن بوي كريبان شبنم ... كلستان اولدي بكون برصنم لاله عذار

زيب و فر ويرمكيجون روي عروس چمنه ... ياسمن شانه صبا ماشطه آب اينه دار

دريا قوتله بر نخل مرصع صباندم ... ارغوانلر وزره دوكلمش قطرات امطار

شيشه چرخده كوريو بجه مصنع تخليه ... بجه ارسته قلمش ينه صنع جبار

بركرازهاري هوا شويله چقردي فلكه ... بر كواكب كوريور كنبد چرخ دوار

دم عيسي دريلور بوي بخور مريم ... اجدي زنبق يد بيضاي كف موسي وار

زنبقك غنچه سي ديدر باغه كمش بازوبند ... زعفرانيله يازلمش اكا خط طومار

جام زريني طلو باده كلرنك اتمشي ... كل رعنا سحري اتميكيچون دفع خمار

دهن غنچه تر در لو لطايف سويلر ... كولب اجلسه عجمي كل رنكين رخسار

دهر فرصتي الدرمه صقن دور فلك ... سيم و زرله كوزكي بويمسون نرگس وار

جام مي قطره لري سبحه مرجان اولسون ... كلكوز زرق ريادن ايده لم استغفار

لاله صحرايي بكون كان بدخشان ايتدي ... ژاله كلزاره نثار ايلدي در شهوار

دامنن دُرِّ جواهرله پر ایتدی کل تر	که ایده خاک در حضرت پاشایه نثار

صاحب تیغ وقلم مالک جام وخاتم	آصف جم عظمت داور جمشید وقار

آسمان پایه هما سایه علی پاشا کیم

ایره مز طاق جلالینه کمند افکار

شاخ کل نشو ونما بولسه نم لطفندن	اوله هر غنچه تر بلبل شیرین گفتار

آب کل مشک وکلاب اوله چمن صحننده	بوی خلقیله کذار ایتسه نسیم اسحار

طبع وطاوس اکر آتش مهر رخشان کورسه	قیزه اخکر سوزان نته کیم داغ دنار

کنتشی کف زرافشانکه یکز دیر ایدیم	الماهیه عطا ایلدوکن اخکار

شویله درکف کهرپاشیه یمین ایتمک اولور	که عطاسندن ایره بحر غنا کانه یسار

منظر قصر سعادتدن اولور ایکی	روی کوستر مدی بر شاهد خرم دیدار

باغ جودنده نهال کرمندن دریلور	لطف بی منتنک میوه لذیذ هر بار

منظر همتنک کنکره رفعتنه	ایره مز صرصر طوفان فنا برله غبار

اشیکی طاشی ایمش یوز جک حیف دیو	طاشدن طاشه دوکر باشنی شمدی انهار

سرو را جانمی وار دولتنک ایاغنده	سنبلک طره سنه ال اوزه دشاخ خیار

ایلمز نغمه نکون کمسه الندن ناله	بزم عشرتده مکر مطرب الندن وتار

شرعه اویمز نیده لم ناله وزاریلرسه	کرچه قانونه اویار نیلیه لم موسیقار

کشت ایدرکن چمن مدح وثنایی خامم	لایح اولدی دله ناکاه بو شعر هموار

کل کبی کلشنه تا لسک نیه عرض دیدار

خیلی دوکلدی صاجلدی بوکه فصل بهار

رشک تیدانکله خنجره دوشدی ژاله	برگ سوسنده کورن تیدی چنوری قرار

کجه خنجر کیسوی کره کیر کدن	کرچه کیم صعقله بر قلیجه قالوبدر ازار

طره لر ملکت چین نافه مشکین وار ال	کوزک آهوی ختن غمزه لر کدر تاتار

دل مجروحه شفابخش رخ ولعلکدر	کلبنکر له بولور قوتی طبع بیمار

دکمه بر کوهری کر یکنیه صالندر زر	کوره لی لعل روانبخشکی چشم خونبار

قومه باقی قولکی جرعه صنعت ایقده

دستکیر اول الکا ای داور عالیمقدار

باغ مدحکده اولور جلبیه غالب تنها	بحث ایچون کلسه اکر بلبل خوش نغمه را

بخته در غیریلر اشعاری ولی بخته بیا	خام ولمقیه عنبرین ورس اکر خام ایسه ده بو اشعار

خام وار ایسه اکر مجمره نظمده	دامن لطفک انی ستر ایدر ای بحر کبار

بحر اشعار نیر اوردی سطور امواجی	دمیدر ایده دعا درلرینی زیب کنار

لاله لر بزنه نیته که دشت وصحرا	نته کیم کللر ایله زین اوله دست ودمنار

نته کیم لاله لره شبنم اولوب افتاده	کللره بلبل شیدا کجه عاشق زار

کل کبی خرم وخندان اوله روی بختک

ساغر عیشک ادلا لاله صفت جوهردار

نظیره قصیده بهاریه سعودی زاده قدری افندی برای خواجه سعد الدین افندی

باغه بر طرح صلوب اولدی نیه فصل بهار	نقش پرداز چمن چهره کشای ازهار

ایلیوب پرده نشینان عدم رفع حجاب	ایتدیلر قدرت ستاری جهانه اظهار

تیغ خرشید له سلطان بهار ایردی دیو	نوله بخلر جوزیلوب جند شتا اتسه فرار

ایلمشدر بخیله وار ایسه عقد زیبق	خرچنور صوبر نیه در هم برقی نهار

جام زرتنیله جی کورمک ایدی مقصودی	نرکس باغه کوز اجدر مدی تا که بهار

خیلی وار یارومنی ایلدی حقا سوسن	ایلینجه کلی والی دیار کلزار

یو قدر خنده مثلی دیو کللر کبی	اوجور به کوکلره ایر کوردی نسیم اسحار

مایل غنچه ایمش دیو نهال چمنک عمرنه قونمغه قصد ایلدی گلشنده هزار
غنچه در شاخ نهال چمنه بازو بند زعفرانیله یازلمش اکا خط طومار
چمن اطفالی ایله غنچه ایدوب بازیچه اسب چوب اوزره اولور عرصهٔ گلشنده سوار
دست گلبنده مکر راحت دندان اولدی دهن غنچه تر ژاله ایچون هر بر زغار
بحر وش شکر ایله گلشنه اقون صالدی ابر اولدی روانه بادشه دریا بار
موجلر حلقه‌لری اتدی سپرلر پیدا تیر باران ایدیجک خودلره ابر بهار
سبزه درصنمله لوب لاله تردن نمناک تیغ کهساری لوتدی برابار
برگ بید کوریجک ماهیه‌سی ماوار صالدی قلابنی بحر چمنه زلف نگار
غرق ایده یزدی کلوب باد صبا بیرقندی بادبان اجدو غمی دم بحر چمنده اشجار
کاتب خط چمن یازدی بنیه کلکلردن مطرب بلبله بر خوب کتاب ادوار
مطربا باشلیه دی نغمهٔ روح افزایه عندلیبان چمن اتمدین اهنک قرار
آب انهاره دوشوب عکس نبات چمن اولدی صان مجلس کلده صوبه قوشش ازبار
موسقی برینه کجمزدی سکوت بلبل ایلجق مطرب کلچهره اله موسیقار
ایلدی صفحهٔ گلزاره بیه سیم افشان دوکوب ازهار درختانی نسیم اسحار
نرگس و لاله بیزوب لوحه و حل کاریسین حاصلی باغی بهار ایلدی پر نقش نگار
تا که پیرایهٔ دیباجهٔ گلزاری ایده مدحت محمدت داور عالی مقدار
سرور شقه فراز علم علم و عمل داور صدرنشین حرم حلم و وقار
فاضل معرفت اندوز موالی کرام کامل حوصله اموز کبار احرار
ابر باران کرم فیض رسان عالم اختر برج سعادت مه خورشید آثار

حضرت خواجهٔ سلطان جهان سعد الدین
سید اهل زمان اشرف اشراف کبار

رایت رای صف آرای علو میله کوکن علما و فضلا خیلنه اولدر سردار
خاک درگاهی ایله چشم سعادت روشن آب احسانی ایله دیدهٔ عزت بیدار
نعل شبدیزی تیر خسرو مهر افسر رای خرشید اثری خنک سپهره افسار
بخت سعد اخترینی بلمکه ذات الکرسی صور انجمله تکپوی سپهر غدار
دو شمسه دولت انعام کف کستراندن جرایچون دایره جزمکه بلمزدی پرکار
ایتدی جلاد فلک شکل شهابی خنجر اوره تا دشمنک باشنه فرقش مسمار
ورق الله کل مروحه جنبان اولمش غرضی بوکه اوله مجلسنه خدمتکار
حشبی اولمسه اوراقی یازردی مدحن کلک شاخیله دبستان چمنده اشجار
شرف خدمت درگاهنه یول بولمغیچون سکل سائلده وار رکونیه اشراف کبار
گهر بادر یا تیغک لاشی بکر سلطانم که ربوده دریا که بودل زار و نزار
اولدی بو مطلع غرا ایه فلکده واصل کشت ایدوب مدحک ایچون عالمی کار

رسم ایدوب قاشکی الدی اله زرین پرکار
مه نو کوردیکه تشبیه ایدمزجزدی کنار

غنچه‌نک جانمی وارکیم اچه بر کز اغزین سوزه اغاز ایدیجک اول بت شیرین گفتار
غمزهٔ مست دلیر افکن و خونریز کدر ترک خنجرکش و مردم کش شمشیرگذار
روتش قامتنک کوردیلر ماننده‌یین گلشن عالمی چوق بوبله دیلر سرو چنار
وار ایدی مدحت اوصافکه چوق امکان اولمز ذوق صفاکم غم محنت بسیار
بادهٔ عشق لبکدر دل شیدایی طوتن نوخ جمعه قدن غمیله ایلریدم ترک دیار
گجه مز سوزن اندوه غم عشقکدن کوجه کیم ضعفله بر رشته دونیدی دل زار
غنچه وش خار غم هجر له عاشق دلتنگ گل کبی تازه جوانانله هر شب اغیار
گفتهٔ بلبل دل گلزار سخن باقیدن حسب حالی بو ایکی بیتله اتدم اشعار

ازه لی بویله در آیین سپهر غدار
که کلک خوابکهی خار اوله خارک کلزار

براولورمیدی بکون قیمت اهل ناأهل　　ناقد چرخ اکر ایلسه تشخیص عیار
جور صبر ایله دلا وار میدر زیاده　　نوش لی نیش و دم بی غم و دردبی خار
کسمدی شاخ امیدین کرمک نخلندن　　باغ عالمده کوکل اولمغیچون برخوردار

شب ایدوه ده قدری قولک انشد کر احیا
کونذرک عید و کیجه‌ک قدر اوله تار و زشمار

بتیدی چون کلشن نظم ایچره بو در زنکین　　اولدی شایسته پرایه فرق دستار
بکره مز شعر و نظمه زیرا اولمز　　لولوی ساخته هم قیمت در شهوار
ایکی مصراع بتر حسن ادامه شاهد　　اتسه دعوای اکر دشمن خواه انکار
بولمستم کلشن نظم ایچره اینجه خیال　　دیده دشمنه اما نور ینور پر بری خار
بر چمنزار در رنظم قصیده که اکا　　اولدی ناملک کل ترخط چمن ابیات بهار
دیمدر مرغ دعا ایلیوب آهنک نوا　　بو کلستان فنادمایده بر خوب قرار
غنجه لر نیته کیم باغده کلوب سرور کل　　بزم کلشنده اله دستنه جام زرکار

باغ عالمده نجا دیمک ایله خوش خرم و لوب
مجلسک عیش و صفاده اوله رشک کلزار

قصیدهٔ نظیرهٔ بهاریهٔ نادری غنی زاده برای صدر اعظم اوکوز محمد پاشا

ینه نقاش زمان ایلیوب ابنیک نکار　　صفحات چمنی پر نقش بهار
کل صد برکی صبا خرم و خندان ایتدی　　یوزی کلدی چمنک ایلدی بلبل نقار
اولدی صندوقه کلنبد عیان طبله کل　　جابجا انده قرار اتسه نوله ناوک خار
شمع وردا وستنه پروانه کبی ویرلر　　کل بادامی دوکر صنمه نسیم اسحار

غنجه‌لر

غنجه نک اغزنه کلدی یورکی خوفندن　　از درلاله اچنجه دهن اتشبار
عرق ژاله کلوب نرکس مستک کوزنه　　سحر ایلدی جام زر ایلر فرح خمار
خیلی دللنسه کلستانده عجبمی سوسن　　بهر زمان ینغله بولکر ده طوررزمن وار
قطره سن مرکز ایدوب دایره لر جزدی سحاب　　ورق ابه و رب قوس قزحدن پرکار
الماسه آب اوزره بوله سایه سی شکل شجر　　ایتدی سبزه اولوب اظهار سیاه ذوب غنجه
اجلوب صفحه خضرای چمنزار اوزره　　نقش چین اولدی لطافتده بهمان زلف نکار
غنجه تازه سبوبار صنوبر خم می　　کل طبق لاله قدح میکده صحن کلزار
صنمه برقی جوز یلوب سیل روان اولدیغی　　پنجه مهرله دستارینی چوزدی کهسار
تاکه بازی قیله عشر تکه کلزار ایچره　　ویردی کل بولینی بز د جمنه بلبل زار
باشلری نیزه خار اوزره دیکلیه بیر　　کلشنک بولنه اتیمش قطرات امطار
اغزینک اولی بن المشدی مکر برخوبک　　اجلوب غنجه مکر ایله عرض دیدار
مطرب مرغ خوش الحان ایچون استادان زمان　　ایتدی دولاب ایله کلزاری کباب ادوار
شاهد ورد طری خیلی اجوق مشربدر　　نوله شبنم کبی اعتاده لری اولسه تکرار
زخم برخوی هو النسه نوله غنجه لرک　　صولوغی صولدی اتی جوده بیتورکین اکار
نوبهار ایلدی اوراقنی زنکین تاکیم　　یازیله منقبت داور فرخنده تبار
سرور معرکه آرای جهان عظمت　　مهتر نادره پیرای فنون اثار
مجلس افروز طرازخانه اقبال و شرف　　علم افراز نکهبانی تمکین و وقار
مظهر نور ازل داور خورشید محل　　توده ملک و ملل قبلکه دین و دیار

نور چشم وزرا یعنی محمد پاشا
که غبار در ینه در کحل جلای ابصار

او کل باغ وزارت که کلستان ارم　　کلشن عهدلی یانینده اولیمز رغبت خار

دامن خیمهٔ اجلالی سپهر اطلس
تکمهٔ جامهٔ اقبالی نجوم نوآر

خاکروب حرمی بر همای دولت
آستان کرمی قبلهٔ احرار کبار

صدف حجر خده بر لؤلؤی لالادر اول
نه عجب لجهٔ بخت اولسه اکا جای قرار

کلک کرملة لاف اورسه اکر بدخواهی
اوره هر موی سری باشنه قرمتس مسمار

سایهٔ غنچه اولنه نافهٔ مشکین ختا
بوی لطفیله نسیم ایلسه کلزاره کذار

اطلس سبزنی فرش ایلر ایدی اکه چمن
حجلی اولمسه وستند ولی بر مقدار

دست خاصیته بکزر اوله کف سحاب
المسه بحره نثار ایلدوکی اخر کار

آب شمشیرینی صلدقجه عدو جاننه
تن خاشاکینی بر لحظه ده ایلر کلزار

بحر احسانی اتک شویله فراوان دیم
اکا کرداب حقیر اولمیه چرخ دوار

خطنک بر الفی محور کردون بیان
مرکز نقطه سی افلاک معانی یه مدار

باغنه کیرسه تراز ویله ایلر حرکات
نیجه بوستانلر او جاغنه صوقوبن انهار

جارمیخ اولدی عناصر بدن دشمننه
جکر اول محنتی هر لحظه تلنجه نا جار

طبع غواصی حقوب لجهٔ اوصافندن
ایتدی بو درّ کرانمایه لری زیب کنار

بو نجه شوقی سکا دار ای کل نکین رخسار
سیر ایلر کل کلزاریی ولی بلبل زار

سن طور رکن نه ایجون بونغمی یاد ایتدی یو
باغده قمری نی حوق الله ایلر سرو چنار

جور له عاشقی تیغک بوله الته مجروح
کوردیکم یا نکله ایکله طقلدی اغیار

کجه کز کوهر ناسفتهٔ دندانکدن
بوله اولدیسه تنم بحر کله همسر تار

دل سودازده بی قلبنجه اوله احزان
وصل ایجون فکر محال ایتسه تجسمی وار

سرورانا مکر نظم ایتدی بنان قلم
سلک مسکین سطوره نیجه در شهوار

هر بری صانکه کمتر شکر فایتعد
کرجه کیم غیر تکرر ده بولنمز تکرار

غیرک اشعارنی بکمز به بو رنگین سخنه
بولنمز رونق نوروزی دم کهنه بهار

بنم اول شقه طراز نده ر آیات سخن
که امیران کلام اولدی بکا خدمتکار

کورسه اشعارمی ادراک ایدمز نکته لرین
طوتلم طبعینی غایتده صقومش عطار

التفات اولسه اکر طبع بلند اخترمه
کورمیه پایهٔ قدرینی عیون افکار

کرجه کیم کلبن نزهتکه عرفانم بن
لیک ایتدی قتی پژمرده بنی بو ادبار

نادری کبی قولک از بولنیور سلطانم
ذره دکلو نظر ایتمه اکا استکبار

نوبهار سخنک بولدی کمالینی دلا
دم بیدر ایله دعا جامی ایله عزم کنار

اوله تا غنچهٔ نا باوه لری درزد
رونق افروز طرب خانهٔ صحن کلزار

ننه کیم قبهٔ کردونی قطله ولوله ناک
صوت مرغان خوش الحان صدای تحسین

اوله دربستهٔ زر دولتنه خلق جهان
طوله آوازهٔ عدلیله بو طاق زرکار

نظیرهٔ قصیدهٔ شیخی افندی قاضی قلیه بهاریه برای اتمکجی زاده قایمقام احمد پاشا

ابر شوب تازه چمن عرض جمال ایتدی بهار
دلبر نوخطه دوندی ینه صحن کلزار

زین ایدوب شاخ کلک هر طرفن نرکسلر
شاهد کل قوشانور صانکه ایلتون زنار

لاله ژالیله اولوب تاج مرصع کویا
لعل آویزه طقر کوشکله بر کلنار

غنچه یی سنبل ایله حوض کنارنده کورب
جوزدی صندم بو مغه زلفنی بر تازه نکار

اچلن کللری آیینه دوندی باغک
طکلی طوطی صفت ایلرسه هزاران کفتار

لاله و نرکس ایله رشته باران کورب
باغ قندیل ایله زین اولدی مکر جامع دار

قوت نامیه دن صو یوریوب اشجاره
کویا جقدی براز قرب میاه انهار

طورمز آب او زره نقش زیرا
بغلدی خوب نقشلر صو ده عکس اشجار

طوب آیینه کبی شکل بدوترله حباب ... چمن اربابنه هر سودن اولور آیینه‌دار
غنچه ولاله سبو نرکس و کل جام طبق ... جابجا مجلس تر ساپچکان سنبل زار
نیشکر در چمنه شاهد شیرین حرکات ... صالنور خنجر برهیله یولنده هر بار
طوطی ال اکر باغه بودمده کلسه ... انی الماکیبی ال اوزره طوتردی اشجار
یار هر برینه پیغام محبت ایلدوب ... دست بر سینه قلور بر بونه بیر چنار
سیر ایدک صفت نفشیله صف یاسمینه ... جند اسلامه کویا که طورشدی کفار
سرخ ذور قلر اولوب بحر چمنده لاله ... جالقنور صانکه طونماجقر شاهجهار
سحری باد صبا کلشنک اجدی قپوسن ... کلسه شاید قپودان آصف یوسف دیدار
سرور صدر هنر صفدر سنجیده نهر ... بدر پاکیزه اثر مهر بدیع الآثار
حافظ شرع خدا ناصر ارباب هدی ... خانمان سوز عدو تفرقه ساز اشرار

صدر اقلیم کشا حضرت احمد پاشا
دستکیر علما مسند اعیان کبار

اولکه مجموعهٔ عرفانی نهد یکیم اجسه ... اچیلور غنچه صد برک زمین اشعار
کلشن زرقعتنک تازه کل و نرکسیدر ... بام قصر ندهٔ او کل مینخله دُر ثمین قیمتکار
حوری صورتجبدر سنبل باغ نکهین ... تکمه دامیندر غنچهٔ کلزار وقار
بحر عرفانک ایدرکسب صفا سیرندن ... هر دم ایلرسه سفینیله نولا کشت کذار
جلدنی سبز نوخیز قیلوب زنکاری ... اتسون اوراقلهٔ ازهارنی پرنقش نکار
جمع اولوب علم و شجاعت دل پاکنده انک ... بکزه دی مجمع بحرینه او عین الاخیار
روزکار ایلدی تعیین وجود پاکن ... قپودان اوله زرتله سعادتله نوار
سیم و زردن مه و مهر ایکی تنورقانو ... قولنلنور سه نوله فلک فلککی کشتی‌وار
کهکشان الجمله اکه مجوهر تنه ... بادبان صبح رسن شعشعهٔ زرین تار

فلکنک

فلکنک ابردی اورر کوکلکی اوج فلکه ... دوندی بر چادر زر فلکه بو چرخ دوار
ابر کوربجه خبر قهرنی امواج صبا ... بر قوبرین باصه زرق خرد دیلر اولدمده قرار
قطره‌دن صنعه اولور دایره لر برله حباب ... کوز قولاغ اولدی انک لطفی بیامینه بحار
صفحهٔ کلشنه زر نقطه لر اولسون زمین ... کل نثر کلبن غم کشته یی قلسون پرکار

تاکه مجموعهٔ کلزار ره بیزه تنقیبتن
خامهٔ زرله عطارد نته کیم تشیحی وار

سرورا ولدر ایدن بیدن غرق حیرت ایکن ... کوهر مدحتکی زیور صدر طومار
باعث حیرت اسرار کلوکیر ستم ... سبب تحفه‌سی وضع فلک ناهموار
نظمله منتظم اولمادی دخی برحالی ... بو نجه افکار له ال ویرمدی که بکار
درّ منظومنی جلب ایتدی بهبای منثور ... فلک حیله کر سلسله فروش مکار
یوغیدی بر نظر اهلی بقیه سوز کوبنر ... الکلمز الموشیدی حشم سپهر غدار
حمد الله که سننک دورکه ایرکوردی فلک ... جام نظم بنه دولنسون ایده الم فرح حما
بنم اول مایی صورتکر لفظ معنی ... بنم اول عارف نزه ردو قبای افکار
شعر و انشا ایکی باغم کبید هیولی ابر ... که بزندن دررم که بر سیندن باز
شمدی کوسترسه اولدکلو نوله شعر ترم ... جاردخی اینهٔ خاطر فاترده غبار
ظلمت ابادهٔ المدن جهر احسان ایله ... پرتو لطفی ظهر تعیده ایدوب شعله‌دار
صالمه یابانه بنی کیم نزروادر بلبل ... وارایکن کلشن اوله قله نشین کهسار
ندرای دل بوقدر جنبش اونتدکی سوزک ... بحر او کنده شم امواجینی ایلرمی شمار
تاکه کل پردهٔ کلکون چکه صحن باغه ... ایده هر پرده ده بر بلبل خوش نغمه قرار

ایره افلاکه سر آبردهٔ اقبال و شرف
رخ زیبا که ثنا خوان اوله کونیده هزار

قصیدهٔ بهاریه ویسی افندی برای خواجه زاده مفتی محمد افندی

صبا الدی بساط سبزی ره گلشنده بهار … ساقی زمانیدر یوریسون جام خوشگوار

صحن چمنده یاسمن و برگ گل و گل … بوینن قولاغن اجدی عروسان مرغزار

سوسن طاقندی تیغ زمرد نیامنی … خنده شتابه قلج چکدی نوبهار

سبز اولنجه روضهٔ نزهت سرای باغ … جوق بوز صونینی و کدی بره ابر دُر نثار

حقا بو در که توس گردون نلر چکر … سیراب ایدنجه دهری بو ذولای سبزه زار

بلبل ندیم مجلس رندان می پرست … گلن بزم عیش عشرته ساقی اهل شیوه کار

لیل و نهار عیش ایدهلم ساقیا مدد … دور ایلسون پیالهٔ مه آفتاب وار

گلسون صراحی اغزی اچلسون خم میک … طوتسون جهانی نعرهٔ مستان می گسار

گل کبی مییده عکس رخ ساقی گورب … گفتار ایدرسه بلبل طبع سخن گذار

وصف بهاری ایلیهیبن دُر نظمله … پیرایهٔ مدیحهٔ مخدوم کامکار

اولکم وجودی ذات سعادت نشانیدر … نقد حیات خواجهٔ سلطان جم تبار

گلبرگ باغ فضل محمد افندی کیم

مدحت سرای لطفی بنم کبی صد هزار

خرشید کبی گوهر یکتای کائنات … نور سواد مردمک چشم روزگار

فصل خزانده گل بتوره شاخ خشکده … ابر بهار لطفی اگر اولسه ژاله بار

آب روان لطفی ایله بولسه قوتی … رسملر ایله نیجه طوته باغده چنار

ایلر دلرسه خار دخی باغی برگ گل … استر گلستانک ایدر گللرینی خار

ساقی بزم عشرتی دوکدکجه جرعه سن … اولور عروس دولته گلگونه رغدار

اولسه عجمی شام دوشنجه شمع طلعتی … تاریک سوز انجمن چرخ زرنگار

بر شمعدر شعله سیدر چراغ ماه … بر ماه در که لمعه سیدر مهر تابدار

منشور فضل و سکهٔ دار العیار نظم … تا مکله بولدی هر بری توقیع اعتبار

خرشید مسند ا منیم اول ذرهٔ حقیر … کاهی وار ب گورنمکه یوق بنده اقتدار

لطفک طوقنسه ولمز ایدم بویله ناپدید … گون طوغمینجه هیچ اولمی ذره آشکار

امید خاکبوس خیالک گر اولمسه … بو خاکدانه گلمکی ایتمزدم اختیار

یوز سورمکیله نعلجکه ماه نو کبی … گردونه ایردی مهچهٔ رایات افتخار

لولوی نظم پاکم اولور اولسه یار شور … آویزهٔ مسامع شاهان تاجدار

طرز سخنده گمسیه یاتش اگرزین اگر … اشعاری اوله بن دیدیکم کبی ابدار

شمع طبیعی کندو کلیل اولمسه اگر … الله جلیدی سوزلریمی خصم نابکار

ویسی سواد دیده ایله یاز دعاسنی

اولسون طراز ذیل سخن عنبرین کنار

صندوقهٔ دعایی آجوب ایله وقتیدر … دامان نظم پاکنی پر دُر شاهوار

پیوسته تا که وصف گل گلستان اوله … آرایش نظمده رقم کلک مشکبار

اوصاف دلپذیری ارباب نظم ایده

دیباجهٔ جریدهٔ شعر صفا شعار

قصیدهٔ ویسی افندی در حق خواجه زاده مفتی محمد افندی الشهیر چلبی مفتی

مگر که چهرهٔ فرخنده اول مه انور … شب سیاهله کسب ایلمشدی زینت و فر

عجب بار شمسیدی ما بهٔ طرهٔ شب تار … نته که عارض یاره کلاله عنبر

دخان آهم انی ایتیدی مبتلای رمد … بخور شب نوله نعلنسه بر سیه چنبر

صحیفهٔ فلک سیمگونی انیدی سیاه … مگر دوکلدی دوات دبیر حکم قدر

اجنجه خواجهٔ شب ابنوس حقهٔ شیتی … دوکلدی صفحهٔ کافوره ذره عنبر تر

نجوم صنعه انی نوبهار صنع اله … نثور دی باغچهٔ آسمانده نرگسلر

دبیر چرخ دلی مشق ایوردی خطه جلی … دوکردی ریک اوخطه دکلدر اول اختر

منشور

قوروب فضای سپهره بر نیه خیمهٔ سینی | جهانی المشیکن شاه زنک سرتاسر
پر ایتدی کوش جهانی صدا ایله تا که | خروش کوس طبلخانهٔ شه خاور
غراب تیره قفس آسمانی ایتدی شکار | عقاب معرکه سیمرغ آتشین شهپر
نجوم هیل لشکر خواب بامداد ایتدی | اویاندی شمع جهانسوز خانهٔ ششدر
جقردی اطلس شامی عروس پردهٔ شب | هزار جلوه ایله کیدی بر قباچهٔ زر
جهانه اغز اجوب صاچدی ناکهان آتش | سپهر اولدی مکر بیدی باشلو براژدر
عروس حجله نشین صباح فرخ دم | الینه آیینهٔ زرنکارین الدی مکر
طقلدی عارض خورده کلالهٔ شبرنک | وزان اولنجه صفا ایله دهره بادسحر

سپهر الدی اله بر طبقچهٔ بللور
جناب حضرت مخدومه صاجمعه کوهر

بلند پایه فلک سایه مهر پیرایه | زلال مشرب و آیینه طبع پاک کهر
نهال بارور گلستان علم و کمال | گل نوآمدهٔ نخل بوستان هنر
کرم نواز و سرفراز و معرفت پرداز | دقیقه دان و هنرپرور و سخن گستر
خدیو مسند زینت سرای زرنکاری | درسراچهٔ قدر بنده بندهٔ کمتر
کمیت برق عنان طویلهٔ افلاک | برید فهمنه همپا اولورسه اکثر
پر التسه قطرهٔ نیسان لطف حق یاری | دوشرمی بحر علومه سنک کبی کوهر
صفای خاطر له جان ویردی باغه | جمال قدرکه آیینه دار اسکندر
شو کیم غبار رهن کحل دیده ایلمیه | صفای خاطر له ایده م جهانه نظر
جناب حضرته اولماسه باعث تصدیع | اشتکه سویلیه یم بر حکایت دیکر
بنم که کنج فلاکتده بی کس و تنها | شکسته بال و پریشان و عاجز مضطر
شراره درکه جقر آتشی درونمدن | فرمده صنمه انی قطره قطره خون جکر

عجمیده رطوبتب تنده آتش محنت | پر اولسه دود دلمدن بو نیلکون چادر
خدنک سینه کداز بلیه جسمی کردون | مشبک ایلدی مانند سینهٔ مجمر
درکلامله طبع قصیده پرداز | عروس مدح و ثناکه سنک و پر زیور

یاننده نادره کویان دهر اولور خاموش
مدایحک اقوسه ولیییٔ سخن پرور

جناب حضرت عزت پناهه یوز طوتلم | همیشه مرتبهٔ قدرین ایلیه برتر
تنه که فرقنه بز زرنکار اوتاغه صوقوب | لکه سر پرهٔ خدیوانه خسرو خاور

یانکده ذره صفت خاکسار اولوب اعدا
جهانه کون کبی ویردولتیله زینت و فر

نظیرهٔ قصیدهٔ ذکریا زاده یحیی افندی در حق خواجه زاده مفتی محمد افندی

سحر شهنشه چارم سریر نه کشور | دیار شامی الوب ایتدی بنجهٔ فتح و ظفر
تکاور فلکه دولتیله اولدی سوار | سواد مغربه دک تا که ایده عزم سفر
عدم دیارنه کیتدی غراب ظلمه نشین | بدید اولنجه فلکدن همای زرین پر
سپهر و ارایسه بر نوجوانه عاشقدر | که داغ تیغ غمیچون سینه‌سنه قور اخکر
شعاع مهر دکلدر فلک صحیفهٔ سینه | دبیر چرخ جکر بر صباح جدول زر
پرایدی دانهٔ انجمله کرچه خرمن شب | دوکتدی قومدی بر دانه سینی مرغ سحر
صباح اولنجه یوزی تار سینی ظاهر ایتدی | کیجه عجب بنه کوکسن کروب کزردی قمر
عروس دهری بکون زیب و زینت ایلمکه | شفق اولور تتق آل و مه او تاغه زر
الوب الینه یا خود طاس مهری سائل چرخ | در عطای خداونده جره کلدی سحر

سپهر مرتبه خواجه افندیکم ویردی
جهانه پرتو خورشید فضلی رونق و فر

اشیکی قبلهٔ حاجات زمرهٔ علما — قبوسی کعبهٔ آمال اهل فضل و هنر
قنی انک کبی بر خواجهٔ خجسته خصال — قنی انک کبی بر پاک طبع صاف گهر
نکارمینی بزرکن فلک صحیفهٔ سینه — قصور ایدم دیو خورشیدک الکرینی زر
دماغ دهری برابتدی روایح کرمک — عجبمی او دلره یانسه بو رشکله مجمر
بو دکلو رتبهٔ عالیسی وار ایکن مهرک — ینه اشیکنه یوزسورمکیله فخر ایلر
دهانی غنچهٔ رنکین کلشن افضال — رخی سپهر فضیلتده برمه انور
بو بیت دلکشی کوش ایلینجه بلبل دل — هزار شوقله اتیدی بو مطلعی ازبر
نه غنچه در بو که صنف وشتاد تازه و تر
نه ماهدر بو که کتمز ضیاسی شام و سحر
مکر که کلشن لطفنده پرورش بولدی — که ایتدی باشلرا وزره بو رسمه برکل تر
نهال سیدکرم برلرین ویردی شها — بولیدی نشو و نما آب لطفکیله اکر
سمند طبعه سوار اولسه لی فلک رفعت — رکاب وتش فضلا پایکه دیمکه صرقر
نه خوش دیمش بو صفا بخش دلکش نظمی — یکانه محتشم اول شاعر سخن پرور
ضمیر خازن را زتو رادر دار قضا
زبان خامهٔ حکم تو همزبان قدر
قبکده خاکه برابر قول اولمغیله کنش — باشینی کوکلره ایرکوردی بولدی فعتلر
ایاغکه یوزینی سورمکیله سلطانم — غبار کویکه اولور توتیای اهل نظر
عروس مدحکی **یحیی** مزین ایلمکه
کتوردی رشتهٔ نظمیله لولوی تر
دخی لطیفه اولوربدی ز لال شعر ترم — اگر که چشمهٔ خامرده اولمیبدی کدر
کل نشاطمی پژمرده ایتدی صرصر غم — سحاب لطفکیله ایله انی تازه و تر

نته که

نته که محو اوله هر صبحگاه ظلمت شب — نته که ایده منور سپهری تابش خور
شب سیاه کبی تیره بخت اولوب اعدا
جهانه پرتو دولتله اول ضیا گستر

قصیدهٔ غنی زاده نادری افندی برای سلطان احمد خان

عجبمی اولسه شمدی زنکار بزیره دن عاری — زمانه محو ایتدی چرخ افتابه تیغ کهساری
فلک بیرے دایره خورشید خاور نقطه سی انک — کمان رستم استاد بهارک اولدی پرکاری
کل تر اوستنه بهار اوردی شمع سبز حاله کویا — در سرمایه برپرخارلر اوردی فجه مسماری
کلک قلقانی کورتیغ برگ سوسنی سیر ایت — ایکی یا سیدر اولکم سبزه دشن بحر زخاری
شه خاور سرایا قلدی رشبنملرین بردن — تحصل دانه دوشیردی الندی تیغ زرکاری
سیلمان بهارک برک کل بلقیدر کویا — عجبمی ایلسه مینایی آب دستنده رفتاری
دکل دردایندردی کوکدن ماه تابانی — چمنده نرکس جادو ایدوب اظهار استحاری
سوزلدی ایتدی اکه سبز نکون غواص فلور بلبل — صدفدر کل چمن بحر ندره شبنم در شهواری
دره ننده رقوم مصحف کلزاری نقش ایتدی — اولوب آب بدوان کل جامعنده حافظ جاری
صبا کلکون اتکلک کیدر برقاص کلناره — صفای جلوه سندن دود خندان ایتدی ازهاری
نوله آججه آسی اولسه شبنملر دم بلبل — جهان نو بهارک خاکی سایه نور ایمش ناری
صبا نور التون مشبک عنبر نیه کوی عنبرنی — کوران یریر ضیای افتاب ظل اشجاری
الجنبده اشیان بیضه داری حقهٔ کوهر — درخت بر شکوفه اولدی صندوق صدفکاری
نهال ارغوان اندوهله قان مرلدی فر — شود یکیم اکه آزار ایتدی رعد ابر آذاری
دوایر نقش ایدوب بازان رحمت صفحه آبه — انکله او کره در مرغان باغه علم ادواری
بچکدن فصد محتاج اولدی جوی کم جسیمی کلزارک — لطوب ختنتینی لاله اوردی کلشن نشتر خاری
صبا ایتدی شبستان بهارده لالهٔ مشعل — عجبمی قرمزی کوملکله فانوس ایتسه کلناری

کورنلر جویبار گلستانده لآلی — بیلورلر ایکی دستنده قیام چرخ دوّاری
بوکوب قوس قزح ایتدی حلاج قضا چون تاب والی — بر ایتدی پنبه سنڭ جامه سبز چمنزاری
اولوب هر غنچه سی مرد سغید ک گلڭ شکر — غلاف سبز بیدر اوستنده انڭ برگ زنگاری
چکوب بیک صبا محکم قرزیش کو گللرک کوشیسی — مگر کیم نزد ایتدی مقدم شاه نکوکاری
خداوند زمانه قهرمان عرصه مردی — شهنشاه یگانه حیدر میدان کرّاری
مجسم پرتو طلعت زدای نور پیغمبر — مکرم سایه فرخ لقای حضرت باری
مدار دین دولت تاجدار آسمان رفعت — مه تابان شوکت مهر رخشان جهانداری

شه والا گهر خان احمد اول خاقان عادل کیم
بهار عدلیدر خوشبو ایدن ازهار گلزاری

او سلطان عظیم الشان اورنگ خلافت کیم — سپهر کی حشیمنه کحل جلادر گرد رهوری
سنان جان ستانی محور چرخ جهانگیری — حسام زرفشانی سد یأجوج ستمکاری
ضیای صبح مهری نوربخش کشور رأفت — شرار نار قهری خانه سوز ملک عدآری
یدی اقلیم الندهٔ فضلنده بیدی خبر در — محیط موج زن گویا اکا جزدان بلغاری
یم پرگوهر اجلالیدر چرخ ثوابت کیم — طالوب قعر نیه طوبی اولدی غواص نکونساری
مگر لیلای بوی خلقنڭ مجنونی اولمشدر — کیروب بر پوسته گلمشدر ختندن مشک تاتاری
ورق ابجره خواجا نجشن کیم تریاق اکبر در — کسلمش جانبینی جامه در گویا انڭ ماری
دکلدر حکمن الطاف فراوانن حساب ایتمک — صبا ضرب ایتسه باغک سبزه سینه برگ ازهاری
خیام سبزی التنده بساط پربهار اتمش — ایدر باد سحر اوردوی اجلالنده عطاری
عجمی جا کینه او دطاقسه دیر کافرستانک — عدو ملکن بقرارز در صفت طوب شرر باری
الوب دستینه گرز زرنشان جنگ چرخ اوزره — سپاه جاهنڭ قوی برقلو بلیدر اولدر دوم داری
زمان دولتنده کمسه یی اکلتمدی کیم — مگر بزم صفاده مطرب گلچهره اوتاری

گذا

گذار ایتدم سحر گلزار مدح پادشاهیدن — ترنم ایلدی بلبللری پوششو هموآری
نهال گل مگر مجنون عشق اولدی کوروب یاری
تماشا قیل سرنده آشیان بلبل زاری

دکلدر غنچه سی زلف نگارک ظلم حسن ندن — صنوبرلر چمن اول شاهه چون آلوده ماری
عجب جا بکلک ایتدی خد منگله شوق وصلکله — نسیم سجدم ده دار ایکن آثار بیماری
جمالک پرتوندن هر حبابی اولدی بر کوکب — فلکده کهکشان ظن ایلدم جوی چمنزاری
طوتلدی غنچه نڭ نطقی یاقوت اول لعل شکر ریزه — صردی نرگسک رویی کوروب اول چشم بیماری
خداوندا ایتم اول شهسوار کشور دانش — که اولدم خیلی ارباب کمالک شمدی سالاری
المدم خامه که طوطی اولور که بلبل شیدا — لهی گلزارنگ گاهی مشک فام اولدقجه منقاری
دکلدر چونکه ذاتم کیبی بی همتا فضلتده — ندندر مدعینک کنده دیه بیهوده پنداری
قبای جاهله ایتمیز تقدم فاضله جاهل — زیاد اولمز دنیتنک رفعت منصبله مقداری

دعای شاهله ایت نادری ختم کلام ایله
او طبع خرده‌دان احواله واقفدر قوا کثاری

همیشه تا که سلطان بهار اجرا ایده حکمن — کمال عدلله معمور ایده اقلیم گلزاری
خداوند جهانڭ فیض عدلندن طولوب دنیا — ایرشسون طاق چرخه نغمه ازهار اتاری
سپهر سلطنتده آفتاب بی زوال اولسون — جهانی روشن ایتسون پرتو خورشید رخساری
شرف بخشای انجم بختی فیض نور پیغمبر
نگهدار وجود پاکی عون حضرت باری

نظیره قصیده بهاریه عزمی زاده حالتی افندی برای قپو آغاسی غضنفر آغا

سحر کیم نیه استاد صنع قدرت باری — مرصع قلدی در ژاله بر له تیغ کهساری
گله دیو گله بر چتر زنگاری قوروب غنچه — نیه جوی صبا سلدی سوبردی صحن گلزاری

صبا ایلدرینجه شحنه‌دی کیتدوکن باز　　چمن بزمنده کمسه کورمدی بکار ازهاری
نسیم جدم بیمار ایکن ایا نه حکمتدر　　دل خلق جهاندن قالدر غم کبی باری
ملخ کبی غم و غصه بو عالم کشت زارندن　　پریشان اولدیلر کوش ایلینجه نغمه ساری
سرکهساره دوشدی بنیه عکس نال بلبل　　نیجه تاثیر اولور یارب بوکیم سویلتدی احجاری
یار شدی حق بو در آب بقا خاک گلزاره　　مزاج باغچه گلنار اولدی گویا عنصر ناری
قوشانمش شاهدان گلشنی سیمین کمرلردر　　گلوب باغچه میان سبزه و سبزیله انهاری
تماشا ایلسون گلسون حبابی جویبار زرین　　نیجه لولو رکه آب اوزره دنیل چرخ دواری
قزل والا ایچندن لاله مسکن اتشکار ایتدی　　ملبس قلدی زنهار بهاری عود اشجاری
دو نو بو عکس آب ابحر غواص نکو نساره　　صدف قدر اشیان مرغ و بیضه در شهواری
ایدر انهار ایچون هر قطره باران ابر پرسیدا　　کورب صحن چمنده تیغ و تیز ناوک خاری
طوتب ابر بهاریدن مرصع بر سراپرده　　شه خاور بو مده طوتدی ایین جهانداری
سحاب بکسایه سنده کیدی بر گون دیبای　　دلکشدی اگه دل شال سیه فام شب تاری
ندن طوتمق ال اوستنده ای سرو روان دیبردم　　مکر بلبل اوقورمش مدح اغای کرمداری

غضنفر نام نامی رتبه کیم سرپنجه قهرین
عروس دولته برشانه قلمش حضرت باری

اوشیر بیشه ارقوت قدرت که الطفیله　　کوکل نخجیرنی صید ایلمکده مبدم کاری
نه حالتدر گلنجه آب واحسانی بو گلزاره　　گل راحت سوردی چقردی خار آزاری
چو باد نوبهاری کیم حیات افزای عالمدر　　نسیم لطفنک ظاهر سیتون دنیاده اثاری
درد ار الشفای لطفنه وار حق رجا ایله　　جمنده کوستر باد صبا قصد ایله بیماری
محیط چرخ والایه تفوق قصدین ایلر کی　　کف احسانه بکزلته لر دریای زخاری
اگر جوش اتسه بحر همتی بردانه موجیله　　فلکلر صفحه سندن محو اولور نقش ستمکاری

یوله

یوله اینمز زمانده مکر کیم سیلی کهسارکی　　اورلمز کمه دورنده مکر عاشق کور یاری
بانر مرات طبع پاکنه طوطی زاول مردم　　اگر کیم بو سپهر سبزه فامک اولسه الگفتاری
کف دست کرم بخشنده در سررشته دولت　　مروت اهلنک عالمده اولدر شمدی سرداری
نثار نعل اسبی گوکبیله اقتران اتسون　　سعادت منبعی اولمز دیر سپهر کنج سیاری
صبا خاک رهین قالدرسه عنبر شمیم اولمز　　اولور می الده هیچ سرمایه و لمانیجه عطاری
اگر خاک رهن باد ایر گوریدی نرگس باغچه　　اولوردی نور بخش مهر عالم چشم بیماری
اگر کیم دو شمسه تاب افتاب لطفی دنیایه　　شتا فصلنده کانون و لمنیه هیچ حجردن ناری
اگر دریای قهرلی امانندن گذار اتسه　　جمنزار اوزره اوزریغدر ردی ابرازاری

کسردی حالتی خسته دل امیدی کتیندندن
طبیب لطفنک دستنده اولماسیدی تیماری

گیجه دن گوندزن فرق اتیمز اولدی بستر غمده　　جهانی چشمنه تار ایلدی تحت سیکاری
قله ایکی الم لایقمیدر هیچ طشلر التنده　　بنای بدحکک طبیع اوله استاد معماری
همیشه شو یله خواب الوده در کیم دیده بختم　　اکا خوابنده ده هر گز گورنمز روی بیداری
اسافل اوج رفعتده افاضل خاک ذلتده　　نوله زیر و زبر ایلرسه ایهم چرخ غداری
شعاع افتاب همتک زرنردبان اولسون　　چقر اوج علایه بن حقیر ذره مکرداری
در شهوار مدحکله نه حالت بولدی غنجن بلسه　　اولوردی زهره بکر فکریمک مشتری ستاری
صانور نسبت قلنلر نظم پاک ابدا زمله　　کلابندن جدا بر مرده گل گفتار عصاری
ویریدی شیخ سعدی باد اوراق گلستانن　　ایلتسیدی صبا شیراز دکر بو شعر همواری
دکل شبنم اقر آب دهانی غنچه نک طورمز　　گورب بلبللرک اغزنده بو شعر شکرباری
اگر بیت اولمسیدی حق بو دکلو پایه قدرم　　ایدر دم صفحه سیمین چرخ اوزره قلمکاری
نه لازم ساکه ای ال حق بو دکلو خود فروشی دیمکی　　بحمد الله متاع نظمک کرم اولدی بازاری

بزر دردعاسن عالم بالاپر غرض ایله   ملکلر اولسون انک مشتری وش همت خریداری
نه منزلده قرار ایتسه سعادت همنشین اولسون   نه یاکه عزم ایدرسه عون باری اولسون یاری
اوله بار امل حاصل سعادت بر توی اصل   زمین و آسمانک آشکار اولدقجه انواری

نظیره قصیدهٔ نوعی زاده عطائی افندی برای شیخ الاسلام محمد افندی

ینه شاه گل ایتدی چند سرمایه بیکاری   دکلدر لاله خون آلوده قلدی تیغ کهساری
مقابل اولیجق شاه شتایه لشکر ازهار   اوکینه چکدی باد صبحدم زنجیر انهاری
ینه کلدی برابر مسک و کافوری شب و روز   قلوب مهر ایله ماهی کفه نوروز ایتدی عطاری
ینه باد صبا سور بهاره اولدی آتش بار   فشک جادرلری کیبی فروزان ایتدی
جمن بحرنده برک سوسن اولدی بولکه ماهی   شود کلو صاجدی باد نوبهاری اکه انهاری
شب قدر اولدی کویا سایهٔ ابر بهار یکیم   کنار جوده ایتدی سجده باغک عکس اشجاری
آلوده برق حمره دی غنچه نک شبنم   ویرنجه درد سر مرغان باغک ایتدردی زاری
صبا نور اسیر ایلینلر بوز قایر بغل چاک بکدر   قچن جوی اوزره لتسه برک گل سر عتیله زناری
عجب میدر قنتسه سوزن خار ایله انکشتین   بری بر بیله شمدی قان بلنسدی غنچه انکاری
محنا بچه در زلف نکار غنچه سنی کویا   صونر گل دستنه بر دستمال ال زرتاری
سحر افسون اوقیوب و فر باد صبا تا کیم   پری وش گوستره مرآت جوده عکس ازهاری
طولانمش سبزه زار ایچره کورنجاری ندیم   جمنده شاهد سرو کسه بلندن دوشدی زناری
حریر سبزه زار ده طاغتدی نقدی شهر گلشنده   بهارک تاجر شوی نیه کرم ایتدی بازاری
قوبوب انهار شیشه اب بیروی صبحدم ژاله   عجبمی سونک تیز اولسه شمشیر گهرباری
کوزلر لاله نک عکس حباب جویبار ایچره   صانورلر فانوس مینایه قوشش شمع آناری
ملکر باد بهاری اولدی قرطاسیه مالکه   سورر شهر جمنده نقره وش اوراق گلزاری

بنه

90

ینه باد صبا کوکلن بیتردی غنچهٔ باغک   سکوپ ابر کور دیدی خاک متعدم صدر نکوکاری
امام اهل سنت مقتدای امت ملت   محیط جود و همت دُرّ دریای کرمداری
جناب مفتی آفاق همنام پیمبر کیم   جهان فضلک اولدی قطب پاکی بحر زخاری
ادکیم اولمز کتاب مدحتینه بکزرین لوحه   ایدرسه مهر خاور لاجوردستینه حلکاری
قد بالا نحالی نخل گلزار هنرمندی   کف دریانوالی ابر گردون گهرباری
شرار رایسی اولدی آتش برکلعلندن   چراغ افروز زرافت خانه سوزملک غداری
یدر قدر یکه صاندم بر زرافشان تازه سنبلدر   سپهر نیلکون اوزره کورنجه نجم نواری
دلرسه آب آتش جمع ایدر جون ورد یرا له   مراد ایلرسه اتشدن الور حاجت ناری
نولا فتوی سنه رشک ایلسه تاتارخانیه   اولبدر نیبه کاغد و خطی مشک تاتاری
دخان فضل و حکمتله دماغ دهری تر ایلدی   اولوب بر لوله کویا مجمر بالکلک زرکاری
اولبدر کلکی ایله عود سوز مجلس دانش   دواتی مجمر زردر مداد سر خدر ناری
زبانندن دو شرر متصل آیات قرانی   اولبدر خامه عمند و سنی کویا حافظ جاری
وجود پاکی جونکیم جامع جمله خصایلدر   نوله ختم اولسه اندن شمدی آیین کرمکاری
دکلدر ممکن احصا فراوان حساب ایتمک   اکر کیم حسنتر اولنجه اقجه دوکسه ابر آذاری
کتورمز باب تشنه جونکیم صیفر آخر   ابدر برکون شکسته جام چرخی نار آزاری
ضیافتخانهٔ بخشنده مهمان اولسیم دایم   شرار قهری خصم بد معاشه دانه ناری
اگر اولسیدی شرعه دولتنده تاری طنبور   کیر بلوت چار میخه ایلمزدی دمبدم زاری
زمان دولتنده کمسه یی اغلتمدی کمسه   بکمز کیم مطرب ایلر کوبی خوش نغمه عشاق و افکاری
اکر کیم کلشن لطفنده تبدیل هوا اتسه   جمنده ایلمزدی باد صبح اظهار بیماری
فلک درگاه صدر آفتاب آسمان قدرا   مه برج سخندانی در درج کرمداری

عطائي عبد كمتر اولمق استر استانكده
نوله تعيين اولنسه خدمت مدح وثنا كاري

غبار دركه دولتمآبه يوز سوروب كلدي — ديلركيم رفع ايده خاك دركده بار آزاري
تني عريان ايكن فقر وفنا كتده عجبدر كم — لباس فاخر ايچره جلوه كر ابكار افكاري
اكر بر ذره دكلو التفاته مظهر اولسيدي — طوتردي شرق وغربي كون كبي آثار آثاري
عجبمي شمدي هر لحنه سفينه قاريه ايسته — تموج ايلديكي شمدي سطور بحر اشعاري
بلا بحر بكه بيور كوهر اشكمله اصدافي — بو بخت سرنكونم اولدي غواص نكونساري
سوزم بر سوز نازكلفظي نكين تخيلدر — اولبدر بيتمك بوچار صنعت چار ديواري
چمنزار ثنادر بو قصيدم سبزه در خطي — ايدر ظاهر بياضي اورته ده جوي چمنزاري
ياخود درياي نيل شكرستان معانيدر — دعا بر لب بو ديدهما اولدي مصرعنه جاري
نه كيم پرده نيلي صورتنباز اولور جلوه كر — كورينه باغچه شكلنده بو باغك عكس اشجاري

فلك آيينه سندن صورت اقبال كوردايم
مثال نقش بر آب ايده زايل دشمنك ناري

نظيره قصيده نفعي افندي براي شيخ الاسلام اسعد افندي عليه الرحمه

بهار ايردي نيه باغچه دوشندي نطع زنكاري — نيه سلطان كل كلدي مشرف تخت كلزاري
نيه باد صبا انفاسي جيران ايردي كلزاره — دم عيسي وشن احيا ايلدي ازهار واشجاري
اولوقتدن زمين فرش منقش اولدي عكسيله — مرصع سايبان ايدنجه چرخ ابر كهرباري
ايرشدي پرتو فيض بهار آيينه چرخه — عجبمي شمدي اولسه زنك ابر تيره دن عاري
دكلدر لاله بر ظاهر اولدي ايندن آتشلر — زمانه طوتدي چرخ افتابه تيغ كهلاري
دونوب كرداب بحر خونه هر كل لاله زار ايچره — طولاشدر مقعده كشتئ قرار بلبل زاري
نسيم اولدقلو نازك طرح ايدر آب وزره اوجي — كه لوح سيمه استاد ايده ر بو يله قلمكاري

صبا نوتمغاي زرين در كورن بر مابي خاراده — ميان آب وشمشن عكس خورشيد پر انواري
براتيدي بوي كل شوبله دل برخون بلبلده — كه اولدي جسمي رشك نافه آهوي تاتاري
چراغك حسنني انكار ايدنلر روز روشندر — سمنزار اوزره كورسونلر فروغ شمع كلناري
دونركلنبخ سنجيه جابجا زرين سپر اوزره — دو كلدكجه كل زرداو بستنه باد املك زناري
قنوت چنك ايديجك بلبل نهال كلبن سبزي — كمنش تلدن ديرز ابر بهاري اكه اوتاري
كوروب دود درونن حلقه حلقه بلبل زارك — هوادن اولكره بو زمرغان كلشن علم دواري
حباب بحفه كل مستانه رفتار ايتمه دين جوشه — دوشب باشندن المشدر بر شيا تاج دستاري
دكل شبنم زبان سوسن ايتدي آبله پيدا — ثنوده كلو قلدي مي صفت آصف پاكيزه كرداري
سرافراز زمانه مسند افروز خداوندي — هنرمند يكانه چهره پيراي نكوكاري
ستوده هفت امت افتخار شرع پيغمبر — كزيده فخر ملت محض لطف حضرت باري
سر ارباب فضل استاد كل علامه عالم — سپهر علم وعرفانك شهنشاه جهانداري

جناب مفتئ عالم كه احكام فضيلتيده
نيان فكري آسان حل ايده هر مرد دشواري

او داناي بلند اختر كه اولمش نيّر رأيي — جهانده شمع جمع راي بزم درك هشياري
اوجابك ايغشرحش كران قيار حكمتكم — روادار اولسه افلاطون اوكنجه بيك رهموزي
هم بر داز قانون هنر ادراك چالاكي — مرتب ساز اسباب كرم طبع سبكباري
زهي داراي دار الملك حسن خلق سيرتكيم — اولور ارباب دل بيك جانيله مفتون اطواري
زهي جوهرشناس چارسوي نكته داني كيم — بيلور قيمت الطلع قدر در مضمون اشعاري
كراولسه احتساب عدلي مانع سير كلزاره — صبا زنجير امواجيله بند ايلردي نهاري
كراولسه پاسبان حفظي حارس معموره صحت — كوررنمز چشم دلبر ده دخي آثار بيماري
اكر سلطان قهري حبسه فرمان ايتسه خرشيدي — زمانه اكه زنكي پاسبانلر شب تاري

اگر صالسه بهر مهر لطفی ذره جه پرتو كواكب حشره دك رمز سواد شبدن آثاری
نوله اولسه زمان دولتنده عالم آسوده براقدی فتنه‌یی زندان خوابه بخت بیداری
ایدردی نقطهٔ خاك جلالی حاجبی گز اگر دور ایتمكه دورك كفایت ایتسه پرگاری
نسیم نوبهار لطفی باد ایتسه بر شاعر اولور اندیشه‌سی سرمایهٔ دكان عطاری
فلك مسند خداوندا خدیوا سرورا صدرا ایا ارباب دین و دولتك سردار سالاری
سن اول صاحب سریرك همتسن كیم قوتی تیرك مشا كشدن كمال ابلیه چرخ دون و غداری
اكلمز اولدی نامی دور عدلكده ستمكارك مگر یاد ایده عاشق غمزهٔ مردمكش یاری
ستمدن اول قدر پاك ایتدی دهری لطف عمیم جهاندن بر طرف قلدی رسم مردم آزاری
صبا نورلر گرد باد خاك درگاه جلالكدر فضای لامكان ایچره گوزلر چرخ دواری
عجبمی لرزه موج اولسه اندامی مبتلای گرفتار تب عشق ایتدی طبعك بحر زخاری
طوتن محكم اساس ملكی كلك بیقرار كدر بنا ویران اولور گر ثابت اولمانچه معماری
هنر گویا دگر دریالكی كلك گهرپاشك كرم گویا صدف طبع پاكك در شهواری
دوكندی رشحهٔ خامه دو كنز قصهٔ مدحك مگر گوز مردمن ایدیم مركب پرنیه جاری
یازم تا اولده بر نازك غزل تقریب جیكلم انكله ایلیم سینهده بو جان دلفگاری

صباجو كان ایدیجه طرهٔ پرتاب دلداری
گلو عاشقلرك بر یره طوب اولدیغی ال زاری

دوكلدی سینه‌دن پیكان‌ها یرینه داغ درخت خشكه دوندم خاكه دوشمش بركله باری
جگر بر تیری بك دلدن بو لشمز قانه پیكانی نه سحر ایلر كه كشتكده گوز اول چشم خونخواری
انك جسمی بونك جانی یازندن تقاش ایله نیجه بكزر اسیر دوزخه هجران گرفتاری

ادا آسی آب ایچنده بر بر آتش پاره مضموندر
عجبمی ایتسه نوعی نظمله دعوای سحاری

الور لوح قدردن جذبهٔ فكر بكر مضمونی طبیعت ذاتكی تعریفه جهد ایتدكجه گفتاری
شبستان ثناكك رغبت ایتسه اگر ابكاری
براد نی موجی ایلر و آهن افلاكی پر گوهر كتور جوشه باد شوق و صنعتكار افكاری
سخن كالای فاخر درنه بلسون قدر زرین بو جنبسك خواجه حسن قبول گردد خریداری
هنر دنیاده گر پر گوهر قدر قیمتیدر زمان دولتكده بو متاعك روز بازاری
نولا شمدن گرو شوقیله آهنگ دعا قلسم دعاده سوز قرارین بولسه ایین ثناكاری
نته كیم شاه گل گلشنده اظهار ایلیه شوكت جلكه سنبل اولنجه سوسن سلحداری

بوله باغ مرادك گلبن اقبالله رونق
بوله تاروز زادن دولتك ایله جار دیواری

قصیدهٔ نوعی افندی برای سلطان محمد ابن مراد خان

نیه تشریف ایدوب بر جان عالم تخت عثمانی نیه گلدی یرینه مرده ایكن عالمك جانی
قدوم نوبهار لطفی قلدی معتدل دهری مگر ایتدی تقدم ساعت نوروز سلطانی
زمانده عجب می عقد ایتسه ساعت نوروز حرارت ویردی آفاقه یوزینك مهر رخشانی
جو ایتسه صد هزاران اربعین پیر فلك هر گز خط سبزی گبی گورمز دوشنده چهره نورانی
نسیم خلقی بخش ایتدی عدالت جارزگانه مگر روح نباتیدر كلام شكر افشانی
سعادت بر جنبكدن یخ دب ایتدی نسیم عیوق كتوردی یرینه نعم البدل بر مهر رخشانی
اجیلوب صبحدم مهر علمداری باب همایونك جمالی مهری قلدی مطلع الانوار دیوانی

ابا عن جد شه عالی نسب سلطان محمد كیم
تجاوز ایلمش حد وصف شانی حد امكانی

گر مدروا ایسه بر وصف زاید طبع پاكنده لطافتدر اگر موجود ایسه جسمنده نقصانی
لطافت جوهرینك بر ودعه‌سی خسار لجوئی ملاحت گلشنینك و كمه‌سی قند حرامانی

نه کلدی تاب فروغ عارضنه تیلمغه طاقت   نه سرو کی قدد لجوینه واروب یکنمکه جانی
بو حسنیله بو آنی کیمده کورمشدر کوزن گلشن   بولنمیور یوسفه ثانی بولنمز انک اقرانی
امیدم کسمشیدم میوهٔ باغ حیاتمدن   قد موزونی بخش اتیدی بکا عمر فراوانی
شکست اتمشیدی جسمم زورقینی روزگار اما   بنی غرق اتیدی ول شاهک محیط بحر احسانی
صفا کلدی که همای دولتک ای مهر پرنوری   غبار مقدمک روشن اتیدی چشم اعیانی
نه ذاتک کبی کوستردی فلک مرآتی بر صورت   نه طبعم کبی طوطی کوردی دیده تنک شکرستانی
جهانده ادمز قلسون دیو تعلیم اهلی سرورلر   چراغیلر ار طومار اشعار ثناخوانی

بیلورلر جوهر نیدن خنجری آیندن الماسی
سوز نیدن سنده فهم ایت قدر نوعی سخندانی

بیر گشن شاه میراث پدر طبعم کبی جوهر   قالور در سخن باقی اولور سیم ایله زرفانی
نته کیم بحر اولور مظهر خسرو خاور   بکجوب تخت زردا وزره تشریف ایده کانی

لطاب بارگاه عمرک اولسون حشره دک ممتد
ایرشسون قدرک طاق برینه طاق ایوانی

نظیرهٔ قصیدهٔ عزمی زاده حالتی افندی برای فاتح اکبر سلطان محمد خان

بحمد الله وزان اولدی نسیم لطف ربانی   شرف بولدی وجود شاه ایله ملک سلیمانی
فلک صاقلر یوردی تختی دارا و جمشیدک   اکا تسلیم ایده بخت برینه اتوردی جانی
عروس دهره کویا ز طبقلرله نثار کلدی   چکلدی نامنه التو ایله طغرای خاقانی
دوشرمی ایلر بر سلطان ظل خدا کیم فیض الطفندن   ایده ظلمت سرای عالمی کون کبی نورانی
قدومیله نوله فصل شتا رشک بهار اولسه   عدالت باغنک کلدی تیشدی ورد خندانی
ایرشدردی صبا خاک رهندن دیده جانه   مبارک مقدمی روشن دل ایتدی جمله اعیانی
شرار استم اسبی کوکب بخت سعادتدر   طورر کن آستانی نیلسونلر چرخ گردانی

جهان

جهان نجمم کبی تاریک ایدی بر صبحدم ناگاه   طلوع ایتدی سعادت برجنک مهر درخشانی

هما سایه همایون پایه سلطان فلک رفعت
جناب حضرت سلطان محمد خان عثمانی

اگر کیوانله توری سپهرک بولسه لر رخصت   قبوسنده اولورلردی و شاهک قول اقربانی
فلک هر کیجه بر نیران قورر وار ایسه وزن ایلر   عطای شاه ایله محصول بحری حاصل کانی
کف دریا نوالندن چقان هر گز حساب ایلمز   صبا ضرب ایتسه ریگ ساحله امواج عمانی
انک هر بر کفی بر بحر موج انگیز اولور گویا   تخیلم جوشه کلدکجه دریای حسانی
دمادم خوان لطف و همتندن مغتنم لردر   روا در خلق عالم اولسه لر جمله ثناخوانی
بنای قدرنه بانی نوله فرزور ایدر کسه   ویرلمشدر وجود پاکنه رسم جهانبانی
او شاهک خاکپایی جوهری بر کیمیادر کیم   طوقنسه شمس ایدر قرص نحاس ماه تابانی
زمینی بر هلال و آسمانی بر نجوم ایلر   اگر کیم قلسه رخش همتی عالمده جولانی
اگر دریای لطفی کرانندن گذار ایتسه   قلوردی دامنن لؤلؤ ایله پر ابر نیسانی
اگر باد بهار جودی ایرسه باغ دنیایه   اوله نخل انارک حاصلی حب لعل رمانی
فلک اغلتمدی بر کمسه یی روز زماننده   مگر کیم عالمی کلدرمکیچون ابر بارانی
ظفر بولمز اکا جانی چقنجه جان شور دشمن   طلسم گنج نصرتدر مگر شمشیر عریانی
اوتوغ پر فروغی سرو قد محبوبه بکزر کیم   نیجه لکر پریشان ایلیه زلف پریشانی
سلاطین عالمک استخوانیله تو بعکردی   همای فتح و نصرتدر که بنده اولسه همانی
قزل الماسی السون اتسون اظهار ایدر صفا   دم عدله سرخ ایلسون خاک خراسانی
عدونک مهجهٔ رایاتنی نعل سمند ایلر   نوله اول شهسوار ملک و ملت السه میدانی
اگر سنک بحرده پنهان ایلیسه کندین شرراسا   چقارر خصمی ضرب آهن شمشیر برانی
سمند چرخ گلوه انه عنانی دستقدر نده   زمانه پایمال ایلر یوردی اهل عرفانی

بو بر باز همایرواز در مدحک هوا آشنده اقور سک انی لایق ای سعادت ملکنک خانی
اوشرمرغ معانی یاتغنه هنکام مدحکده اولبکلر از نظمک خامه بر سرو خرامانی
بکا اسکندر دور زمانه مایل اولمزدی اقتدم خاکپایینه دلمدن آب حیوانی
زمانه ایلدی دمبسته بزم بلاغت بنم فضل و بلاغت باغنک مرغ خوش الحانی
بنم چابک سوار عرصهٔ علم و هنر شمدی بنم اورن فصاحت طوبنه عالمده چوکانی

هنر اقلیمنه شاه اولدیغن انکار ایدن کمدر
طورر کن حالتینک عرصهٔ عالمده دیوانی

یتیمکدر جوهر مه کنج لطفکده خدا ویندا زمانه قلمیون ضایع مدد اول در غلطانی
یترنقیدی درونن نار غیرت ظلمت غمده یتراقدی شرکی شنیته کیم شمع شبستانی
یتشدی دور عدلک یوخسه عالم بر بکا آو سپهر کر دست جور ندن النمزدی کریبانی
یوری ختم ایله ای دل صحف مدحن عابرله هزار کلشن نظم دیوار زمه دستانی
کورنجه شاهد نظمک بیلور شاه هنر پرور نه لازم ایلک مدحنده سن دعوای حسانی
فروزان ایلیوب بزم جهانده شمع اقبالکن خدا ادل شمعدان روشن طاق ایوان کیوانی

فلکدن آفتاب اولدقجه پیدا حضرت مولا
سریر سلطنتده ایده باقی ظل یزدانی

قصیدهٔ عزمی زاده حالتی افندی برای

خیر مقدم ای وزیر صفدر عالی جناب ویردی خاک رهکذارک چشم جانه نور تاب
برسنک کبی کنش اتمز هلال فلکی جا ساحل دریایه کلمز سا که بکمز زر ناب
کوهر نایاب دولتسن که دنیالر دکر زیب فرق تاج و تخت شاهسن ای ارتیاب
بادبان ایله کورن کشتئ نصرت رهبر که ظن ایدر کیم صیدایجون بال اوپرشید زعقاب
ایلدی اعدای دین و دولتی قهرک زبون لنکر فکرک صالوب هر یا که خنکال عقاب

کوهسار قدر نک بر چشمه سیار ندن کلور اب شمشیر کله آب ذو الفقار بوتراب
بی توقف اشته بو تیم اشته تیغک در کیا کم سبیه باتس اکین خسرو مالک رقاب
شیر رایت قوت قلبکله ای بیر وغا ویردی نور جرخه دکاوز مینه اضطراب
بولدی بر ساکه بکمز مرد کامل کرچه کیم نیجه نامرد ماجرد و شنیره دولت نقاب
سنس او الکیم اولمه صیت صدای دم النک دیده بختینی خلق عالمک المشدی خواب
طوتدی جون صیت و صدای عدل و داد عالمی ایشیدلمز اولدی صوت جنک و آواز رباب
یاز مهجون حلله اوصافکی هر کون فلک نار مهر ایله ایدر ماهک فلوس نیز آب
نسخهٔ وصف جمیلک ایلسیدی حرز جان کور میدی بردخی جمایوزین شیران غاب
شمه زرین شمشیر جهانگیرک کورن صاندیکم آب روانه دوشدی عکس آفتاب
جرخ دوالا صاندیلر بر تودهٔ خاکستری مطبخ جودک کورنلر ای خدیو کامیاب
قرص مه ایلمز هر کز نظر یانمش دیو سفرهٔ احسان جودکدن اولنلر بهره یاب
استانک بکلیشلر بیب جوانبخت اولدیلر باغ جنبتدر راوجنبده مقرر در شباب
بختکه زرال فلک رشک ایتمه دن خالی دکل بنده اولماغی سکا دولت بیلور شیخ و شاب
مایل اولسیدی سک کوبک سفال کهنه کوندرردی جامنی جم تاجنی افراسیاب
شعلهٔ شمشیر که دو یمز عدو نک جوشنی نیته کیم بیر آهن کتانه نور ماهتاب
قلب اهل کفری تیغ ابدارک دا یما دین حقه دوندرر ماننده سنک آسیاب
دمبدم خالی دکلدر جای اولمدن شمشیر که دشمن دینک قرزنش قلبی مانند فرات
تند باد جرجر قهرک طوقنه عالمه ایلیه اطباق افلاکی خراب اندر خراب
زر نطاق ایلیه کردون نیاتدن جدا اتسه جوزا خدمت خاک درکدن اجتناب
مهر عالمتاب وش کشتهٔ دوران اولور استانک دارایکن جرخه ایدنلر انتساب
ابر سه بحره رشحه ابر عطا و همتک دریایه مملوا اولور هر درج سیمین حباب

درّلی باشندن الورکن عروس نجح نک … الحکه خرشید عالمتاب ایلرسک نقاب
برق لامع ضمنه کیم کف کهربخشک کوربب … ایلدی نار حسد قلبنده ابرک التهاب
روضهٔ جودک یاننده باغ جنت شوره زار … جوی احسانک قاتنده چشمهٔ کوثر سراب
مجلسک ترک ایتمکه قادر دکل ارباب فضل … حق تعالی ایلمش هر بر کلامک بر کتاب
خاطرم مجموعه سی لطفکله پر در لاجرم … ایتدم اول مجموعه دن شمدی بو دکلو انتخاب

رشحهٔ الطافکله ای ابر عطا و مکرمت
دست قدرت تیغ طبع عالیمه ویردی آب

درد محنتدن نه دکلو اولسه تن بی تاب و توان … بالش راحت تیر اولسه ده دولت ماب
چکدی طومار قصیدم مجلسکده بر سماع … اولسه لر لایقدر اکر مرغ قدسیلر ذباب
مجلس اقبالکی دایم خدا کرم ایلسون … متصل نار حسد قلبسون عدو بغین کباب

دست دشمن لطفله قهر کدن اولسون حصه دار
آب واتش بینینی جمع ایلیه تا کیم سحاب

نظیرهٔ قصیدهٔ غنی زاده نادری افندی برای اغای یکیجریان علی اغا

ای ضیای برق تیغک نور بخش افتاب … کاشسم سمندک افسر افراسیاب
بوی خلقکدن معطر جار باغ عنصری … تاب ایکدن منور کارکاه نه قباب
جرم غبر اکوی اجلالکده بر کمتر غبار … جبتر حضر اجر افضالکده بر ادنی حباب
ظاهر کنز عنکه جنت بوزک خرم بهار … باطنک مجموعهٔ حکمت سوزک فصل الخطاب
دانه در انجم ایکی سنک مدور مهر و ماه … جوی یار تیغک اوستنده فلک بر آسیاب
دست قهر کدن توفنکک سیر ایدنلر صاندیلر … خاکدن بر اژدر اتش فشان المش سحاب
قان ایدر طومز مکر شیر ژیان بنداندیر … خنجر کدن طملسه هر دم عجبمی خون آب
جلد زرکاری فلک انک مه نو مقلبی … عالم علوی بیان رفعتکده بر کتاب

کوکب بختک نولا بیدار اولورسه دائما … عاشق اولمش ذاتکه لایق ایدرسه ترک خواب
صالدی رشک قندارک منجنیه شنده تب … ویردی دست اعتبارک پنجهٔ خرشیده تاب
سرور عزت قرین وصفدر صاحب قران … داور کردون جنیب و مهتر عالیجناب
میر میران و غاشیر نیستان غزا … رستم کشور کشا اسفندیار کامیاب

غالبا روز ازلده نامک اولمزدی علی
اولمسک چون در شجاعتده مثال بوتراب

سرور اسن بکون اول قهرمان نبرد … کیم عدو نک قاف تا قاف ایلدک ملکن خراب
لطف اساطوغر یلوب تیغ لدمکه بر دار لکه … لشکر کافر پریشان اولدی مانند غراب
خاکی سیراب ایلیوب هنکامه لی کرم ایلدی … اب اتشناک تیغک جنکه ویردی اب تاب
نیزه زنلر مانند سیخ اتشین … نیجه مرغ روحی اتدک نار قهر کده کباب
تیغکی مست سر انداز ایتدی خمار فلک … کلهٔ پر خون دشمندن صویوب جام شراب
کوه خارای صلابت فضای جنکده … وجهی بو قمی ساله بکتا شیلر اشتباب
بلکه جوق غوغا ایدردی فرقهٔ زاغان شوم … اولمسه سکفلو شهباز ک قولکده بجیاب
خیل خصمه چون دلاورلر تفنک انداز اولور … جند ابلیسه ملائیک اتدیلر کویا شهاب
جو نکه میدان ایچره جولان ایتدی رخشک دورا … جرخه دوشدی زلزله روی زمینه اضطراب
جانی اوردی لشکرک اعدای پامال ایتمکه … شول زمانکیم جنکه ایغنک ایلدی آتش شتاب
صاندیلر صوت تفنک نفخهٔ بیشین صور … بر قیامت قوبدی کیم بر خاکه دوشدی شیخ و شاب
تیغکی عریان کورنجه خدمتده جانلر ویروب … ایلدی اعدای کردنکش قابندن فرار
صنکهٔ ول سکان خون افشان قوت منقار تیز … صید مرغ جان ایچون هر تیرک اولدی بر عقاب

داورا وصفکده عاجز در بیان نادری
کلکنی دلرسه نولا ایلر قصوندن حجاب

آستانکدن بیتی دوار ایلبلدن آسمان
ذره‌دکلو اولمدم آرام ویلدن بهره یاب

پرتو اشعارمک نقصانینی عذر و لوت
ابر محنت آفتاب طبعمه اولدی نقاب

غنچهٔ مضمونمه رنک ویرمدر سبزه‌زار
نوعروس فکرمه خون درونمدر خضاب

ایلسم لایق دعای دولتک شمدنکیرو
عبد مخلصدن دعای خیر اولورمش مستجاب

تا که چند ظلمت شامی کریزان ایلیه
تیغ براقن چکوب کشورستان آفتاب

عرصهٔ دنیایی شمشیر کبی هردم ایکی بیو
چرخ اهل شرکی نایاب ایلسون اول آب و تاب

نظیرهٔ قصیدهٔ نفعی افندی برای مفتی اسعد افندی علیه الرحمه

دایما دولت قرین اولسون بخت فرخ همنشین
عز و حشمت همعنان فتح و نصرت همرکاب

شکر کیم بر بارگاه لطفه قیلدم انتساب
کیم اولور درزندن خاک بخت و دولت بهره یاب

شکر کیم بر درکه اقباله اتدم استناد
کیم الور همت نصیب فیض جوددن نصاب

بختمی بر آستان پاسبان اتدی فلک
کیم صدای کوس دولتله کوزندن کتدی خواب

اول جناب آسمان رفعت که اولسه یار شوره
خار خاشاکی دری مژکان چشم آفتاب

اول در چاکرنواز و بنده‌پرور کیم ایدر
حلقه سلک بی اختیار ازاده اطوق رقاب

آسمان دین و دولتدر او عالی آستان
مطلع مهر جنابندر سعادتدر او باب

راست کردش آسمان سفله خصم اهل دولت
عالم آرا آفتاب جهل‌سوز علم تاب

اول سپهر علم و فضل آفتاب اکمل اکا
پرتو رای منیر داور دولت مآب

مهدی عیسی‌نفس نعمان خاتم مکرمت
حضر یوسف طلعت افلاطون اسکندر جناب

پیر و اصحاب پیغمبر امام اهل دین
حیدر عثمان شیم صدیق فاروق احتساب

مظهر شرع محمد مظهر سر خدا
ظاهر و باطنده ذات احمده نایب مناب

نجم بخت کائنات اسعد افندی کیم ایدر
سعد اکبر خاک پایندن سعادت اکتساب

اول که شمع روشن پرتاب نور ایزدیدر
خانمان سوز ظلام مجلس افروز صواب

اولکه آب پاک پرامواج بحر لطفیدر
چهره‌شوی شفقت و کشتی‌نکونسار عتاب

دور لطفی گلستان عالمه فصل بهار
عهد عدلی روزکار پیره ایام شباب

عون انصافیله ملک معدلت آتی احتلال
صدمهٔ قهریله اقلیم ستم پر انقلاب

ادهم اجلالنه بر رخت سیمین کهکشان
اشهب اقبالنه بر نعل زرین آفتاب

رای پیر و فنونی بختی جوان بی شکوه
اولمه الهواری نوله مقبول طبع شیخ و شاب

ویرسه طبع آتشه کر تاب قهری تقویت
قعر دریاده دل احجاردن ایلر التهاب

کرمزاج آبه ویرسه حفظ عدلی تربیت
کوره آتش فروز اولوردی بیک بر حباب

شویله در تأثیر زهد و طاعتی عالمده کیم
انسه بر بزم اهلنه همت اولوربلی رباب

ساقی تاج انابت جام غم فرسای می
مطرب توحید باری نغمه چنک و رباب

کامکار آسرور تصدر آرا مکارم پرورا
ای جهان داور فلک پایه خدیو کامیاب

سنسن اول دریای بی پایان دانش کیم دلو
در نطقک زیب کوش کردن ام الکتاب

هر خیالک صیقل آیینهٔ حسن ادا
هر کلامک کوهر کنجینهٔ فصل الخطاب

فتنه بر کشورده دور کده اوزاتنز ظلمه ال
ملک حسن ایچره هکر کیم طرهٔ بر پیچ و تاب

کر ایرشسه نکهت باد بهار عصمتک
دوزخ عصیان اولوردی رشک فردوس ثواب

خاکسار درکه قدر بلندک آسمان
شرمسار دست دریا فیض احسانک سحاب

دیو تجلی خطهٔ جودکده اولمش رجم ایچون
کف دستک آسمان کلک زرین شهاب

برشب تاریکدر کویا سواد کائنات
تاب نور کوکب اقبال و بختک ماهتاب

کشور جاه و جلالکدر او ملک بیکران
کیم انی طی ایتمکه بیک قدر ایدوب شتاب

ابر مدین پایانه پای قلوب رفتار دکل
آتیدر قت قت آبله پیدا کلدر تیه قباب

مدحکه معنا نیه اتمز کفایت اولسه کر
نظمک هر ساده بیتی بر کتاب مستطاب

اول

فیض مهر التفاتکدر که ایتدی طبعمی   صاف رنکین نکته لرله معدن لعل خوشاب
استدم اول شوقیله غواص بحر و فکر ایدوب   زیور سمع قبول و لماغه لایق در ناب
سلک نظمه اولقدر چکدم درر سیرابی کیم   تاب اندیشیله اتدم بحر معنایی سراب
لفظ روشن ابجره معنای لطیفی کوستریر   جام بللور صفابخشه قودم صافی شراب
رنک الفاظ و نکهت معنای نظم بالکه   نوله ایلر حسد روی کل و بوی کلاب
بر کلستاندر قصیدم کیم صفاویرر اکا   بو نشاط انکیز و جان پرور غزل مانند آب

کوز اوجیله عاشقه که لطف ایدر که اهی عتاب
بر سؤاله بر قومز اول غمزهٔ حاضر جواب

چشمی بزم فتنه قورمش عشوه جام المش اله   بادهٔ نازیله ایتمش غمزهٔ مست و خراب
لبلری اوزره غبار خط نو خیزی اوکل   نافهٔ اهوی چشمندن دوکلمش مشک ناب
چشم فتنی تیغ چکمش غمزه دن بهر قتال   ابروی مشکینی شمشیردن خالی قراب

نیجه طوتسون تیر یار سینه سن تیغی نشان
انی قورمی بر قرار اوزره دل پر اضطراب

بن او میر مجلس نظمم که بزم معرفت   سوز و شعر و رشحهٔ خامه‌مله بولدی آب و تاب
بر سرای دلکشادر هر بری ابیاتمک   جلوه کر صحننده ابکار معانی بی حجاب
یاره شور دلنشین سواد خطده بکزر فکرمه   پاک دامن شاهد مطلعت مشکین نقاب
طبع اول بحر کهر پاشن سخندر کیم انک   ریزهٔ سنکک ساحلندن تر دو تشر در خوشاب
باخصوص اتیدم عروس مدحکی تزیین کیم   بر بر اندن کوهر مضمون حاصی انتخاب
بن اوکنم رخش طبعی هر کیمک جالاک ایسه   الته میدان سخن اولسون نمله همرکاب
وقتیدر دست دعا ایله باغ حمدی پاک   اوله کلچین کلستان دعامی مستجاب
تا اوله بو خیمهٔ پیروزه رنک زرنکار   عرصهٔ عالمده بر پایی ستون دبی طناب

چتر اقبالک اوله کون و مکانه سایبان
سایه سنده کاینات آسوده تا روز حساب

قصیدهٔ وسیمی افندی برای منلازاده

اقتضا ایتمش ایدی حق بو که اسباب علل   بر ایکی کون اوله اصحاب مناصب مختل
فلک کشت ارخای عنان ایتمش ایدی   رایض عرصهٔ لایسأل عما یفعل
روزکار ایتمش ایدی نیجه ابو جهللری   حاکم محکمهٔ شرع نبی مرسل
روزنامه سبب ضبط ایکن اولمشدی همان   حکم تقویم کذشته کبی منسوخ عمل
نی سبب غزل ایله دبسته ایدی خلقی طرار   کره رشتهٔ جان اولمشدی عقدهٔ حل
عالم و جاهلی بر کورمسه باری جیرایدیم   مردم دیدهٔ بد بابین سپهر احول
برایدی ذایقهٔ دهر دنی پرورده   لذت شکر ایله طعم نبات حنظل
علمنی باعث منصب بلنه دیرلر ایدی   علمکی بیلیه لم اولمیجق سنده عمل
هر طرفدن بوزیلوب پردهٔ قانون شرع   حاصلی کلمش ایدی قاعدهٔ دینه خلل
صدمهٔ صرصر ایام حوادث دخی   اولمدی دوحهٔ البستان شرع مستأصل
یعنی دست فلک سفله نواز ایلمدین   محو منطوقهٔ آیات کلام منزل
ایتدی اصلاح رسوم نسق نسخهٔ دین   قلم نادره پرداز خداوند اجل
قرة العین کرم واسطة العقد کرام   درة التاج فحول علمای اکمل

سیف مسلول شرع حضرت منلازاده
که زماننده بولور حق له باطل فیصل

ایلمش ذات شریفین قلم صنع خدا   آخرین نسخهٔ دیباجهٔ عقل اول
کردن شاهد اقبالنه اولسه پر انشور   کهکشان سلسلهٔ زرمه نور و هیکل
روی مالیدهٔ خاک دری اولورسه اکر   پرتو سعد صله چهرهٔ منحوس زحل

ایلدی نسخهٔ تدبیرنی وفاق فلک / شاهد سلطنته حرز گریبان حلل
قطب ثابت قدم دایرهٔ رایی ثواب / پایی لغزیده‌یه پیرآهن احکامی زلل
غرضم ذاتنی تفصیلدر اتسم تعجب / شعرمک قافیه‌سن صیغهٔ باب افعل
شوله حفظ ایلدی آفاقی طلسم رایی / دور عدلنده ایچلمز سر همیان حیل
بارک الله زهی کوکبهٔ دولت کیم / اولدی پیرایهٔ عنوان مناشیر دول
حق بودر نکتهٔ اقلام بدیع الاثرک / اولدی رونق شکن فضل اساطین اول
کوره‌لی کنگرهٔ قصر معلاکی فلک / چهرهٔ چرخه جگر برقع گلگون خجل
آسمان مرتبه قدرا مه عالی صدرا / ای خداوند زحل پایهٔ خورشید محل
دقتیدر مصقلهٔ خامهٔ مشکینکله / اوله ابکار شبستان امانی اکحل
فیض بخش اولسه سحاب کرمک اغافه / بر جواهر اوله دامان درج جبل
شاهد مدحکه بر خلعت غرا در بو / یراشور اکه میان بند اوله بر خوب غزل

نغرهٔ اشکلی ایتدم طبق دیدهٔ دجل
صفحه‌یه درد و غمه جلکله سیمین جدول

دوکلوردی گهر اشکم ایاغک توزینه / قومدین کوشهٔ تاج کله دردانهٔ طل
کاسهٔ آب حیات لبکی نوش ایده‌لی / سرگران ایلیه مز ساقی صهبای اجل
اب لطفک بکه بکا صونکه طوتشدی تنیدی / جام لعلک بکا ویر که بنی اولدیری کسل
اوندیوکتمه قبوک بکلین افتادلری / بزی کشتهٔ صحرای بلا ایلمه گل
جقه‌مم جاه بلادن قالورین الجقده / بکا ویر مرسه اگر شاهد اقبالک ال

ویسی خسته‌یی غرق نعمک ایت یر بیر
تیز ایتدک لی یادر کل امید و امل

بنم اول بندهٔ خالص که قبول ایلمیه / نقد اخلاص عبودیتی تمغای دغل

باعث ناله بکا لذت نظم اولدی غنیه / شاهد حالی تیر نالهٔ زنبور عسل
نظم اعدایه شعوریمک اولورسس طوتلم / تجن اوله بنم اشعار ولا آمه بدل
برمیدر ایکیسیده شیرهٔ انکور ایکن / نشوهٔ بادهٔ گلگونله کیفیت خل
برایکم صو بولرمم بن طوتلم مشتری‌ی / ایلمش طرفه غزالان معانی مهمل
بر قبیلم نوع ایکن کلبه اخرا ثمده / یا قرین هرکیجه باروی سپهر مشتعل
سنک غم سیل المدن بکا هموار اولور / پایی تدبیر شکسته رهٔ اقبال جبل
تاکه اوراق سپهره ویره ترتیب نظام / خواجهٔ مسئله آموز دبستان ازل

نامکی رابطهٔ نسخهٔ اقبال ایتسون
قلم لطف خداوند جهان عز وجل

نظیرهٔ قصیدهٔ نفعی افندی درحق مفتی محمد افندی الشهیر چلبی مفتی

کره غنچهٔ مقصودمی چرخ ایتمدی حل / بنجهٔ مهر جهانتابی مگر اولدی اشل
اسمدی بادیهم طوغمدی خورشید کرم / قلدی پژمرده افسرده گلستان امل
روزگار ایتدی هبا برگ نوا و هوسی / گلبن گلشن اقباله دخی ایرمدی ال
عالمه جام صفا صوندی وغمدم بکا فلک / بر قدح صونمدیکم دیرمیه بیک در لکسل
اهل صفا جامنی الدیجه اله رشکله بن / خون دل نوش ایدرین بادهٔ گلگونه بدل
دلده بنیاد سرای غم و غصه محکم / قالمدی کاخ صفادن مگر آثار طلل
بنم اول زار و پراکندهٔ دل الطبع و دماغ / که فلک ایلدی احوالمی بر بر مختل
خاطرم شاه‌سواران غمه جولانگه / مشربم طرفه غزالان بلایه منهل
قطرهٔ اشکمله روی زمین تازه و تر / دودهٔ آهم ایله چشم کواکب اکحل
کورمسون ذیبو کوزم روی تر و بختمی / جگر آهم فلکه پردهٔ مشکین مجل
ایرمسون منزل مقصوده دیو بیک هوسی / بر اشکم ایدر عرصهٔ دنیایی وحل

کوکب طالعمك یوقدر بكا حسن نظری   خشمله شویله نظر کیم ایده اظهار حول
قتی تاریکجه غمدن بنی هیچ کورمز   دیده بختم بکا ریمه یا اینده‌ی سبل
بلمم نیده ستاره‌ده نه‌در بو کوکب   رشك ایدرلر اکا تأثیرده مریخ و زحل
نیجه بیل عکسنه دونسه نیه چرخ کردان   اولمیه رشته دلدن کره غم منحل
بو بلا ایله که طاقت قومامشدر دلده   بو فلاکتله که عالمده بنم ضرب مثل
ینه خاطرده تسلی بولنیور بعد قچه   کورینور دلده بو معنای لطیف مجمل
نیجه بر کوکب بختیله بو بحث و غوغا   نیجه بر طالع بد عهد ایله بیهوده جدل
داغ حرمانله سینم پر اولورسه پر در   تیغ بیداد چکوب غم بنی اولدرسه محل
نیچون اول فاضل دورانه وار عرض تظلم   کا بیده بر لطفله بك مشکلی اولدم حل
اولکه احکام قدردن نه اولورسه ظاهر   نقشنی مرآت ضمیرنده کورینور اول
اولکه الطاف فلکدن نه کورورسه منکر   دونه‌ندر عکسنه ایدل آن قوز انی مهمل

مفتئ مشرق و مغرب که قوی اولمه ده در
اجتهاد ایله انك شرع نبی مرسل

مقتدای علما سرور خیل فضلا   ملتجای وزرا داور دین فخر ملل
حاکم محکمه پیرای شریعت که بولور   هر دم امر ایله میان حق و باطل فیصل
نوبهار چمن باغ عدالت کا اولمز   دور عدلنده کشاده کل بستان حیل
اعتدال استسه کر عدلیا امور دهره   ویره مز باده   کلزاره خلل
حکمی بر مرتبه کیم جاری که اکر امر اتسه   شویله رام ایتمش اکا عالمی خلاق ازل
جقه دریا سر کهساره خلاف معتاد   سر فرو ایلیه غواص کبی بحره جبل
سرور انام و رأ فاضل فرخنده دلا   ای خداوند فحول علمای تبجل
سنسن او افضل امثل معادل که   کورمشدر فخی دوریده ای سندن افضل   منطقك

منطقك بینه بیان ایتمکه قادر لی   کتسه محو اولسه اکر قاعده نحو و علل
قدرکر اولمرتبه کیم مصعد اعلای فلك   طائر دولتکه مهبط دون و اسفل
لطفك اولمرتبه کیم کارکه عالمده   قومدی علت و اسبابه بریله مدخل
بنور ردی   جقنجه خرشید   یا قمر بدرقه رأیی نیرك مشعل
دود آه ایلر ایدی آینه چرخی سیاه   بر تو معدلتك اولمسه اکه صیقل
حشره دك خامه‌می وصفکده ایدردم جاری   ستدره کر اولمه کرزکنه ما قل و دول

بنم اول نفعی افکنده که شمدی قلدم
خاکر درکاهکه یوز سورمکی اقصای امل

نیجه تقریر ایده‌یم حالمی سلطانم کیم   غم ماضی تلی قومز دلده غم مستقبل
جکرم ساغر نرم کورمکدن المی   برایق صونه مکر ساقی صهبای اجل
قوللر کلمه او تورب و خدمتك التسك در کر   جلسوا خیر جلیس عملوا خیر عمل
یازیلان سینه‌ده اخلاص عبودیت دیدر   داغلر نقطه‌لری شرحه مد و جدول
براشور سمع شریفکده دکر کفتارم   نته کیم کوشه کوش کلکه در دانه ظل
لفظ رنکین مصفا و اداتی نرم   کیدر شاهد معنایه لباس مخمل
هر نه کوهر که جقر سیم صدفدن ایدر   بکر فکر شعرا کوی کریبان جلل
لیك خر مهره قدر قیمتنی بلمزلر   بر بلوکنلی خرد و ما صدق بل هم اضل
دمبدم صدق و صفا ایله دعا ایلیه‌لم   تا قبول ایده انی حضرت حق عز و جل
کیجه کوندز نته کیم اوله ندا خلده مدام   اشهب روز قیله ادهم شامی ارجل
نته کیم عرسال ایر نته روز نوروز   جلوه کاهن قیله خرشید فلك برج حمل
رایض بختك اولوب رخش مراده سوار   اشهب و ادهم روز و شب اوله اکا کتل
خیمه قدرکی کردون کبی حق ایده بلند   اوله ضمننده طناب انجم کبی رباب دول

قصیدهٔ غنی زاده نادری افندی برای صدر اعظم مراد پاشا

شو دمکه اولدی کسسته زمام حسن نظام / کم اولدی عرصهٔ عالمده رونق اسلام
تغلب ایلدی کردا و لا حلبه / ایرشدی تا حرمنیه شرار شر لئام
بو سالک اولمغله انتسابی میمونه / انکله وجیدهٔ عالمده اولدی فتنهٔ عام
قلندر اوغلی اناطولی بی توابعنه / عزیمت ایلدی بجیش قلندری به تمام
بریده کشور بغدادی ایلدی تسخیر / هلاک قلعه هلاکو وتش ایلدی اقدام
قزلباش کافرایله جنکی ایلیوب عادت / همیشه عسکر اسلامه ویرمدی آرام
قیام ساعتنک اولدی علامی ظاهر / جهانه زلزله دوشدی هکذا اولدیلر انام
بو حالتی کوریجک چرخه چقدی ناله و آه / عجیمی سیل فراوان اولورسه اشک غمام
ایشتدی غلغله اکه خلقی کوش هلال / عجب دکل ایقه سن بر توب اتسه قدینی لام
هزار شکر که آخر بو حالی دفع ایتدی / کمال رحمت ذی الجلال والاکرام
مکرکه واقف اولوب برامین دولت و دین / جناب سلطنته ایتدی بسر اعلام
تحرک ایلدی عرق حمیت شاهی / نظام کشور اسلامه قلدی عطف زمام
وزیر اعظم ایدوب قهرمان دورانی / اوده ایلدی سردار عسکر اسلام
شیر حرم عظمت آصف فریدون فر / فلک مطیع وقدر یاور وستاره غلام
امین ملک و ملل سرور ستوده عمل / یمین دولت و دین داور بلند مقام

جهان کشا وعدو کش مراد پاشا کیم
طوتنسه ضربت کوپالی سام اولور سلام

او صدر اعظم و صاحب قران عالم کیم / ضیای شعلهٔ شمشیری ایتدی دفع ظلام
ایرنجه دبدبهٔ کوس عزمی افلاکه / کوروب مهابتنی کوکده دترردی بهرام
اجلدی شقهٔ سنجق دوکلدی طبل رحیل / براولدی ولوله دن کارخانهٔ ایام

جهانه لرزه دوشوب کبر و دا عسکردن / یقلدی زلزله دن خاکه دشمن خودکام
ایرشدی چرخه صدای علیک عون الله / شو دمکه دشمنه چکدی حسام خون آشام
مقدما حلبه دوشدی آتش غضبی / یول اوزره شهر خس و خاشاک اولدیلر تمام
وار نجه والی کرد ایتدیر جنک ایچون آهنک / ولیکن ایلدیلر آخر فراره عطف لجام
صالدیر دشمنه فندق / عجیمی مرغ روانه اولورسه دانه دام
کسلدی بند سر خیزران طوغرلدی / مکرکه ایلدی برمار خفته عزم قیام
براولدی کلهٔ دشمنله خیمه کاه سپاه / مثال چهرهٔ رکش ونظیر حقهٔ خیام
اول اژدهای دمان واردی قلعهٔ حلبه / مثال کنج انی ضبط ایتدی ایلدی آرام
کلید ملک عرب اولدی فتح شهر حلب / انکله جمله سنک کاری بولدی حسن نظام
صالنجه مملکت بغداده تیغی آوازه / مسخر ایتدی عراقی زهی علو مقام
اکا دخی نیجه کشور ضمیمه اولمش ایدی / سراسر اولدیلر امر جهان مطاعنه رام
دو نوبت اناطولیه چونکه جزم عزم ایتدی / عدویه صاعقه بار اولدی تیغ آتش فام
قلندر اوغلنک اولدی دلم دلم یورکی / ایجنده باشلری تاج قلندر اولدی تمام
مقابل اولدیغی دم بوی مرک جانکاهی / دخانی لوله طوبندن ایتدی استشمام
فراره یوز طوتوب الدردی مال / قلندرانه صوییلدی و ملحد بدنام
رؤس دشمنی مانند سیب ایدندی مزه / ایجنجه تیغ عدو قاتنی مثال مدام
خرابه تن دشمنده بیضه دلدن / چقاردی طایر روحن یاتقنجه مرغ سهام
برایکی یازی صالدراو بوم میشومه / دو نوبت شکارنیه میمونک ایلدی اقدام
سپاه هیبتنک اتلی و علانی اناو بتیدی / طوتلدی طوبه اکا کسدیلر عجب اندام
عدونک آبله طاس اولدی مغفر خونی / تولا صوینیه قلیج رزمکاه اولوب حمام
عجبمی جمله بنی آدم اولسه لر مسرور / بوزلدی خیلی بهایم قرلدی جند هوام

غرابت اندەکە تیشۀ عسکر مشدی بو نوز — مکر ملائکۀ نصر و اولیای کرام
بو سبت بردی کوریجه قرال ضلال — رجای صلحله کوندردی درکهینه پیام
جناب سلطنته اولنجه عرضه قیلوب — اساس صلحه خراج اوزره ایتدی استحکام
قرالک الچیسی درکاهنه یوز سوردی — خراجنی کتوروب ایتدی قوللوغن اعلام
او ملکی ایلدی تأثیر نامه تسخیر — مکرکه وفق مراد ایدی حاصل اولدی کرام
قلمله مغربی فتح ایتدی تیغله شرقی — زهی وزیر جهانگیر واجب الاکرام
بو کار مشکله قادر اولوز هیچ آدم — تحصیلی بوکه بو قدر کرامتنده کلام

رحیق نظمنی ای نادری اکا عرض ایت
ولیکن ایله دعاسنی انی مسک ختام

همیشه تا جکه سر دار خاوری تیغن — کوریجه شوکتنی محو اوله سپاه ظلام
او سرورک اوله شمشیری کبی آبی کونن — مثال خاک اوله پامالی خصم بد فرجام
طلسم دولت اوله الملکن تیغ عریانی — رقاب دشمنی اولسون کرکسه نیام

قضا معین و قدر یاور و خدا ناصر
شرف قرین سعادت رهین و بخت غلام

نظیرۀ قصیدۀ نوعی زاده عطائی افندی برای شیخ الاسلام یحیی افندی رحمه الله

سپیده دم سر کهساردن ظلام تمام — دخانه دوندیکه قیتش قصد وغن ایدر اعلام
طوکنجه جوی چمن کجدی لشکر سرما — نیه ممالک کلزاری غارت ایتدی تمام
صو بندی تکیه کلشنده شمدی بیت الشتا — بورندی اکننه هر بیری بر بیاض احرام
صفای کلشنه ویرنت اخر ایتدی بسبرو خار — حباب اولدی بکون سرنکون قونلمش جام
احاطه ایتدی نیه کوی خاکی هر سو سفید — درون بینه ده اولدی مثال عنبر خام
قپاندی شدت دیدن دریچۀ خورشید — کوکردی باد له رویی سپهر ازرق فام

میان

میان بخیده طوکوب باغه صاحلن جرعه — درون سنکده لعل ایتدی کردش ایام
جهانه بهمن روین تن شتا کلیجک — کوروب مهابتنی کوکده دترەدی بهرام
درون بخیده لکورنجاری سیر ایدوب صنم — بکوردی اینه یه تیری بر دلبر بنام
تجرده بلبل کلشن بولوب جای کوروب — تکرکه دی بوتودی خلقه لر له دانه و دام
بولوت تخیله جلا بینه تیغ کهسارک — ایدرز قلج کبی قیش کلدوکن بزه اعلام
بو فصل بخیده دو کلشتانه برف تکرک — نظیر شبنم باغ وشکوفه بادام
دوشندی بینه چمنزاره برف ستا ابا — مثال ابر سفید وسپهر ازرق فام
زمانه ایلدی پیدا سفید کاغدلر — طولنجه بینه ایله کارخانه ایام
کلوب نسیم سحر ویردی اکه پاک جلا — که اوله صفحۀ مدح ادیب نیکونام
کزیده صدر زمانه امین دولت و دین — ستوده وضع یکانه سر صدور انام
جهان معدلته خسرو فلک مسند — سریر مکرمته داور بلند مقام

جناب حضرت یحیی افندیکم اولدر
خدایکان قضات عساکر اسلام

او شهریار ممالکستان دانش کیم — روادار اولسه درنده فلک کمینه غلام
رشاشۀ قلمی فیض بخش باغ امل — نوالۀ کرمی شامل خواص و عوام
سپهر مرتبه صدر اسن اول همایون کیم — بولور مرادین الک کولکسیله جمله انام
نسیم تربتینک ایرسه خاک کلزاره — شتایه قرشو صونیمردی نخل تازه مدام
دوشیدی قبۀ چرخه شرار غضبنک — دم شتاده بولوردی حرارت حمام
شهاب صنعه اینر طوب جرخدن نخجیر — هلاک خصمک ایچون بو سپهر نافرجام
حریم بزمکه ناکاه خسرو انک — مراد ایدرسه اکر شمع مهری بی هنکام
هلال دائره حراقه ایله آتش برک — شهاب و نجم اوله کبریتله شرر دم شام

غبار کوینک اولوب کوردی اب احسانک
جدا اولورمی قپوکدن عطایی ناکام

متاع معرفت فضلی باکه بلدردی
شو مدده ایدی پدر منزل عدمده مقام
محل بحث دکلدر لطافت انکور
صفا ویررد له آتاکه باده کلفام
بنم اول آب صفاکه الدیلر بولمی
روا بودر اوله لطفک دلیل آرام
ضمیر اینه سیماکه جون دکل مخفی
نه حاجت انیکمه حالدی روغنمی اعلام
شب شتا کبی ایتدک سواد نظمی دراز
دعا یله ایده لم وقتی کلدی ختم کلام
نته که محو ایده کافور برفی سرتاپا
فروغ آتش مهر یله کردش ایام
مدام نفخهٔ مشکین مجمر عدلک
اولا نسیم کرم له جهانه عطر مشام
همیشه خلق جهان اوله زیر دستکده
مثال بنجهٔ خورشید بندلک اوله مدام

قصیدهٔ عزمی زاده حالتی افندی در حق صدر اعظم لالا پاشا

کون کبی ایلدی هر جانبی پرنور ضیا
دوشدی دنیا یه ینه پرتو الطاف خدا
حمد لله که ظهور ایتدی متاع همت
اولدی بازار زمانه ینه پرزینت و بها
هرکسه صورت اقبال نمایان اولدی
بولدی شول دکلو صفا کنبد چرخ مینا
نشئهٔ خورشید کرم عالمه پرتو صالدی
قتی ایلی مهر ایدی حقا که سپهر بالا
واصل وصلت اولان خاطر عشاق کبی
لبریز ذوق و سرور ایله طولدی دنیا
تنگ دل اولمش ایکن غنچه وش ارباب هنر
کولب اجل نولا نیته که دردرعنا
ایتدی تشریف سعادتله وزارت صدرین
آصف جم عظمت داور جمشید لقا
لهر کان همم باعث نظم عالم
در دریای کرم حضرت لالا پاشا

بکه مزبر تو احسانه همسایه کنش
ایغی یوزینه همیا اولیمز مشک خطا
منبع خوف ورجا اولسه عجبمی قپوسی
صاحب سیف و قلم ایلدی ذاتن مولا
اطلس چرخی بچردی اکا خیاط زمان
قامت همت واحسانه اتسیدی وفا
ازدحام فضلادن آیده مز کرچه گذار
قصد ایدر پاینه یوز سورمکه هر صبح و مسا
دیده در روشن اولان کحل جلا بیله یه
سرمهٔ خاک رهی جان کوزینه ایکر بینا
بکلیوب خاکدرین دولت و عز و اقبال
هر بری بنده سی اولور سر تسلیم کبی دوتا
قدرنی بلسه نوله حضرت سلطان جهان
بر فدایی قتی همپایه اولنلرده اکا
خدمت خاکدرک کبی سعادت بولدم
یریدر چرخه اکر ایدر ایسم استغنا
دوشدم ایا غکه برخاک کبی یکسانم بن
لطفکی سنده دریغ ایلمه دوشدکجه بکا
کرچه خشک کل کلشنه همسر می اولور
هیچ برابر اولورمی لعلیله سنک خارا
راصد دهر جقورنده عجب بولمزمی
اشبکی خاکنه کردونی طوترمش حالا
دفتر همتنک بلمیه لر اجمالن
ریله ضرب ایلسه لر موجنی بحرک مثلا
برالی کولکه بسدر بو جهان دولتنه
شاه اولور مشل وکه اوستنه دوشه ظل هما
نور بخش اولور ایدی مهر جهان آرایه
کوکب بختنه برکره قران اتسه سها
کسنه لی کمسه زماننده انک اغلتمز
رند میخواری مکر اغلاده جام صهبا
کلبن نخل برومند جمنزار مراد
دائما رشحهٔ الطفیله بولور نشو و نما
لطفکک آب حیواتی ایله احیا ایتدک
خضر ایرشدک بکا ای داور پیر جود و سخا
آستانک بیلورین کعبهٔ مقصود امل
ایلرین انکیچون قاپوکه کلدکجه صفا
همتک تیغی کبی تیغ کرو بدر الملة
ایلسم غیری قپودن نوله بن قطع رجا
حق بودر عرصهٔ نظم ایچره قیتی زدو شیر
اسب طبعم کبی بر رخش فصاحت بیما
کرچه سلمان زمانم دیو دعوی جوق اولور
لیک دعوا یه مثلدر که کرکدر معنا

ایو سوز در کرانمایه کبی نادردر
قایل اول سندخی حق تلمیه کل حالیا

نیجه مدح اولنه انک شاننه لایق ایلز — لایق اولدرکه همان ایده سن اغاز دعا
ننه کیم کلکلر اوله زینت کلزار جهان — ننه کیم ایلیه مرغان چمن صیت وصدا
طلعتک کل کبی حضرت حق کلبن خندان ایتسون
ایلسون عالمی بلبل کبی مدحک کویا

نظیرهٔ ویسی افندی درحق شیخ الاسلام مصطفی افندی

دمبدم اولور ایسک ای دل کنجینه کشا — درنثار قدم حضرت صدر العلما
اولکه اتمش قد بالاسنی خلاق ازل — سرو زیبنده خرام چمن استغنا
اولکه اولیره اشو قصر بنه بر شاهنشین — بو برافراخته ایوان زبرجد سیما

مصطفی الشیم اول بحر عطا نهر سخا

درة التاج شرع حضرت شیخ الاسلام — قرة العین فضل عزة وجه التقوی
مقتدای فضلا خاتمة المجتهدان — حجة الحق علی الخلق امام الدنیا
طلعت افروخته شمع حرم دین و دول — قامت افراخته سرو چمن عز و علا
سخنی رابطهٔ نسخهٔ عز واقبال — قلمی واسطهٔ دولت و دین و دنیا
نافهٔ شامهٔ طیب نفسکدن مشکین — نرکس باصرهٔ نور کرمندن بینا
حق انک مرتبه سن جمله دن اعلا ایتمش — کمه لر یتشه مز علم و فضیلتده اکا
رخ مرات صفابخشی حقیقتده کیم — کورممشدر نقش اول اینهٔ یه رویا
دهر همتنی شهر قهرنی یاد اتسه اکر — منقطع اوله جهاندن مدد و نشو و نما
رشحهٔ چشمهٔ احسانینی یاد اتسه فلک — خاردن کل بته خارا ویره شیرین خرما

همزبان قلم نادره پرداز کداز — پرده داران جهان خانهٔ اسرار قضا
قلمک سیف خدا اولسه کرک اولمزدی — نوک نشتر تیزینه فرسوده رقاب امرا
پادشهدن ویریلان اول خلع سمور کبی — استانکده کلوب خدمتین اتسون وزرا
اوزرایلیه خیاط ازل دشمنکک — کلمسن تکمه لعلین کریبان فنا
حق یوددر منصبک عالمه حکمن ویردک — ای طرازندهٔ توقیع رفیع فتوی
سن بتون عالمه فرمان ده حکم شرع اول — کندوسن پاره لسون خنجر غمله اعدا
طبع جاهل اکر آینهٔ صنعت صاف ایسه ده — سن اکا بقمه همان اهل اولنه ایله علما
موبه مو بکمز تیغنز ایریله مز قابوکدن — کوسترر سنک درک خاصیت کاه ربا
برچهانکیر میان مطلع خورشید ضیا

ای رخی روشنی دیدهٔ ارباب صفا
خال مشکینی جکر کوشهٔ آهوی خطا

خستهٔ طرهٔ مشکینی نسیم جانبخش — بستهٔ زلف کره کیری دل عقده کشا
خوبلر عاشقنه طرهٔ غرور آمان اولسه — بکا اعلا کلور اول نخل چمننر جفا
یاره شور اولسه زلفکه عنبر دم — اوله لایق دردندانکه لولو لالا
بن رنکک صفتنی ایتدکجه کل رعنانک — چکلو عارضنه برقع کلکون حیا
ذقنک سیبنی ویدر بکا یوخسه باغک — تازه شفتالوسی اولدقجه ویررجانه صفا
دوشدی کوکلم سکا اشکم ایغک طرهٔ غنجه — نوله دوشمنلره رحم ایلسک ای ماه لقا
عرض حاله بکون اغیار بکا مانع در — یالکز عرض ایده یم حالمی فردا فردا

ایلدی زنک غمی مصقلهٔ لطفک پاک
برزا جله نوله ویسی پاکیزه ادا

دولتکده شو قدر کسب سعادت قلدم — شهبهر همتکه سایه نشین اولدی هما

ایشیکنک خاکنه هر کون یوزیمی سوریکله　　کوزک اوستنده قاشک وار ایدی کمسه بکا
دشمنه سبحه صد دانه مرجان کوریتور　　قطره قطره کوزم اولورسه چون خون پالا
کوریجک الده دم الوده جکر پارهسنی　　چشم بدخواه صنوبر ساغر محنت پر سا
اسکبه جامه نرک نبهسی ریزان اولسه　　صنوبر اعدا اینی خار بغدی بر اعلا کنا
رایت قدرینی شوکت فلکه ایرکوروم　　بنم اول شقه بر انداز لوای شعرا
تلخ کام اولمزیدی حاسد فسرده دماغ　　نظم اولماسه شکر ریز مذاق بلغا
باغبان چمنستان سخندر نظم　　قلم سرو خرامان ریاض لالاشیا
شمدی اطفال دبستانیم اشعار انور　　خواجه شهر کورب شمدی قولتق جلبنه تولا
یوزی خرشید جهانتاب بدن اولسون روشن　　کونی کوندن یک اوله ایلیلیم خیر دعا
نه کیم ناشطه کلک کهر ریز اولسه　　چهره پیرای عروس شیق مدح و ثنا
شاهد دولتکه زینت ویره فرو بیره مدام
نقشبندان صنم خانه شعر و انشا

قصیده غنی زاده نادری افندی در حق مفتی محمد افندی

ایلیوب جامه شکیتی دربر خامه　　لجنور زنار قصب بوشله همسر خامه
بالغ فصل ابحره اولور میوه دلکش پیدا　　شاخ انکشته نجلنم قلم اشلر خامه
برسیه جرده سهی قامت نوخاسته زر　　جوق تراشی یوغیکلن مولدی خط آور خامه
سرفی سویلر ایکن جمله در واتک نجب　　که سویدای درونده قیله پر خامه
کاه اولور قهوه مسکینه ایدر غبتلر　　کاه رندانه جکر باده احمر خامه
اتید یوکی رک لیقه سر خن تاتن　　فصد ایچون الدی مکر دستنه نشتر خامه
کلشن صفحه اوراقه ویررسن شاخ　　صنمه اظهار خطوط سیه ایلر خامه
رنک الوب یا ینه وارسه قزر حسابی　　وارلیسه رخه مکر دوشمش ایدی نر خامه

دمن مجر بحسانمک که کیروب دایره یه　　ایلدی شاهد معنایی مسخر خامه
جشم بدخواه ده شول تیر دو بیکاندکیم　　ایلدی دیده روبین تنی پی فر خامه
بر بالک یوزلو تراشی کوزلک خستیه در　　نه عجب کر اوله کریان و مکدر خامه
ناخن کلک ایدوب اینه وش جای فزره　　برسیه دسته آیینه یه بکزر خامه
صوتر ازوسیی اولوب کلشن اوراق فزره　　اتدی سیراب مطری انی بکیسر خامه
ایکی دندانی قالنجه جاالشوب کسب ایتدی　　اولدی بازار فضائلده توانکر خامه
خاک ره پیرینه مسک اهزره بصر لرنا　　اوللی سالک ره درد آور خامه
رونق دین و دول مظهر انوار ازل　　اسمان مجر و شب دوده و محور خامه
کل بستان هدی حضرت شیخ الاسلام
که ثنا ننده اولور نادره پرور خامه
کهر ناخنی تعلمش ایس کلکین تزیین　　کورمدک حق بوکه عالمده مجوهر خامه
کاتب قدری قچن عازم تحریر اولسه　　کلک تیر اولمیه دستنده محقر خامه
جامع فضلنه بکزر که منار اولمشدر　　صالدی اطراف جهانه اکبره صد الله خامه
چکلور کوکلره صحرای قدر دن کاهی　　ابر دربارش کفنده اولوب اژدر خامه
سرنکون اولسه نوله روضه تحریرنده　　لجنور طوبی والا یله همسر خامه
تعلم دی بلنی خدمته هر شام و سحر　　خواجه فضلنه کر اولمسه چاکر خامه
شب قدر اکه مداد و مه نو کبیم اولور　　کف قدرینه شهاب اولسه نوله زر خامه
کرچه دستنده اولور نیشکر روح افزا　　کور تیو خصمه ولی نیزه صفدر خامه
یازیلور قوللر ینک دفتر ینه داخل اولور　　درکهنده کجنوب بنده کمتر خامه
اتیدی هنکامه عدلنده بو ابیاتی ادا　　بدن چاکله مانند قلندر خامه
ایلدی وار ایسه فکر خط دلبر خامه
اولدی سودای غم عشقله لاغر خامه

سر انکشتکی سیر ایلیجک لافی قیوب   باشن اشاغه صالوب شرمله در خامه
زلفکه نیجه شبیه اوله بر آلوده مداد   بر معکلته نیجه بحث ایده برابر خامه
نوله یازوب یاکیلوب بنده کیده قیدنده   شول زمانکیم ایده عشاقکی دفتر
وار ایسه لیقه مکر زلفکه اویکنمشدر   پایمال ایتدی نه یاده انی هر خامه
سرورا فیض مدادکله طراوت بولدی   بر بخور اولدی کلامیله مجمر خامه
بر علی سنکه بنانکده اولور تیغ دو سر   دست ظلمی قلم ایلرسه نوله کر خامه
سنکله خاکه کذار ایتسه کرمک   هر بری طعنه قیلیه کوهر و عنبر خامه
کوکلمی یازسک اکر خامهٔ احسانکله   وصف پایکله الهده صبحه کوهر خامه

دمیدر نادریا دولتنه ایله دعا
که ایروب قدره زیاین اوزره قودی سر خامه
تاکه هر دم اوقیوب سورهٔ نون والقلمی   محفل مجبره ده حافظ اوله هر خامه
ورد ایدوب نام همایونی هر لحظه دوات
مصحف وصف شریفن قیلیه از بر خامه

قصیدهٔ مرحوم علوی افندی برای سلطان سلیم بن سلیمان خان

مکر سیلاب اشک چشمیله جنک ایدر دریا   کمن تیغ ایلدی ماهیلرک کیمن دریا
شک دیدهٔ غمدیده کبی قنلو یه بکزر   نیجه اولور یا صوت یولر کسرسه شمدی هر دریا
کورب باران آب روی زکاری حدته کلدی   قیتی نازک مزاج ایجق بولندن نم قیر دریا
نه سی وار ایسه جالقر خوبلر صیدینه اولصلتمز   هوا اهلی کبی دایم هوا سینه ادیر دریا
ستونینی مکر بکزتدی حسن و سنر فراز   انکچون جمله کشتی بی باتسی قوزره لو تردر دریا
کیجه کوندز یوزین بیره سورب افغانلر ایلرلر   مکر وار ایسه بر در کرانمایه سور دریا
سیمن ایلری دالالر دوکوب هر دم کنار ایلر   دکزمالکلرین کویا که پهلو یه جکر دریا

دل زارم کبی یردر درونی شاخ مرجاندن   اولبدر لعل یاره عاشق خونابه جکر دریا
لبالب لعل جانانه دن که قطره قطره دوشمشدر   نثار ایتسه روادر اول شهه در کهر دریا
نه شهدر اول دریا کیزه بحر مروت کیم   اولبدر جوهر پاکیزه همدن پر کهر دریا
سلیم خان زمانکم بر و بحرک پادشاهیدر
ایاغی توزینه اشکم کبی یوزلر سورر دریا
سفینه کلیجه مهتابه قرشو بر کیجه کز سک   او کلجه عکس مهدن کنتور فانوس زر دریا
درونده اولان سوزا خی الکلمک انک   اجوب جان کوزینی شاها سکا ایلر نظر دریا
دکلدر کف کورینن جا بجا ای لاله رخسارم   دلنده داغ مهرم وار اکا پنبه دوزر دریا
شو دکلو کوکلمن قهندی سکا ای مهر عالم   رخک عکسن کورب تصویرکی دلده یازر دریا
نیازطه دکلدر روزکارک شدتی چکمش   شکایت ایلیوب ساکه باشنده اودیقر دریا
کمیسی کهکشان بلکن سحاب ماه نوز و ق   محیط قدرکه کوره سپهر کینه ور دریا
سفینه تن نعل لنکر الف انک ستون بندر   صدای آه و دل باد استخوان اشک تر دریا
جهان بحره دکل فلک فلک سیماب کون اولمش   سپهرک جورنده منعکس اولدی مکر دریا
دمادم ویکنور سیلاب اشک چشمه هر دم   کو پیکلو بر عجب کوم کوک اولیدر ای قمر در
کنار دیدهٔ اشکم حبابن دیدی سر ابدن   لب و ریاده اولان قصره ویره زیب و فر دریا
خیال خنجر کلله اشد پر یا شمدن کوزم باشی   قجن ماهی کورنسه قورتنه ایلر حذر دریا
رخک صنعی یازسون دیسو شاها حکایت   دمادم موج باد انکیز ایله مسطر جکر دریا
قیلیکده سیل اشکم خاکه غلطان ایتدیکی عهدی   مقرر درکه تنس اولدیجه خاک اوزره اتر دریا
دفینه قلدی مخلوقات ایچون بو ربع مسکونی   طلسم اولمش اکا جون اژدهای بیعت سر دریا
اثر ایتمز دل دیوانیه پند پدر هرکز   اقر صونک هیچ مندن قومز ولد دکدر دریا
وجودم ملکی شمدی پادشاهم فقر اله عدم   صناس قیدنا ملکن خراب ایدر و بقر دریا

جهانك احسن جك علويا دريا دل اول هركز
نه قدر بويدي سر ايله تلر جكدي تلر دريا

قصيده‌م بر سراي ولدي بوتي پر زيباسنم — همينه بر بر سينك كنارندن كهر دريا
كنار جكدم اول سروي جوي ديده عزتم — دوكوب طشلر ايله كوزلري ياشندن كهر دريا
نحوست شو ايله در كيم شهر مقصوده ايرمز — همان اولدم مرادم فلكدن عانه صالر دريا
شها بر جرعه اولمز مجلسكده جام لطفكده — ايدرسه نه فلكلر بيك قدحيري بغر دريا
شها كتاب عالم ايده مز اوصافكي تحرير — قلم اولوب شجر جمله مركب اولسه كر دريا
محيط اولسون جهاني يم وجودكدن كه كرم كاني — احاطه ايليه عرضي نيته كيم بسر دريا

نوله امواج بحر فاقه دن كوكلم حزين اولسه
تموج ايتدي ايله آدمي حكمي ايله سر دريا

قصيده انوري براي دفتردار سيد علي افندي

عكس ماه هيلة كيوب باشنه افسر دريا — قبلدي عالمي مانند سكندر دريا
يابدي بارانله بيك قبا بولي بر صره كبي — انده بر تاره بيغز خاده مه بكزر دريا
عكس اخترلر ايله يا بي نيك التونلي — كيدي بر جامه زيباي مجوهر دريا
هر دكر ماكي بر بيره كلوب دور ايلر — اولدي اول دوره بر حوض مدور دريا
عكس خورشيد اجق لاله در ايمونه — اولدي اول لاله يه بصان چيني طاغ دريا
بر او غوردن بيلني طاس حباب قبلدي — طاس باز اولدي بو هنكامه ده بكر در دريا
طوب اولوب غرو بن ايلدي اوسته هجوم — اولدي اشكم كبي بيك باشلو برادر دريا
اجي اللو قتي كو كللو داول صوبو باشلو — روزكاره دلنه كلني سويلر دريا
اغزي كوپكلو صوغوق سوز وكوكو كوكدر — كيم كلورسه يانينه اوسته جمر دريا
بيك بلاشي بيك لي وار دكلمك انكله سوز خلقي — نوح وقت اولسه كشتي انيده الدر دريا

جمع ايدوب شهر فرك جمله قمر چهره لرين — ايله بكزر كه كنار ايلمك استر دريا
كلدي اول وقت كه ديدم حاله مناسب تاريخ — ايتدم اول شعر رديفيني سراسر دريا

جزري بركار كبي دايره بكلر دريا
بر بري بيكري تلاغه مستحق دريا

الدي پهلوسنه بر يوسف كل پيرهني — دوندي بيچاره زليخايه برادر دريا
اكر اليله كريبان اولوب عكس هلال — يا بي هيراهن اولوب استنه دتر دريا
شعله شمله اي ماه جبينم زربفت — كيدي بر خلعت مانند سراسر دريا
عكس رخسار صنملر له يا عيسي دم — اولدي بوز قبه لو بر دير مصور دريا
شهر دن جنبشه حرالي كبي بكمش نيو اول — صو ديري ماه لقا ايردوكن اكثر دريا
كوروديكم فلك ظلال كنله بكون عرق اولم — دوكنوب طشلر ايله حالمه اغلر دريا
وارميدر حالمه دريا كبي اغلر يجك — دل شوريده مه جا غردي ويدي هر دريا

حضرت سيد علي دفتر ارباب قلم
بغلدي جودي ايچون كاتب دفتر دريا

كلدي بر خاره كيوب دركهنه سنجابي — اجدي صان بالغ اميني كبي دفتر دريا
اشنالر برله شو اولسه خزينه داري — اولدي قصرنده انك مخزن كوهر دريا
قيد فا ملكي كبي عالمي فتح ايتمكيچون — جكدي يانجه بكون برلو عسكر دريا
دشمن جنكده كرداب كبي ايله بو غز — دوستلر اولدي زره پوش ولاور دريا
بنوي بشلو كوزي بشلو اشلكي تلبند — كستكل كشتي ايله دايم ايدر جرو دريا
كف جودندن ايرق اوللي عمان كرم — خجلتندن سكيك بر بولمز هر دريا

انوري بر يوزيني پوش وغلابند
اولدي دركاه علا سنده جاكر دريا

نوح عمری کبی عمر سنی افزون ایلیه دیر — یوز بره قیبوب ایدر حقه دعا الردریا
اشبکنک کاتنه یوز سوریکنه بر تاریم — بر اولوب یا ملیه بولمی بنلر دریا

عمر کی دولتکی ایلیه الله مزید
ننه کیم دنیه ده اکسکمیوب ارتردریا

غمی زاده حالتی افندینک قپو آغاسی غضنفر آغایه عرض حالیدر

سندن اومزدم ایا بحر عطا کان کرم — اوره سن زخم جکرده وزا ومرکن مرهم
مرده لر زنده قیلور کن لب جان بخشک ایله — بنی اولدرمکه حکمت ندر آیا بلم
نه کنا ه ایتدوکمی بلدوکم درمشکل — نار حرمانله بن یاندوغمه انجنم
هیچ جکوب دانه سنی ویرمکه لوزمی غم زاغه — اغزنه قوشیکن بلبل صد کونه نغم
هیچ دوشرمی بکه کیم بو بله سرفراز ایده آکن — انی کیم عالم اجنبده اوله جهلیله علم
منهزم جیشده دونوبکشته تیغ غم اوله — اولکه علمینه شهادت ایده جمله عالم
نه روادر بن ایدم سایل مختنده قرار — نیجون اول دایم اوله غرقه دریای نعم
ساغر باده نعمدن بن اولم لا یعقل — متصل جام صفا نوش ایده بر لا یفهم
کولمک اولمادی میسر کله لی دنیایه — صانکه اندوه بلا اولدی بنمله توأم
سیل اشکمله خلل بولدی وجود دیم شهری — برکون اول عدمه باری اقلسم کتسم
داغ نزقت نیجه بقدیسه دل اختیاری — شو یله یقدی جکرم حسرت دنیا دردم
بقمسم انیه بلمزین التون نیجه دولو — کورمزین سیم بوزین الم اجتنبه برنم

اجرنی اتمکیچون حالتی شیدایه
اومزین ایده خدا قلب شریفک ملهم

قصیده نفعی افندی در حق صدر اعظم سردار اکرم مراد پاشا

نه ممکن ایلمک حق اوزره شکر لطف مولایی — که دستور ایلدی شاه جهانه بو بله یکتایی
نه پاشا رستم ارا افتاب مطلع نصرت — که برشمشیر ایله پاشدن باشه فتح ایتدی دنیایی
جهان بنا لار جنبک آور جهانکیر ظفر یاور — دلیر ناموری شتران صف ارایی
بنا ه سلطنت اهل ولایت حارس دولت — مدار ملک مسند روز کار کار فرمایی
نه پاشا رستم صاحب قران عرصه عالم — که ضرب تیغ ایدر اعدایه بو میدان الهیایی

وزیر اعظم واکرم مراد عالم وآدم
مشیر محترم رونق فزای صدر دانایی

اوسردار ظفر کیش عدو فرسا که لا یقدر — اولور حیمه گاهینده فلک برجتر فرسایی
اوصاحب صدر همت کیم کمال مهر ولطفندن — اولور شرمنده روح قهرمان وحاتم طایی
زهی دستور آصف منقبت پاشای حیدر دل — که هم قانون دیوانی بلور هم رسم هیجایی
بهار کلبن اعزاز عدالتده واجلالی — جراغ مجلس افروز سعادت پرتو آرایی
جراغ رایی در اول شمع بزم آرای قدسی کیم — اکا ایتمش قدر فانوس مینا جرخ والایی
کنش پروانه در اول شمعه تریاب اتمکه کندین — طولانور طوربوب مشتوقیله اول فانوس مینایی
فلک مشتاق دیداری زمین ممنون باپوسی — محصل آنجتی معشوق علا وادنایی
یاقر قهری دل امساکه بیر بلاوش داغی — ایدر کل کبی بر زر لطفی داماًن تمنایی
قوسوس شمشیر یکیر وتیغن بنا یه خسرو کادر — که آب تیغ تا شمشیری ویرر دهره دنیسلایی
علو ایلدی دلنده اتش رشک کف دستی — بر اولدی شاخ مرجانیله ضمک قعر دریایی
کیدر خسره دک فرش نمیندن سعی رونکی — اکا نصب ایتمه جرخ ابر بهاری کبی سقایی
تجملور فرا و کنجه خاور خس کویا که مرصدر — صف اعدا به سوردکجه سمند باد پیمایی
تعالی الله نه جابک رخش اولور اول رخش بهمتا — که برق باد انکله ایده مر سر عتده عوایی
اولور دیگر برول قدمده دیده دن غایب — ویروب رخصت عنانه رایضی کوسترسه
ایرشمز کردنه بیک سریع السیر اندیشه — مکر تیز نکاهندن تقدم ایلیه پایی

جهان سرعتده گویا فلکدر کار سر تیمی ... سر منجی ثوابت نعل زرینیدر یکی ایی
شکست ایتمز حبابن تسه جولان ویتیکده ... لطافتده برق نعلی نرم ایدرکن سنگ خارایی
دم جولانده کم نعلی بیرایلر جابجا برده ... صاچر خاک اوستنه گویا صبا گلبرگ رعنایی
صانورلر اشهب روز همایون نعل نعره تیدر ... کوزیلرکاهی اوستنده جل و دیبای زیبایی
دونردی دیبهیم شام معلا قدر سرواچه ... اگر کیم اکه زرین پوش ایتسه لر مسکی گنجایی
دزیرا صاحبا صدر جهاندار وجد و ابدا ... ایلشایسته تخت جم و اورنگ دارایی
سن اول مهدی رضا سیف دوراسکه دوگره ... مسیحا کلسه اجرا ایده مز آیین احیایی
یاقر بر برق عالمسوز تیغک سر کرانی ... مثال خار خس طورسه عدو کهر روی غبرایی
سکندر تیغ یاجوج ایتمکه سد یادی اگا ... بوزوب بر نیجه سدی مملکتدن سوردک اعدایی
یاپر بر لحظه ده عدلک خرابه ولتی نیجه ملکی ... بوزر بر حمله ده تیغک ده ولتش نیجه الایی
سنک دشمنله بیکار ایتدکک ساعت بنیا ممتدر ... کونی ماه علمدر کیم برابتمش نوری ضیایی
لوائی شمسیه ایلینلر نرم زرم الحره ... صانورلر شعله دن زرقنده اول ناریحی والالی
عجب دوغ ایتدک الحق آب تیغ ایدرکه ... سوادو دشمن اتمیشکن دماغ ملکی سودایی
جقاردک اشقیایی ملک رومه ویردک آسایش ... دوشیردک کشور ایران زمینه شور و غوغایی
او ملکک صاحبنده خوف تیغک قلمدی الحی اوره ... گزر که سمت هندی گاه سرحد بخارایی
تخی بر ملکتدر قل تو جبرائی تسخیره ... بولور اول کنده پنهان اولمغه بر کنج تنهایی
غبار پای عسکر اکه گوزین کورایله خذنگ ... دوشنده کورسن اعیان صفاهان نور بینایی
تیر بال دادنی صدیق فاروقک وضعندن ... علی الکاه بیت قومه ملک عجبده هر تبرائی
نه عالم مهری سن نکم خلاف کیر دورشن دوران ... جگرسن زرقه مغزیدن جقوب تیغ جلالی
ایرشنمز همت طبع بلندم مدحی الاکه ... نه کوچ ممدوح ایدنمک بویله بر اعلادن اعلایی
خصوصا اول احسنک انداز فکرم نبکه بونک ... دخی بر پهلوانی جلمشدر هلکدوزم یالی

خداوندا بن استاد مضمون پرور نظم ... که بیت ابلرکلامم قیمت لولوی لالایی
شکست ایتدم کلیمی ضرب نشت دست فکرمله ... بولوب دربسته گنج گوهر مضمون و معنایی
اگر ایلرسیر ایدنلر سحر کلک معجز نظم ... عصای دست موسایی دم نطق مسیحایی
نه قند نظم شیرینم کبی شکر اولور حاصل ... نه خامم کبی کوردی طوطی شکرخایی
دیور طبع شکر بختم گدرابینه آبه ... ایدر کلکک درفشانم خجل ابر گهرزایی
فلک طبعم کبی گوهر کستور مر هر زمان پیدا ... نیجه بیلده ایدر حاصل صدف بر در یکتایی
کورب بو سلکه مروارید بر تابی خجالتدن ... عجبدر پیره جالمز سه فلک عقد ثریایی
بحمد الله هنر قدرین بیلور بر ذات کاملسن ... نه لازم بن اوکوب مدح ایلمک بو نظم غرایی

دعایه بشلیه شمد نفسکره قو دعوای یی **نفعی**
جناب حضرت حقدن رجا ایت بو تمنایی

اوله ذات شریفی حق تعالینک پناهنده ... مسخر ایلیه هم اکه هر پنهان و پیدایی
نه یاکه عزم ایدرسه همت مردان اوله همره ... اوکنجه فتح و اقبال ظفر بیکیسک یالی

مراد بادشاهی زره اعدادن الوب کینی
ینه دولتله تشریف ایلیه صدر معلایی

قصیده نفعی افندی درحق صدر اعظم مراد پاشا

غمزک نه دمکه تیغ جکوب خونفشان اولور ... عشاق دلفکاره اجل مهربان اولور
جشمک او قهرمان غضبناک سنک ... کیم خشمی زایل اولسه دخی بی امان اولور
کیم کوردی بویله هندی هست کمین کشا ... کیم بر خدنگی آفت جان و جهان اولور
مژگانلرکله سیر ایدن اول ابروانی دیر ... بردن بود کلو تیر نیجه در کمان اولور
غمزک سؤاله باشلسه عشاقه هر تریک ... کویا لسان حالله بر ترجمان اولور
غمزک کورر عتابله اولدر دیکن تیزی ... طورمز کرشمه داخی اکا همزبان اولور

بو نازه بو نگاه تغافل که سنده وار   حیف اول عاشقه که سبب ترک جان اولور

سن بویله ناز و شیوه صاتنجه گدا اره   نرخ متاع درد و بلا رایگان اولور

یکسان ایسه یانکده سونن سومینی   خوبانه بو معامله دن چوق زیان اولور

راضی دگلسه گر بوکه ناموس لبری   عشاقه دیرسه بویله بانت بیان اولور

عرنا محله رخصت نظاره یاندن   بر کون دیمز کسی که گلکده قان اولور

دل بو هوا ایله قفس تنگ سینه ده   مانند مرغ بال شکسته طپان اولور

کیم گلشن رنگده ویره نغمیه قرار   تا اول زمانکه باغ جهان پر خزان اولور

فکر ایلینجه دام کمر یکیر زلفکی   بر حالت اله ویرر که قفس گلستان اولور

زلفکمی یا گزنده سیه مار خم بخم   کیم پاسبان گنج نهان میان اولور

یا خود هما شکار ایدیجی شاهباز   دایم هوای صید لنزلی آشیان اولور

کاهی که حلقه حلقه طور پیچ و تاب ایله   طغرای حکم پادشه انس و جان اولور

کاهی که دسته دسته یاتور پرده گوییا   جاروب آستان ممالکستان اولور

اول صفدر یگانه که تاب بهابتی   جوشن گداز و تهمتن و قهرمان اولور

اول داور زمانه که آب عدالتی   گلبن فراز گلشن امن و امان اولور

پاشای بی قرینه عالم که عالمه   احسانی و بی نهایت و بی امتنان

دستور کامکار که یکروزه بخششی   دخل هزار ساله دریا و کان اولور

مقصود کائنات و مراد جهانیان   کیم آستانی قبله که انس و جان اولور

شمع جهان سرای وزارت که شعله سی   مشعل فروز انجمن خسروان اولور

ماه فلک سریر سعادت که پرتوی   نور چراغ بخت شه اختران اولور

رأی منیری کیم فلک فهم و دانشه   بر مهر ذره پرور عرش آسمان اولور

ک

گر ذره دکلو نوری ضیا ویرسه عالمه   خورشید ذره کبی نظردن نهان اولور

باد صبا که بوی گل و یاسمین بحولی   جر آزی نوای ره بوستان اولور

بر شمیمنی اگر بوی خلقتک   عطار چارسوی زمین و زمان اولور

عدلی که برد یار پرشوبه حکم ایده   دزد و حرامی بدرقه کاربان اولور

گر ویره اقتداری ضعیفان تقویت   پشه حریف حمله پیل دمان اولور

گر عنکبوته همتی یار اولسه پرده سی   کشتی چابک فلکه بادبان اولور

طبع خزانه اولسه مزیّن مروّتی   رونق فروز رنگ گل ارغوان اولور

دیوانه چقه آصف جمشید کوکبه   میدانه گیرسه رستم صاحبقران اولور

تنها چقنجه مشغله میدانه کون کبی   خورشید درکه جلوه کهی آسمان اولور

شمشیری گل گل اتیدکی دم خاکی خونله   جمشید درکه بزمکهی گلستان اولور

دلگر دو یرمی کورمکه جنگ اژدره نبرین   اولدمکه خون دشمن او خنجردن روان

گویا که بسمل پر رعنای نصرته   مژگان تیز منجره ناجهربان اولور

دوشدکجه خاکه گوی صفت کله عدو   پای سمندی طوپنکه کا صولجان اولور

اول آسمان شتابکه هنگام پویه ده   هر نعلی بر هلال کواکب نشان اولور

اول آتش جهنده که اولدقجه گرم رو   بیر امنده گرد سیاهی دخان اولور

چابکلگی او مرتبه کیم ظل راکبی   بیره دوشنجه اکه مکان لامکان اولور

صفلرده وزب هجوم ایدیجک خیل دشمنه   دهشتله آسمان و زمین پر فغان اولور

صارصلدو غنجه زلزله حمله دن زمین   آشوب رستخیز قیامت نشان اولور

گرد سیه ده شعله شمشیر تابدار   گویا سحاب تیره ده برق جهان اولور

اوقلر سهام قوس قضادن نشان ویرر   پیکان تیر ایسه اجل ناگهان اولور

اوج هواده تیغ جگا چاک تیغدن   آواز رعد و صاعقه ره گم کنان اولور

هر حمله ده هجوم دلیران نیزه دار خیل عدویه ولقدر آفت رسان اولور
کیم تنلرنده راه مسامات تیر سوراخ مار مهره ربائی سنان اولور
کاهی میان صفده طورر کندی تیغ شمشی کاهی میان شکاف صف دشمنان اولور
اولدمده کیم سیاقت تعداد کشتکان بیرون حیطهٔ سر کلک بیان اولور
کر عاصیان روز جزادن برابر ایلش سر ایات اول قیامتی کیم اول زمان
بیرون ایدر او دمده جهان بیم فزعی میدان محشر اکه ریاض جنان اولور
ای آصف زمانه که هر رای صایبک رکن اساس سلطنة جاودان اولور
سنسن او صفشکن که یازلسه مناقبک هر مختصر روایتی بر داستان اولور
تحریر مدح وفکر نکات ستایشک نظم امور دست ودل شاعران اولور
معنی که سلک کوهر مدحکده پرشور اندیشه کیم ثناکله رطب اللسان اولور
اول در کوشوار که ناهیده زایدر بو ترجمان راز دل و دقتیان اولور
کیم وصف ایدرسه ذات شریفک هم کیتی روح کلامی قالب مضمونه جان اولور
حقا بنم او نادره پرور که هر سوزم بر تحفه کبی لدن الله ارمغان اولور
طبعم که یاد جذبهٔ مدحکله دمبدم بر بحر پرخروش لآلی فشان اولور
هر کوهر نفس که اندن ظهور ایدر آرایش خزاین کون ومکان اولور
کیم جمع ایدرسه کوهر مضمون خاصمی جمعیت جواهرله کامران اولور
طبعمله بحث ایده مز قهرمان کبی اندیشه عالمنده جهان پهلوان اولور
طوتدی جهانی دبدبهٔ کوس شهرتم ایشتمز انی کوشی حسودک کران
حاسد نه جمله دعوی نظم ایلسه بولا زعمنجه خر سخنور عیسی بیان
کور اعتقاد فاسدی ایتمز کونه فکر کیم روبه نیجه مقابل شیر ژیان اولور
بر دزد نابکار معانی تراش ایکن یاران سوزیله شاعر اولور نکته دان

خصم

خصم اتحاد ایدنمک او تزریق کوبی بن ناموس شاعر تتمهٔ کسر شان اولور
انده لیاقت اولسه کبی لاف و دعوی بسیم کلسون نه جمله وار ایسه بر امتحان اولور

نفعی دعایه بشله که نه دعوای کیم دعا
نظم اکر نده عادت نظم آوران اولور

تا کیم فروغ جام زراندود آفتاب رونق فروز بزمکه شاه وزران اولور

دونسون فلکده ساغر اقبالی کون کبی
تا اکه دک که آخر بزم جهان اولور

قصیدهٔ نفعی افندی برای مفتی محمد افندی در عیدیه

حبذا عید فرح بخش همایون مقدم که دل عالمی برجمله قلدی خرم
نیجه عید اولا جمعیت شادی وسرور نیجه عید آخر هنکامهٔ اندوه والم
نیجه عید آینهٔ روی جهانتاب نشاط نیجه عید آفت جانکاه دل تیرهٔ غم
مژدهٔ یمن قدومیله صفایی دربی فیض تشریفی صالیله فرح دم بردم
اثر فیضی طراوت ده کلزار جهان پرتو لطفی بساط افکن بزم عالم
صنکه بر دلبر فرخ رخ مه طلعتدر کیجه سی اکه سیه کاکل مشکین پرخم
باشنه زر علم ملک طرب در کیم انک چتر اطلس جکر اوستنه سپهر اعظم
ای خوش اول شهر مکرم که اوله همواره بویله بر عید همایونله قدری اکرم
یعنی شوال صفابخش جهانکیم برشهر اکه تعظیم ایچون ایلرسه فلک قدنی خم
او مه معتبر ایام مبارکدر کیم رشک ایدر بردمنه دور مسیح مریم
غره سی فاتحهٔ کردش جام جمشید سلخی تاریخ شکست خم میخانهٔ جم
مثل و مانندی بولنمزدی او ماهیتله اولمه بو نجلین شهر لطیفه توأم
شهر خوش آب وهوا یعنی ستنبول کیم اکر طرحنی کوز بهشتی او نوردی آدم

معدن حسن و بها مسکن ارباب دول | کان پر گوهر و گنجینهٔ دینار و درم
بولمش اینکله زمان فیض شرفدن بهره | ایلمش روی زمینی بو گلستان ارم
حاصلی اکلیه ده قدر شرفله ممتاز | فرق اکر وار ایسه الله تعالی اعلم
سبب قدری اننک عید مبارک فطرت | شرف بختی بونک داور فرخنده شیم
شمع مه پرتو بزم حرم دین و دول | ماه خرشید فروغ فلک جود و همم
کشور جابه جهاندار کردون سند | ملک لطفه شه مه چاکر سیاره حشم
حامی شرع نبی حجت اهل سنت | قبلهٔ ملک و ملل کعبهٔ ارکان امم

مفتی دور زمان ما حصل کون و مکان
صورت جوهر جان معنی لفظ و عالم

او شهنشه که مملکت دانش کیم | ملک معناده سلیمانلق ایدر بی خاتم
وادی فکری فتوحات کماله مسلک | درکه فضلی فیوضات علومه مقسم
کرد خاک قدمی روشنی چشم امل | فیض احسان کفی زنده کی جان کرم
آصف معدلتی حارس ملک انصاف | قهرمان غضبی صف شکن جیش ستم
خطهٔ فضلنه اقلیم عدالت ملحق | کشور همتنه ملک مروت منضم
عقل اول کبی افعالی متانتده مثل | صبح ثانی کبی اقوالی صداقتده علم
عدلی کر ایسته اصلاح مضرات جهان | نوش دارودی شفاساز اوله نیش ارقم
لطفی کوسترسه کر امواج رسوم بدلی | کثرت در کهردن کم اوله ساحل یم
داورا نامورا دادینا یا صدرا | ای ستوده خلف صدق امام اعظم
سنسن اول لکم دل داناکه اولور زبرمده | نیجه پیکشکل پر نکته معانی ملهم
اوله افلاکه کوز اوجیله ضمیرک ناظر | کورینوردی دل عیسیده کی راز مبهم
شمع فانوس حباب ایلسه نقطک شرری | باد صرصرده کذار ایتسه اکا ویرمز الم

اوله

اولسه کر طبع نباتاته مربی غضبک | کره بید اوله بازو شکن شیر اجم
ذرد دره بار الصیب اولسه روادر فلکک | حقهٔ جیبنی دوات اکه مرکب مرهم
شاهد مملکته چشمیه دار و دوات | ناوک غمزهٔ دلدوز در اکه او قلم
نه قلم بر بت رعنا که خرامان اولسه | زیر پاینده قیلور زلف سیاهین درهم
او سهی قامت پر شیوه که رفتار ایتسه | اتمینجه در کفتاری نثار مقدم
ای عمر عدل و علی علم و ارسطو حکمت | وی جعفر دانش و احمد روش عیسی دم
نجم بخت فلک آرا که یمین سوکند | توت طالع و اقبالکه سوکند و قسم
که بو معنی ایدی خاطرده مدار فکرم | ایلمشدی بو مدار اوزره قرار اندیشم
یا ویرم مدحکله ملک وجوده رونق | یا طوتم غیرتیله راه بیابان عدم
دمیدر ایلرسیم دعوی اثبات هنر | صدق دعوامه ایدر شمدی شهادت عالم
زر کوسکه قدر ربختنی وار سوزلر یک | نام پاکک ایده لی ناصیهٔ نظمه رقم
قبله دی مدحکله روی سواد نظم | هنده عزم ایتسه نولا رشکله یاران عجم
رتبهٔ نظمی انکار ایده مز کمسه بنم | کندو مقدارنی بلمز برایکی لایفهم
قدرم اما نه بیلور منکر اولان اهل حسد | هر نه دیرسه قو دیسون حکمن اصلا اکم غم
لیس یکفکر حسود و سخن نازک و شوخ | دیدهٔ پر حول و غمزهٔ پر ناز و ستم
طوتالم اولمش انک داخی داسی رنکین | رنکی یاقوته برابر می اولور رنک بقم
قوت طبعیده کردار ایتسه تسلیم ایدهلم | اوله می حیدر کرار مقابل رستم
بنم اول شاعر خوش نکته که هر نظممده | می غم مضمر اثبات مسرت مدغم
نفحات سخنم کلشن افکاره نسیم | رشحات قلمم باغ خیاله شبنم
ایدر ابکار معانی پری وش عرض جمال | بصد و غنچه قلم دایرهٔ نظمه قدم
ایردی سوز غایته نفعی نیجه بر لاف کذاف | لافی قو طورمه دعا قیل که او در شمدی اهم

نیته کیم عید ایرشوب ایده جهانی تشریف   نیته کیم اوله جهان عید له شاد و خرّم
بوله ذاتیله شرف مسند صدر دولت   نشوهٔ دولتله کوکلی فرحناک اوله هم
شاهد بختنه اقبال و سعادت مفتون
حرم دولتنه لطف و مروت محرم

قصیدهٔ غنی زاده نادری افندی در حق صدر اعظم محمد پاشا

اولمز بو رسمه نامهٔ جان بخش دلستان   که جسمه حرز جان و لجانه خط امان
طوماری دلکشی قصب السکر هنر   کام روانه شربت پر لذتی روان
تحریر دلپذیر ایله اول نای خوش نوا   ناهید چرخی رقصه کتوردی طرب کنان
کوزدن کچردی سطرینی اول میل سرمه‌نی   طوماری کحل خطه اولوب سیم سرمه‌دان
یا نافه در که پوستی اولمش سعید انک   مسک سواد دلکشی عطر دماغ جان
اولمش سطور پیچیده یه خود عنبرین فتیل   طوماری بزم معرفته شمع بی دخان
ماران سحر لر کبی مملو دکل سطور   گویا عصای حضرت موسی در اژدهان
چشم عدوده وار ایسه قندیل تیر در   هر سطری جان دشمنه بر تیزلی امان
طومار ایکن ستون اولوب ایوان عزته   چون نکم اجلدر اولدی سطور ایله نردبان
اولمش سطوری کشتیٔ فضلک سنلری   اول نامه که در که در اکه کاه بادبان
طوماری کرد باد فضای کمال ایکن   مکشوف ایکن اولدی سحاب گهرفشان
تمغای مهر ایله اوقاتش منقشی   کوز بلور دی قیمتنی خواجهٔ جهان
مهری بزنده بکر حریم هنر در اول   باشینی بغلیوب باش کیسه بر زبان
موم اولدی خدمتنه زرشکه انک   صنمک او جنبده شمعه مختوم اولوب عیان
موم ایجره نامنی کوزر صدر عالمک   السنه عجبمی جذب قلوب جهانیان
اول صدر شیر حمله که شاهین قدرته   مهر سپهری ایلدی بر زنک زرنقان

فرخنده

فرخنده یوسف علم افراز عز و جاه   فرزانه آصف حکم اندوز انس و جان
صدر بلند مرتبه دارای روزکار   ماه ستاره کوکبه اسکندر زمان
نام شریفی اولسه محمد عجب دکل
خلق محمدی اکا ویرمش علو شان
اول داور یکانهٔ دور زمانه کیم   شهباز تیری ایلدی عنقایی لامکان
رمح بلندی خامه زن لوح آفتاب   ستم سمندی سرمه کش چشم اختران
تاب جلالی مشعل نور ممکنات   بوی کمالی لخلخهٔ بزم کن فکان
نوشیروان عدلنه یوقدر اوکوب فلک   تاج اولدی آفتابه که زنجیر کهکشان
مرجان اشتدی دستنه او یکنده کوکنک   اوردی قزل السیله انک بغرین ایتدی قان
دستنده اولدی تیغ دم آلود قطره بار   کانون قهر شعلهٔ نار شرر فشان
جوهر شناس اولنه شمشیری باش اکوب   خدمتلر ایتدی ایلدی وارینی درمیان
مانند حقهٔ مهرهٔ چرخ مدوری   کمتر ورای اشتر غرمی ایده نهان
بکزر که بغلمش اکه زه خط استوا   اولمش کف جلالنه قوس قزح کمان
قورتردی مصری ظلمت ملل ضلالدن   صالدی شمال یوسف کابر نوال نشان
دریای همتی نیجه فرعونی غرق ایدوب   موسی وش ایلدی ید بیضاسنی عیان
صدر ستاره منزلتا ماه طلعتا   ای نوربخش چشم و چراغ قبادکان
مکتوب پیچیده درج اولنان التفاتله   عبد حقیرک اولدی سنک جان و تن با نوا
شکر خدا که قوللغه ایتدک بنی قبول   روی نیازی ایلیه‌یین خاک آستان
یوقدر رقیبکده بنجلاین بر هنر قوللک   هر قنده کور بهارتمی ایله امتحان
اول فاضل یکانه‌یم کیم زمانه‌ده   تالیفم اولدی طالب عرفانه حرز جان
اولدی جریده وارایمه زر افرجون قلم   ایتدی زلالی خامهٔ تفسیری گلستان

بن خاتم نبوت نظم بو عرصه ده   ملحقدر اهل بیتمه سلمان خوش زبان
کوشش ایلسیدی شبر جواهر شایمی   وصاف ایدردی صنعمی ابیرابن لسان
بر قنده حاکم اولدم ایسه عدل وداد ایدوب   قلدم ثعالبی مسکن کنجشکه آشیان
اقرانمک اکرچه سرفرازیم ولی   خاک سیاهه صالدی بنی جور آسمان
حیفا که احمیوب کل مقصودمی نکار   کلزار خاطر اولدی ستمدیدهٔ خزان
جور زمانه دن قچمتی جو قدر شکایتم   بر بر حباب خنجر تک ایلسم بیان

ای نادری اوزتمه سوزیکی ایله اختصار
احوال عالمی بیلور اول طبع نکته دان

همواره تا که ایلیه سلطان خاوری   منشور ماه عید ایله دنیایی شادمان
طومار دلکشی نته کیم صور رستخیز   احبابه روح بخش اوله اعدایه جانستان
مانند نامه طی اولنوب عمری دشمنک   اهل محبتک یازله قلبیی هر زمان

دایم رسوم صفحهٔ تقدیر در نظر
همواره کلک محبر تدبیر در بیان

قصیدهٔ غنی زاده نادری افندی در حق سلطان احمد خان یکی جامعک شمعلرن دن شکر شربتلری اقوب جامع حرمنده مولد اوقندوغی زمانده دیمشدر

بارک الله زهی مجلس احمد خانی   مولد احمدک انواری ایله نورانی
سلسبیل اولهٔ نوله شربت لذت بخشیمی   کثرت نعمت ایله اولدی بهشت ثانی
خلدک استبرقی فرشنده بساط اولمسه نولا   بر جمیله که جاروکش اولور غلمانی
آسمان مجمر بدرانده شب اولمسن عنبر   زر مهر اوزره یاقوب ایلسه عجبمی فانی
لایق اولدر که ملکلر اوقیه تسبیحن   بر بید حضرت داود ایله مولد خوانی
احمد آباد ایمش اول مجلس خاقانی کیم   عنبر و عود ایله طولدرمش انک هر یانی

کهکشان

کهکشان اولدی او مجلسده سما مجمرشی   ناله بر شعره سنی یان انده مه تابانی
سایبانلرده کل اول بر ملائکدر کیم   جلدیلر مجلسه واقفه نعم روحانی
هر طرف پرتو انوار رسالت ظاهر   سو بسو نفحهٔ الطاف خدا ارزانی
نور بر نور چراغ شرف مصطفوی   فیض بر فیض سحاب کرم سبحانی
اولمسونمی بو قدر مظهر الطاف مجلس   که انی نظم ایده بر کوهر عدلک کانی
سرور جم عظمت داور دارا شوکت   دری برج شرف دریم سلطانی
سایهٔ حضرت حق پرتو نور نبوی   مظهر عدل عمر پادشه عثمانی

آسمان رتبه جم کوکبه سلطان احمد
یدی اقلیمک او سلطان عظیم الشانی

آستان حرمی قبله که اهل رجا   کیمیای کرمی دردمندلک درمانی
محور چرخی الوب پنجه سنه ایتدی عصا   آلتون اسکمله کنش اولدی مکر دربانی
پنجه بردن انی قطع ایلدی تیغ غضبی   نیل مصرک اکه معلوم اولیجق طغیانی
چشم خونابه ده اوردی تره لردن حباب   شحنهٔ قهری دوکوب ضبط ایدیجک مستیانی
بر خیانت ایدر ادم کوره هر سن شمدی   انک امرینه خلاف ایتمکه یوقدر جانی
شاه کمراهه بر ایلیه انشاالله   که نه تبریزی قویه اکه نه خود شروانی
کله شاه اوله دریای ثنا بحر حباب   تاج نعلین ایله دستاری کف ورمنی
بر سلیمان جهانبان هنرور در کیم   خاک دیوانینه ایندردی سر دیوانی

قیل دعا شوقله دستانی اجوب نادریا
کوچ کلور طبعه دراز ایتمه صقن دستانی

تا که خرشید فلک شعشعهٔ تابندن   غرقهٔ نور ایده بر دمده بو نه ایوانی
او کس تاج خلافتله سرفراز جهان   نور عدلک ایده پرکار که امکانی

دآیا حضرت پیغمبره خدمتلر ایدوب

اوله هر خدمته یوز بیك كرم یزدانی

نظیرهٔ قصیدهٔ نفعی افندی در حق سلطان احمد خان علیه الرحمة والغفران

بارك الله زهی عالم خلعت ربانی — كه شه عالمه قلمش ازلی ارزانی

نیجه شه انجمن آرای حریم دولت — نیجه شه حاصل دور فلك سلطانی

معدلت پیشه خداوند سریر حشمت — افتخار كرم و همت عالی شانی

مركز دایرهٔ جاه و جلال عظمت — قطب گردون جهانبانی و فرمانرانی

حارس مملكت دین و مدار اسلام — مظهر مكرمت و موهبت سبحانی

سایهٔ لطف خدا حضرت سلطان احمد

كه فریدون سكندر اوله مزدربانی

او خداوند عمر عدل و علی سیر كم — بولدی ذاتیله شرف سلسلهٔ عثمانی

او شهنشاه قضا رای قدر قدر كم — عالمك عید مبارك دیمیدر دورانی

نوله حكمندن انك محشره دك اولسه بری — چرخ بر نقطه اكا دایره در فرمانی

عقل كل درك ایده مز رفعت قدرینی كم — نردبان ایلیه نه چرخ و چهار اركانی

شكر پا بوسن اداتیمز اكا كوسكتوری — دیرسه شكرانه زمین حاصل و بحر و كانی

شاهد دولتنك فهم خرد مفتونی — صورت همتنك لطف و كرم حیرانی

لطفی بر مرتبه كیم چرخی قیلور غرق گهر — موج خیز اولدوغی دم بحر كف احسانی

خشمی بر مرتبه كیم اولسه نه دم گرم عتاب — اریدر صو كبی تاب نظری سندانی

وصف شمشیرینه حد یوقدر قلم بردم — بیك اندیشه نه هندی قوینه پیكانی

نیزه سیدر او قلم جدول تقویم ظفر — كه عدونك اكر سرنوشتی اولدوغی خنده قانی

آفرین شیمت یامیونه كم او فلكرنك — مومدن اولسه نه لطاشی فلك ایكانی

سوزن

سوزن و كسه نشان بیرنیه كورمكر وسیح — اوفانوب كزده كی بر كرده اردی آنی

آه عاشق دیر ایدم تیرنیه كیز ناوك آه — دلسه افلاكی كجوب كنكرهٔ ایوانی

خیره در همتی هر دم عجبمی اولسه — بویله بر جامع خوش طرح و لطیفه بانی

جنبدا جامع پر فیض مقدس كه بولور — انده بر سجده قیلن مغفرت رحمانی

بر بنانك كه اساسی ایره قعرخاكه — سقفی كجه نوله بوطاق بلند ایوانی

ایلدی قدرینی اول جامع الا بر بر — حاصلی اولدی دعا خرمنی انت میدانی

نم دكل انجمسه خورشید جهانتاب فلك — دوتر انك یرینی نعل زر یكرانی

اوسبك سیر یكره و كه خبردار اولمز — ایلسه سینه هو را وزره اكر جولانی

غیرت ادهم شب پیشرو اشهب روز — اسمان سیر و زمین كیر و بحر پیمانی

دم جولانده كی پای پینی ایدر كاهی خم — كوی خورشید جهانتابه اور رجوكانی

بر ز خالمف كبی بر دمده ایدردی غنی — او اكر عرصهٔ پهنای فلك میدانی

خسروا پادشها مهر كوا كب سپها — ای مدار شرف كوكبهٔ خاقانی

سنسن اول ما صدق لطف الهی كه فلك — هر كیجه سنسز اولان وعده كو نهانی

هر سحر شوقیله تا شعله جكر كیم نقیه سن — بر اولور چاك كریبانی ایلوده مانی

ایتدی عدلك او قدر ظلمی آثار بسته — خاطره یول بولمز وسوسهٔ شیطانی

دستهٔ جاه و قتنه لره خوبان بر بیدر — ایلدی فتنهٔ دوركوه فلك زندانی

برق تیغك تری اعدادقیلور جوشنی آب — دیر او دستنده حباب سروی سامانی

اكر احسانی لطبرق صاوررتشنه كان — كور كف كرمك لرزه لهو تر عمانی

مدحكك غایتی یوق لمی لسان ایده مكر — دیمكه بیلدی برین ناطقهٔ انسانی

دردمی باری بو تقریبله تقریر ایده یم — تا شفاخانهٔ لطفكدن ایره درمانی

داد و اداد فلكدن كه جفا ایتمكیچون — یور البته بر اهل دله بر ناكدانی

بردلم اتمکی بر اهل معارفده قومز / کوزه در زمره نادانله حق ثانی

بولسه ارباب دلی خاک ایله یکسان ایلر / کوسترر پاکه ادانیده علو شانی

الیویرداد فمری چرخ دنی پرورده / پایمال ایتدی وقتی اهل دل ارمغانی

التفات ایتسه سخن اربابنه کیملر نه لر در / مدح شاهان جهانبانه دیرن عنوانی

کیم بیلوردی شعرا اولمسه کر سابقده / دهره دولتله کلوب بیلنیه کیدن شاهانی

یازمش الطاف شهنشاهی مزبی سنجیده / شاه اویس ایله یازن منقبت سلمانی

حشره دک آب حیات سخن ایله باقیدر / اکدر بزنده قیلان نام سلیمانخانی

بر کهر در سوز اکا قیمت شعر قیمت / نه روا بویله شاعک چکله خسرانی

باخصوص اوله بنم کبی معانی پرور / که شکست ایتدی سوزم قدر در غلطانی

صانورم کندومی بر خواجه صاحب هنر / الدو غنجه المه کلکک گهر افشانی

سوزلرم اولدی حسد کرده یاران عراق / بلکه رشک سخن حجت کاشانی

اضطراری ایدر اشعارمه شمدی بجای / سوزه کلدکجه قبول ایلمین حسانی

نیجه استاد سخن کستره اولدم اعلم / که بولنمز اره سنکه بر نیک اقرانی

کیمسه قایل اولور حقیقه سوزم ایتدی قبول / اتمین دانی قویوب دعوی بی برهانی

اشیدوب صدای سخنم اولدی خموش / کوشنه کیرمز ایکن دبدبه خاقانی

حاصلی شمدی بنم نادره سنج عالم / ایدر اقرار بوکه کامل اولان اذعانی

مدعی منکر اولورسه جکرین شیهاده / حق شناس اهل نظر اکلدوغم یارانی

قومز اشعار روان بچشمه انکاری بنه / حاسد کر اغزینه کلدی حسدندن جانی

سوز تمام اولدی دعا ایلیلم ای نفعی
حق تعالی ویره مقصود دلشه دورانی

هر سحر تا که حقوب بر ده سرای شبدن / ایده شاهنشه زرتاج فلک دیوانی

بوله

بوله دیوان همایونی کمال رونق / ارنه کوندن کونه کتدکجه علو شانی

اوله اعداسی زبون بخت جهانکیری قوی / اولمیه لازمه دولتنک نقصانی

عالمی هرشب ایده مشعل شمع بختی
بر تو مشعله روز قدر نورانی

قصیدهٔ باقی افندی در حق قصر نشانجی فریدون بک

تعالی الله زهی طاق بلند آسمان اسا / هزار احسنت ای برج فلک قدر ثریا سا

عجب بیت مصنعدر بولنمز دکمه دیوانده / فرح بخش صفا گستر نشاط انکیز روح افزا

ایکی مصراع ایکی بابنده خوش موزون دلکشدر / در دولت سرای دلکشا بر مطلع غرا

حریم خاصه یول ویرمز اجلهٔ شخص بادانه / نکار باک دامندر منقش پرده سی کویا

مرصع جاملرله بر عجب شاهانه مجلسدر / دو شنده کورمدی جم بویله عشرتخانه زیبا

کورب اول جام کلرنکی سحردن ایلر اینکی / صنوبر کلکلرله زین اولمش قفسدر بلبل شیدا

ندر اول کوشه بامنده کی اوزیلر دیر سنک / اوزیبا طره یه بر شانه درکم ایتدیلر پیدا

دمادم سیم و زر مجمر قلور اول طره یه همسر / دخان عود عنبردن کنندز لف مشک اسا

لباس سنکله برخوب سیم اندامه دونمشدر / در و دیواری زین اولمش سراسر اطلس دیبا

لطافتده رخامی سیمخامی ایتدی رغبت / مجلا مرمری موجین کورنلر صندیلر خارا

ایرم باغی اکا نسبت کل بی طاقت قیمت / اکرچه قیمتی طاشیله در بنیادی سرتابا

زلالی الذ عبارتدر سیمندن کنابندر / صفای چشمه کوثر هوای جنت الماوی

نیجه موزون و مطبوع اولمز اول قصر معلا کیم / اکا معمار اوله تدبیر صاحبی رای ملک ارا

جهان همتک بحر فراوانی فریدون بک
کرا وستنده حباب اولمش انکل اول قبه علیا

سطور نامه سندن ملک و ملت سبزه و سی خرم / ستون خامه سندن دین و دولت خیمه سی بر پا

حذف كوش مزين قلمغيچون در لفظندن | كلامن استماع ايلرسن يوار ودر يدبا
دخول مجلس خاصنه رخصت ممكن اولمزسه | نجاريدن كلور دكلر حديثين طالب معنا
هزاران مرده يه بر دم لطفك تازه جان ويردي | مسيحا رسم وآيينين محصل ايلديكه احيا
جهانده بر قوري دعوي قالور بدر چشمهٔ خضرك | سن ايلرسن بكون آب حياتك حكمتني اجرا
كف جودك جود اقليمنه بر طرح توصلدي | عمارت بولدي لطفكله سراي كهنهٔ دنيا
سپهر نيته كيم جام زمرد فامي دور ايلر | اولور عشرت سراي خلق بانه كنبد خضرا
جهانده ساغر عشرت مي اوكلر ره دور التون | كوكل خوشلقلرين قلسون ميسر حضرت مولا
نكهدارك خداوند زمين وآسمان اولسون
جهان طوردقجه آباد اولسون ول الطاف فلك فرسا

قصيدهٔ فغاني

بكرسه عرصهٔ هيجاده نوله از خنجر | جهاني قبضهٔ تسخيرنه الدي بسر خنجر
اقر صويه طپيانور كيم طپيانور بيه اكا | بكرسه طوغري اينانمايه لر اكر خنجر
سوزي بگر نه يره وارسه نقض قاطعدر | ايل ايچره ايكي جون اولدي معتبر خنجر
يوزه كلمو نه سببي وارسه جوهر زردن | يولكده جرح ايدر اوكلده پاره بر خنجر
ضيافت ايلكه خصمكي نيز دكده | كتوردي اوريته خونيني ماحضر خنجر
قباد معركه اسكندر قدر قدرت | يانشدي ساكه ولبدر بكر نوكر خنجر
يانده يوز يومازيدي خديو دوراننك | كر اولمه سيدي يالك يوزلو سيمبر خنجر
اولور سلام ونريمان اني يقر ضربي | پلنك قلعهٔ برخاش شير ونر خنجر
صو سنر مزاره لرندن ايكي فرزند شد | نه سويه تيغكه صالسك بلكه كيدر خنجر
جهانده چقلي كيم ستر ايدرسه حقكده | لسان حال الله اوقور قدكجه خنجر
شودكلو عالمي طوتدي صداي عدلك كيم | كمسنه يه دخل ايلمز مكر خنجر

بوغزلرين كسوب اعدانك اقيدر بحري | سكندر اولدي سد ايللر بندر خنجر
شه ولايت نظم زباندر تيغم | تمنده كي اكه كولر بكا بيتر خنجر
فغاني لاف وكداف اوره هيچ بخنديكيم
زبان طعن اوزتمايه ساكه باي خنجر
ثنا كه بلديكه يوقدر زبان شايستم | بيانه باشلدي يا نيچه مختصر خنجر
نيچه كه اولا نهان آب خضر ظلمتدن | نيامك ايچره اولوته دايما مقر خنجر

قصيدهٔ بسري براي سلطان مراد ثالث عليه الرحمة والغفران

اكر ممكن اوله يدي دفع خواطر | دلمدن اولوردي دريا كي ظاهر
ترحمدن اصلا اثر يوق غريبه | نظر قلمز اولدي فقيره اكابر
بنم كنج غمده بلاده جفاده | صفاده سيرده جملكرده ير
ره غمده الحق بنم پايي ور كل | سرير سعادتده جمله معاصر
ندكلو نثار اوله كوهر دلمدن | صدف كيبي هر دم قپمسه جالم
الوريوق صبر يوقدر نظمي اصلا | كركسن نثار ايت ولكدن جواهر
شها بر كنهكارم استغفر الله | كناهيسه اولمق زمانكده شاعر
باقلمز جماله نظر يوق كماله | جهان خلقي جمله بهمان ماله ناظر
دريغا كه طوتدي جهاني اداني | اكلمز اهالي بلنمز مقادر
دريغا وحسرتا باغنه زمانه | خذف پاره لر ابر اولدي جواهر
الندن عدد آه صراف دهرك | نه تمييز مالك نه تشخيصه قادر
دلا بو شكايت نيچه بر فلكدن | بولوب غم نهايت الم اولسون آخر
اقت جوي شكر بوزي اغله حالك | او بحر عطانك كه قلبيني آخر
شه كامران سرير سعادت | جهاندار مقبل شهنشاه ماهر

جهان عدالت سپهر مروت وجود شریف و سخیغ ددر بها

گزین گزنبان مرآد خان عادل

شهنشه فرازان گردون مآثر

شها دور عدلکده الحمد لله جهان خلقی شمدی کمالیله شاکر

رعاو برایا دعاده وثناده صنفاد همیرده مجاور ومسافر

اسیر گدالیلک زبونک فقیرک امیر و وزیرک اکابر اصاغر

ایدن پاک املی کفر دن جهانی ملکر تیغک اولدی سنک یار ناهر

سن اول ماه برج شرف سنکه هرم ضیای سعادت جبینکده باهر

فلکلر سنکچون مرتب مهیا ملکلر اشیکلده خدمتده قاهر

نه خوش پاک جوهر نه طینت سن ایا که جسمکله اولدی مشرف عناصر

بنم ملک نطقمک امیر الکلامی فصاحتده کامل بلاغتده ماهر

نه ممکن دلملک دیلسه نیر ازان بو شعر عدیم النظیر نظایر

مرادیجه دوران دونردی فلکده ولی التفات شهنشاهه دایر

شها بحر دلدن بو ابیات دلکش نوله قلت وزره اگر اولسه صادر

گنش بیس گبی روشندر ارباب نظمه اولور گوهر پاک البته نادر

دمیدر دعایه شروع اتسه تیری

که مدحکده اولدی زبان لال و قاصر

نه دم کاوله ثابت سماده ثوابت اوله جند همت یانکجه عساکر

اوله تاج و تختک مؤید مؤبد ظهور ایلدیکجه فلکده مظاهر

معینک خدا و رسولی مطهرک

ویره عمر سرمد کاحی و قادر

مرثیهٔ باقی افندی برای سلطان سلیمان خان علیه الرحمة والغفران

ای پای بند دامکه قید نام و ننک ... تا کی هوای مشغلهٔ دهر بی درنک
اک اول کونی که آخر اوله نوبهار عمر ... برک خزانه دونسه کرک روی لاله رنک
آخر مکانک اوله‌سه کرک جرعه کبی خاک ... دوراندن الندن ایرسه کرک جام عیش سنک
عبرت کوزنده نیجه یه دک غفلت اویخوسی ... یتمزمی سکا واقعهٔ شاه شیر جنک
انسان اودر که آینه وش قلبی پاک اوله ... سینکده نیلرادم ایسک کینهٔ پلنک
اول شهسوار ملک سعادت که رخشنه ... جولان دمنده عرصهٔ عالم کلوردی تنک
باش اکدی آب تیغنه کفار انکروس ... شمشیری جوهرینی پسند ایلدی فرنک
یوز یره قودی لطفله کلبرک تر کبی
صندوقه صالدی خازن دوران کهر کبی

حقا که زیب و زینت اقبال و جاه ایدی ... شاه سکندر افسر و دارا سپاه ایدی
کردون اباغی توزنه اکلردی سر فرو ... دنیایه خاک بارکهی سجده‌کاه ایدی
کمتر کدایی آز عطاسی قیلوردی بای ... بر لطفی چوق مروتی چوق پادشاه ایدی
خاک جناب حضرتی درکاه دولتی ... فضل و بلاغت اهلنه امیدکاه ایدی
حکم قضایه ویردی رضایی اکرچه کیم ... شاه قضا توان و قدر دستکاه ایدی
کردون دونه زار و زبون اولدیغن کوز ... مقصودی ترک جاه‌له قرب اله ایدی
جان و جهانی کوزلریمز کورسه نوله ... روشن جمالی عالمه خورشید و ماه ایدی
خورشیده باقسه کوزلری خلقک طولا کلور
زیرا کورنجه خاطره اول ماه لقا کلور

دوکسون سحاب قدرین اکو قطره قطره قان ... اتسون نهال نارونی نخل ارغوان
بو آجیله چشم نجوم اولسون اشکبار ... افاقی طوتسون آتش دلدن چقن دخان
قلسون کبود جامه‌لرین آسمان سیاه ... کیسون لباس ماتم شاهی بتون جهان
یاقسون درون سینه‌یی انس و پری داغ ... نار فراق شاه سلیمان کامران
قلدی فراز کنکرهٔ عرشی جلوه‌کاه ... لایق دکلدی شاننه حقا بو خاکدان
مرغ روانی کوکلره ایردی هما کبی ... قالدی حضیض خاکده بر ایکی استخوان
چابک سوار عرصهٔ کون و مکان ایدی ... اقبال و عزت اولمشیدی یار همعنان
سرکشلک اتیدی توسن بخت ستیزه کار
دوشدی زمینه سایهٔ الطاف کردکار

اولسون غمکده نجلین زار و بیقرار ... افاقی کزسون اغلیورق ابر نوبهار
طوتسون جهانی نالهٔ مرغان صبحدم ... کللر بولنسون آه و فغان ایلسون هزار
سنبللرینی ماتم ایدوب جوز ایلسون ... دامانه دوکسون اشک فراوانی کوهسار
اکدقجه بوی خلقکی درد کله لاله وش ... اولسون درون نافهٔ مشکین تتار بیمار
کل حسرتکله یوللاره طوتسون قولاغنی ... نرکس کبی قیامته دک چکسون انتظار
دریالر ایتسه عالمی چشم کهر فشان ... کلمز وجوده نجلین در شاهوار
ای دل بو دمده کس اولمز باکه همنفس ... کل نای کبی اکلیه‌سن باری زار زار
آهنک آه و ناله‌لری ایده‌لم بلند
اصحاب دردی جوشه کتورسون بو ترجیع بند

کون طوغدی شاه عالم اویانمزمی خوابدن ... قلمزمی جلوه خیمهٔ کردون طنابدن
یوللرده قلدی کوزلریمز کلمدی خبر ... خاک جناب سدهٔ دولت مابدن
رنک عذاری کتدی یتور کندو خشک لب ... شول کل کبی که ایرو دوشمش کلابدن
کاهی حجاب ابره کیرر خسرو فلک ... یاد ایلدکجه لطفکی درلر حجابدن
طفل سرشکی یرلره کچسون دعا عالمک در ... هر کیم غمکدن اغلمیه شیخ و شابدن

یانسون یاقیلسون آتش هجرکله آفتاب / دردکله قاره جوللره کیرسون سحابدن
یاد ایلسون هنرلریکی تانلر اغلسون / تیغک بوینجه قاره یه باتسون قرابدن

دردغمکله چاک کریبان ایدوب قلم
بیراییه نیني پاره لسون غصه دن علم

تیغک یکوردی دشمنه زخم زبانلری / بخت اتیم اولدی کیمسه کسلدی لسانلری
کوردی نهال سرو سرافراز نیزه کی / کسرلک آکدین اکدی بر دخی باشلری
هرقنده باصسه پای سمندک نثار ایچون / خانلر بولکده جمله روان ایتدی جانلری
دشت هواده مرغ قنا طور سیوب قونر / تیغک خدا بولنده سبیل ایتدی جوانلری
شمشیر کیبی روی زمینه طرف طرف / صالدک دمور قوشقلو جهان پهلوانلری
الدک هزار بتکده‌یی مسجد ایلدک / ناقوس یرلرینده اوقوتدک اذانلری
آخر چالندی کوس رحیل ایتدک ارتحال / اول قوناغک اولدی جهان بوستانلری

منت خدایه ایکی جهانده اولوب سعید
نام شریفک ایلدی هم غازی هم شهید

باقی جمال پادشه دلپذیری کور / مرآت صنع حضرت حی و قدیری کور
پیر عزیز مصر وجود ایتدی ارتحال / میر جوان یوسف جابک نظیری کور
کون طوغدی شمد رعایت ایردی سپیده دم / رخسار خوب خسرو روشن ضمیری کور
بهرام وقتی کوره یتوردی بو صیدکاه / وارث یکینه حضرت شاه اردشیری کور
برباد قلدی تخت سلیمانی روزکار / سلطان سلیم خان سکندر سریری کور
واردی پلنک کبی وغا خواب راحته / کهسار کبر باده طورن نره شیری کور
جولانه کتدی روضه‌یه طاوس باغ قدس / فرهمای اوج سعادت مسیری کور
اقبال بخت و دولت آفاق مستدام / روح روان شاهه تحیات والسلام

مرثیه باقی افندی در حق مهر و ماه سلطان دختر سلطان سلیمان

جای آسایش اولورمی صنمه جهان فانی / ایلمه قصد عمارت بو خراب ایوانی
منزل یار که کهنه سرادر دنیا / کنج راحت یری ظن ایلمه بو ویرانی
فلکک قهرد لاویزنه مفتون اولمه / نیجه میراثه کیر بدر بو جهان فانی
دشمن اهل کرمدر فلک سفله نواز / کوز کوره نندی ای وشنهزاده عالیشانی
آب و تابن کیده رب تف تموز قهری / برک نیلوفره دوندردی کل خندانی
قنی اول درّ دلفروز سخا دریاسی / قنی اول کوهر نایاب مروت کانی
قنی اول کنکره تاج سعادت کهری / قنی اول بارکه لطف وکرم سلطانی

مهر و ماه فلک تخت سعادت سلطان
شمع ایوان سراپرده عصمت سلطان

ابر باران کبی باغ باغ گلستان اوزره / قطره‌لر کبی دوکلور سنبل و ریحان اوزره
جولرکبی طولانور دامن صحرا المرده / ژاله‌لر کبی دوکیلور لاله نعمان اوزره
بعد ازین کوزلر یکشیدراقدی بساط عرضه / اغلشور اهل سما حضرت سلطان اوزره
ماتمن طوتسه نولا عالم علویده ملک / سایه رحمت رحمان ایدی انسان اوزره
بو فنا کلشنک خار و خسندن کوچوب / قوردیلر بارکهن روضه رضوان اوزره
جسم پاکن کتورب خاکدن الدی ضونون / دوشدی خوابکهن غرقه غفران اوزره
بسر صال ایتشن ایدی سایه فضل احسان / شهپر عاطفتن خیل یتیمان اوزره

اغلک ای خیل یتیمان و غریبان اغلک
یاد ایدوب نعمت سلطانی فراوان اغلک

عید یقلشدی دوشنسون نیه قصر و ایوان / جقوب ایوان سعادتده اوتورسون سلطان
دردکاهنه عزم ایلسون اشراف کبار / اشیکی خاکنه یوزلر سوره کلسون اعیان

خاک سلطان دیو شهزاده‌لر اقبال اتسون   کلسون اول لطف و کرم کاننه شاد و خندان
آه کیم خواب و خیال اولدی بو دولتلر هب   طورمدی عکسنه دور ایلدی چرخ کردان
کلوب احباب سر بر کده سنی کورمیجک   قنی سلطان دیو افلاکه ایرشدی افغان
نه خطا ایلدک ای تیر کج انداز فلک   مردم دیده‌ء دورانه طوقندی پیکان
یکسه او قمزدی بو تاریخه دکن چاق بو قدر   بیو فالق یوزینی کوستره مرآت زمان

مدد الله مدد و لطف و عنایت سندن
بو فراق آتشینه یانمغه طاقت سندن

بر یره جمع اولالم خاطر محزونلر ایله   زار زار اغلشه‌لم دیده‌ء پرخونلر ایله
کولمنک ای بینه شنک کتدی زمانی شمدی   حالمز سویلیشه‌لم خاطر محزونلر ایله
شو بلیه بیهوش و خراب ایلدی افسانه‌ء غم   عقلمز باشیمزه کلمیه افسونلر ایله
نقد وقت اولدی بزه اشک سفید و رخ زرد   درد و غم طالبیوز اقجه و التونلر ایله
قوندی صحن چمنه روضه‌ء فردوسک اکره   سایبانلر قورلیوب چتر همایونلر ایله
نعمت رحمت رحمانه ایرشدی اوولی   بز جکر خونی ییرز بو بنده جکر خونلر ایله
قابوسنده ایشیکی خدمتین ایلر غلمان   حورلر قرشو طوررلر اطلس و التونلر ایله

منت اللهه کمال کرم ربانی
ایلدی ایکی جهان دولتینی ارزانی

لایق مغفرت حضرت غفار اولسون   دولت نامتناهی‌یه سزاوار اولسون
خلعت فاخره‌سی دامن عفو ستار   روح پاکینه غذا لذت دیدار اولسون
مرقد پاکن ایدوب شمع هدایت روشن   مشهد طاهری مستغرق انوار اولسون

عاقبت یوقلق ایمش کار جهانک ای باقی
بنده‌لم شاه جوانبخت جهاندار اولسون

دخی

دخی اول اختر سعد اختر پاکیزه کهر   جسته ناهید کبی روشن و بیدار اولسون
آب روی وزرا حضرت احمد پاشا   مظهر لطف خداوند جهاندار اولسون
اق کل غنچه‌لری کبی کوزل کوزلرین   خار آزاردن الله نکهدار اولسون

غرقه رحمت اولان روح روان سلطان
حوریلر مونس اوله کلشن فردوس مکان

مرثیه نوعی افندی در حق سلطان مراد ثالث ابن سلطان سلیم خان

بشلیلدن دوره بو فانوس چرخ عنبر   نعلیلدن پیکر نیکویی رسام صور
حکم ایبا بیله ایدلدن تقضای ظهور   امهات چار عنصردن موالید بشر
اوللی منسوب لباس کرزش مطلع زمین   لعبت نرد قضا شطرنج اسباب قدر
بو بیله خصم یوم تمدی هر کز دخی نراجاکر   بو بیله شهمات اتمدی فرزند چرخ حیله کر
یزمدی نقاشلر بو بیله تماشای عجیب   ویرمدی وصافلر عین نظردن بر خبر
بو بیله نه بر واقعه کوستردی نیر اجلال   بو بیله نه بر شکل هایل کوردی حساس بصر
قلدی نقش لعبتندن عالم کون و فساد   بر عجب بازیچه کیم تختنده مضمر خیر و شر
نائل سلطان خورشید اولدی وا رتبه زحل   شیون بهرام ایدی خون شفق وقت سحر
شفقت اولادنی بوزار ایدمهر کردون   مرد اولنلر رشته پیوند زندن ال کسر
اوستنه کرچه دونرسن برایکی کون عاقبت   آسیا کبی ایدرسن دانه کی زیر و زبر

آه الکدن ای حقیقت سز وفاسز دهر دون
شاهلر شهزاده‌لر سلطانلر قهر کدن زبون

ای فلک جام غمک نوش ایتمدک جم قلمدی   جکمدک ذره رکدر بر پیمانه‌ء غم قلمدی
هر دلی بر دردله زار و کرفتار ایلدک   عرصه‌ء تختنده بر مرد مسلم قلمدی
ایلدک اول سایه‌ء پروردکاری زیر خاک   سایه سینه وار جق بر تخت خرم قلمدی

اول آلوای سلطنت کبی الف قدماهلر ... برخم مرک اولدیلر برطوغ برجم قلمدی
کوز اجوب تا بومشیجه قالمادی اول نوردیده لر ... روزکارک قرة العیننده عالم قلمدی
کردشندن بربری کسدی تعلق بندینی ... عزم قدس ایدوب بدن دامنده برزم قلمدی
هر بری برزخم برخون اجدی اماسینه دن ... یارکتدی یاره لر اجلدی مرهم قلمدی
آه کیم بو عالمک آسایشنده یوق بقا ... راحت ایچون برنفس جنتده آدم قلمدی
یاش یرینه قطره ٔ انجم دوکلسون دیده دن ... دیده لر تا اغلسون شبنم بکیر دوم قلمدی
خرم ایدی اول حرم خال رخ احبابله ... اشنادن اولدی شیمدی ساده محرم
داد الکدن ای عدالتسز فلک فریاد و داد
سن مراد الدکجه ای دنیای تالدک نامراد
سنک منبر اقتراق خطبه سندن دنک ... سکه تقلیدی حسرتندن سینه دینار نار
برجم توغی نکون اولدی کلدی اوقتا ... تارلردر بر شعاعی کیم اولبدر تار و مار
جنک جرخ اول اسحر معکوس ادتر شدی کنش ... نصف قرصندن بس خانه کور ندی آشکار
جقدی برنجه صدف بحر حباب شابدن ... هر بری تیمتش مقر بردانه ٔ در شاهوار
بربلوک مرغان مند سیل قضادن جوب خود ... اوجمعه عزم ایلدیلر یوزطقوب شکل قطار
موج دریای قضای بادبان قهر له ... بر نفسده اولدی اجرام سفاین در کنار
اولدی چون کوزدن او نور دیده ٔ عالم نهان ... عالمی تلدی سواد دیده ٔ لک عیبت تنک و تار
بنجه ٔ شیر قضا بیر و جوان فرق ایلمز ... اه کیم الده دکل هرکز زمام اختیار
اول بنجه اولمشدی روی زمین ... صا نمشیدم شیشه ٔ کردونه کلدی انکسار
اول نیجه اولمشدی اجرای عناصر متجلی ... یوغیدی اشیاده معنی انفعال اختیار
حفظ ایچون استاددن شاهمبر جون رکه ... عالم کون و فساد ایتمشدی حالنده قرار
ای بصیرتسز کوز اج الاعتبار الاعتبار ... موتدن کوز یومدین الانتظار الانتظار

بلمدک

بلمدک بد عهد و بد کردار ایمشسن ای فلک ... غم نیمز غمخوار نه غدار ایمشسن ای فلک
کوستروب ظلمت دونوب بنیاد ایدرسن عرض نور ... ایکی یوزلو برزن بازار ایمشسن ای فلک
یوزسورر کن پابینه خلقک اورسن ضربتیش ... خاکده پیچیده اولمش مار ایمشسن ای فلک
خصمکی اوبوتمده کهواره ٔ صبیان اوکوز ... دیده ٔ انجم کیبی بیدار ایمشسن ای فلک
بی سر و پا حلقه سینی نه دست نه قلابی وار ... کمسیه ال ویرمش قهار ایمشسن ای فلک
حلقه بوقدی بقوسلر تواضع کوستروب ... تیر استکبار ایله جبار ایمشسن ای فلک
دیرلر ایدی جوررله دور ایچره بو فلک یوق سنک ... حق بو کیم دیده کلر بخیه وار ایمشسن ای فلک
طور نا همواری استحسان ایدر کیمسه یوق ... کاه اقبالی و کهی ادبار ایمشسن ای فلک
کلشن اعدا به باران لطافت یغدروب ... خرمن احبابه آتشبار ایمشسن ای فلک
حسن و قبحی ساکه نسبت ببت بر اسباب در ... فی الحقیقه سنده بر ناچار ایمشسن ای فلک
هرحی تمیز بو بنده هیچ دورانی کچمز بر شبهک ... خدمتنده منقلب دوار ایمشسن ای فلک
عاقل اولان بهوسی نفسندن شکایت قلمسون
حیفی جایغدن یلوب اغیاره نسبت قلمسون
کل غمندن بلبلی نالان ایدرسن عاقبت ... برایکی کون کولدروب کریان ایدرسن عاقبت
ای فلک هر نازنین جسمی نیدرسن بی سلوب ... چونکه سن پروردکی قربان ایدرسن عاقبت
برکون اول یاری کل جان بلکن یاد ایدیلم ... چونکه تن معموره سن ویران ایدرسن عاقبت
التمسون دورکده هرکز دم بقعه کیمک دری ... کریه دن چون کوزلرینی قان ایدرسن عاقبت
لسر اتقدیرسک کیمک چشمینه هر کوکلرن ... چشمنه هر غنچه نک پیکان ایدرسن عاقبت
عمر نوح اولسه بر یوق الکدن هیچ خلاص ... ملک جسمی غرقه ٔ طوفان ایدرسن عاقبت
شیرانکوری ایچوب دورکده هر کیم شاد اولو ... خوان شکر نیجه مرجان ایدرسن عاقبت
رخت بختدن هر شهک بردمده بر باد ایکن ... تخته ایله تختنی یکسان ایدرسن عاقبت

برکفن بولمز دم اخرده الور عاریت　　بیره هندن جسمنی عریان ایدر عاقبت

عاقبت بولسون سوزک سبد شکایت نوعیا

جمله سینه ایلسون الله رحمت نوعیا

حق تعالی خان مرادک روحنی شاد ایلسون　　دولتین سلطان محمد خانک آباد ایلسون

هر زمان نطع زمینده خصمنه غالب کلوب　　حق انی فرزانه لک سمتنده استاد ایلسون

هر کرا انکله هوای شرکت دولت قیلور　　ملکنی ملک سلیمان اولسه برباد ایلسون

دقتدر باب شراب بغد مغد بخش ایدوب　　براوج ظفر اعلا یوز کعبه بنیاد ایلسون

چون ایو اتتبس اشلکدر بادشاه مقدر مراد　　اول ایو اوستره بسیه بخشیش مراد ایلسون

اول شهک روح روانی نار شان و لذت حی　　بنده محزونی بند غمدن ازاد ایلسون

اجی بو باره نک بر باره تسکین ایلیوب　　قالبنم لطف خدا صبر ایله معتاد ایلسون

حکم ازل تقدیر ازل قانون عثمانی بودر　　دورا صولیدر فراموش ایلمین یاد

ایلیوب اینه مزرشک ترده دن خلاص　　قلبنم حکم قضا تا موری منقاد ایلسون

عاقبل ایسک حالی کور تا جنیدن تقبیل و قال　　ماتمن قحط ایلسک مجنون فرها ایلسون

قنده کتدی قدر وجا حضرت سلطان مراد

داغ حسرت بقدی جانه فرقت سلطان مراد

مرثیه عطائی افندی در حق محمد خان ابن سلطان مراد فاتح اکری

عشق شاهد کبی دنیایه کلوب او مفتون　　بی وفادر قتی بو عالم پر مکر فسون

دکشور جامه دیبا کی قبای کفنه　　عاقبت خواجه دوران اسنی ایلیر مغبون

کشتکیر اجل ایدی ان نیجه مردانه کرک　　کتوربا رقته سنی یره ایدر زار زبون

دوشر خاکه ایدوب اخرنی سر کردان　　کیمه کیم شوقله رقص ایتیدره بر دم کردون

نولدی اخر کورک اول پادشه هفت اقلیم　　حاصل چار عناصر شه ربع مسکون

صنا

صنایع اولدی دوشیجک خاکه دریاک　　تا قیامت بو الم عالمی ایلر محزون

بلدی کنجینه عرفان ایدوکن جونکه فلک　　زیر خاک ایتدی یرین نیته که کنج مدفون

جاه عزتده ایکن کور فلک بدخواهی

ماه نخشب کبی جاه ایتدی مکان شاهی

قنی اول شاه جوانبخت فریدون افسر　　قنی اول ماه فلک تخت همایون اختر

قنی اول کلبن کلزار عطا و احسان　　قنی اول سرو سرفراز چمنزار هنر

طاس دلدن نوله فریاد فغان چرخ کبوده　　ناکهان غنچه کبی طولدی دما کی بوز

دوشدی بو باده بستان عدالت خاکه　　شاخ عمر نیه انک سنک قضا ایردی تکر

جکدی اغوشنه اخور شید وشنی خاک مزار　　یریدر صنعنی ایسه کند ویه شوقندن اکر

عاقبت موت ایرشوب فتح ایکن کبی دورنه　　بالغ دهرک نیجه بلبلرینی لال ایلر

برج رفعتده قرار ایده شوکم ماه کبی　　اخر کار طوتر منزل عقربده مقر

توده خاک مزار اکلمه کیم موج بلا

ایلمشدر نیجه بن غرقه دریای فنا

نیجه شیرانی دریغا که بو صحرای جهان　　تیر مرک ایله ایدر دشت فناده بی جان

ره وربند فنا سالکک دزد اجل　　اروه سندن چقرب جامه سن ایلر عریان

داروی مرک ایله عیار صفت عقلن الور　　جام پر شهد حیاتی کیمه صونسه دوران

اول چراغ کرمی باد اجل سوندردی　　نوله پروانه لری اتشه یوب سرکردان

شمعی کورکیم نیجه یانمش بو فراق آتشنه　　دیه سندن چقر آه ایتدوکی دم مرده بهمان

صرروب صولدی او سرو چمن لطف و کرم　　سرو ایرشمز ایکن کلشن عالمده خزان

راه شهر عدمه عزم ایدیجک روحی انک　　اولدی صان تخته تابوت اکه هر تخت روان

بلمیوب قدرینی کردون اوشهد ورانک　　بستر ین خاک سیاه ایتدی محمد خانک

کیمی کیم دهرده نی سرو روان ایتدی — افسرین اخراوب بی سر و سامان ایتدی
روزکارک ستمن کورکه بوزوب دیوانن — اوشه‌هک دفتر عمرینی پریشان ایتدی
بشلر اوزره کتوروب نسخه کبی تابوتن — صکره اتاکه ابی خاکله یکسان ایتدی
قزدیلر صنمک اوسلطان زمانک قبرین — غم ماتمله زمین چاک کریبان ایتدی
کوشه وحدته کتدی چیقوب کشورتندن — عزلتک ذوق و صفاسینی چون اوغان
نازقتله یاتوب سینه‌سنی ارباب دلک — درد و غم هر برینک چشمنی کریان ایتدی
ناوک انداز فلکدن نوله مجروح اولسق — تیر حسرتله دلوب بغرمزی قان ایتدی

بویله منکار ایدوکن بلدی مکر کیم اول شاه
بر دخی ایلمدی صورت دنیایه نکاه

یارب اول سروری مستغرق غفران ایله — مظهر رحمت و احسان فراوان ایله
شاخ طوبی‌یه ایلتوب مرغ روانینه مقام — کیرمکدن یرینی روضه رضوان ایله
ایلیوب خیر خلف حضرت احمد خانی — یا الهی سلفی روحنی شادان ایله
طبع مرآتن ایدوب مظهر نور عرفان — صورت معدلتی انده نمایان ایله
شرقدن غربه صالوب تیغنی خورشید کبی — تا ابدانی بتون عالمه سلطان ایله
کیدوره تا که ظلام شب ظلم و ستمی — صبح عدلانی بر شمع درفشان ایله
بلبل طبع عطایی‌یی خدایا دائم — کلشن مدح و ثناسنده خوش‌الحان ایله

دیلرز خاکده یاتدقجه او شاه مرحوم
شه دورانی معمّر ایده حیّ و قیوم

غزليات شعرا مع نظايره في حروف الالف

غزل خبايي افندي حرف الالف

حقهٔ لعل گهر در بو دهان شعرا
شاخ مرجاندر انک بحرهٔ زبان شعرا

بلهمز قيمتني هر كشي اچلميجق
جوهر معني شمشير بيان شعرا

رستم زا الله بو منزلي اجلاج ايتمز
بركردايي قشني ياسخت كمان شعرا

نيرمغه دفترهٔ ديوان محبت شعرين
صفحهٔ لوحه قلم اولدي نيان شعرا

هاتف غيبدن الور خبايي نو فيض
وحي در خفيهٔ الهام لسان شعرا

نظيرهٔ غزل الشيخي افندي قاضي قلبه الشهير چلبي قاضي

غنچه در باغ بلاغتده لسان شعرا
بلبلي ولسه انك نوله دهان شعرا

صفحهٔ ماهه يزر مهر محبت شعرين
بيد قدرتله قلم طوتسه بنان شعرا

هر بري ملكت عشقك شه جمشيدلر
بو جه در مرتبهٔ مسندنشان شعرا

قدخم كشتهسي هم آه جكر دوزي قويا
صقنك ايلمك اولور تير وكمان شعرا

كيمسه فرق ايتمز ايدي نكتهٔ عشقي شيخي
ترجمان اولمسه كراكه لسان شعرا

غزل سلطان مراد ثالث عليه الرحمة والغفران

فراقكدن جگر يانديني يا دلبر كباب اسبا
ايكي كوزدن اقر ياشيم بنم جانم شراب اسبا

فغان ونالهٔ آهنك ايدر گلشنده بلبللر
ايدر سينم بنم نغمه بكم چنك ورباب اسبا

ترحم قيل ايكي ميزاب چشممدن اقن ياشه
كوزلك يا بيدار اولمز جهاندر سيلاب اسبا

نظر قيل كيمياي وصلهٔ تن خاك پاي قدره
نيجه بر خاك فرقتده اولم يا رانترب اسبا

شب هجرانده نا بيدايلمي مهر خيالي تيل
بودر قدره بر توصال حبيبم آفتاب اسبا

سمند حسنكي سوردكجه ميدان ظرافتده
نولايدي يا بكه يوزم سورهيدم بن ركاب اسبا

مرادي اوستنه گل سايهٔ صاحب الغلي هما سايه
فراقك يا ربني جكمكدن اولمشدر خراب اسبا

نظيرهٔ غزل باقي افندي المرحوم سلمه الله تعالى

ايتقلر دكاكو سنبل او زلف پيچ وتاب اسبا
صحيفكله بحث ايدرسه باشه حقمز مشكناب اسبا

هواك ابحرهٔ ازل برصدمه او رد بي طرب ايم
دونردولاب چرخ اولدم بو دمدر سيلاب اسبا

دردنك برمعارف نشينك سر دعارفينك
اجلمهي يوزي كل شخص ناداني كتاب اسبا

كانجه شكلنه كيردم النده مطرب عشقك
كشاكشدن خلاص اولمز دخي سينم رباب اسبا

زرافشان اول كف احسانله سير ايله عالمده
جهان كبرد وجوان مردو جهان ول الجناب اسبا

يوزم اوزر قدم بصنمي جفا وجوردن نجمز
بولنمز قلبده غمدن نولدي بن جسم خراب اسبا

طولوبن جام ناشي كلستان تاج وكنبد التنده
مي كلرنكي نهان ايلهي صوفي حباب اسبا

حسودك دردوردن چكمهايي باقي بو بزم ايجره
نديمك يار خوش مشرب كبر جام شراب اسبا

نظيرهٔ عالي افندي المرحوم دفتردار بغداد دار السلام

جمالك پرتوي دوش اولدي چشم ماهتاب اسبا
حجاب ابر زلفك ستر ايدر اني نقاب اسبا

كوكلده آتش عشقك يانلدن بوته چكمكدر
شرار نار آهم طوتدي افلاكي شهاب اسبا

لب لعل قراقندن نوله قان اغلسه چشمم
دمادم نار فرقتله يانر كوكلم كباب اسبا

سمند اسب نازه اول پري پيكر سوار اولسه
يوزيمي سورمكه دل رنكابايلر ركاب اسبا

تجنبكم عالمي باران اشكم غرق آب ايتسه
چكيلور دود آهم كوكلره اولدم سحاب اسبا

شها عالي قولك پرواز ايدلمدن اوج عالي الندن
تنزل قلمدي دهره شعاع اليجناب اسبا

نظيرۀ غزل ويسي افندي قاضئ اوسكوب

نولا دركاهكه سوزرسم يوزيمي ماهتاب اسا ... قيوك كوردم چوردم يوز فلكدن آفتاب اسا

اجلمه نافه وتش بركور دكك نافه وانه بكلشدر ... بيرلمه بركيه اي خطي ريحانم كتاب اسا

فلكده كوتسمال غم كوريب زار اولديلر دايم ... شو لركيم مل سوزنيه او يوب خنك رباب اسا

عبث سوز سويلمه فكر دقيق ايت اندنه بر سويلمه ... اوكونمه قلبكه هر نه كلورسه سيباب اسا

هجوم درد وغمدن تا كه بركز بخلاما ن الحذر ... در دولت مآب اصف عالي جناب اسا

معماي كرم تحنده بر مرد سخنور در ... الندة خامۀ زريني اولمشدر شهاب اسا

نيلسون خون قهرنده مجلسو بزم زمنده ... دل وشمع كباب اسا دم اعدا شراب اسا

باشم كوه بدخشاندر دياري غمدة اي ويسي

جيغر خونابه اشكم پاره پاره لعل ناب اسا

نظيرۀ غزل شيخ الاسلام ذكريا زاده يحيى افندي رحمة الله عليه

المده شيشۀ رنكين پري لعل ناب اسا ... كوزمده قطره قطره اشك تر در خوشاب اسا

مريد عشق ايسك الخيمه سر كردانلك اوتر ... سپهري دوندرر جوي ارادت اسياب اسا

نهال تازه ايكن بويله سرو بلند اولدي ... دل مبال حوقدن يوز سور رنابنيه آب اسا

نديم پاك مشرب اول هواي عشقله برول ... وجودكم محو اولنجه ميدن ايرلمه حباب اسا

ثرياي ويلاله عرض جاه ايتسم كركي يحيى

بوفكر بيله يولنده پايمال اولدم تراب اسا

نظيرۀ غزل رياضي افندي قاضي مصر نادرة العصر رحمة الله عليه

دمادم كوسترر عكس عذارك آب ناب اسا ... نوله ميخارده باشم قالدرسه ميدن حباب

نواي عشقده دم ورتي ولسون داي ما كار ... سوز كه كلمك استرسك اكر چنك رباب اسا

كوكل پروانه سيدر شيدر شمع رخسارك ... دونر او ستينه يانوب سوز عشقيله كباب اسا

سر كوي نكاره وارد غيجون كرم اولوب بردم ... عدوي ديو صورت وزره آتلدي شهاب اسا

رياضي وش طوقنسون ماره خسته قور روزكاري دل

صفا كسب ايله سن شو قبيله رقص ايت اسياب اسا

غزل نظيرۀ رضايي افندي

ايشين باشه ايلتمز بزم عشرتده شراب اسا ... مي كلكونله باشن قو شيمين عاشق حباب اسا

نظار رابنه روحي حقيقتدن كورين اي دل ... همان بركوستره قلمه عالمده سراب اسا

قو كندكرا عشقه مسكنتله سوريوزك خاكه ... يولندن وار حريم كوي ياره انتساب اسا

نه ممكندر كجم تابو نفس كيم تنده باقيدر ... مي نابك نوله جان وير رسم اوستينه جناب

نظيرۀ غزل رضايي ايلدي قطع تعلق دلربا سندن اميدي

وكلمسه قطره اشكم در خوشاب اسا

ايجوب دل اجوشه كلدي جرعۀ لعلك شراب اسا ... جكنجه جام لعلك كلكه كرم اولدي حباب اسا

نكار ابر قلينه المدي زلف سيكار افت ... يولنده دوكلوب جاجلدي كوزيانشي كلاب

كوزم ياش سركوينده يرماغ ايستر اول ... عجبمي سويبسوا اشك روانم اقسه آب اسا

وار اغيار ايله مي صحبتين ايدوب مدام اوشوخ ... بني كشته ايلر بزم فرقتده كباب اسا

غزل فضولي رحمة الله عليه

اياغين اوپمكه اولمش هوا سوار كرآه كوينده

اميدي قامت زردن دوتا قلمش ركاب اسا

قد انار العشق للعشاق منهاج الهدا ... سالك راه حقيقت عشقه ايلر اقتدا

عشقدر اول نشوه كيم كاملدر انيدر مدام ... ميده تأثير حرارت نيده تأثير صدا

وادئ وحدت حقيقتده مقام عشقدر ... كيم مشخص اولمز اولوادیده سلطاندن كدا

ايكه اهل عشقه سويلرسن ملامت تركن ايت ... سويليه كيم ممكن ميدر تغيير تقدير خدا

اي فضولي انتهاسنه ذوق بولدم عشقدن ... بويله دير كه ابتش كه حقا ديله قلسك ابتدا

نظیرۀ غزل روحی بغدادی رحمه

قد بدی من عکس کاس العشق انوار الهدا … دوشدی اول انواره مظهر عارف سر خدا

وادیٔ وحدتده رهبر سنز بیلمز منزله … ای خوش اول سالک که پیر عشقه ایلر اقتدا

ساز عشقک نغمه سی گوش ایتمیش کلدر نغمه سن … اولقدر وار در که طوتمش کائناتی بر صدا

عالم وحدتده بر یر در مقام عشق کیم … انده اولمز شاهد مقصود عاشقدن جدا

آفرین ای دل که چکدک بزم دنیادن ایاغ … اویله مستغنی که کرمست الستی اولان کدا

کوز خشم اولسه ظاهر جانب معشوقدن … عاشق اولدر کیم ایده بیک جانی وار ایسه فدا

بغلدمسه تن نولا زنا عشقه رجا

شکر کیم کیتمز دلمدن بر نفس ذکر خدا

غزل نظیرۀ [illegible] زاده … رحمه

لاح فی مشکوة دیر العشق مصباح الهدا … غالبا صالدی زجاج باده در یمن ضیا

جان ویروب ایتدم خراباته وصیت ارمی … الصلا ای باده نوشان محبت الصلا

جوش ایدوب تنور دلدن الحجه طوفان عشق … انده بر کرداب دوندی چنبر چرخ دوتا

خار و خسلر کبی اغیاری چکوب رایلیم … پاک ایده تا رهکذار یاری چکدم چوق بلا

اولدی غنچون نکتۀ رنگین شعرم نادره … مخلص شهرت شعارم نادری اولسه روا

غزل ذاتی رحمة الله علیه

مرغ زرین پر زمرد آشیان لعل لو غدا … بال اچوب اوچتی دلبر صبح کوکیدن بکا

صو کبی قان اچمه ده عشق اولان سودای چشمکمه … مرحبا سن دلربا البرده سلام اولسون بکا

بن غبارین کوردی کونیده اخط عنبرین … دیدی سکین قیقی بیلکلر اسدی کلدکرتو بکا

ای در یکدانه بحرا و یکنده کبی چون اشکمه … کوملکی ایتدی یوزینی کف اورمه تا باد صبا

طالبک دایم تراب راه کوی دلربا

ایشنی التون ایدر جوهر دکلمی ذاتیا

غزل نظیرۀ باقی افندی رحمه الله علیه

با که چوق جور ایتدی کیچون ای سپهر بی وفا … آتمک دود کبود ی دیدی دلاشدی بکا

اشکمک کوهرلرین بزدم اینشیکلی کاشانه … یاره عرض ایدم دیویلمش رقیب بدلقا

کوملکی ایتدی سلکه آه سپهرک صورتن … کوک یوزینه بق اینانمزسک اکر ای مهلقا

کوزیمه عالم کورنمز کورمسم رخسارکی … عارضک مرآت ایدر اینۀ عالم نما

رطلرکه وصفنده باقی بر غزل طرح ایتدیکم … اهل دللر قودیلر آدینی مرآت الصفا

نظیرۀ غزل امری چلبی المرحوم

نقد اشکم کوردی اول لبسی سوکدی بکا … بو مثلدر تیم ارنلر نقده قیلمشلر دعا

دیدیلر باشک بیر اول یار سنکین دل صقلین … باشمی تکلیف ایدوب دیدیکه یار رسه تولا

ای قشی یای طاینوب ملک فنایه کیتمکه … جانمه تیر کدر راوجی دمورلو بر عصا

بغلیا بن زلفی زنجیرینه دل عار اکر سنیک … ایلیا بن ای دل دیوانه بو بندی بکا

چشم و رخسارینه او تکیننه نولا نرکسله کل … انلرک یوزین کوزین احتشد ایلی امری صبا

غزل نظیرۀ عزمی زاده حالتی افندی

کلّه سن صد پاره قلسون دیو تیغ دلربا … متصل ارباب غم باشن اچوب بلیر دعا

بی غم اولور کرچه کیم دیوانه لر اما که بن … غمسنز اولمادم وحی دیوانه اولالدن بکا

زلفنه دل بغلیه بیلنلر اولدیلر کشته هیب … خلقه ذکره کیروب ور ایدیجک ای مهلقا

مرده غمدر دیو قبر عدویه واردی یار … بو بلیه در لکدنسه ای دل بکلمعه اولمک بکا

چشمنه بر داغ خون الوده اولور هر جام می … باده ایتسم حالتی اول الالر خدمتدن جدا

نظیرۀ غزل ویسی افندی رحمة الله علیه

نامکه تعماد و تغیلر ول نکار بی وفا … ای دل دیوانه بندن بر قوبلچ کاغد بکا

مرغ جانه رام ایدرسن زلفک اتاقوریرن … بوده تعلل اولدرسن سن بنی ای مهلقا

بزم میده ایتدکلک قراری ثبات ایلدم   اولدی مجلس شاهدی ساقی ایله مطرب بکا
جام پیمای یار اوللدن تن عجب حیرتده در   کوزینه کیرسه بنی کورمز رقیب ناسزا
ناله وصفی ایله آهنک اولمغ استرشن کبی   غم دکل دکلتمسه کلشنده مرغ خوشنوا

نظیرهٔ غزل نوعی زاده عطائی چلبی

غرهٔ غرای ابروسی بتر یارک بکا   ساکه شمدی ای مه روزه ایرقدن مرحبا
رشک اسکندر دکلمی ورکه ای ماه صیام   اولدی بر میل اوزره یوز آیینه عالم نما
لعل رخشان ایله بر نخل مرصع صاندیلر   هر مناری شعله قندیل ایدیجه پر ضیا
نسنه بکمز شمدی هیچ انسز بو عارضدن چلبی   شاهد عیده قتی مشتاقدر یاران صفا
ای عطائی بوسه لعلن تمنا ایلدم   نازیله اغزم محلیدر دیدی او دلربا

غزل باقی افندی رحمة الله علیه

خورشید رخلک کندوی کیم کوستره جانا   منتمی قلور مهر ضیا کستره جانا
بر پرده که پرتو صله انوار تجلی   حاجتمی قلور مهر و مه انوره جانا
حشر ایده می بر یره سنکله بنی دوران   حسرتله می قیوه دم محشره جانا
سن سنکدلک شولکه درونده برابلر   عالمده بهان سکه قازر مرمره جانا
صورتمی بولور بر درج اول دور زنخکده   یوز ویرمدکه آیینه اسکندره جانا
زر صیقلمیه غنچه صفت عاقل اودر کیم   کل کبی اولان نقدی قویه ساغره جانا
بن شاه نظر بندیم جهان اکدرینکیم   نرکس کبی کوز دکمیه سیم و زره جانا

نظیرهٔ غزل خاقانی امین دفتر سلطانی

عرض ایله رخک جام صفا کستره جانا   مرآت مصفا نیجه اولور کوستره جانا
رخشان اولیجق کون کبی خورشید جمالک   کیم قایل اولور شمع مه انوره جانا

دل شیشه لرین سنک نمک ایتدی شکسته   همتا ایکن آیینهٔ اسکندره جانا
سن قد قیامتله کشاکش نه صفا کر   ایلر کچلوب عزم ایدیجک محشره جانا
خاقانی خبان اولسه ده بیلوردی جهانی   دل ویرمسه سن حور پری پیکره جانا

غزل نظیرهٔ عزمی زاده حالتی افندی

بر پرده رخک کندوی کیم کوستره جانا   پر عالمیه مرآت صفا کستره جانا
بغلاملو دیوانه اکر دفتر ایدرسک   اوّل بنی قید ایله کل اول دفتره جانا
سوز سو بلکه بر بریکه چاره می واردر   خوبان جهان کلسه اکر بر یره جانا
کوسترمزلسک باکه نولا مصحف رویک   بن انی صو کبی بیلورین ازبره جانا
قلدم قلم حالتی عود ملبس   شیرین سخنمدن با تر بسکره جانا

غزل باقی افندی رحمة الله علیه

ازلدن شاه عشقک بنده فرمانیوز جانا   محبت ملکنک سلطان عالیشانیوز جانا
سحاب لطفک ابن تشنه دللردن دریغ ایتمه   بو دشتک نغری یانمش لاله نعمانیوز جانا
زمانه بزده کوهر سنر دکیجون داخر انش ایلر   انکچون بغربمز خون بند معارف کانیوز جانا
مکدر قلمسون کرد کدورت چشمه جانی   بیلورسن آب روی ملکت عثمانیوز جانا
جهانی جام نظم شعر باقی کبی دور ایلر   بو بزم ملکت شمدی بزده جامی دورانیوز

نظیرهٔ غزل ذکریا زاده مفتی یحیی افندی المرحوم

بو کویک کیم کدا آیی بی سر و سامانیوز جانا   عجب عالمده یوز کیم عالمک سلطانیوز جانا
غبار خطکک حیرانی اولدق نیجه دملردر   بزی کولدر مدک بر کون انک حیرانیوز جانا
دریغا بر نفس دیکلمدک کلزار عالمده   بو باغک نیجه بیلیدر بلبل نالانیوز جانا
بزی بلسک نیچون سر دفتر عشاق دیمشلر   بیلورسن نامه درد و بلا عنوانیوز جانا
دیمه یحیی ندن بیر مغانه سر فرو ایتمک   بیللمدن کندو منشر مندهٔ احسانیوز جانا

نظیرهٔ غزل روحی بغدادی

لبک اسرارینک اشغته وحیرانیوز جانا — دهانک غنچه سینک بلبل نالانیوز جانا

فغانم کوس حربی لشکر غمدر علم آهم — بلا اقلیمنک سلطان عالیشانیوز جانا

بکوب قید تعلقدن وجودی بلیدم طلاق — عروس کائناتک شوهر مردانیوز جانا

دیل المتس بیک مژکانک کروب قلعه تندن — بو فتح بابه جانلر بذل ایدوب قربانیوز جانا

لبک اسرارن قان زیلی کبی روحی تک اغا — شراب لعل فامک بزدخی مستانیوز جانا

غزل باقی افندی رحمة الله علیه

یلنی قوجمه ده در اول ضمک ور رو بلا — یوخشه شیرین لبی عاشقلره جام حلوا

سبز لفیله خطن اوردیمش بر برلره شوخ — اجدی کمیسه یا ادر آبی با د صبا

اتش اورمش یوزی کل خرمننه اول ماهک — دور ساغرده رخی عکسی قلمش پیدا

قز روب خطری کلکونه تاب ملدن — شعله ساغر می دستنه باقمش حنا

مجلس میده لب یاره طولاشوردیر — المه کیرمه می بردخی جام صهبا

او یکنوردی لبنه جام حمی اتادوشی — بکون المشلر اله بر بره کلمش ظرفا

نوله کر خامه ایکی چشمه دلدن باقی — ایلدی قاعده آب حیاتی اجرا

نظیرهٔ غزل روحی بغدادی

حسنی باغنده بکون اول ایکی روی زیبا — ایکی کلدر کورنه لم بیری برندن اعلا

نه ایکی لبلر بکیک کلمدوکی کفتاره — سوزی بر بیره قومشلر دهنکله کویا

بولمدی بوی وفادن بر اثر زلفکده — نیجه بیلیدرکه بو سوداکرز باد صبا

سک رقیبی دیدیلر کتدی بکونج نیادان — روحیا کرچک اولورسه بزم اولور دنیا

استرین خاک رهن کتمیه جهر مدتکیم — خاکسار اولدو غمی ایلیم اظهار سکا

نظیرهٔ غزل عالی افندی دفتر بغداد

برجواب الا بلیدم دهنکدن جانا — دل بیماریمی اول ساعت ایدردم احیا

طوغری سویله قد موزونکیچون اسلامم — قو جمه بیلمی سنک موی میانک عجبا

کشف راز ایلرسیم ذره قدر یاد انه — دهنک کبی وجودم عدم اتسون مولا

سکه یردن کوکه منت ایده لم ایلیم — اهمی یا شیمی کور رحم قیل ای ماه لقا

وعده ایتمشدی وفا قلمغه عالی کوکلنه — اول جفا پیشه دخی ایلدی عهده وفا

نظیرهٔ غزل عبیدی

صنمه انجم دولنوب ناوک آهمله دلا — اولدی جرخ الملسنک پنبه سی پر پیدا

دیرمه دل نقدنی بر تازه یه دیردم یاره — کوکلمک سن تتولیسی ییسن دیدی بکا

هیچ دکلمدی مجلسده عدونی یاساز — طورمدی ایرلادی اتیدی کیجه بیهوده صدا

بو غیدلیسه کله کزلی خبری رو یکلن — نه فسلدردی قولاغینه کلوب باد صبا

کتوروب سیم کف موجی اله قالقندی — اهمک یاد هوا سیله افندی دریا

نظیرهٔ غزل مانی کلیبولی

نظر ایتمک کوزه کوه عاین ضرر در اعدا — صقلسون سن کوزی بیماری ضرردن مولا

همجنا هم اولیمز قاف محبتده بهم — دوستم وار می جود مده نقوش عنقا

سوز زارمن اعداده زلال تنجک — ایلدی یا دشهم لاله حمرا پیدا

باده لعل لبکدن او قانمن مست اغمق — طوره مز بردم ایاغ اوسته جام صهبا

رخ جانانیه بکزتمش اوزین شاه کل — مانیا اسدی صاوردی بیه کلشنده صبا

سامی بک

ایلمز وعده ایدر غیریلر مهر و وفا — وعده ایلردو وفا ایلمز اول شوخ بکا

تیغ و خنجر کزوار ایکن ایتلو ادر تابیه دیده — خاطرم تیرکه جور و خدرا قی شکری یا

بزم عشقکده سنک عاشق تخت زده
ييدوكى غصه و غم چكدوكى هب درد و بلا

بني ساقيد ايدن عشقكله مست و خراب
يوخسه عينمده دكل حالت جام صهبا

دم جانبخشله احقا بوكه طبع سامي
ايلدي معجزه نطق مسيحي احيا

نظيره خيالي المرحوم

ايچمه جك ستر ايسك لذت ذوق عقبا
تلخ كام اولدوغيچون معدن در دريا

چهره‌كي ايلر ايسك زرد رياضتله اكر
ويره حسن ايكي جهاني نيته كم كاه ربا

ياقه وجودكه شرف بوله متاع قدرك
صاتيلور ارتغه يغماغله چون هر كالا

بريدر ديو بريده سري ترك ايلر ايسك
كوكلك ال ورر هو تنزلرسني مانند هما

سخني اولدي خيالي چكلي بار غمي
عالم وارلغه ايردي له لي قامتي لا

ماني چلبي

ياره تكليف وصال ايلمه كلمز تنها
يالكز كلمسني عاشقه تير جهر وفا

يار كلمشدي كيجه صكره جقه كلدي رقيب
دلبرين صوك كلشيى اولدي تحقيق بلا

باكه رحم ايلمكه كلمز ايسك سلطانم
باري كل دشمن بدخواهه جفا ايچون جفا

كلمه‌دن منع ايده مز دشمن وحر كركي
خار خسله طوته مز بريكا اقمسين دريا

كون طوغردي باشنه ماني افتاده‌كك
جاين سحرخانه‌سنه كلسه او خورشيد لقا

نظيره غزل غني زاده نادري افندي

المنع ايستر كهر لعلكي خطك جانا
تولوور لرسه بز لازم اكا خيلي بها

ايلمش كوهري دندانكه نسبت غواص
بورننه لوزلي صولر قويسه عجيبمي دريا

دكل اللكده قشنك صورتيد آينه‌ده
او خط سبز لبك طوطي ايمش شكرخا

بزم صهباده اياغ اوزره حبابي سير ايت
صانكه جمشيد صفا خيمه ايتمش بر پا

مي دني روز تقيد ناديا دنيانك
كل و بلبلدن ايدر كلشني بربر نوا

غزل نظيره عزمي زاده حالتي افندي

چوق زمانيدي كه عشقي قيلور ايدم دعوا
شمدي طوغرلدي دخي باكه اولوسنر و بالا

كورديكم خانه دل هجرله ويران اولمش
عمرمه قونمدي نيم قافله درد و بلا

ايلدك كوزلرنكك باشني شولدكلوروان
كنده كه بر قومدك كوي نكاركده دلا

دلبرك قامت بالاسنه باشن اكمزيدي
سرفرش ايلميه سروه اكر باد صبا

اجيلور ميدي اكر اولمسه دندان نكار
رشته جانده اولان عقده غم حالتيا

غزل نوعي افندي

كورب آينه رخسارك سن طوطي كويا
بلكوردن عاشقك اولمق كوزنده بي كل رعنا

صوكبي يوللرنده پاك مشرب اولمق اولوز
كوزلكرا دلسه كرثابت قدم سرو روان اسا

بو كلنمه بن اي ماه دو هفته حدكي بلدك
حبابه صغمدي حسنيله اول ماه جهان ارا

هيري نيلسون جسمم نزارم كنج محنتده
[illegible]

قورلمس طور مع اول مسكين كلك چون زبان ايلر
جاتوب ابروكي نوعي خشم ايليدك جانا

نوعي زاده عطايي چلبي نظيره در

لب ابل ايتدي جوانه عيد اونيچه عاشق ايلر
ولي ايتهاده كسدي يكجدي خيلي بيتيد اعدا

سكا البته يو مستر اسميه انجه بوزي اي كل
زر زرتابي كون كبي كورب اول شمع بزم ارا

طولشدي خاردن حولكيسي حسمك تا ازيمه دك
دكل اطراف ديده مدن طوران مژكان خون الا

قوري بر كوسترشدر جام جم مرات اسكندر
رخن سير ايله عالم بونده در اي عاشق رسوا

فلك ساقيسي خوش كلدك ديو جام بلا صوندي
عطايي بزم دنيايه كلنجه بو دل شيدا

نظيره غزل مثالي

فلكده كميه باش اكمزين اي قيشلري غرا
قناعت ايلمك اولور بر دلم نانه هلال اسا

دري دندانكه سهوله تشبيه ايلمش غواص
عجبمي بورننه صولر قويسه اكا دريا

خلاص اولمق دلرسک ساقیا کرداب محنتدن / کنار عشرته دایم چکلسون باز ورق صهبا
یانوب یاقلمه‌ی دل کسیه اول مهر نورزدن / نه اولمق فالغیدر پروانه‌یه کوز شمع بزمارا
اکر سندانجی برابرو کمانک جوهرینی چکسک / مثالینک بلوردک چکدکن ای قشلکی طغرا

غزل باقی افندی رحمة الله علیه

عارضنک آب نابدر گویا / دهنک بر حبابدر گویا
دلده انوار مهر رخسارک / آینده ماهتابدر گویا
نقش حسن خطکله صفحهٔ دل / بر مصور کتابدر گویا
بزم غمده دو چشم پرخونم / ایکی شیشه شرابدر گویا
باقیا خال عنبرینی نک / نافهٔ مشک نابدر گویا

نظیرهٔ غزل امیدی

لب لعلک شرابدر گویا / در دندان حبابدر گویا
برق در لمعهٔ دل پرسوز / دود آهم سحابدر گویا
روی زردم نقوش خطکله / بر مذهب کتابدر گویا
عکس آب عذارکیله کوزم / ایکی شیشه شرابدر گویا
آسماندر امیدی کوی نکار / برق آهم شهابدر گویا

نظیرهٔ غزل روحی بغدادی

عمر بر جوی آبدر گویا / خانهٔ تن حبابدر گویا
ورق درد عشق صفحهٔ حسن / هر بری بر کتابدر گویا
خیمهٔ حسنه اول ایکی ابرو / ایکی مشکین طنابدر گویا
باشلدی عرض مهر بستانه / نیته قصدی عتابدر گویا
سینه‌ی چاکه اولمدن نعان عزمی / وصلته فتح بابدر گویا

کلدی شاهین چشمنی سوزرک / سودکم مست خوابدر گویا
ینه کوزلرمه مشدی ای روحی / کلن اول آفتابدر گویا

نظیرهٔ غزل صبری چلبی

لبلرک شهد نابدر گویا / خالک انده ذبابدر گویا
کون یوزکده اول آتشین رخسار / ینجه آفتابدر گویا
زلف شبرنکک اول عذار سفید / کیجه‌ده ماهتابدر گویا
آه دل برق اشک باراندر / دود آهم سحابدر گویا
وعدهٔ وصل یاری ای صبری / فی الحقیقه سرابدر گویا

غزل ریاضی افندی

دل صفای عشقله بر ساغر جمدر بکا / یاری آیینه‌ده کورمک ادرکه عالمدر بکا
اوردوغک سنک ستمله باشنی خوش تندر زخمه / ای طبیب جان و دل کویا که مرهمدر بکا
سن آی سرفراز سرو بستان جمال / هر نهال کلشنک بر نخل ماتمدر بکا
داغمه صبحه نمک الماس ریزه دار ایکن / کوییا اول بر کل رعنا کبو شبنمدر بکا
ای ریاضی نقد نظمی پاکه تسلیم ایتدیر / پاک معنای اداشمدی مسلمدر بکا

نظیرهٔ غزل نفعی افندی

شاه عشقم عالم معنی مسلمدر بکا / سرنکون پیمانهٔ جم تاج ادهمدر بکا
عشقله کاهی خراباته دوشرسم کوکلی / باز کونه تاج ادهم ساغر جمدر بکا
هر نفسده خنجر بران کبی بر زخم اجر / همزبان دلنوازاه دمادمدر بکا
اولمشکرنیک عالمی سیر اتمک لازم دکل / هر نفسده فیض حق براوزکه عالمدر بکا
خلق عالم بر نفس شاد اولمغه جانلر ویرر / جانمک جانانی کویا دلمده‌کی غمدر بکا
عاشقم اما نه زد و شیره کان فکریمه / جبر سلیم ریم اندیشه محرمدر بکا

باکه صور نفعی همان قدر در گفتاری ... مکتۀ سنجان الهی جمله همدر بکا

نظیرۀ غزل جوری چلبی المرحوم

غزل عزمی زاده حالتی افندی

نا یکده مطربانه قوشش بلمزین خدا ... اتشن جیقر ایجندن انکمه بر کرن هوا
اولمش جهک الننده بر اجمال دفتری ... حکم ایتید وکنده عالمه جام جهان نما
نیدن بیکا تمام شکست ایله دوستم ... مرآت خاطرمده کوره سنک اگر ریا
او رسم عجبتمی بتشه امیدی برلره ... کنج وصاله ال قودی اغیار بدلقا
اول جرعه نوش بزم بلایم که حالتی ... بردریا نمده ساغر نگاه نه گدا

نظیرۀ غزل نادری افندی

اوراق صبره ویردی نیک مطرباغنا ... برلوله درکه اتش سوز انیدر هوا
جم نسخۀ جهانی کوروب اکلمش تمام ... فهرست ایمش مگراکه جام جهان نما
قندیل نارهی بوطاق الجیره باتمغه ... قوس قزحله دود دلی ایلدم سه پا
جسم رقیبه بتشه غم ویرمدی خلل ... زیرا که خیلی محکم اولور کافری بنا
باران اولور تحنبکه جهک اولسه اکا ایچی ... رو یک کوروب قدحده اینیدر نادری بکا

غزل عالی افندی دفتردار بغداد

جان ذوقن جابهنه دل الکره طراز فدا ... دردمندک بری زندانه بری دار فدا

ختن اهولری قربان ایکلی نرکسلر یکیه ... سدره لها وسی نهالکده رفتاره فدا
پاره لرخنجر که حال دلیله دیرلر ... قانمز ساکه و بز تیغ دلا زاره فدا
دیمدر کل بنی صد پاره قیل ای تیغ قصنا ... ایله هر پاره می بر یاره سبی جوق پاره فدا
باش دوکوب مجلسکه هر قطره دن پیدا ایله ... عالیا اول نجه یوز دن او ستمکاره فدا

٤٥٥ بكون اوراق محرر

134

سابقا شيخ الاسلام عزيز افندي مرحومك مناجاتي جميع بندربر

حسبي الله زهي مغفرت رب رحيم / نعم مولاي خدا اوند عطابخش كريم

خوان احسانني كشاده ايدي بابه كر / سفره نعمت لطف وكرمي خلقه عميم

دامن مرحمتي پرده كش روي كناه / ستر ايدر قوللرينك جرمني ستار حليم

فضل مولاي كريمه اوله غالب حاشا / هر نه كلو چوق ايسه معصيت عبد اثيم

اهل طاعت عملين تحفه دركاه ايدجك / بو كنهكار كلور ايله بيكسي جرم عظيم

يا ايده فضلني داخل فردوس برين / يا اولم عدلي ايله غوطه خور نار جحيم

طوتمشم يوزمي چونكه كريم اللهه / اومرم فضلي ايله منزل اوله دار نعيم

خانه قلبمي توحيد مقام اتمش ايكن / بني حاشا ايده سن جمره دوزخده مقيم

اي كريم استني خدا كرچه كناهم چوق قدر
سكادر روي رجا غيري پناهم يوقدر

كاه سرمست مي معصيتم كاه مخمور / دلده دايم هوس لهو طرب ميل فجور

خواب غفلتدن اويانمازه هواي شرب / كوشنه ايرمجك اولوله نفخه صور

كلميوب يادينه هيچ كشمكش روز حساب / كوره جالين چو تحقق محكمه يوم نشور

نه بونزيله دوره يم قارشونده سوز بيلميه يم / حكمني اظهار ايدر سكر اوده م اسم غيور

يا كلوب تعجيل تجب وشت هوايه دوشديم / اولدي معموره عصمتك اصدرمجلمه در

كيم بولور راست يولي رهنما اولمزسه / رحمت حضرت هادي كرم رب غفور

پادشاها سكا شايسته عمل يوق بنده / بنده روسيهم معترف عجز وقصور

روز فردا واريجق حضرتكه اعمالم / تحفه جرمي ايكن كرم لطوت معذور

نظر كدن من بيچاره مهجور ايتمه / عام اولان مرحمتكدن بنيده دور ايتمه

منهج زهدي قيوب اوزلمشم سمت فساد / آه كيم قالدي مخالف ظرف رشد وسداد

نفس اماره ايله دشمن دين ديو بوب / اوزاق ولدي بكا معموره اقليم رشاد

كيتمشم بر يوله كيم اكه نهايت نه فرخ / يا الهي ره تقوايه بني قيل ارشاد

ايده يوريادا اجل خرمن عمري تاراج / ياده كلمز بكيده بو حيف زاد معاد

نفس نقش عجب كلدي هيج انصافه / ارتزر معصيتي نعمتك اولدقجه زياد

عفو وجفر ايتمه بارتي اميدم محكم / بنده يوق كرچه كه لطف وكرمه استعداد

بلميوب قدر عبوديتي سركش ايديم / اي خدا وند خطا پوش عطا بخش عباد

شرف خدمت دركاهكي تمديم بلدم / قوللغمه ايله قبول ايتمه قيوكدن ابعاد

استانكك وار ايكن قانغي قپويه وارهيم
يا كيمه درد دلمي بن سوزه ده يم يا الوادود

ايتدي بد حالني سو عمل طول امل / مرحمت سندن ايا حضرت حق عز وجل

لطفكه قالدي همان غيريدن اميدم قطع / آه اكر ايريزليه دامن احسانكه ال

كيتدي سرمايه عمر اولدي تلف بيهوده / روز فردا ايه سنز ايلمدم حسن عمل

منم اول ايس تهي مفلس نقد طاعت / خواجه شهر بطالتده اقليم كسل

يتر اي نفس تيره جنين لطفلا تو / ناصح بيت سعيد كيم سوزني كوش ايت كل

قلبي اتنتيزاج مصقله توبه ايله / ايله اول ابيضه يي پاك مجلا اول

دراشك تري خونابه ايله حل ايله / صفحه روبكه چك سرخطاني ايكي جدول

اتش آه ندامتله يانوب تا اولكور / سكه فيض قبوله اوله سن بلكه محل

حيف وافسوس كه نقدينه عمر اولدي تلف
كلميوب خاطره اصلا غم تقصير سلف

دامن آلوده جرم كا خطايم صد آه / سيئات عملم صفحه لري جمله سياه

بيرجك ديلرم شرم حيادن يارب / خاطر بلكه تحجن ايليدوكم جرم وكناه

نیجه اولور حال او کونکیم طوره دیوان حشر / حاکم محکمه حکم قضا اوله آکه
خصملر دامنکه دست تظلم اوره لر / انلرک اتدوکی دعوایه خدا اوله گواه
علم قاضی وار ایکن حکمه نه جوابق انکاره / خصمه ویرمکده جواب اوله زبانک کوتاه
بر طرفدن سکا ایرشمیه بیچاره مدد / سو لیسو یلیه سن دیده حیرتله نگاه
ماسوادن نظر رغبتی صرف ایتدیدی / لطوت یوزک درکه مولایه الفی ایله پناه
ذکرک اولسون کیجه بلوتسحر یا مولا / کوندز اخشامه دکین ورد زبانک

دامن فضل خداوند انا یلر اولور
کریه و ناله ایله خاک نشیاره یوز سور

ظلمت غفلت ایله خانه دل تیره و تار / طرفة العین کوز اچدرمدی صبح و نهار
سرکرانی تیدی بعد وکلوبنی صهبای هوا / صانورم تمیه غوغای قیامت هشیار
دم طاعتده ریا جقمدی هیچ خاطردن / ایکی رکعتده کلور کوکلمه یوز بیک افکار
استوا بلمدم عهد شبابک هرگز / بوز بلور عهد شبابه ایریکچ حکم بهار
کاه اولور رند خرابات وکهی زاهد شهر / اتمدی بر روش اوزره دل شوریده قرار
گرچه ثابت قدم طاعت مولا وکلم / حمد لله هله یوق معصیت و زره اصرار
دستگیر اولمز ایسک قالدم نقعده یارب / ایلدی صدمه غفلت بنی افتاده و خوار
اتدیکم زرق وریا عمد و خطایه توبه / بلدیکم بلمدیکم جرمه هزار استغفار

ابسط عذر ایتمکه بر وجهله قادر می زبان
بوز اوربلوارهیم درکه باریه همان

بلورم شلدوکم اشلدیکی جرمم بی حد / محض احسانکه قالدشیم ای حی و احد
نیجه اولور حالم عزمم یوق / حشمر اولنغه قدر نه صورتله وارم مدد
سکا طوتدم یوزمی قبله حاجت میدان / نظر رحمت اولورسه زهی عز ابد

کلمشم درگهکه تیغ کفن برکردن / امرکه منتظرم ایتمه الهی بنی رد
ایلتجا ایلدوکم چونکه در مولادر / باب احسانکی جانشایو زیمه بلیه سد
جرممک عدی یوغیسه کرمی بی حد در / عبد مولاسنی مبتنده نور حقله عقد
صفحه معصیتی ایلمشیم آماده / رو نما اولمغیچون شاهد فضلک سرمد
حسن ظنم بوکه اولدقده قیامت قائم / رحمت حق ایده یا ایده شفاعت احمد

اومرمکه اوله ظاهر اثر فضل عمیم
اعتقادمده بنی ایتمیه خجل او کریم

اتش آه غم ایله بودل بی تاب / بیر ایدر کیم طوتشوب بلک وجود اخراب
سیل اشکم دوکنوب اغلمده شام و سحر / تغب ختمیه حشمده اقرسه خوناب
ایمتسیم خدمت درکاهه بیالتقد قصور / خدمتین کوزلمدم آه زهی شرم حجاب
نیجه اولور شاه رسل و زعیا متنده اگر / کوستروب بخشش خاطر بکا ایلر عتاب
بوزیمه تقبیه بلوارد و یوخیمی کلمیه / عرض حالم اوقیوب ایلمیه رد جواب
نا تواب عذر یمی قبول ایتوب لطفندن / ایتمیه بنده سنه حسن توجهله خطاب
ای معین ضعفا دستمی وار من توت / قومیه الدن اتککس باشیمه تیغ عقاب
کظم غیظ ایلمه درلایق شانکه جونکی / رحمت عالمیانسین دیو قور نقض کتاب

خاک درگاه رسوله سورم روی نیاز
ویلر ملکیم بوزیمه باب شفاعت اوله باز

روح پاکینه ایده حضرت قدوس سلام / دم بدم مظهر صد کونه تشاریف سلام
بازیله نامه منشور مقام محمود / روز محشر ایده صدر عتبه شفاعت قیام
اتمدن ویره دل حضرته حق خیر جزا / صیف توحید خدا ده نبره دل اولدی نعلم
شفقتی بویله کرا اتدی دم اخرده / امتی لفظ کهر باری ایله ختم کلام

بالهی کرم ایله بیتیب که اوله   نامهٔ عمریمزه که سلام ایله ختام
بر نیازم دخی بو کیم کوره سن شایسته   بو کنهکاره بو کستاخه جواز انعام
صد تحیات درود الله اصحابنه هم   بولدی قانون شرع بونلر ایله حسن نظام
جرمم کرچه یوزم یوق کرچه دست رجا   ای خداوند کرم کستر یا رب انام

بنی ثابت قدم دایرهٔ ایمان ایت
مسلکم شرع نبی راهبر قرآن ایت

چشم عاشقده اولان اشک روان حرمتنه   دل عاشقده اولان سوز نهان حرمتنه
کریهٔ شام غریبانه کی تاثیر ایچون   نالهٔ صبحدم طاعتیان حرمتنه
جاهد و الکمنه دلبسته مجاهدلر ایچون   خرج اولان راه غزاده سر و جان حرمتنه
حرم عزتکه محرم اولان قوللر ایچون   نقبا و نجبا قطب زمان حرمتنه
دعوت حضرت لبیک بین اللر ایچون   کعبه اول قبله که عالمیان حرمتنه
عرشدن قدر معلا اولان روضه ایچون   صدف در رسالت ومکان حرمتنه
کتب منزلهٔ اسماء الهیه ایچون   شب معراجده کی رفعت شان حرمتنه
غیرت پاک نبی آل و اصحابی ایچون   زینت باغ جنان فخر جهان حرمتنه

اوکوب اول یولی بی تعلیق رآه کریز
اوله توحید خدا خاتمهٔ عمر عزیز

نظیرهٔ مناجات قاضی الحاجات رفعتی افندی ترجیع بند

خدا فلک ثنا کستری رب رحیم   در فشاندهٔ حمدیم و امواج قدیم
اول بو دم نغمه طراز چمنستان ازل   بونده ثابت قدم اول ادی ایدیلر دیم
عین عبرتله ایدوب انفس آفاقه نظر   نیجه درکور قوللرنه لطف خداوند علیم
اولا ایتدم عدمدن سنی ایجاد ایدی   ثانیا ایتدی عطا ناطقهٔ عقل سلیم

ایلدی ذاتکی رشک آور مخلوق فلک   ایتدیلر جمله ملک کرسی تعظیم عظیم
صکره دنیایی سکا مسکن ایدوب ایلدیم   کوشه بر کوشه بنی نوعه جمال تقسیم
سن انک تا بو قدر غرقهٔ احسانی ایکن   نیدر ای جاهل ای کوسنک ایتدیکک اعمال ذمیم

سندن ای نفس دنی کرچه شکایت چوقدر
نیده بن دادم الور مرشد کامل بو قدر

نفس اماره مدد ایلدی روح قیتی زور   قطع راه ایلدی تن و کلمندن مجبور
کلمز اولدی نیده وین خاطره بر نم الست   بزی اتدن بو هوا ایلدی صدمدن اورور
اول قدر مست می جام جهالتده که الم   قالمدی ذره قدر سامعه دل شعور
بند بیرانی قوی قولدی عارا عبادت قلدی   خواب غفلتده اولی قالدی دیمز نعره صور
الده ولده کوریش سبحه و تسبیح کل   سامع غفلتله نغمهٔ تار طنبور
بلمز کیم نیجه اولور حال لیزم اولکو بیده بزم   آتش قهر خدا ظالمه ایتدیکده ظهور
ایده رسوای بزی کشی کلمیش احقوق   ایلدکلر یحشیده ظهور ایله عیب مستور

بزی یا رب او دم قهر ایله مقهور ایتمه
آتش انداز تن ظلمت دیجور ایتمه

آه کیم نفس هوادن کیتمه کلسم فریاد   ظوتمدی هیچ بر نسیحت ره صدق و داد
بو قدر عمر کذشته بو قدر عمر کزکین   طلب باد هوا ایله هب اولدی برباد
جعل دنیا بیجعل نجه دن اریق سعیم   کلمدی خاطره بیر دغدغهٔ زاد معاد
آتش مرک کذارنده سنک و لکن   منفعل اولمز نجه بو قلب فولاد
بو نجه احسانته مستغرق ایکن اللهک   طونمدک بر کره عمرکده ولا سمت رشاد
بو قمی انصافک عجب بوسه دکلمی ذاتک   قابل فیض خدا همت پیر ارشاد

خواب نوشیندن هنوز اویانمدی قلبم سیرگی / یول چوق قدر گوزلرم قافله‌یه اتدی گذار
ظلمت باده‌دن نفسکی تخلیص ایله / ایده خورشید حقیقت سکا عرض دیدار
اولیا کتدکی راهه قدم تیر گورسنی ایله / ایله ایام تلف کرده که عیب استغفار
نیجه بر عشق مجازی‌یه هوادار اوله‌سن / خاک سفلی‌یه نظر اتمه‌دیلر قوم کبار
یار فانی‌یه گوکل ویرمه تقاضاسی بو قدر / سنی زنجیره چکه زلف اندر خم یار
دستگیر اوله حق قالدره تجدید لسانی کم / اجلوب بیره دل اویکون اولورسن هوشیار

گریه انگیز نه امتلادر کوزه‌یه‌دن آب
توبه گویان دیه‌لم انک انت التواب

بزی غرقاب فنا ایلدی جرم بی حد / دستگیر اول بزه لطفک ایله یا رب مدد
طوته‌لم ایلمسنز سهوله جرم بسیار / یه نه کار ایلر عجب اسم غفور سرمد
ایلدک گرچه کرمانیجه درلو عصیان / جرم ایچون بنده‌لی مولاسی تحمل ایلیه رد
منت الله‌ه سایه‌دن عفوه / هب تفع اولدی بو قدر تیله نابابد
اثری ظاهر اولور هر بر نیک بی شبه / هیچ اولمز در جانان جفا قولکره سد
دست برآورده درگاه خداوند ایله / گریه انگیز نیازی دل بی‌مایه سند
دامن احمد مختاره تشبث ایله / سنزلی دولته سنک جرمن قیلد

آب رحمتله یوه جرمیمزی رب رحیم
قوللرین اتمیه انداخته قعر جحیم

داور ای شاه رسل پادشه روز حساب / آتش جرمله اقلیم وجود اولدی خراب
کنج ظرف دفاتر علمین قالدی / کلمدی قالدی حسابه قصر ایتا حساب
اعتراف کرده جرمم یه نه حاجت یا رب / روز محشرده ایده حضرت حق بکا جواب
مستحق غضب قهر خدایم اما / منتم سایه‌ی اخسرو پاکیزه جناب

دست گشاینده سر افکنده قپوکده طوردین
لابه انگیز اولورق درگهکه یوز سوردین

کورو ماتم دلبر جلال اولدی مختل / نه شعوردم قاضی نه علم مستقبل
سعی دنیاده عجب جابک و چالاک اما / زید باد اشک ایدر سبک کره طهارت کسل
اژدر نفسی حلا سیر ایده‌مز لقمه دهر / مکر اول گریه حبشی بر ابده خاک اجل
اربعین بردنی کسل ابردی بیاد عمره / کلمدی بر ذره قدر بوده اتاد و اتم کسل
غبطه قوش اغندهٔ و تمک نیجه فرق گر / حسره کاتمله بو بانه ایده و صول اجل
قوبو فانی عملی راه بقایه سعی بیت / دست غفلتله الکو بیانک اولورکجرن اجل
کیم سلوکون نیجه‌لیه کوکل الدنجه یوری / زهده سعی ایتمه فرصتی غیرت ایله کل

حیف در حیف که اوله عمر گرانمایه تلف
جهد قیل سنده ظهور ایلیه آثار سلف

آه کیم یول بکلوب بیلمدم اولدم گمراه / بو نیجه ایامی ایدوب فسق و فجور ایله تباه
شویله آلوده جرمم که دبیر عمل / یازمغه دفتر اعمالم ایدر استکراه
آه کیم عز حضور حقه بن نیجه وارم / عجب حیرت سه زیاد نور سیاه حال تباه
دیلرم قومیه بو یلره حیرتده بنی / ایلیه سرمدی یا رب بکا هادی راه
نیجه مرشد قفس تنک عناصردن جقره / جلوه گاهن ایده روح حرم حرم اله
خوشه چین حرم کعبه توحید گر اوله / بو هوادن نیجه جولانگه عرشه طوغری راه
ای کرم بخش عطا بخش عباد عجزه / سالکینه ای اولان رآهدا ایده پناه

بو یله حیرتده قومه پرده ناموسی گتور
بودلک گمرهی حق منزل مقصوده ایتور

نیجه بر نوش می غفلتله مست خمار / دمیدر توبه‌یه گل ای دل پاکیزه عیار

خوار

ساقی مرکب صو بخت و ستمه جام کریز
رفعتی بنده کی ایمانله ایله تمییز

نعت شریف معراجیه غنی زاده نادری افندی رحمة الله علیه

تعالی الله زهی شام سرور انجام عنبر فام
که اولدی مظهر اسری سبحان الذی اسرا

فلک محو ایلینجه ال تمغاسنی خرشید کرم
رسوم لیلک محو طیسی حکم عنبرین طغرا

زر برتلب بهری بوزدی چونکم دهیم بجه
محاک شامله وردی بربرابی ناقد دنیا

طاغندی باد صرصر خرمن خرشید رخشانی
کواکب صنعتی هر بیره بود انجمن القا

یا نوب مهر اتشندن کاعذ ردر اولدی خاکستر
اثر قالدی هنوز اتشدن اند جابجا اما

سیه سیمور ایدی ظلمت بیاضی جابجا انجم
نه حالت بو کیم کزلندی انده بیضه بیضا

تموجدن طوقندی بر صدف خارایه چرخ و دیکید
طاغلدی لجه کردون انجیده لولوی لالا

کل مهرک کلابن ایدی عالم ریک خاک ایجره
عجبمی اولسه سرپوش فلکده قطره لر پیدا

نقاب اتیدی عزو جلوه قدی رخسار نه لیفن
ولی هر حلقه سندن ظاهر اولدی ول رخ زیبا

سرا پا قرص مهری محو ایدوب اندان انجم له
شمعای راحت دندان ایدیدی طارم والا

سماع ایجره صلاچوب ایشک نجوچی شال پوش اولدیکه
فرات وتحمیسا که کردون ولوب حیحال مولانا

جقاریدی جامه دیبا و دیباسنی رطلاکسن
[illegible]

خوب قیول شب انجم نجوم ولدی بر اکنده
کسب یکلکه حسنجانش ایدی بر لیلی افشا

دکل مهر و شفق غلطان و لنجه فرق بر نور ایدی
جانشوب اقلیم شامی طوتدی چخن حضر بیجا

سواد سوره واللیل الا ازرین نقط انجم
شفق سر سوره در کیم ایلمش سرخله املا

جقوب لعلی تبقدن لیلی مهروی مشکین مو
دماغ قیس حیس رخ الدی تشغه سودا

بوزلدی خیمه زربفت ظل خاور ستانی
ایریجه خیل احتشام تقدیر مشکین خانه بر با

جالنجه مهرهوی او غرادی مهر تسلیم
سپهر اولدی مکر کیم دیو شاه بخشش مینا

خصوص بغدادی

ای قاضی بحشه لقا لحی ایلمش
صاحب کرسی بهشتم عاشقان بنی

حق ایلیکم سلاح خط نغز دیوبی
عاشق قضاده ایتم اهل خطالی

مقبول خلق قالمش ایکن علم و فرز
اردو وفاق ایلیه رشتکلی

الدی طرافی سد جمله بقیده قالدم
باشده بوجنبه هوا اولدی تب ودیده اب

تالدی جای کریزم قبو که سلطانم
ایتدم انداخته کندم توضعیف بی تاب

دسنع جرمی یو آب شفا غسله بنم
پاک و پاکیزه کتور اسمه حق قبر عتاب

سن قبول ایله نیازم بنم ای مایه ناز
سن طور رکن یه کیمه ایلیمن عرض نیاز

اتدیلر ذاتکی هب سجده فرسیده مام
مقطعن بولدی فضیلت دخی قطع اولدی کلام

انبیا فضلکه اقرارن تصدیق اولدی
اندیجرکن لبشکله صانعه یاره جام

نص قاطعله ویرلدی سکه صدر محمود
حاصلی بود رایدرسم اکه اقدام تمام

بن نه صنعت ایده یم وادی مدحکده کنک
وصف پاکنده ایده قدرتی تقییدکه قیام

پادشاهاسنی مدح ایلمدن مقصودم
انتمه اسس طورح اوذربانه تاثیر

شیئ لله شه ما سالکه احسان ایت
خسته عشقکه هم لطفکله درمان ایت

خالق اشرف مخلوق جهان حرمتنه
روح قدسی اثر عرش جولان حرمتنه

جان ارکان سراپرده دین اسلام
اهل اصحاب ایله عثمان صفا کستر ایچون
یعنی عثمان و علی عمران حرمتنه

ماد رجمله نسا واتله ازواج نبی
ایکی شهزاده عز بحر زمان حرمتنه

شب سرآوه اولان سر اعظم حقی
جمله عالمده اولان هاشمیان حرمتنه

سوز شش اتش عشاق حقیقتلر ایچون
یعنی اول صحبت بو جوف زبان حرمتنه

انبیا حقی که خاصان عباد کندر
سر خوبشانی عرفان جهان حرمتنه
اولیا ایله بله قطب زمان حرمتنه

نظم

باغ اردی وار دینه ایسکوت
ایکی عالمده بیر دار اولمحین

باده وپلکه کرملدنا باشناروی
باکه اسنده بهشت ایستان دار اولمحین

نظم

دولت و عزت که از خالق بحوندر
وقتسز اولمز اسوراوقاتیه مرهوندر

نظم

ای جلیدن غافل اولان ویلیم
سن کبیدرسن او استکه ویکیک بیم

نظم

غمزه یارینی یاره لیمه خنجر ایله
براجری بو لنمز یاره لرمدن غیری

قطعه

قال من لا یرد الکذب علیه
اتقی شر من احسنت الیه

اولدیلر یاملری خیر ایله کم
رضی الله تعالی عنهم

التجا ایلیه الا اکه سیف
حسبی الله تعالی و کفی

نظم

سو و یکیم بلدیلر سنی سیاهم
بعوب الجمعون ایسکیاهم

ساقی

فلك تاج زرين ترك ايدر ابراهيم ادهم وش　　درونندن عجبمي يلين نور رسيه تا آوي

اوشبدر مطلع الانوار معراج خداوندي　　اوشبدر مخزن الاسرار خلوتخانهٔ اسرا

اول اختام سرتاج نبوت صاحب المعراج　　اوهنگام اولدي سلطان رسل همصحبت مولا

شه ديوان عزت تابدار تخت خاتميت　　سرفراز مسند ساز دار الملك او ادني

درخشان گوهر عبرت نماي درج خبئلي　　فروزان اختر ظلمت زداي برج استعلا

مدار خلقت عالم بهار طينت آدم　　سوار عرصهٔ طارم امير المجلس غبرا

حبيب حضرت عزت طبيب علت ذلت　　كفيل رحمت امت وكيل جنت المأوى

خطا پوش گناه مذنب طالع تنده تايب　　امام مشرق ومغرب امين يثرب وبطحا

جناب احمد مرسل امام زمرهٔ كمل

مفصل ساز هر مجمل رموز اموز هر دانا

اوسلطان بلند ايوان اقليم رسالت كيم　　لواء الحمد له عالملري فتح ايتديگي پروا

عذار مهوشي پرتو نماي نور رباني　　زبان دلكشي گوهرفشان گنز لايفني

غبار درگهي كحل الجلاي ديدهٔ انجم　　لعاب خم كهي سلك اللآل گردن جوزا

بناي حالت مفتاح خيند مين پيام اورن　　دهاني نقطهٔ غيب هويتدن خبر فرما

اوشاهك سكه سي مهر نبوت حلقه سي افزون　　مشرف انلر كله تعدادين جامع دنيا

صفوف ال اصحابي سطور تخت ملت　　اما متعدد وجود پاكي گويا مهر اله امضا

صالوب شهنشاهي بوخه ايكي شق ماهي　　اولوب زرين نقاره ايتدي انك شوكتن اعلا

كبود تيغ سيه خصمني ايتدي غبارا و ذره　　ملك ديو رجيمي بخمله طرد ايلدي گويا

مثال ابر رحمت دهري تشريف ايتدي گي ساعت　　مجوس آتشلرين باران لطفي ايلدي اطفا

يقلدي طاق قيصري دوز اولوب سعد كلكين　　اوقرن ايتدي كافرن يا صيدي اولدم ده خسرو كسرا

حقيقتده سواد افرينش ظل ايدر انك　　عجبمي ظاهر اي سايه اولسه افتاب اسا

كوردي

كوردي بي تردد وجانب طهر تشريف ايتديلر　　اولوب بحر نبوت ارقه سنده ديدهٔ بينا

عجبمي ايسكوي تشمه دي مو كلسه دير رايي　　اوسلطانه مرصع چتر ايدي بر فلك فرسا

كل اي كلك هنر ور قصهٔ معراجي تقرير ايت　　دكلدر چونكه ممكن معجزاتن ايلمك احصا

كلوب پيك الهي حضرت پيغمبره اول شب　　كتوردي بر براق برق سير آسمان پيما

تني كل صباحي سنبل طرهٔ شباهي اولدم　　قولاغي برگ سوسن چشم خوبي نرگس شهلا

بجيره هوا ايدي كو فرشن كه عرشن اوزره جولانگر　　فضاده يتدر و آهو فلكده تيز تر عنقا

نسود كلو تيز جنبش كهيم چراگاه وجود انجره　　ازل رخشن گهر دي ركابي منع ايتمسيه قضا

شفقله افتاب خاوري بر سيل زر در گيم　　اجنده خادم حضار ايلمش اول اسب جوناجنا

جهاني كشت ايدوب مانند نور ديده بر دمده　　مثال هفت پرده حايل اولمزدي يوزي دريا

بنوب اول رخشه چونكم مقصد اقصايه عزم ايتدي　　انك اول قونالغي اولدي صحن مسجد اقصى

امام اولدي صفوف انبيايه كوركسك اوله　　سطور مصحفك اوستنده بسم الله ايدي گويا

نمازي چونكم اتمام ايتدي اول جاي مباركده　　عروج ايتدي سماواته دعاي مستجاب اسا

دكل شام و كواكب بادرخشلي لمتيوب جنبش　　تموجدن قرردي بر حباب اولدي يم خضرا

كتوردي هاله برسمين طبعله گرده ماهي　　وليكن جابجا پايمش دكل ميل ايتمدي اصلا

عطارد صفحهٔ چرخ اوزره حكمن يازدي اول نابك　　اكا نسخ خط وانجم ريك و ماه غرهسي طغرا

سليمانك اوكنده دوندي مينا اوزره بلقيسه　　فلكده اكه استقبال ايدنجه زهرهٔ زهرا

براقدي مهر روي خانقاه چارمه پرتو　　سوييدر نولا قنديلني چون حضرت عيسى

شبيخون ايتدي بهرام اختران نحسه مريخه　　شفق صنعتك فلكده طولدي خون كشته دن صحرا

فلكده سعد الانجم كبري اولدي فيضندن　　سك منظور ديده بكر زر كه نسر عالم بالا

اولوب كيوان زنگي خدمتنده مار بنوبتچي　　اديوزدن اكتساب نور ايدوب اولدي سيمين سيما

اوردی کسه‌سی کرسی پولاد و زره دل ماهم — در آهمدر دکل کرسیده پیر انجم غرا
نولا انوار رویی که زرین تار و پود و لیسه — ضیای طینتدن اولدی عرشک اطلس دیبا
جدا اولدی کنار سدره‌دن جبریل اخردن — گلندن ایرو بلبل کبی قالدی خزانله تنها
قالوب رخشی او منزلکهده رفرف ایلدی خدمت — صدف‌وار ایتدی اول دریتیمه سینه‌سن ماوی
ایروب بر نوره رفرف دخی قالدی دور اولوب آندن — ملکده میوه تردن جدا اولدی خزان آسا
کیروب ال پرده نوره حریم خاصه یول بولدی — حضور عزته نقد وجودین ایلدی اهدا
مقام قاب قوسینی کچوب مانند تیر اولدم — میسر اولدی اکه مطلب اعلای او ادنی
اولندی چوق تکلم قصه عشق محبتدن — ولی بی خامه الفاظ ایتدی جلوه شاهد معنا
او صحبتدن خبر یوق عقل انک کیفیتین بیلمز — نه بیلسون تابش مهر و مهک ماهیتین اعما
بولوب مقصودینی اخر نزول ایتدی سعادتله — که خلق عالمه پیغام حقی ایلیه انها
کتوردی انلره وافر هدایا کنج رحمتدن — ولیکن هر کسه مقداریجه کلو ایلدی اعطا

خداوندا ضلالات نادرینک جانن المشدر
کرم قیل ایله انی مردم جان بخشله احیا

کریمه عرض حال ایتمک یتر بر کره سلطانم — نه حاجت قصه‌یی تطویل ایله مانند شب یلدا
همیشه تا که شام فرخ انجامک سیه اولدن — اوله دریای کردون اوزره ظاهر عنبر سارا
او شاهک خاک پاکن عنبر اسا ایلسون خوشبو — صلوة حضرت عزت سلام و دخی همتا بی

تحیات ابد پیوند ایله دنیا و عقباده
سرفراز ایلسون ذات شریفن حضرت مولا

ای جمالک شمع بزم آرای قرب کردکار — جبرئیل اواره نور رخک پروانه وار
مطلب اعلای او ادنی ده جایی تسکین نوله — تیروش ایتدک مقام قاب قوسینی کذار

شمع

شمع ذاتک اولمسه ونمردی فانوس فلک — بو نجه اشکال صوردن قنیدن اولوردی آشکار
عاجز اولمش اوزره ظلک تکثیر ایچون — صیقله‌دی دا آفتاب سایه‌کی پروردکار
هیبت عزمکله چاک اولدی کهر زهره‌سی — خلق عالم صندیلر شق اولدی ماه تابدار
آسمانی آستانک ظن ایدوب بکلر مسیح — اتکدن اولمغه چکلکده دایم انتظار

یا رسول الله برادنی چاکرکدر نادری
کرچه جوق قدر جرمی اما لطفکه یوق قدر شمار

نعت حضرت سلطان انبیا غنی زاده افندی علیه الرحمه

ای زلال مشربکدن رشحه جوی سلسبیل — آتش عشق جمالکده سمندر جبرئیل
مشعل نور جبینک سالکه یول کوسترر — کاروان ممکناته ذات پاککدر دلیل
قاب قوسینی کذار ایتدی خدنک همتک — بولسه عرش انک مقامن سافلنی ایلردی میل
پیشخوان ماه بدرک بندنی ایلر شکست — تلخ ایدوب بزم هوایی زهره‌یی قلدک ذلیل
امتک چون ایلمش آماده ملت نعمتین — مجلس عالمده خوان سالار فضلکدر خلیل
قبضه سیفی مقیاس اولوب شکل اصابع کوستریر — چونکه مصر دینه آب تیغ شرعک اولدی نیل

یا رسول الله درون نادری بحر وجددر
خاک راهکله هم ایت فتراکه نوازی قبیل

نعت حبیب خدا محمد مصطفی لامعی افندی رحمة الله علیه

ای جمالک بزمکاهی روضه دار السلام — شربت شیرین لبک سبحان من یحیی العظام
خیمه‌لر چکمش قاشنک اطراف باغ جنتکه — کوزلرک چون قاصرات الطرف فی تحت القیام
قبله‌ام دیدار عشقکدر صراط مستقیم — شیخ پیر مغان و خانه اش بیت الحرام
ساقیا پیمانه صون والله ذو الفضل العظیم — مطربا چال نغمه کیم یغفر لکم یوم القیام
لامعی کلامک کوش ایدوب ارواح قدس — دیدیلر فوق السماده فیک قد تم الکلام

انتهى الشمس

نعت شمس تبریزی برای حضرت سلطان انبیا

یا حبیب الله رسول خالق یکتا توی | برگزین ذو الجلال پاک بی همتا توی
نازنین حضرت حق صدر بدر کائنات | نور چشم انبیا چشم چراغ ما توی
در شب معراج بوده جبرئیل اندر رکاب | پا نهاده بر سر نه گنبد خضرا توی
یا رسول الله تو دانی امتانت عاجزند | رهنمای عاجزان بی سر و بی پا توی

شمس تبریزی که دارد نعت پیغامبر زبر
مجتبا و مصطفی ان سید اعلا توی

عدد اوراق
۴۲۱

